VINCENȚIU FREZZA

CARTEA TERȚIARULUI FRANCISCAN

Ordinul Terţiar Franciscan
azi numit Ordinul Franciscan Secular,
aprobat conform normelor bisericeşti şi civile în vigoare,
are sediul naţional în Bucureşti,
str. Colţei nr. 5 Sector 3, telefon 3112541
unde vă puteţi adresa pentru informaţii,
lămuriri şi procurarea cărţii.

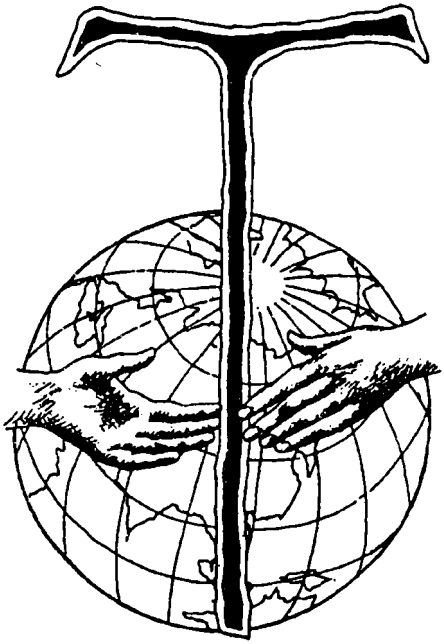

Manual pentru ORDINUL FRANCISCAN SECULAR
O.F.S.

Studiaţi, iubiţi, trăiţi
Regula Ordinului Franciscan Secular

Ea întruchipează ceea ce Biserica aşteaptă de la voi.

Papa Ioan-Paul II

Traducere de: Pr. ALOIS DONEA
Cu aprobarea Superiorilor în drept

PAX ET BONUM
DEUS MEUS ET OMNIA

Cu încuviinţarea Ordinariatului şi a Superiorilor Regulari

Note subsol sarite

---

27 Regula Leon XIII, 11,8 11 LG 41; Apost. Actuositatem, 30,2.3

21 lEel 80; Cântecul creaturilor 4 „Regula Leon XIII, 11,9; Comp. 14,58

11 Adm. S. Franc. 21; Regula n.b. 7,17 „GS 78, l-2

11 Can. 687

11 Orto Poenitentiae, Praenotanda 22 ss.

50 Din istoria franciscană şi din Constituţiunile Primului Ordin Franciscan şi TOR apare evident că aceste ordine se recunosc angajate în viaţă prin virtute şi originea lor comună, prin carisma şi prin voinţa Bisericii la asistenţa spirituală şi pastorală a OFS. Cfr. Constituţiunea OFM Cap. 95; idem TOţt 157; Regula Ordinului al Treilea a papei Leo XIII 3,3; regula aprobată de Paul VI26.

ORDINUL FRANCISCAN SECULAR
(O.F.S.)
sau
ORDINUL TERŢIARILOR FRANCISCANI
(O.T.F.)

Introducere

Tânărul Francisc din Assisi l-a căutat pe Domnul Nostru Isus Cristos şi l-a descoperit în cei săraci şi în leproşi. Crucifixul de la Sf. Damian i-a vorbit: „Francisc, mergi şi repară casa mea. Care după cum vezi, e numai ruină”.

Ascultând Sf Liturghie, s-a citit textul din Evanghelia după Sf. Matei e. 10, v. L-13, unde este vorba despre trimiterea Apostolilor. Atunci a exclamat: „Aceasta o vreau, aceasta o cer. Acest lucru vreau să-l fac din toată inima”.

Câţiva tineri din Assisi îl urmează. Pentru ei compune o Regulă, aprobată verbal de Papa Inocentiu III în 1210. Aşa a început Ordinul I Franciscan.

La 28 martie 1211 tânăra Clara îmbracă şi ea haina Sărăcuţului şi pune bazele Ordinului II, al Clariselor Dar şi

cei căsătoriţi insistă să-l urmeze. „Voi căuta şi pentru voi un mijloc, să fie la îndemâna voastră”. S-a rugat, a meditat şi a formulat un plan. Pe care l-a discutat cu prietenul său Cardinalul Hugolin – viitorul papa Grigore IX. A luat astfel fiinţă Regula Ord. III pentru cei din lume, care, fără a părăsi viaţa de familie, pot avea bucuria şi pacea pe care o oferă viaţa religioasă.

Pe cei dispuşi i-a instruit într-o bisericuţă lângă Siena şi i-a îmbrăcat cu haine de culoare cenuşii. Normele sunt cele din Scrisoarea către credincioşi, aprobate în acelaşi an 1221 de Papa Honorius

III. Fraternitatea „Penitenţilor” s-a răspândit cu repeziciune, numindu-se apoi Ordinul Penitenţilor. Ordinul III, Terţiarii Franciscani, actualmente O.F.S. În ei au intrat oameni de toate categoriile sociale, de la cerşetori până la regi şi papi. În cele aproape opt veacuri de existentă a ajutat multe suflete să urce treptele sfinţeniei. În primele decenii ale veacului nostru numărul terţiarilor se ridica la patru milioane.

Papa Leon XIII îşi pune mari speranţe să regenereze Biserica prin Ordinul III – „Căutaţi să fie cunoscut şi preţuit, după cum merită Ordinul al III-lea (Papa Leon XIII). Pentru S. Pius X. Ordinul III e unul din punctele cheie ale pontificatului sau „Putem afirma că dacă Sfântul Francisc nu ar fi făcut altceva pentru Biserică decât să

întemeieze cel de-al treilea Ordin al său. Pentru această binefacere ar trebui să fie socotit printre oamenii care şi-au dobândit cel mai mare merit în faţa ei" (Sf. Pius X Papa)

Papa Benedict XV îi cheamă insistent pe terţiari să fie apostoli ai păcii şi să colaboreze la opera de evanghelizare

Papa Pius XI cheamă din nou pe franciscani la acţiune Apostolică.

Papa Pius XII intervine clarificând chemarea la apostolat a Ordinului III.

Conciliul Vatican II dă norme arătând misiunea laicilor în Biserică.

Papa Paul VI aprobă noua Regulă la 24 iunie 1978 – „Ne bucurăm pentru carisma franciscană. Care prinde puteri, pentru binele Bisericii şi al comunităţii umane".

„Studiaţi, iubiţi, trăiţi Regula Ordinului Franciscan Secular, aprobată de predecesorul nostru Papa Paul VI… Ea este o autentică comoară în mâinile voastre, sintetizată, după spiritul Conciliului Vatican II şi întruchipează ceea ce Biserica aşteaptă de la voi".

(Papa Ioan-Paul II – *Observatorul Roman*. 28 sept 1982)

Scrisoarea

CELOR PATRU MINIŞTRI GENERALI AI

FAMILIEI FRANCISCANE

Către Fraţii şi Surorile Ordinului Franciscan Secular cu prilejul prezentării Regulii. Aprobată pentru ei de Sfântul Scaun

Avem bucuria de a vă aduce la cunoştinţă că Sfântul Scaun, prin Scrisoarea apostolică „Seraphicus Patriarca”. Cu data de 24 iunie 1978, „sub anulo Piscatoris”, a aprobat Regula reînnoită a Ordinului Franciscan Secular, care abrogă şi înlocuieşte pe cea mai dinainte a Papei Leon XIII.

Datorăm Papei Paul VI acest minunat dar. Cv. L-a făcut cu puţin timp înainte de a părăsi acest pământ. El vă iubea.

De fapt, în repetate rânduri îşi manifestase simpatia faţă de Ordinul Franciscan Secular şi vă adresase cuvinte de neuitat, precum a fost în iunie 1968 şi în 1971. Cu prilejul celui de-al 750-lea an aniversar al Enciclicei „Memoriale Propositi”.

Calea parcursă din anul 1966, ziua de 7 martie, adică data la care Sfânta Congregaţie pentru Religioşi a emis facultatea de actualizare a legislaţiei Ordinului Franciscan Secular, a fost lungă şi anevoioasă.

Vrem să subliniem truda fraţilor şi a Fraternităţilor, fie prin diferite forme de viaţă. „way, way of life” sau itinerarii. Fie prin munca asiduă a Preşedinţiei Consiliului

Internaţional, după înfiinţarea lui, în anul 1973.

O atare muncă a fost de o importanţă capitală. În căutarea căilor Duhului Sfânt şi foarte eficace în a scoate în evidenţă prezenţa şi vitalitatea carismei franciscane în Poporul lui Dumnezeu, în zilele noastre.

REGULA pe care v-o prezentăm astăzi nu este numai rodul acestor strădanii. Biserica v-o propune ca normă de viaţă Atenţia voastră trebuie să se concentreze în primul rând asupra conţinutului ei evanghelic, primind mesajul franciscan pe care ea îl poartă şi călăuzirea ce vi-o oferă, pentru a trăi după Sfânta Evanghelie.

Una din bazele mult doritei reînnoiri este întoarcerea la origini, la experienţa spirituală a lui Francisc din Assisi, a fraţilor şi surorilor pocăinţei, care au primit de la el inspiraţie şi călăuzire.

O astfel de propunere ne-a fost sugerată de înserarea ca prolog a „Scrisorii către credincioşi” (recensio prior), precum şi de referirile constante ce se fac la doctrina şi pilda sfântului Francisc.

O altă bază este atenţia la Duhul Sfânt în semnele timpului.

Sprijiniţi pe aceste două baze trebuie să puneţi în practică invitaţia Regulii la creativitate şi la exerciţiul responsabilităţii.

Această creativitate, în unele cazuri, va trebui să se

exprime sub formă de statute.

De fapt, nr. 3 al acestei Reguli dă ca normă generală „aplicaţia se va face de către Constituţiile Generale şi de către Statutele particulare”.

Noi, miniştrii franciscani, împreună cu toţi fraţii noştri, suntem gata şi cu inima deschisă să vă oferim tot sprijinul, pentru a merge împreună cu voi, pe căile Domnului.

Cu aceste sentimente, ne face plăcere să prezentăm Regula reînnoită a Ordinului Franciscan Secular, Preşedinţiei Consiliului Internaţional OFS şi prin ea, tuturor franciscanilor seculari, care o vor primi ca normă de viaţă.

Roma, 4 octombrie 1978. Fr. Constantino Koser
Min. Gen. OFM
Fr. Vitale M. Bommarco Min. Gen. OFM Conv.
Fr. Pasquale Rywalski Min. Gen. OFM Cap.
Fr. Rolando Faley Min. Gen. T O R.

SCRISOARE APOSTOLICĂ DE APROBARE

PAUL PAPA VI spre veşnică amintire

Seraficul Patriarh Sfântul Francisc de Assisi, pe când era în viaţă şi chiar după moartea sa preţioasă, a atras pe mulţi să slujească lui Dumnezeu, în sânul familiei religioase întemeiate de el, dar a determinat încă şi pe mai mulţi laici să se înroleze printre urmaşii săi, rămânând în lume, pe cât e posibil. De fapt, pentru a ne folosi de cuvintele Predecesorului nostru, Pius XI: „Se pare… că n-a existat un altul în care să fi strălucit mai viu şi mai exact, chipul lui Cristos şi forma evanghelică de viaţă ca în Sfântul Francisc. Aşadar, el care se numea Crainicul marelui Rege, pe tot dreptul a fost numit un alt Isus Cristos, pentru a fi prezentat contemporanilor şi generaţiilor viitoarea ca Isus Cristos redivivus, adică reînviat, de unde urmează că şi astăzi el trăieşte în ochii oamenilor ca atare şi va continua să trăiască în veacurile viitoare” (Enc. „Rite expiatis” 30 aprilie 1926 AAS. 18 p. 154).

Ne bucurăm că „harul franciscan” încă şi astăzi e viguros pentru binele Bisericii şi al comunităţii umane, cu toată şerpuirea doctrinelor ce se tot ajustează şi cu toată creşterea tendinţelor care îndepărtează pe oameni de

Dumnezeu şi de lucrurile supranaturale.

Cu o dăruire vrednică de laudă şi printr-un efort comun, cele patru Familii Franciscane, timp de un deceniu, s-au străduit să elaboreze o Regulă nouă a Ordinului Franciscan Secular, după cum se numeşte astăzi Ordinul al treilea franciscan. Aceasta s-a dovedit a fi necesar, fie datorită condiţiilor schimbate ale timpurilor, fie pentru dispoziţiile şi încurajările date cu prilejul Conciliului Vatican II.

De aceea, iubiţi fii, cei patru Miniştri Generali ai Ordinului Franciscan ne-au adresat cereri stăruitoare de a le aproba Regula, în felul cum au întocmit-o. Iar noi, urmând exemplul câtorva dintre Predecesorii noştri, dintre care ultimul Leon XIII, cu plăcere am hotărât să consimţim rugăminţilor lor. În acest fel, noi, nutrind încrederea că forma de viaţă predicată de acel Bărbat din Assisi va primi un nou imbold şi va înflori din abundenţă, după ce am consultat Sfânta Congregaţie a Religioşilor şi Institutele laice, care au examinat cu atenţie textul prezentat, după ce am cântărit cu atenţie, cu deliberare conştientă şi matură, aprobăm şi confirmăm cu Autoritatea Noastră Apostolică, prin această scrisoare, REGULA Ordinului Franciscan Secular şi îi adăugăm autoritatea de sancţiune apostolică, numai să corespundă cu exemplarul ce se păstrează în arhiva Sfintei Congregaţii a Religioşilor şi Institutelor

Seculare, ale cărei prime cuvinte sunt: „Inter spirituales familias”, iar ultimele: „ad normas Constitutionum petenda”

Odată cu prezenta Scrisoare şi cu autoritatea noastră, aprobăm precedenta Regulă a acelui care se numea al Treilea Ordin Franciscan Secular. Şi decidem ca această Scrisoare să rămână în vigoare şi să-şi atingă scopul acum şi în viitor, neluându-se în seamă nimic din ceea ce ar putea să-i stea împotrivă.

Dată la Roma, la Sfântul Petru, sub inelul (sigiliul) Pescarului, în ziua de 24 iunie 1978, al şasesprezecelea an al pontificatului Nostru.

Prolog

ÎNDEMN AL SFÂNTULUI FRANCISC CĂTRE FRAŢII ŞI SURORILE POCĂINŢEI

În numele Domnului!

Pentru cei ce fac pocăinţă

Toţi cei ce iubesc pe Dumnezeu din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul, din toate puterile (Mc 12,30) şi iubesc pe aproapele lor ca pe ei înşişi (Mt 22,39), şi îşi urăsc trupul cu viţiile şi păcatele lui, şi primesc trupul şi sângele Domnului nostru Isus Cristos, făcând roade vrednice de pocăinţă: cât de fericiţi sunt aceştia şi acestea, pentru că făcând astfel de fapte şi perseverând în ele. Asupra lor se va odihni Duhul Domnului (Is 14,23) şi îşi va stabili locuinţa sa în ei (In 14,23), vor deveni fii ai Tatălui ceresc, ale cărui fapte le săvârşesc şi sunt mirese, fraţi şi mame ale Domnului nostru Isus Cristos (Mt 12,50).

Suntem miri când prin legătura Duhului Sfânt sufletul credincios se uneşte cu Domnul Isus Cristos. Îi suntem fraţi când împlinim voinţa Tatălui ceresc (Mt 12,50). Mame când îl purtăm în inima şi trupul nostru (ICor 6,20) prin puterea iubirii lui Dumnezeu şi a unei conştiinţe curate şi sincere, îl naştem cu faptele sfinte care trebuie să lumineze pe alţii cu pilda noastră (Mt 5.16). O, cât de măreţ lucru este de a avea un Tată sfânt şi mare în

cer! O, cât de sfânt lucru este de a avea un astfel de mire. Mângâietor, frumos şi vrednic de laudă!

O, cât de sfânt lucru, vrednic de iubire este un astfel de frate şi un astfel de fiu, cu totul plăcut, umilit, paşnic, bun. Amabil şi peste toate vrednic de dorit: pe Domnul nostru Isus Cristos. Care şi-a dat viaţa pentru oile sale (In 10,15) şi s-a rugat Tatălui zicând: „Părinte Sfânt, păstrează-i în numele Tău pe cei pe care mi i-ai încredinţat în lume; erau ai Tăi şi mi i-ai dat mie (In 17,6) Şi cuvintele pe care mi le-ai dat mie. Eu le-am dat lor şi ei le-au primit şi au crezut cu adevărat că eu am ieşit de la Tine şi au cunoscut că Tu m-ai trimis (In 17,8). Mă rog pentru ei şi nu pentru lume (In 17,9). Binecuvântează-i şi sfinţeşte-i (In 17,17); pentru ei mă sfinţesc pe mine însumi (In 17,19). Nu mă rog pentru ei, ci şi pentru câţi vor crede în mine prin cuvântul lor (In 13,20), pentru ca să fie sfinţit în unitate (In 17,23) ca şi noi (In 17,11). Şi vreau, Părinte, ca unde sunt eu să fie şi ei cu mine, pentru ca să poată vedea slava mea (In 17,20) în împărăţia Ta (Mt 20,21). Amin.

Despre cei ce nu vor să facă pocăinţă

Toţi aceia şi acelea, care nu fac pocăinţă şi nu primesc trupul şi sângele Domnului nostru Isus Cristos şi trăiesc în vicii şi păcate, şi umblă după pofta cea rea şi alte dorinţi ale trupului lor, nu păstrează cele promise de Dumnezeu şi slujesc cu trupul lor lumii, dorinţelor carnale

şi grijilor lumii şi afacerilor acestei vieţi, sunt sclavi ai diavolului, ai cui fii sunt şi ale cărui fapte le săvârşesc (În 8,41), sunt orbi pentru că nu cunosc adevărata lumină, pe Domnul nostru Isus Cristos. Nu posedă înţelepciunea spirituală pentru că nu posedă pe Fiul lui Dumnezeu, care este înţelepciunea Tatălui şi despre care stă scris: „Înţelepciunea lor a fost redusă” (Ps 106,27) şi „Blestemaţi cei care se îndepărtează de poruncile Tale” (Ps 118,21).

Văd şi recunosc, ştiu să facă răul şi îl fac şi astfel pe deplin conştienţi, îşi trimit spre ruină sufletul. Deschideţi-vă ochii, voi orbilor, înşelaţi de duşmanii voştri: de trup, de lume şi de diavol. Pentru că e lucru plăcut trupului să săvârşească păcatul şi îi este foarte greu a-l face să se pună în slujba lui Dumnezeu, deoarece toate viciile şi păcatele ies din inima oamenilor şi de acolo îşi au începutul, precum spune Domnul în Evanghelie (Mc 7,21).

Astfel nu aveţi nimic bun în această lume şi nu veţi avea nici în cealaltă. Vă închipuiţi că veţi stăpâni mult timp lucrurile deşarte de aici, dar vă înşelaţi, pentru că va veni o zi şi o oră la care nici nu vă gândiţi, nu o cunoaşteţi şi nici nu o veţi şti: se îmbolnăveşte trupul, se apropie moartea şi în felul acesta, omul moare de o moarte amară. Şi oriunde, în orice timp şi mod, omul moare în păcatul de moarte, fără să facă pocăinţă, fără să-şi ispăşească păcatul. Dacă poate ispăşi şi nu se ispăşeşte, atunci

diavolul îi răpeşte sufletul din trup, cu atâta amărăciune şi necaz, cum nu-şi poate închipui nimeni decât numai cel ce trece printr-o astfel de situaţie. Şi li se vor lua toţi talanţii (Lc 8,48; Mc 4,25) şi puterea şi ştiinţa şi înţelepciunea (2Par 1,12) pe care îşi închipuiau că le au. Vor părăsi toate în folosul neamurilor şi prietenilor, care după ce vor împărţi moştenirea, vor spune: Blestemat să-i fie sufletul pentru că putea să adune şi să câştige mai mult decât a adunat şi a câştigat. Viermii între timp îi vor devora trupul şi astfel a trimis în nenorocire trupul şi sufletul, într-o scurtă perioadă de timp, în această lume şi vor merge în iad, unde se vor chinui pentru totdeauna. În numele iubirii, care se cheamă Dumnezeu (In 4,16) rog pe toţi aceia la care va ajunge această scrisoare, pentru dragostea lui Dumnezeu să primească cu bunăvoinţă, aceste cuvinte parfumate ale Domnului nostru Isus Cristos, care au fost amintite aici. Iar cei ce nu ştiu să citească, să ceară de la alţii să li se citească cât mai des şi să le păstreze în inimă, punându-le cu sfinţenie în practică, până la sfârşitul vieţii, deoarece sunt duh şi viaţă (În 6,64). Iar cei ce nu vor să se conformeze lor/vor trebui să dea seamă în ziua judecăţii (Mt 12,36) în faţa tribunalului Domnului nostru Isus Cristos (Rm 14,10).

REGULA ORDINULUI FRANCISCAN SECULAR

Capitolul I ORDINUL FRANCISCAN SECULAR

(OFS)[1]

1

Între familiile spirituale, inspirate de Duhul Sfânt în Biserică[2] cea Franciscană reuneşte pe toţi acei membri ai poporului lui Dumnezeu, laici, religioşi şi preoţi, care sunt chemaţi de a urma pe Cristos, pe urmele Sfântului Francisc de Assisi[3].

Sub forme şi moduri diferite, dar în comuniune vitală şi reciprocă, ei intenţionează să actualizeze carisma Seraficului Părinte comun. În viaţa şi misiunea Bisericii[4].

2

În sânul amintitei Familii, un loc special îl are Ordinul Franciscan Secular. Acesta se prezintă ca o comunitate organică a tuturor fraternităţilor catolice răspândite în lume şi deschis oricărei categorii de credincioşi, în care fraţii şi surorile, inspiraţi de Duhul Sfânt să tindă spre desăvârşirea iubirii, în starea seculară proprie, se angajează prin Profesiune să trăiască Evanghelia după pilda Sfântului Francisc, folosind ca mijloc această regulă aprobată de Biserică[5].

---

1 Se numeşte şi cu numele de Fraternitate Franciscană Secular, sau cu sigla T.O.F. corespondentului al Treilea Ordin Franciscan.
2 Lumen Gentium
3 Pius al'XII-lea: Discurs către Terţiari I.
4 Apostolicam Actuositatem, 4,8.
5 Can 702,1

3

Prezenta Regulă, după enciclica „Memoriali Propositi” (1221) şi după Regulile aprobate de Suveranii Pontifi: Nicolae IV şi Leon XIII, adaptează Ordinul Franciscan Secular la exigenţele Sfintei Biserici, în condiţiile schimbate ale timpurilor noastre. Interpretarea ei cade în atribuţiile Sfântului Scaun, iar aplicarea ei se va face prin Constituţiile Generale şi Statutele particulare.

Capitolul II FORMA DE VIAŢĂ

4

Regula şi viaţa Franciscanilor Seculari este aceasta: Să păstreze Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos, după exemplul Sfântului Francisc de Assisi, care l-a luat pe Isus Cristos ca inspirator şi centru al vieţii sale cu Dumnezeu şi cu oamenii[6].

Cristos, dar al iubirii Tatălui, este calea spre El, este adevărul în care Duhul Sfânt ne introduce, este viaţa pe care El a venit să ne-o dea din belşug[7].

Franciscanii seculari să se angajeze, pe lângă aceasta, la citirea cu râvnă a Evangheliei, trecând de la Evanghelie la viaţă şi de la viaţă la Evanghelie[8].

5

Franciscanii seculari aşadar, să caute persoana vie şi

---

6 ICel 18,115
7 In 3,16; 10,10; 14,6
8* Apost. Act. 30,

activă a lui Cristos, în fraţi, în Sfânta Scriptură, în Biserică şi în celebrările liturgice. Credinţa Sfântului Francisc, care a dictat aceste cuvinte: „Trupeşte, nu văd nimic în această lume decât pe însuşi prea înaltul Fiu al lui Dumnezeu, adică Trupul său prea sfânt şi Sângele său sfânt”, să fie pentru ei inspiraţia şi orientarea vieţii lor euharistice.

6

Înmormântaţi şi înviaţi împreună cu Cristos prin Botez, care-i transformă în mădulare vii ale Bisericii şi uniţi mai strâns cu ea prin

Profesiune, să devină martori şi instrumente ale misiunii ei între oameni, vestind pe Cristos cu viaţa şi cu cuvântul.

Inspiraţi de Sfântul Francisc şi chemaţi împreună cu el să reconstruiască Biserica, să se angajeze a trăi în deplină comuniune cu Papa, cu Episcopii şi cu Preoţii, printr-un dialog încrezător şi deschis de creativitatea apostolică[9].

7

Ca „fraţi şi surori ale Pocăinţei”[10], în virtutea chemării lor, îndemnaţi de dinamica Evangheliei, să-şi conformeze modul lor de a gândi şi de a acţiona cu acela a lui Cristos, printr-o radicală transformare interioară, pe care aceiaşi Evanghelie o denumeşte „convertire,

9 Paul VI, 19.5.1971

10 Memoriale propositi

întoarcere” şi care din cauza slăbiciunii omeneşti, trebuie actualizată în fiecare zi[11].

Pe această cale a reînnoirii, sacramentul împăcării este un semn privilegiat al milostivirii Tatălui şi izvor de har[12].

8

Precum Isus a fost adevăratul adorator al Tatălui, la fel şi ei trebuie să facă din rugăciune şi contemplaţie, sufletul propriei lor fiinţe şi al propriei vieţi[13].

Să participe la viaţa sacramentală a Bisericii, mai ales la Sf. Euharistie, să se asocieze la rugăciunea liturgică, sub una din formele propuse şi recomandate de însăşi Biserica, retrăind astfel misterele vieţii lui Cristos.

9

Fecioara Maria, smerita servitoare a Domnului, gata oricând a se supune cuvântului şi apelurilor sale, a fost cinstită de Francisc printr-o nespusă iubire şi a fost declarată Patrona şi Mijlocitoarea familiei sale[14].

Franciscanii Seculari să-şi dovedească iubirea faţă de Ea, imitându-i disponibilitatea Ei necondiţionată şi efuziunea rugăciunii încrezătoare şi conştiente[15].

10

---

11 Lum. Gen. 8; Un. Red. 4
12 Prebyterorum Ordinis 18,2
13 Apost. Actuositatem 4,1-3
14 9 Cel 198
15 Lum. Gen. 67; Apost Actuositatem, 5,10

Alăturându-se ascultării mântuitoare a lui Isus, care şi-a depus voinţa în aceea a Tatălui, să-şi îndeplinească cu fidelitate datoriile proprii fiecăruia, în diferitele împrejurări ale vieţii[16] şi să-l urmeze pe Cristos sărac şi răstignit, mărturisindu-l şi în cazurile de dificultate şi de prigoană[17].

11

Cristos, încrezător în Tatăl, a ales pentru sine şi pentru Mama sa, o viaţă săracă şi smerită[18] apreciind cu atenţie şi iubire realităţile create; tot astfel şi franciscanii seculari să caute în dezlipirea de bunurile pământeşti şi în folosirea lor, o relaţie dreaptă faţă de ele, simplificându-şi propriile exigenţe materiale; să fie conştienţi apoi că, după Evanghelie, sunt administratori ai bunurilor primite în favoarea fiilor lui Dumnezeu.

Astfel, în duhul „Fericirilor” să se străduiască a-şi curăţi inima de orice tendinţă şi poftă de a poseda, ca şi „călători şi străini” în drumul spre casa Tatălui[19].

12

Martori ai bunurilor viitoare şi angajaţi spre vocaţia acceptată la dobândirea curăţiei inimii, să devină liberi a se dărui iubirii către Dumnezeu şi către fraţi[20].

---

16 Lumen Gentium 41
17 Lumen Gentium 42,2
181 1 Scrisoarea pentru toţi credincioşii
19 Rm 8,17; Lg 7,5
20 Adm S. Franc. 16; Scris a S. Franc. 69

13

După cum Tatăl vede în orice om trăsăturile Fiului său, Primul născut dintr-o mulţime de fraţi[21] franciscanii seculari să accepte pe toţi oamenii cu inimă umilită şi curtenitoare, ca şi un dar al Domnului[22] şi ca un chip a lui Cristos.

Simţul fraternităţii îi va face bucuroşi să se simtă egali cu toţi oamenii, în chip deosebit cu cei mici, pentru care se vor strădui să le creeze condiţiile unei vieţi demne de făpturi răscumpărate de Cristos[23].

14

Chemaţi împreună cu toţi oamenii de bună voinţă a construi o lume mai înfrăţită şi mai evanghelică, prin realizarea împărăţiei lui Dumnezeu, conştienţi că „cine urmează pe Cristos, Om desăvârşit, devine şi 61 mai om”, fraţii şi surorile Ordinului Franciscan Secular să-şi împlinească cu competenţă propriile responsabilităţi, în duh creştinesc de servire[24].

15

Să fie prezenţi prin mărturia propriei lor vieţi umane şi chiar prin iniţiative îndrăzneţe, atât individuale cât şi comunitare, în promovarea dreptăţii şi în special în sfera vieţii publice, angajându-se în realizări concrete şi

21 Rm 8,29
22 2Cel 85; 1 Scris; Regula S. Franc. 7,15
23R egula n.b. 9,3; Mt 25,40
24 LG 31; GS 93

potrivite cu credinţa lor[25].

16

Să socotească truda lor ca pe un dar şi ca la o participare la crearea, răscumpărarea şi servirea comunităţii umane[26].

17

În familia lor să trăiască în duhul franciscan de pace, fidelitate şi respect pentru viaţă, străduindu-se a face din el semnul unei lumi deja reînnoite în Cristos27.

Cei căsătoriţi, în chip special, trăind harurile căsătoriei să dea mărturie în lume despre dragostea lui Cristos faţă de Biserica Sa. Printr-o educaţie creştinească, smerită şi sinceră, atenţi fată de chemarea fiecăruia, să străbată în veselie cu fiii lor calea vieţii umane şi spirituale28.

18

De asemeni, să aibă respect pentru celelalte făpturi, însufleţite şi neînsufleţite, care poartă „chipul Celui Preaînalt” 29 şi să se străduiască a depăşi tentaţia exploatării, însuşindu-şi concepţia franciscană de înfrăţire universală.

19

Ca şi purtători de pace şi amintindu-şi că pacea se realizează fără întrerupere, să caute cheile unităţii şi

25A post. Actuositatem, 14

26 GS 67,2; Regula n.b. 7,4; b. 5,2

intereselor frăţeşti, folosind dialogul, încrezători în prezenţa germenului divin care este în om şi în forţa transformatoare a iubirii şi iertării30.

Purtători ai bucuriei desăvârşite, în orice împrejurare, să-şi dea silinţa de a duce şi altora veselia şi speranţa31.

Altoiţi în învierea lui Cristos, care dă adevăratul sens al surorii Moartea, să tindă cu seninătate spre întâlnirea cu Tatăl32.

Capitolul III

VIAŢA ÎN FRATERNITATE

20

Ordinul Franciscan Secular se împarte în fraternităţi la diferite niveluri: locale, regionale, naţionale şi internaţionale. Fiecare îşi are propria sa personalitate morală în Biserică33. Aceste fraternităţi la diferite niveluri sunt coordonate şi legate între ele după norma acestei Reguli şi a Constituţiunilor.

21

La orice nivel, fiecare Fraternitate e condusă de un consiliu şi de un Ministru (sau Preşedinte), care se aleg de către Profeşi pe baza Constituţiunilor[27]. Funcţia lor, care e temporară, este un angajament de disponibilitate şi responsabilitate faţă de fiecare şi faţă de grupuri.

27 Can 697

Fraternităţile în interiorul lor se organizează după normele Constituţiunilor în mod diferit, după trebuinţele speciale ale membrilor şi regiunilor lor, sub conducerea Consiliului respectiv.

22

Fraternitatea locală trebuie să fie canonic înfiinţată şi astfel devine prima celulă a Ordinului întreg şi un semn vizibil al Bisericii, Comunitate de iubire. Ea va trebui să devină climatul privilegiat pentru a se dezvolta sensul eclezial şi chemarea franciscană, precum şi pentru a însufleţi viaţa apostolică a membrilor[28].

23

Cererile de admitere în Ordinul Franciscan Secular vor fi prezentate la o fraternitate locală, al cărei Consiliu hotărăşte primirea de noi membri[29].

Încadrarea în Ordin se va realiza după o perioadă de iniţiere, un timp de formare de cel puţin un an, iar apoi urmează Profesiunea Regulii[30]. La această perioadă de dezvoltare succesivă este obligată toată fraternitatea chiar şi în modul său de a trăi. În privinţa vârstei pentru Profesiune şi al insignei franciscane distinctive[31] se va păstra ceea ce se stabileşte în Statute.

28, $ Pius XII, 1.756 Disc. Terţ. 3
29 Can 694
30 I Reg. TOF, 29-30
31 ICel 22

Profesiunea este prin ea însăşi o angajare perpetuă[32].

Membrii care s-ar găsi în dificultăţi speciale, vor alerga să-şi rezolve problemele cu Consiliul, prin convorbire frăţească. Retragerea sau demiterea definitivă din Ordin, dacă este absolut necesară, e un act ce depinde de competenţa Consiliului Fraternităţii, după normele Constituţiunilor[33].

24

Pentru a spori legătura sufletească dintre membri, Consiliul să organizeze adunări periodice şi întâlniri frăţeşti dese, chiar şi cu alte grupuri franciscane, în special tinere, adoptând mijloacele cele mai potrivite pentru înaintarea în viaţa franciscană şi bisericească, stimulând pe fiecare spre viaţa de fraternitate[34]. O astfel de legătură se va stabili şi cu fraţii răposaţi, prin oferirea de rugăciuni şi jertfe pentru sufletele lor[35].

25

Pentru cheltuielile ce ar fi de făcut în vederea sprijinirii vieţii Fraternităţii şi pentru cele necesare cultului, apostolatului şi carităţii, toţi fraţii şi surorile să ofere o contribuţie proporţională cu posibilităţile lor. Să

32 IReg. TOF, 31
33 Can. 696
34 Can. 697
35 IReg. TOF, 23

aibă grijă apoi fraternităţile locale de a contribui la cheltuielile Consiliilor Fraternităţilor de grad superior[36].

Ca semn concret de comuniune şi responsabilitate, Consiliile, la diverse nivele, după Constituţiuni, vor cere religioşi vrednici şi pregătiţi pentru asistenţa spirituală de la Superiorii celor patru Familii religioase Franciscane, de care, de veacuri, este legată Fraternitatea Seculară.

Pentru a favoriza fidelitatea la păstrarea Regulii şi pentru a avea mai mari ajutoare în viaţa de fraternitate, Ministrul sau Preşedintele, de acord cu Consiliul, se va îngriji să ceară în mod periodic, vizita pastorală a Superiorilor religioşi competenţi[37] şi vizitarea frăţească a responsabililor de nivel superior, după Constituţiuni.

„Şi cel ce va păstra aceste lucruri să fie umplut în cer de plinătatea binecuvântărilor Tatălui Celui Preaînalt, iar pe pământ să primească din plin binecuvântarea Fiului Său iubit, împreună cu Preasfântul Duh, Mângâietorul”.

(Din binecuvântarea Sf. Francisc)

REGULA O.F.S. Textul Regulii cu explicarea fiecărui articol 1. Pentru ce, o Regulă?

În urma exemplului şi a predicaţiunii Sf. Francisc şi a primilor săi tovarăşi, în mulţi credincioşi s-a aprins dorinţa de a trăi o viaţă mai apropiată de Evanghelie; mai mult, entuziasmul acestor oameni era aşa de mare, încât

36 IReg. TOF, 20
37 2 Reg TOF, cap XVI

şi-au manifestat de-a dreptul dorinţa de a renunţa la convieţuirea conjugală.

Sf. Francisc a trebuit să muncească nu puţin pentru a-i abate pe aceştia de la asemenea hotărâri; în cele din urmă a reuşit în acest sens promiţând să le dea norme, cu ajutorul cărora să-şi poată ajunge hotărârea lor, rămânând totuşi în propriile familii şi în mijlocul ocupaţiilor lor.

Aceste norme – după părerea astăzi comună – ar fi fost conţinută în aşa zisa „Scrisoare către toţi credincioşii”, care aşadar e socotită baza program a vieţii evanghelice la care aspirau acei credincioşi.

De fapt, pentru a-l imita pe Isus în interiorul şi în exteriorul nostru nu e suficient numai „spiritul”; el trebuie să se bazeze pe o „formă de viaţă”, un regulament, un ansamblu de principii teoretice, care să fie o „motivare” a acelor principii „practice” sau „normative” care să actualizeze principiile teoretice. A spune că „ne iubim” e un principiu teoretic; însă a spune că „trebuie să-l primim” pe cel sărac, „să iertăm” ofensele sunt norme practice care actualizează „a iubi”. La acestea trebuie adăugat apoi că adesea hotărârile luate se resimt de la oboseala aceluia care le observă şi în acest caz norma, Regula, care aminteşte această sau acea datorie, e sprijin şi ajutor.

Acesta-i motivul unei Regule. Însă şi Regula, din partea sa, are trebuinţă de o autoritate pentru a fi

susţinută şi pentru a nu cădea în rândul unei „exortaţii (îndemn) pioase” sau a „unui regulament spiritual”; adică are nevoie de autoritatea Bisericii care să o susţină, să o explice şi să-i controleze aplicarea.

Ordinul al treilea Franciscan, chiar dacă nimic nu opreşte să continue a se chema astfel, totuşi şi-a schimbat numele oficial.

În mod oficial azi se cheamă Ordinul Franciscan Secular. Unii îl numesc şi „Fraternitate franciscană seculară”.

A. Diferitele numiri

Nu trebuie să ne mirăm din cauza acestor schimbări de nume. Numele „Ordinul al treilea” dat familiei franciscane seculare nu a fost impus de Sf. Francisc, ci a început să fie folosit de fapt cu claritate către sfârşitul lui 1300 şi, mai precis, în 1305. Aceiaşi familie seculară a avut şi alte nume; primul înaintea tuturor, acela de „Fraţii Pocăinţei”, „Fraţii Penitenţei”, „Fraţi şi Surori ale Pocăinţei”, „Fraţii celei de a treia Regule”, etc…

Cu trecerea timpului grupurile au fost chemate „congregaţii”. Şi aceasta pentru că fraţii „se adunau”, adică se reuneau. Şi astfel acţiunea principală pe care o făceau a dat nume la grupurile locale.

Însă ca în toate lucrurile şi instituţiile, la fel şi în Ordinul Terţiarilor de-a lungul cursului veacurilor s-a

reflectat (oamenii au gândit) pentru a-l înţelege mai bine şi a-l potrivi la momentele actuale.

Deja înainte de Vatican II, Regula dovedindu-se insuficientă şi nepotrivită, s-a cugetat să se formuleze Constituţiuni Generale, care au fost publicate la data de 25 august 1957. Îndată a avut loc o mică reformă; atunci când a fost vorba de a traduce în italiană pentru cuvântul „sodalitium", nu s-a găsit ceva mai bun decât cuvântul „Fraternitate", cuvânt care a fost profetic şi pentru Ordinul I; de fapt acesta vorbise totdeauna de „Comunitate religioasă" pentru a desemna un grup de fraţi care trăiesc într-un loc: apoi după Conciliu, „comunitatea" a fost numită „fraternitate".

Cuvântul „fraternitate" aşadar încă din 1957 s-a dovedit cel mai potrivit pentru indica un grup de fraţi şi surori care-şi inspirau viaţa proprie şi propriul comportament din cele ale Sf. Francisc.

Pentru aceasta TOF (Al treilea ordin franciscan) în cele din urmă a fost chemat „fraternitatea franciscană seculară" şi încă şi acum poate fi chemată astfel:

— Fraternitate, pentru că e un ansamblu (unire, adunare, unitate de fraţi şi surori);

— Franciscană, pentru că se inspiră de la Sfântul Francisc;

— Seculară, pentru a spune că aceştia nu sunt fraţi

şi surori, ci continuă să trăiască în lume în propria condiţie civilă şi profesională.

Între diferitele denumiri a fost totdeauna aceea de „Ordin”; chiar de a fost precedat până acum de adjectivul „al treilea”.

Pentru a înţelege motivul acestei denumiri care a pus adjectivul „al treilea” alături de „primul” şi „al doilea” Ordin, trebuie să ţinem cont că cuvântul „Ordin” are un înţeles mult elastic, şi oricum arată o regrupare de persoane guvernate sau, mai bine zis, orânduite, conduse de legi particulare pentru a facilita pentru ele desăvârşirea evanghelică.

Penitenţii, despre care e vorba mai sus, deja înainte de Francisc fuseseră recunoscuţi şi grupaţi (organizaţi) ca „Ordin” sau „stare” (situaţie, clasă socială) în Biserică, alături de starea laicilor şi aceea a clericilor. Au avut şi o Regulă, renumitul „Memoriale propositi Fratram et Sororum de Poenitentia”, care datează din 1221.

Atunci când mulţi dintre aceşti „penitenţi” împreună cu alţii au ales să fie conduşi de Francisc şi de fraţii săi. Papa Grigore IX, prietenul Sf. Francisc, a adaptat pentru ei Regula deja existentă şi astfel a primit denumirea de „Fraţii şi Surorile Penitenţei Sf. Francisc”.

Rezumând spunem:

— Ordin, totalitatea de persoane conduse de normele

Bisericii printr-un ajutor puternic, sigur, pentru a ajunge la perfecţiunea caritătii;

— Franciscan, întrucât aceste persoane acceptă să câştige desăvârşirea după pilda şi învăţătura Sf. Francisc, cu care îşi împart mentalitatea, operozitatea evanghelică etc…

— Secular, pentru că asemenea persoane nu părăsesc „lumea”, ci o dospesc de la interior, rămânând în propriile case şi continuând a trăi în propria condiţie civilă şi profesională.

De-a lungul trecerii veacurilor, Ordinul Franciscan Secular a avut diferite „Regule”. Aceasta pentru că schimbarea moravurilor, a mentalităţii, a exigenţelor, etc… o cerea nu numai» pentru scopuri spirituale, ci chiar şi organizatorice adaptate noilor necesităţi care se iveau.

Câte au fost Regulile?

A. Regula Sf. Francisc

Până astăzi nu cunoaştem textul unei Regule date de Sf. Francisc pentru laici, în sensul propriu pe care-l dăm. Cuvântului „Regulă”, complex de norme spirituale şi organizatorice.

Părerea comună azi e că Regula dată de el e „Scrisoarea către toţi credincioşii”, nu aceea care obişnuit e cunoscută, ci una mai scurtă, numită de la Volterra şi care formează prologul Regulii emanate la 24 iunie şi pe

care tocmai o studiem.

B. Regula sau „Memoriale” din 1221.

Prima Regulă în sens propriu e aceea numită „Memoriale Fratrum et Sororum de Poenitentia”. După cum am mai spus mai sus, ea a apărut în 1221, drept Regulă comună pentru toţi „Penitenţii” franciscani sau nefranciscani; însă în 1228 a fost reelaborată de Papa Grigore IX, marele prieten al Sf. Francisc şi acceptată de fraţii şi surorile Pocăinţei Sf. Francisc.

În acest „Memoriale” sunt diferite redactări, care au. Diferite adăugiri, ivite din dispoziţiunile Autorităţilor din diferite locuri. El practic a rămas în vigoare până la 1289.

C. Regula lui Nicolae al IV-lea

Papa Nicolae IV, franciscan, a emanat o Regulă, care e considerată o Regulă adevărată şi propriu-zisă, la 18 august 1289, exclusiv pentru penitenţii franciscani, şi a promulgat înaintea ei Bulla „Supra Montem”. Această Regulă, de douăzeci de capitole a rămas practic în vigoare timp de 600 de ani, până la Papa Leon XIII. Totuşi a suferit aduceri la zi, dintre care cea mai renumită e cea care provine de la Statute Generali o Constituzioni di Inocenzio XI (1688), care a adus variaţiuni şi adăugiri, capitol cu capitol, la Regula lui Nicolae

IV. Aceste Statute generale sunt foarte importante întrucât şi azi au influenţă asupra organizării Ordinului

Franciscan Secular.

D. Regula Leoniană

Ultima în ordine cronologică e Regula Papei Leon XIII, mare admirator al Ordinului Franciscan Secular. A emanat-o prin Constituţia „Misericors Dei Filius” la 30 mai 1883. O Regulă foarte simplă şi schematică faţă de cea anterioară, însă devenită eficace şi puternică prin neîncetatele intervenţii ale Papei.

Evenimentele Bisericii şi ale lumii întregi s-au succedat însă cu cea mai mare iuţeală (repeziciune), din care cauză ea a avut trebuinţă de neîncetate intervenţii din partea Superiorilor Ordinului I şi chiar din partea Bisericii. S-a simţit trebuinţa unor noi Constituţiuni, care de fapt au fost publicate la 25 august 1957 urmate şi chiar precedate de diferite Statute. Şi acestea însă s-au dovedit a fi insuficiente, mai ales după Vatican II, şi astfel s-a maturizat convingerea că a sosit timpul de a reînnoi Regula.

Regula actuală

1. Drumul parcurs

Deja cu câteva luni înainte de publicarea Decretului „Eclesiae Sanctae” (6 august 1966) S. Congregaţie pentru Religioşi, conform părerii Miniştrilor Generali a dat voie să se înceapă munca de revizuire a legislaţiei lui. TOF. Aceasta a avut loc la 7 martie 1966 şi s-a cerut tuturor

responsabililor să trimită sugestii şi observaţii până la 16 aprilie 1967.

Între timp au avut loc reuniuni de diferite feluri şi la diferite nivele, până s-a ajuns în iulie 1968, când a fost trimisă la părinţii Asistenţi naţionali şi provinciali prima schemă a noii Reguli, cu rugămintea evidentă de a răspunde cu observaţii şi sugestii înainte de Congresul care avea să se desfăşoare la Assisi în zilele de 27 sept. – 3 oct. 1969, la care aveau să participe şi laicii.

Între acestea au avut loc două evenimente cu mare influenţă asupra scopului care se intenţiona a fi atins: primul a fost cererea de permisiune de a face noi experimente în legislaţia lui T.O.F. În limitele fixate de către „Ecclesiae Sanctae” (19 iunie 1969); al doilea a fost constituţia, pentru ascultarea Capucinilor, a directoriului internaţional (25 august 1966) care apoi a devenit unic pentru toate obedienţele. (4 octombrie 1973).

Congresul din Assisi, foarte agitat, a dat indicaţii preţioase pentru noua Regulă, chiar dacă nu a limitat cu totul dificultăţile. Dovadă e faptul că, cu toată Comisia formată din Părinţii Asistenţi Generali, din unii membri reprezentativi din diferite cercuri culturale şi un „Praesidium” din cinci experţi, lucrările au mers cu încetineală, aşa de încet, încât diferite naţiuni şi-au dat „norme de viaţă”: Italia şi-a format „Itinerariul spiritual al

franciscanului secular”, bine lucrat şi răspunzând scopului (19 septembrie 1972).

Lucrările pentru Regulă au reînceput cu intrarea preşedintei internaţionale Manuela Mattioli, în „Praesidium” şi cu imboldul părintelui Bedrune în 1972. S-au promovat consultări la toate nivelurile, s-au compilat diferite redactări, până când secretarul Conferinţei Părinţilor Asistenţi Generali, la data de 30 aprilie 1975, a fost în stare să prezinte diferitelor consilii naţionale un text-bază, asupra căruia să reflecteze pentru sugestii şi observaţii, pentru a-l perfecţiona.

Observaţiile şi sugestiile au fost multe, poate prea multe; cu adevărat unele naţiuni între care şi Italia, au prezentat un text diferit, în septembrie 1976 Prezidenţa Consiliului Internaţional a numit o comisie restrânsă pentru a culege observaţiile şi sugestiile şi să redacteze un ultim text. Ceea ce s-a făcut, (însă) textul a fost pe rând (în timpul săptămânii sfinte din 1977) supus criticii şi confruntării în sânul unei comisii internaţionale. S-a dus astfel la capăt marea muncă de aproape 11 ani, lăsând Părinţilor Asistenţi Generali unele finisări. Aceştia, după câteva alte consultări cu Preşedinţia Internaţională, au prezentat textul la Părinţii Miniştri Generali, care în ziua de 9 octombrie 1977 l-au aprobat, pentru a-l înainta la Sf. Scaun.

Sf. Scaun la rândul său l-a aprobat prin Scrisoarea Apostolică „Seraphicus Patriarcha” a Sanctităţii Sale Paul VI la data de 24 iunie 1978.

2. Compoziţia Regulii (Din ce e compusă Regula?)

Regula reînnoită e precedată de un Prolog, după care urmează

24 articole regrupate în trei capitole, şi în plus textul „binecuvântării finale”.

A. Prologul

Care-i motivul acestui prolog (Pentru ce acest prolog?) Ar fi fost (şi este încă) dorinţa tuturor, ca în locul unei Reguli scrise azi, să fie publicat textul normelor scrise sau dictate de Sf. Francisc pentru laici. Un text de acest fel ar fi avut cu siguranţă o mare autoritate. Însă din păcate nu-l avem. În schimb, drept compensare îl avem pe acela care trece sub numele de „Scrisoare către toţi credincioşii” care e socotit drept compendiul (rezumat) gândirilor pe care Sf. Francisc le predica creştinilor care trăiau în lume şi uniţi în mod spiritual cu el Aceşti creştini formau tocmai nucleul a ceea ce mai târziu se va numi Al treilea Ordin Franciscan sau Ordinul Franciscan Secular.

Există două versiuni asupra acestei „Scrisori către toţi credincioşii”; una lungă şi e cea cunoscută, însă despre care experţii spun că nu e cea originală; alta, cea din codicele de la Volterra, mult mai scurtă şi care, după

canoanele criticii, ar fi a Sf. Francisc. Ar avea drept titlu nu „Scrisoare către toţi credincioşii”, ci „Exortaţia Sfântului Francisc către fraţii şi surorile care fac pocăinţă”.

Orice ar fi cu această analiză a studioşilor, pe noi ne interesează, cum am spus deja, să cunoaştem gândirea Sf. Francisc şi modul în care-i călăuzea pe creştinii care i se încredinţaseră lui.

B. Exortaţie carismatică

Putem spune că exortaţia e împărţită în două părţi mari, care se adresează respectiv la cei care fac pocăinţă, partea întâia; celor ce nu fac pocăinţă – partea a doua. Este apoi o stăruitoare cerere finală către acei la care va ajunge „Scrisoarea” lui. Să binevoiască a o primi cu generozitate, ca pe cuvântul Domnului; cine nu ar voi să o primească să fie foarte atent, că va da seama în ziua judecăţii. Această afirmaţie puternică a Sfântului Francisc într-adevăr ne dă de gândit: numai un om plin de Duhul Sfânt şi care vorbeşte sut? insuflarea sa ar putea afirma o sancţiune aşa de gravă. Un text aşadar cu o savoare curat carismatică. Dincolo însă de Regula adevărată şi propriu-zisă, laicii franciscani trebuie să aibă totdeauna mintea şi inima îndreptate spre această „exortaţie” (îndemn) al Părintelui Serafic, întrucât aici se află o inspiraţie a Duhului Sfânt, care într-adevăr e impresionantă. Noi însă

ne abţinem de la aşternerea Comentariului acestei „Exortaţii”, pentru a o lăsa meditaţiei fiecăruia şi Fraternităţilor.

C. Textul Regulii

Textul Regulii e distribuit în 26 de articole, regrupate în trei capitole. Sunt aşadar două articole în plus faţă de Regula lui Leon XIII şi trei mai mult decât normele cuprinse în „Itinerariul spiritual al franciscanului secular”.

— Primul capitol prezintă în trei articole marea Familie Franciscană care se arată în Biserică în moduri şi forme diferite. Însă cu scopul unic de a lucra împreună pentru a face să fie eficace carisma Sărăcuţului în Poporul lui Dumnezeu.

Între modurile şi formele acestei Familii îşi află locul său Ordinul Franciscan Secular, al cărui mod de a trăi şi a lucra a fost totdeauna reglementat de normele aprobate de Biserică, atât în trecut ca şi în prezent, Regulă a cărei interpretare e de resortul Sf. Scaun, în timp ce normele de aplicare sunt încredinţate Constituţiunilor.

— Capitolul al doilea are drept titlu „Modul (forma) de viaţă” şi descrie în 16 puncte sau articole comportarea pe care trebuie să o aibă cei care fac parte din Ordinul Franciscan Secular.

După ce a afirmat că toată viaţa franciscanilor

seculari constă în observarea (trăirea) Evangheliei după pilda (exemplul) Sf. Francisc (art. 4) şi deci în sforţarea conformării cu Cristos, Evanghelia vie, al cărui membru sunt prin botez şi legat prin profesiune (art. 5, o) trage concluzia unei convertiri, care trebuie reînnoită neîncetat (art. 7).

Din această sforţare de convertire şi deci de conformare cu Cristos, franciscanii seculari vor obţine mai uşor scopul, dacă vor retrăi misterele vieţii Lui, mai ales în liturgic (art. 8) imitând fidelitatea şi disponibilitatea Madonei (art. 9), îndeplinind în duh de ascultare datoriile proprii (art. 10), trăind spiritul sărăciei şi al fericirilor (art. 11). În felul acesta ei vor ajunge la acea puritate a inimii care-i va face liberi faţă de Dumnezeu şi fraţi (art. 12).

Trebuie într-adevăr să fie deschişi faţă de fraţi şi să-i pnineasc̆ă drept dar al lui Dumnezeu (art. 13) să le aducă servicii cu competenţă (art. 14) şi încă cu iniţiative curajoase în orice direcţie (art. 15); totul va cere muncă, dar şi aceasta e participare la creaţiune, răscumpărare în serviciul comunităţii umane (art. 16).

Un sector de luat în atenţie e familia (art. 17), căruia îi corespunde respectul faţă de viaţă şi toate creaturile însufleţite şi neînsufleţite (art. 18); în felul acesta se va aduce pace şi bucurie în întregul univers creat (art. 19), chiar şi în moarte.

— Capitolul al treilea are drept obiect „Viaţa în Fraternitate”, adică partea organizatorică. Evident, structura Ordinului e prezentată în liniile sale esenţiale şi nu se coboară la detalii, pe care le lasă Constituţiunilor şi statutelor particulare.

Spunând de la început că Ordinul Franciscan Secular se încheagă în Fraternitate la diferite nivele, dar coordonate şi legate între ele, şi că ele sunt conduse de un Ministru (preşedinte) asistat de un Consiliu (art. 20,21). Regula atrage atenţia asupra fraternităţii locale, celula întregului Ordin (art. 22); ea e uşa de intrare, locul de creştere al membrilor în Ordin prin mijloacele cele mai potrivite pentru scop (art. 23,24,25).

Articolul 26 încheie, amintind de reciprocitatea vitală cu Ordinul I, avantajul de a avea Asistenţi Spirituali buni şi chiar şi vizitatori atât laici cât şi religioşi, pentru ca vitalitatea fiecăruia aparte şi a Fraternităţii să nu dispară niciodată.

D. Binecuvântare finală

Binecuvântarea finală e luată, în parte, din cea dictată de Sf. Francisc în Testamentul său; pentru a înţelege însemnătatea ei, e bine să o citim toată.

3. Criterii de ţinut în lectură

Textul e normativ, practic şi uşor de citit. Nu e un simplu mesaj spiritual, chiar dacă nu poate lipsi cuvenita

referire la flecare articol pentru a întări norma prescrisă.

— Textul conţine numai esenţialul şi nu se coboară la detalii, pe care le lasă unei legislaţii care urmează, drept Constituţii şi Statute. Şi de aceea e o schemă (schiţă, plan) care intenţionează să păstreze Ordinului Franciscan Secular o fizionomie individuală în întreaga lume.

— Verbele sunt la conjunctiv, dar un conjunctiv imperativ. Nu e vorba de aceea de simple îndemnuri, ci de „porunci”, chiar dacă nu obligă sub păcat prin sine însăşi.

— Textul precedează[38] cu o enumerare progresivă, lăsând la o parte capitolele. În felul acesta e mai uşoară referirea şi mai simplă citirea.

38 Calchiere forţată din italiană. Româneşte: TEXTUL CONTINUĂ

EXPLICAREA ARTICOLELOR REGULII

Capitolul întâi
ORDINUL FRANCISCAN SECULAR
Art.1

Între familiile spirituale, inspirate de Duhul Sfânt, cea Franciscană reuneşte pe toţi acei membri ai poporului lui Dumnezeu, laici, religioşi şi preoţi, care simt chemarea de a urma pe Cristos, pe urmele Sfântului Francisc de Assisi.

Sub forme şi moduri diferite, dar în comuniune vitală şi reciprocă, ei intenţionează să actualizeze carisma Seraficului Părinte comun, în viaţa şi misiunea Bisericii.

Familiile spirituale în Biserică

Duhul Sfânt, primul dar dat credincioşilor, edifică, însufleţeşte şi unifică neîncetat Biserica în comuniune şi slujire, dar o şi înfrumuseţează prin varietatea institutelor cu revărsarea diferitelor carisme şi cu dezvoltarea multor familii spirituale, care sunt ca urzeala Poporului lui Dumnezeu.

„Familiile spirituale” sunt o mare bogăţie pentru Biserică, pentru că îi dau posibilitatea de a fi mamă totdeauna roditoare (fecundă) de o sfinţenie care se manifestă în cele mai diferite moduri.

Aceste „familii spirituale” de obicei, îşi au începutul

de la un sfânt cu o evidentă şi particulară (deosebită) personalitate, înzestrată cu daruri extraordinare, mai desăvârşit transformată în chipul lui Cristos (2Cor.3.18), pe care Dumnezeu le ridică din când în când în Biserică.

Un asemenea sfânt devine ca un far care arată drumul de urmat, ca un semn dat timpurilor, un puternic pol de atracţie pentru mulţi care aparţin generaţiei lui şi chiar pentru generaţiile viitoare care se întâlnesc în duhul (sufletul) lui, în chipul său de a gândi şi de a se comporta (ceea ce noi indicăm cu numele de „spiritualitate”).

Familiile spirituale de obicei sunt în fruntea unor mari institute religioase (benedictini, iezuiţi, franciscani, saleziani, dominicani, carmelitani, etc.) şi sunt de mare ajutor Bisericii în toate timpurile, însă în mod deosebit în timpurile grele. Ajutorul pe care-l dau (oferă) Bisericii e caracterizat de spiritualitatea lor, care-i complexul modului lor de a gândi, de a lucra într-un stil determinat şi într-o direcţie determinată.

Familia Franciscană între numeroasele familii spirituale care înveselesc Biserica lui Isus Cristos, Duhul Sfânt a ridicat şi pe aceea a Sf. Francisc de Assisi, pentru a oferi oamenilor o ulterioară cale, pentru a participa la viaţa de unire cu Tatăl ceresc.

O familie multiformă

Sărăcuţul, chemat de către cel Răstignit să

restaureze „casa” sa, a avut revelaţia de la Dumnezeu că trebuie să trăiască în Biserică, după modelul (forma) Sf. Evangheliei, împreună cu fraţii pe care însuşi Dumnezeu îi dăruise lui. Şi astfel a întemeiat Ordinul întâi. După sfatul şi conducerea lui Francisc şi Clara de Assisi a întemeiat un Ordin de Surori, dornice de a urma aceiaşi cale de desăvârşire evanghelică. Şi a luat fiinţă astfel al II-lea Ordin, cel al Clariselor.

În sfârşit. Încă mulţi alţii, bărbaţi şi femei, atraşi de exemplele de viaţă şi de predicaţiunea franciscană, s-au simţit chemaţi la viaţă de pocăinţă evanghelică, însă fără a părăsi propriile case şi ocupaţiile. Şi pentru aceştia Francisc a găsit norme de viaţă. Şi a luat fiinţă astfel Ordinul Fraţilor şi Surorilor care fac Pocăinţă sau, aşa cum a fost numit până acum, Ordinul al Treilea.

Însă aceste trei Ordine, de-a lungul cursului istoriei, au avut multe ramificaţii: astfel, în mod practic se numără mai mult de 200 institute religioase şi laicale care-l au drept cap pe Sf. Francisc de Assisi şi-l socot pe Sărăcuţul drept călăuza lor spirituală.

Un ideal unic şi o fizionomie unică

Însă dacă e aşa de mare varietatea cu care se prezintă Familia Franciscană, unic este însă scopul pe care membrii săi îl urmăresc: conformitatea cu Cristos, printr-o radicală observare a Evangheliei, urmând exemplul Sf.

Francisc. În felul acesta e făcută prezentă în Biserică carisma Părintelui Serafic comun.

„Unicitatea” se exprimă şi prin bogăţia de lumini spirituale care circulă identic, chiar dacă pe grade, în diferitele membre; în responsabilitatea care apasă asupra tuturor membrilor şi asupra tuturor grupurilor, în favoarea tuturor celorlalţi membri şi grupuri, în modul în care se merge spre scop şi e „fraternitate”, adică un „mers împreună”; se exprimă într-un cuvânt în acea frază a „reciprocităţii vitale”, prin care unul e responsabil de toţi, toţi sunt responsabili de unul, şi de „curentul de viaţă” şi de creşterea sa toţi sunt responsabili, Ordinul I faţă de Ordinul al treilea, cel de-al doilea faţă de primul şi al treilea şi aşa mai departe.

Art. 2

În sânul amintitei Familii, un loc special îl are Ordinul Franciscan Secular. Acesta se prezintă ca o comunitate organică a tuturor fraternităţilor catolice răspândite în lume şi deschis oricărei categorii de credincioşi, în care fraţii şi surorile, inspiraţi de Duhul Sfânt să tindă spre desăvârşirea iubirii, în stare seculară proprie, se angajează prin Profesiune să trăiască Evanghelia după pilda Sfântului Francisc, folosind ca mijloc această Regulă aprobată de Biserică.

Un loc special pentru Ordinul Secular

Nu e un simplu mod de a spune, ci o realitate dintre cele mai confortante faptul că Sf. Francisc s-a gândit la o mişcare laică, deja cu 750 de ani mai înainte de Vatican II. Ceea ce îl face surprinzător) e Sf. Francisc este că a intuit suflul puternic al Duhului Sfânt, nu pentru a fonda Ordine religioase (existau deja înainte de el), cât pentru a da trup unei mişcări laicale ai cărei membri să poată tinde şi să atingă acelaşi scop ca al fraţilor şi al măicuţelor, cu toate că rămân în lume, ba tocmai prin poziţia lor civilă şi profesională. Dacă aşadar Sf. Francisc a fost genial, a fost tocmai în aceasta: că a făcut să iasă sfinţenia din mănăstiri şi că a dus-o pe străzi, în casele tuturor.

Numele Ordinului Secular

Mai înainte am vorbit de ce oficial şi-a schimbat numele? Nimic nu opreşte să se cheme încă Ordinul al Treilea. Totuşi e de preferat acela de „Fraternitate Franciscană Secularǎ”, încă şi pentru că într-adevăr (efectiv) întregul Ordin se împarte în Fraternităţi.

— Ce este Ordinul Francisc Secular? Regula îi dă definiţia, spunând că el se prezintă mai întâi de toate:

— Ca o uniune organică a tuturor fraternităţilor catolice răspândite în lume; prin aceasta se caută a se sublinia că el e structurat în „Fraternitate”, că e ansamblul „grupurilor fraterne” legate între ele în mod ierarhic, cum mai bine se va vedea în explicarea art. 20. Se vorbeşte apoi

de „fraternitate catolică” întrucât există şi un Ordin al treilea Franciscan Anglican, care pare exclus să aparţină aşadar la Ordinul Francisc Secular. În sfârşit, se vorbeşte despre „Fraternitate” şi nu de persoane singure, adică Regula nu vorbeşte despre „terţiari izolaţi” şi aceasta ne face să înţelegem că nu ar trebui să existe. De aceea fizionomia Ordinului Franciscan reiese:

— Ca fraternitate ai cărui membri sunt duşi de Duhul Sfânt ca să ajungă la perfecţiunea caritătţii.

Aici sunt exprimate două concepte: 1. Împinşi (duşi) de Duhul Sfânt; 2. Să atingă (să ajungă la) perfecţiunea caritătţii.

Chemare

Duşi de Duhul Sfânt, în limbaj bisericesc înseamnă că au primit vocaţiunea, o chemare din partea lui Dumnezeu. De aceea, cine ar intra în Ordin pentru scopuri diferite (deosebite) de cele pe care le vrea Dumnezeu, s-ar expune la riscuri spirituale.

— Ce este chemarea? „Vocaţiunea” e chemarea din partea lui Dumnezeu pentru a trăi o determinată formă de viaţă, care trebuie îmbrăţişată (l. Cor.7,20) „fiecare să rămână în acea chemare în care era când a fost chemat la creştinism” şi în interiorul (cadrul) istoriei mântuirii, indică chemarea lui Dumnezeu la vreo lucrare particulară în planul lui Dumnezeu (Ex3; Is.6; Iar. L chemare

profetică) la condiţia de creştin (1. Cor. 1,26) sau la vreo funcţie specială în ea (1. Cor. 1,1 apostol prin chemare).

Există deci o chemare generală, care-i chemarea tuturor la mântuire şi care pentru mulţi se concretizează în botez, pentru care motiv se cheamă şi chemare baptismală. Există apoi, şi în cadrul general al mântuirii şi în cadrul chemării baptismale, o chemare „particulară", de consacrare specială, atât la nivel religios cât şi la nivel laical.

Cum se descoperă o chemare

A descoperi o vocaţiune înseamnă a ajunge să cunoşti ceea ce Dumnezeu vrea de la o persoană. Un bărbat, o femeie, cum să facă să şi ic că sunt chemaţi la această stare, la acest oficiu? Primul semn e desigur acela al înclinaţiunii spre un lucru sau altul, spre acest sau acel meşteşug. De fapt Dumnezeu vorbeşte prin împrejurări concrete ale vieţii, care determină într-o persoană aceasta sau acea atitudine (se poate numi chemare „interioară"). Desigur, pentru a discerne această vocaţiune trebuie să te roi, să primeşti sfat de la persoane înţelepte şi experte.

Acestui prim semn i se poate adăuga un al doilea, şi el foarte important; este semnul discernământului bucuriei când perspectiva de a se căsători sau de a se face preot, sau de a intra în acea „asociaţie" trezeşte în cineva bucurie şi pace, există motiv întemeiat de a spune că e

Dumnezeu acela care-l cheamă.

Trebuie însă să luăm aminte şi la semnele „externe” ale chemării, care sunt judecata (părerea) comunităţii şi chiar calităţile recerute pentru a duce la capăt însăşi chemarea. Spre exemplu: unul observă chemarea de a merge misionar, însă nu are o sănătate solidă; nu se poate spune că are o chemare completă.

— Chemare franciscană. Chemarea franciscană este aşadar posibilă ca dezvoltare şi expresie mai vie a chemării de la botez. Cine crede că o are, şi deci se gândeşte că Dumnezeu îl cheamă pe acest drum, trebuie să cunoască, cel puţin în punctele principale, care este scopul, idealul la care duce amintita chemare şi dacă e mulţumit să urmeze o cale, care cu siguranţă nu e uşoară, fiind vorba de o observare a Evangheliei, care te solicită în fiecare zi tot mai serios.

Atunci când ştii ce vrei, te poţi angaja. Cu aceasta de fapt răspunzi lui Dumnezeu. De fapt acceptând propunerea lui Dumnezeu, răspunzi da chemării lui. Din acest moment contează sforţarea celui ce se angajează, însă contează mult mai mult faptul că Dumnezeu după ce a primit răspunsul afirmativ, îşi ia grija persoanei respective şi o susţine pentru a o duce la scop. În felul acesta există doi care se bucură: Dumnezeu care poate realiza planul său în acea persoană şi persoana care se vede devenită obiectul

grijii deosebite din partea Domnului.

Să atingi… perfecţiunea caităţii

Scopul pentru care credincioşii se grupează în fraternităţi franciscane este dobândirea desăvârşirii evanghelice în propria stare (de viaţă). Chemarea universală la sfinţenie e afirmată de Vatican II, de nenumărate ori, aşa cum a fost afirmată prea marea utilitate a „asociaţiilor” care-i ajută pe laici să atingă acest scop. În ceea ce-i priveşte pe laicii franciscani, pe lângă tot învăţământul Papilor, există viguroasa afirmaţie a lui Pius XII: „Să fiţi mai presus de toate o şcoală de perfecţiune integrală… şi de genuin spirit franciscan”. Aşadar scopul unic al laicilor franciscani e de a „se face sfinţi”; unde? cum?

— În propria stare. Prin acest cuvânt se înţelege că nimeni nu-i exclus de la Ordinul Francisc Secular; în timp ce toţi vor putea să tragă (scoată) din aceasta enorme avantaje spirituale.

Când se vorbeşte despre „starea proprie” se înţelege orice „stare” atât drept condiţie civilă, cât şi ca profesie: deci celibatari, căsătoriţi, văduvi, preoţi, adulţi, tineri, bărbaţi, femei, măturători de stradă, parlamentari, episcopi, muncitori, conducători, etc…

Ni se mai spune că pentru niciunul nu e imposibilă sfinţenia; dacă toţi sunt chemaţi de Dumnezeu, tuturor e

dat şi ajutorul pentru a o realiza.

— Prin Profesiune… „Profesiune” e un cuvânt care e înţeles îndată, dacă te gândeşti la „profesiunea de medic”, „profesiunea de avocat”, „profesiunea de profesor” etc… Cei care exercită asemenea profesiuni îşi consacră într-adevăr propria viaţă exercitării ocupaţiei de medic, avocat etc…

Însă acela care „profesează Regula Sfântului Francisc” în mod practic nu face altceva, decât să „exercite franciscanismul, duhul franciscan”, care înseamnă a trăi viaţa evanghelică cât mai mult posibil, după chipul (modul) Sf. Francisc. De aceea Profesiunea nu e decât o specială reînnoire a promisiunilor de la Botez, o consacrare de sine însuşi lui Dumnezeu, prin care credinciosul care trăieşte în mijlocul lumii promite să folosească mijloace deosebite (cele indicate de Regulă) pentru a practica viaţa evanghelică după modelul Sf. Francisc.

— Ceea ce e îndatorire publică. Făgăduinţa care se face la „Profesiune” nu e o promisiune particulară, ci publică, rostită în faţa unei „oficialităţi publice”, a unei persoane autorizată de Biserică (care de obicei e un preot). Dacă Biserica îl autorizează, e evident că Biserica îl acceptă şi că, în acelaşi timp, îl asigură pe cel ce o face de ajutoarele spirituale şi morale, spre a ajunge la scopul

pentru care o emite.

— Dar care e îndatorire şi… din partea lui Dumnezeu. În

„Profesiune” nu trebuie însă să privim numai la obligaţia pe care cineva şi-o la faţă de Dumnezeu şi Biserică, ci că ar fi mai exact să privim la îndatorirea pe care Dumnezeu şi-o la faţă de cel ce face profesiunea. Nu e vorba, după cum e clar, de obligaţii reciproce; ci de generozitatea cu care Dumnezeu se dăruieşte celui care răspunde la chemarea sa. „Voi fi cu tine i-a zis lui Moise (Exod 3,12) şi aşa i-a repetat lui Isaia, lui Ieremia, Apostolilor”. „Voi fi cu voi până la sfârşitul lumii” (Matei 28,20); şi Maicii Sfinte, care se „consacra” lui Dumnezeu, a spus să i se spună de către înger: „Domnul este cu tine”.

Această credinţă în iubirea lui Dumnezeu, care l-a iubit cel dintâi şi l-a ales chemându-l la şcoala Sf. Francisc, trebuie să-l încurajeze pe franciscan şi să-l împingă să reînnoiască adesea „Profesiunea sa”, care apoi e reînnoirea unui act de credinţă, de iubire şi de har.

Regula aprobată de Biserică

Am spus mai sus de ce Regula trebuie să fie aprobată de Biserică. E vorba de mai mult de 40 de Papi care au elogiat-o, precum şi de două Concilii ecumenice (cel din Viena din 13.11.1312) şi cel din Lateran V din (1512 – 1517) care direct au indicat-o drept „normă de

viaţă” cu totul conformă Evangheliei. Acestea ne sugerează veneraţia faţă de un asemenea document şi totodată, propunerea de a-l observa (păzi) cu grijă (sârguinţă).

Art. 3

Prezenta Regulă, după enciclica „Memoriali Propositi” (1221) şi după Regulile aprobate de Suveranii Pontifi Nicolae IV şi Leon XIII, adaptează Ordinul Franciscan Secular la exigenţele Sfintei Biserici, în condiţiile schimbate ale timpurilor noastre. Interpretarea ei cade în atribuţiunile Sfântului Scaun, iar aplicarea ei se va face prin Constituţiile Generale şi Statutele Particulare.

Scopul Regulii reînnoite

Aici e exprimată declaraţia pentru ce a trebuit să fie revăzută şi adusă la zi Regula Ordinului Franciscan Secular. Scopul e evident: să adapteze Ordinul Franciscan la exigenţele timpurilor noi.

Începând cu Vatican II întreaga Biserică s-a pus să mediteze pentru a vedea dacă înfăţişarea sa este identică cu cea voită de Cristos.

În felul acesta toate instituţiile care trăiesc în sânul ei au simţit trebuinţă urgentă de a aduce la zi propria legislaţie, să se întoarcă la izvoare şi să se regăsească pe sine însăşi, ca să poată vorbi oamenilor de azi un limbaj pe care ei pot să-l înţeleagă. Spre exemplu, a face pocăinţă în

sec. XIII se exprima dormind în peşteri; azi trebuie exprimat în mod diferit, spre ex. A accepta zgomotele care te enervează…

O Regulă nouă cu un suflet vechi, care nu-i dispus la convertire, cu siguranţă e zadarnică, dimpotrivă, un suflet nou într-o Regulă veche ar fi un prizonier; de aceea Isus înştiinţează: „Pentru vin nou, burdufuri noi” (Le5,37).

E de datoria Sf. Scaun să interpreteze Regula.

Cel care a garantat autenticitatea unei norme valide pentru a ajunge la sfinţenie e competent să clarifice cazurile dubii.

Totdeuna se vor putea ivi dubii asupra interpretării Regulii, mai ales datorită noilor situaţii care s-ar crea. O frază a Regulii în această situaţie determinată se înţelege în felul acesta; însă se poate ca mâine să ceară o altă interpretare sau chiar ca afirmaţia să nu mai aibă valoare. Acest lucru îl va putea spune numai Sf. Scaun.

În plus, Regula, fiind document de bază, nu coboară la detalii, care totuşi sunt necesare. Când mâine, elaborând Constituţiile, va trebui să se coboare la detalii, se va putea întâlni obstacolul că „detaliul” poate atinge esenţa Regulii. În acest caz e necesar să se pronunţe Biserica.

Aplicarea în Constituţiuni şi în Statute

Normele aplicative ale Regulii, fiind aceasta un text

de bază, vor trebui să fie trimise la un alt text legislativ, unde multe prescripţii vor putea fi exprimate în mod detaliat. În prezent avem Constituţiile Generale (din 25 august 1957); ele sunt revăzute şi puse de acord cu Regula. E de ajuns să ne gândim la toată autoritatea pe care Constituţiile o dau Părintelui Director şi care acum nu mai e atare, într-acestea Constituţiile actuale, până nu vor fi aduse la zi, rămân în vigoare în toate acele prescripţii care nu sunt contrare Regulii sau care nu au fost în mod autoritar înlocuite de altele.

Aplicarea normelor e cerută şi pentru Statutele particulare. De fapt se poate întâmpla ca anumite amănunte să nu poată fi indicate nici chiar de Constituţiile Generale, datorită „universalităţii" lor, sau se poate întâmpla ca Regula însăşi să trimită la Statute. Spre cx. Art. 23. Al Regulii lasă fiecărei naţiuni să fixeze vârsta pentru depunerea Profesiunii şi acest lucru poate fi actualizat numai de către Statute. Cu referinţă la „Statutele particulare" în mod practic se acordă Fraternităţii la toate nivelurile facultatea de a avea Statute proprii în care umple acele spaţii pe care legislaţia superioară le-a lăsat goale.

Capitolul al doilea
FORMA DE VIAŢĂ

Art4

Regula şi viaţa Franciscanilor Seculari este aceasta: „Să păstreze Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos, după exemplul Sfântului Francisc de Assisi, care l-a luat pe Isus Cristos ca inspirator şi centru al vieţii sale cu Dumnezeu şi cu oamenii. Cristos, dar al iubirii Tatălui, este calea spre El, este Adevărul în care Duhul Sfânt ne introduce, este Viaţa pe care El a venit să ne-o dea din belşug. Franciscanii seculari să se angajeze, pe lângă aceasta, la citirea cu râvnă a Evangheliei, trecând de la Evanghelie la viaţă şi de la viaţă la Evanghelie.

Cu cuvinte identice încep şi Regulile Ordinului I ŞI Ordinului II. Aceasta arată ce fel de fizionomie a intenţionat Sf. Francisc să dea familiei sale: „Însuşi Cel Prea înalt mi-a revelat că trebuie să trăiesc după forma Sf. Evangheliі”, scrie el în Testamentul său.

Evanghelia trebuie să fie norma (regula) pentru a măsura şi a confrunta gândurile, faptele, atitudinile; dar trebuie să fie şi viaţa, adică experienţa; fiecare care intră în familia sa trebuie să „experimenteze”, „să repete”, „să refacă” gândurile, faptele şi atitudinile lui Isus, pe cât îi va fi posibil. Era şi este vorba de a atinge scopul în mod

practic, arată în esenţa sa spiritualitatea franciscană: să-l imiteze pe Cristos, în exterior şi în interior, pentru a ajunge la identificare cu el.

Să observe (păzească) Evanghelia după pilda Sf. Francisc.

Sf. Francisc, în mod paradoxal, a primit mai multă lumină din citirea Evangheliei decât din cuvintele ascultate de la Crucifixul Sf. Damian. Aceste cuvinte ale Crucifixului nu le-a înţeles bine; însă, când le-a înţeles pe cele ale Evangheliei la Porţiuncola (în 1208), mintea i s-a luminat şi el a înţeles care trebuie să fie de acum înainte viaţa lui: o viaţă bazată şi dezvoltată în Evanghelie, observată totdeauna ad litteram, profesată în puritatea şi simplicitatea inimii, recomandată mai mult decât oricare altă constituţiune şi regulă.

După exemplul Sf. Francisc, observarea Evangheliei înseamnă:

1. Să o citeşti cu sârguinţă (neîncetat), să o meditezi, să o consulţi, să faci din ea centrul de reflexie şi discuţie pentru a o actualiza cu fidelitate în viaţă.

2. Să te apropii de ea, să o absorbi cu simplitatea inimii, eliberând-o de subtilele subterfugii ale spiritelor noastre raţionale şi de „înţeleptele” măsuri ale „celor chibzuiţi”.

3. Să o priveşti ca pe locul de întâlnire cu Domnul

Isus. Evanghelia vie.

4. Să o iei în mod serios, drept normă, drept itinerarul zilnic, drept stil de viaţă, drept viziune a lumii.

În puţine cuvinte, e vorba de a-l lua – ca şi Sf. Francisc – pe Isus drept inspirator, maestru, model, forţă şi raţiune a propriei existenţe; să fii „ocupat cu el”, să-l ai în inimă, în mâini, în ochi, pe buze, în toate membrele. Pentru că el e calea, adevărul, viaţa, începutul dramului şi răsplata lui.

Citire sârguincioasă a Evangheliei!

Nu ar trebui să treacă nicio zi fără ca franciscanul să nu citească un gând din Evanghelie. Poate fi chiar acelaşi pentru diferite zile, însă se va observa că în fiecare zi e diferit şi spune „un lucru nou”.

Evanghelia ar trebui să formeze obiectul reflexiei comunitare în Fraternitate, în toate reuniunile. Se poate pleca de la o frază, un cuvânt, pentru a-l aplica la un fapt concret, la o activitate care tocmai se desfăşoară; invers, se poate privi un fapt, un eveniment (o grevă, o expoziţie, un incident, o alegere) şi să-i cauţi explicarea la lumina Evangheliei.

De la Evanghelie la viaţă şi de la viaţi la Evanghelie

Viaţa evanghelică nu este aşadar un lucru care se citeşte, ci se trăieşte, se experimentează, conform cu ceea ce zice Sf. Apostol Ioan (1 Ioan 1,18): „ceea ce am auzit…

văzut… şi ceea ce mâinile noastre au pipăit…” Vădit, aceasta valorează şi pentru întreaga Scriptură, în care cuvântul lui Dumnezeu trăieşte.

Respectul şi meditarea faţă de acest Cuvânt află în Sf. Francisc un exemplu minunat, care avea „cea mai înaltă înţelegere” a Sf. Scripturi şi afirma că „ajunge uşor de la ştiinţa umană la ştiinţa divină acela care citind Sf. Scriptură, o cercetează mai mult cu umilinţă, decât cu prezumţie (mândrie)”.

În concluzie, iată ce recomandă Conciliul: „Laicii… cu prietenii şi tovarăşii (însoţitori), în mici grupuri, să evalueze metodele şi roadele activităţii lor apostolice şi să confrunte cu Evanghelia modul lor de a trăi în fiecare zi”.

În felul acesta Evanghelia e totdeauna prezentă şi ne formăm o mentalitate care uşurează în fiecare zi convertirea.

Art. 5

Franciscanii seculari aşadar, să caute persoana vie şi activă a lui Cristos în fraţi, în Sfânta Scriptură, în Biserică şi în celebrităţile liturgice. Credinţa Sf. Francisc, care a dictat aceste cuvinte: „Trupeşte, nu văd nimic în această lume decât pe însuşi Prea înaltul Fiu al lui Dumnezeu, adică Trupul Său Prea Sfânt şi Sângele Său Sfânt”, să fie pentru ei inspiraţia şi orientarea vieţii lor euharistice.

Persoana lui Cristos care trăieşte şi acţionează

Prin acest îndemn Regula oarecum vrea să-i forţeze pe laici să recopie şi să repete atitudinea interioară a Sf. Francisc, care peste tot îl vedea pe Isus: în arbori, în flori, în mieluşei, în viermi, în apă, în pietre şi, mai ales, cum e clar, în fraţi, în Scriptură, în Liturgic.

Acest alineat al Regulii trebuie să-l ţinem cu mare respect (atenţie), întrucât însuşi Isus ne învaţă să-l recunoaştem viu şi că lucrează în fraţi; mai mult, ne înştiinţează că vor fi judecaţi după această „viziune", după modul după cum vor fi privit şi tratat pe fraţi, începând cu soţul şi fiii, pentru a sfârşi cu cel mai necunoscut „sălbatic".

Credinţa Sf. Francisc

O asemenea viziune a lui Isus cere o mare credinţă; de fapt cu greu reuşim să vedem într-un „răufăcător" faţa (chipul) lui Isus; însă aceasta nu împiedică ca perspectiva pe care mi-o propune Dumnezeu să trebuiască a fi totdeauna măsura şi norma comportamentului nostru, aşa cum a fost pentru Sf. Francisc. „Numai în lumina credinţei şi a meditaţiei cuvântului lui Dumnezeu, spune Vatican II, e posibil totdeauna şi pretutindeni să-l recunoaştem pe Dumnezeu în care noi trăim, ne mişcăm şi suntem… să-l vedem pe Cristos în orice om, vecin sau străin…" în felul acesta vom ajunge să fim „oameni cu totul creştini" ca Sf.

Francisc care „a locuit în ţara credinţei” şi în credinţă „l-a egalat pe Avram”, încât a dictat în Testament cuvintele: „Nimic nu văd corporal în această lume din Fiul lui Dumnezeu, decât prea sfântul său trup şi prea sfântul sânge”.

Textul sugerează aici aşadar o referinţă la Euharistie stimulându-l pe laicul franciscan să-şi centreze şi concentreze viziunea sa despre viaţă şi comportamentul său asupra acestui generos mister, chiar dacă motivul Euharistiei revine mai jos din nou la art. 8 Referinţa însă ia în acest loc un sens bine precizat că adică credinţa în Isus Fiul lui Dumnezeu, vederea lui viu şi operativ în fraţi, se rezumă şi unifică în acest mare mister. Prezenţa lui Cristos în Euharistie sintetizează toate lucrurile, aşa că se poate afirma că Biserica se produce (face) în Euharistie, se realizează pe deplin în adunarea în care se celebrează Euharistia: aici mulţi devin în misterul euharistie un singur lucru cu Cristos care trăieşte şi lucrează în toţi.

Art. 6

Înmormântaţi şi înviaţi împreună cu Cristos prin Botez, care-i transformă în mădulare vii ale Bisericii şi uniti mai strâns cu ea prin Profesiune, să devină martori şi instrumente ale misiunii ei între oameni, vestind pe Cristos cu viaţa şi cuvântul.

Inspiraţi de Sf Francisc şi chemaţi împreună cu el să

reclădească Biserica, să se angajeze a trăi în deplină comuniune cu Papa, cu Episcopii şi cu Preoţii, printr-un dialog încrezător şi deschis de creativitate apostolică.

Prin articolele 4 şi 5 Regula oferă laicului franciscan prospectul spiritualităţii sale pe care el trebuie să-l dezvolte atât individual cât şi comunitar. Evanghelia observată de la temelie, nu e atât o carte, cât o Persoană, Isus Cristos, care trăieşte şi lucrează în tot Corpul său care este Biserica.

Cu acest art. 6 Regula îl ia de mână pe fiul Sf. Francisc şi-l ajută pe drumul care începe de la Botez.

Îngropaţi şi înviaţi cu Cristos în Botez

Se ştie că altoirea noastră în Cristos are loc la Botez, unde se realizează o prezenţă a lui Cristos, care, în timp ce ne transformă, ne unifică în comuniune cu Biserica. Însă afirmaţia că suntem „înmormântaţi şi înviaţi cu Cristos”, luată din Sf. Pavel merită o adâncă reflexie.

Fraza vrea să spună că Isus Cristos nu trebuie să fie considerat pur şi simplu un model, un exemplar de la care trebuie să ne inspirăm în viaţă, ci mai curând că el însuşi este „viaţa noastră”. Urmează de aici că misterele vieţii lui Cristos (naşterea, creşterea, apostolatul, raporturile cu lumea, pătimirea, moartea, învierea etc…) sunt izvor al vieţii noastre de unire cu Dumnezeu, sunt „izvoare de forţă” care le reproduce în noi; sunt adică „acţiuni” care le

fac să retrăiască în noi. Pentru aceasta Sf. Pavel vorbeşte despre a trăi cu Cristos, a merge cu el, a fi răstignit cu el, a învia cu el şi a fi glorificat cu el.

Această forţă nu e altceva decât harul pe care Cristos ni l-a meritat, care aşadar ne face părtaşi la viaţa sa divină şi ne realizează în plinătatea fiinţei noastre. Dar mai este şi un har propriu fiecărui mister pe care ni l-a meritat Cristos şi care reproduce în noi starea în care se afla Cristos.

De aceea când se vorbeşte de „îngropare" şi de „înviere" în mod efectiv se întâmplă în noi ceea ce în mod semnificativ s-a întâmplat în Cristos. Şi în felul acesta noi murim şi suntem îngropaţi, apoi înviem: murim pentru omul vechi, dar înviem devenind noi, la fel cu Cristos. Şi înviem noi pentru că viaţa care curge în noi nu mai este cea „dinainte", „cea veche", ci cea „nouă", aceea a lui Cristos.

Toate acestea se realizează şi au loc în Botez. Aici marele simbol al apei are o dublă semnificaţie, aceea de a îneca (a muri) şi aceea de a bea, de a spăla (de a trăi). Simbolismul devine clar mai ales în botezul prin scufundare. Pentru aceasta Sf. Pavel afirmă: „Nu ştiţi voi că botezul, prin care noi am devenit un singur lucru cu Isus Cristos, ne-a făcut părtaşi de moartea sa? Prin Botez în moartea sa noi am fost înmormântaţi cu el". Şi totuşi

dacă apa în care ne scufundăm e semnul morţii, apa din care ieşim e semnul naşterii. Pentru aceasta vesela noapte de Paşti e şi noaptea Botezului.

Deveniţi membri ai Bisericii

Ca orice naştere, cea prin Botez nu e un fapt exclusiv personal, un contact pur individual cu Domnul. Contactul cu el. Se stabileşte prin acceptarea (înălţarea) noastră în Biserică. De fapt Botezul pune împreună noile pietre ale Bisericii, construieşte „Corpul lui Cristos", uneşte (conectează) toate membrele scufundate într-un singur Duh.

Acest „a deveni membre" ale Bisericii pe calea altoirii în Cristos e o adevărată consacrare faţă de Dumnezeu; de acum înainte cel botezat de fapt e rezervat lui Dumnezeu; acţiunile sale „naturale" se desfăşoară la nivel supranatural.

Legaţi cu Biserica mai puternic (strâns) prin Profesiune

Fraza îşi găseşte corespunderea în L.G. 11,1 unde e vorba de legătura mai strânsă prin confirmaţiune. Într-adevăr „Profesiunea" e o specială reînnoire a promisiunilor de la Botez, o consacrare de sine însuşi, prin care laicul franciscan făgăduieşte să folosească mijloace deosebite (particulare) trăind în lume, pentru a practica viaţa evanghelică. Fiind un act solemn religios, public, el capătă

un sens (semnificaţie) particular (deosebit) drept o mai mare explicitare a sacramentului botezului şi a mirului şi deci o adeziune şi o legătură mai puternică cu Biserica.

Martori şi instrumente ai misiunii Bisericii.

A fi martori şi instrumente ai misiunii Bisericii e un concept exprimat de Conciliu, care se referă în mod particular la întreita funcţiune a lui Cristos comunicată creştinilor, adică funcţia sacerdotal-cultual, funcţia profetică şi funcţia regală. Acelaşi concept e exprimat apoi pentru a întări datoria de a evangheliza, cu cuvintele: „Vestindu-l pe Cristos cu viaţa şi cu cuvântul”. Prin comportamentul propriei vieţi eşti martor, prin cuvinte eşti instrument.

Laicul franciscan, mai înainte de toate arată prin comportarea sa cât e de vie credinţa sa, apoi, dacă e cu adevărat convins, devine apostol în măsura capacităţilor (darurilor) primite de la Dumnezeu: va fi cuvântul, presa, cinema, un oricare alt mijloc pentru a comunica credinţa sa.

Chemaţi să reconstruiască Biserica

Aici e clar exprimată misiunea franciscanului, atât religios cât şi laic: „să restaureze Biserica” după invitaţia lui Isus către Francisc: „Mergi şi repară casa mea”.

E vorba de „restaurare” nu de construire. Restaurarea cere:

1. Cunoaşterea profundă a Arhitectului (cunoaşterea lui Isus prin meditaţia Cuvântului lui Dumnezeu);

2. Muncă umilă şi tăcută, din natura sa ascunsă privirii altuia;

3. Muncă răbdătoare, ceea ce în cuvinte sărace (puţine) înseamnă să nu suni din trompetă, să nu pretinzi posturi, să priveşti mai mult la ceea ce eşti, decât la ceea ce faci.

În deplină comuniune cu Papa, episcopii, preoţii

Sublinierea e foarte importantă, întrucât e uşor să te pui „afară", să critici şi să conteşti ceea ce merge rău; însă e foarte greu „meşteşugul de restaurator". După exemplul Sf. Francisc, care cu siguranţă avea ochi să vadă defectele Bisericii din timpul său şi care cu toate acestea niciodată nu a apostrofat pe cineva, laicul franciscan acceptă spusa lui Bernanos: „Biserica are nevoie de sfinţi, nu de reformatori".

Pentru aceasta el va sta totdeauna în deplină comunicare cu Papa, supus, „la picioarele sale", plin de respect, dispus la deplină ascultare, respectuos faţă de instituţiile religioase, socotindu-i pe preoţi şi pe episcopi drept „Domnii săi", lăsând lui Dumnezeu judecata relativ la faptele lor.

Un dialog de creativitate apostolică plin de încredere şi deschis

E vorba de ajutorul pe care laicii pot şi trebuie să-l ofere episcopilor şi preoţilor. Conciliul a sublimat în diferite rânduri acest ajutor: „Păstorii ştiu că n-au fost rânduiţi de Cristos pentru a lua singuri întreaga misiune a mântuirii”; Credincioşii… să-i trateze pe preoţi cu iubire fiască şi să împartă cu ei preocupările lor, să se sforţeze să fie de ajutor cu rugăciunea şi cu acţiunea. Prin aceasta trebuie recuperat ceea ce e propriu pentru laici în Biserică, slujirile laicale, care sunt de competenţa laicilor, nu din cauză că e lipsă de preoţi, ci pentru că uncie slujiri nu pot să le exercite decât laicii. Competenţa lor, mai ales în ordinea lucrurilor temporale, îi pune pe acelaşi nivel cu preoţii tocmai în ceea ce priveşte sectorul lor.

În puţine cuvinte e vorba de a redescoperi şi de a actualiza funcţiile celui laic în Biserică, pentru că „comuniunea” în Biserică (unitatea în pluralitate) implică la orice nivel.

— „coprezenţa” (părţile componente ale Bisericii se află una lângă alta, ca membrii unei familii unice)

— Complementaritatea (prin care orice component al Bisericii completează pe celălalt şi astfel are loc o creştere armonioasă).

— „coresponsabilitatea” prin care fiecare e conştient de rolul său şi de datoria propriei contribuţii.

Acest lucru valorează şi pentru Bisericile mici, cum

sunt „Fraternităţile seculare”. Aceasta e ceea ce Paul VI a înţeles să spună în discursul despre întreita încredere.

Art. 7

Ca „fraţi şi surori” ai Pocăinţei, în virtutea chemării lor, îndemnaţi de dinamica Evangheliei, să-şi conformeze modul lor de a gândi şi de a acţiona cu acela a lui Cristos, printr-o radicală transformare interioară, pe care aceeaşi Evanghelie o denumeşte „convertire”, „întoarcere” şi care din cauza slăbiciunii omeneşti, trebuie actualizată în fiecare zi.

Pe această cale a reînnoirii, sacramentul împăcării este un semn privilegiat al milostivirii Tatălui şi izvor de har.

Acela care, după ce a crezut în Evanghelie, primeşte Botezul şi începe într-aceasta să trăiască o viaţă „nouă”, trebuie să îndeplinească în fiecare zi sforţarea de a o menţine atare. Aceasta se obţine printr-un proces continuu de convertire, care-l priveşte de foarte aproape pe laicul franciscan.

„În calitate de fraţi şi surori ai Pocăinţei”

De fapt, el care mai înainte era desemnat cu numele de „frate al Pocăinţei”, e unul care se pune în starea de convertire, într-un drum penitenţial, pentru a ajunge la conformitatea cu Cristos.

De aici se recer două obligaţii celui laic: o convertire

neîntreruptă şi o conformitate mereu tot mai intimă cu modul de a gândi, de a lucra a lui Isus Cristos.

„Convertire”.

E definită „o totală răsturnare interioară sau o intimă şi totală schimbare a întregului om, a întregii lui simţiri, judecăţi şi dispoziţii… în lumina sfinţeniei şi carităţii lui Dumnezeu”. Textele insistă aşadar asupra cuvintelor: „totală”, „radicală”; şi Sf. Francisc recurge la acestea în scrisoarea către Clerici.

Însă aceasta nu e totul. Trebuie înţeles cuvântul „convertire” aşa cum e luat aici. Nu e vorba de o convertire morală (mai înainte nu mergeam la biserică, iar acum mă duc; m-am convertit; înainte blestemam (înjuram), acum nu, sunt convertit.) Nu, nu e vorba de aceasta, chiar dacă vădit acest lucru nu e exclus. E vorba însă de o convertire, să o numim psihologică, adică de un mod de a vedea şi a judeca lucrurile diferit de cum o făceam înainte. În timp ce „mai înainte” totul se făcea (sau aproape totul) plecând de la interesul „meu”, acum deciziile le iau plecând de la Dumnezeu. Centrul intereselor nu mai sunt eu, ci Dumnezeu. Pentru a dobândi o atare convertire e nevoie de răbdare şi rugăciune şi meditaţiune: trebuie început de la a-l cunoaşte bine pe Isus Cristos şi Evanghelia sa, pentru a observa cum judeca el

lucrurile, şi să învăţăm tocmai de la el. Aceasta e o sforţare, un drum care trebuie să fie neîntrerupt, pentru că egoismul totdeauna revine şi trebuie să-l biruim în fiecare zi.

„Convertire „comunitară”.

Pentru o radicală convertire individuală ajută mult lucrarea (opera) Fraternităţii, adică a reflecta împreună, a face împreună „revizuirea vieţii” şi până a se corija reciproc cu efect fratern. Verificarea erorilor de apreciere relativ la responsabilitate, comportare coerentă cu spiritul franciscan sunt un mijloc foarte potrivit pentru a da naştere la o convertire, numai să fii totdeauna însufleţit de voinţă sinceră şi înarmat cu umilinţă.

Conformitate cu Cristos

Scopul convertirii e de a ajunge să dobândeşti acelaşi mod de a gândi şi de a lucra ca Isus. În fond e un aspect al planului lui Dumnezeu faţă de toţi cei chemaţi: de a fi în conformitate cu chipul Fiului său.

Sf. Francisc a făcut din acest lucru preocuparea întregii sale existenţe, aşa încât Sf. Bonaventura scrie: „Cristos a absorbit mintea lui Francisc” de la Sf. Damian la Verna. În timpul anilor intermediari Sărăcuţul nu a trăit atât din amintirea Celui Iubit, cât mai curând din prezenţa sa, pentru că – cum se exprimă Sf. Bernard – sufletul trăieşte mai mult unde iubeşte decât unde convieţuieşte.

Conformitatea cu Cristos are grade şi urmează psihologia iubirii. Cel care iubeşte începe, cu naivitatea proprie celor îndrăgostiţi, imitându-l pe cel iubit în atitudinile exterioare. În timp ce iubirea devine mai profundă şi conştientă e dus (împins) să se conformeze celui iubit în sentimente, în gusturi, în tendinţe. În sfârşit, această conformitate interioară devine compenetrare necesară: cel ce iubeşte ajunge să trăiască aceeaşi viaţă ca şi cel iubit. Sunt trei grade ale conformării: imitarea sau conformitatea exterioară, conformitatea interioară, identificarea.

— Primul grad – imitarea sau conformarea exterioară – are punctul său de plecare în Isus Cristos văzut ca model şi exemplar, chiar dacă nu te opreşti la el şi nu se poate trage o linie precisă de demarcare. Ex. Iesle, Calea Crucii, repetarea actelor exterioare ale lui Isus.

— Al doilea grad e voinţa de a participa la sentimentele lui, la suferinţele lui, de a comunica tuturor iubirea sa.

— Al treilea grad e în unitatea de a gândi, de A voi, de a acţiona, într-un cuvânt de a se identifica până la punctul de a fi el cel ce lucrează în mine, care vorbeşte, care gândeşte în mine.

Laicul franciscan, ca oricare altul care pretinde de a se numi şi de a voi să fie franciscan, nu poate să nu urmeze

acest itinerar; niciodată să nu înceteze de a tinde să fie un „alter Christus”.

Sacramentul Reconcilierii (spovada)

Însă idealul e greu (dificil) şi slăbiciunea care totdeauna se iveşte e prezentă; omul vechi caută să iasă înainte neîncetat şi adesea se înregistrează căderi şi păcate.

Descurajarea stă la pândă şi e un teribil duşman, pentru că ar putea face să renunţi la dramul întins spre conformarea cu Cristos. Sacramentul Reconcilierii ajută foarte mult în aceste situaţii grele; el nu e numai un semn şi realitate a iertării din partea lui Dumnezeu, ci şi mijloc puternic de har.

Poate că pierderea sensului (simţului) păcatului a înjosit acest sacrament; poate, pentru a-i aduce multă stimă, se încearcă a-l face tabu. Cu siguranţă nu trebuie considerat o „compresă” pentru o durere de dinţi, care „face să nu simţi durerea”, lăsând pricina (cauza) acelei dureri neatinsă (neschimbată); însă pentru aceasta nu trebuie neglijat. Tocmai pentru esenţa sa, pentru marea sa eficacitate, laicul franciscan aleargă adesea la el, ca la un autentic semn privilegiat al iubirii pe care Dumnezeu o are pentru noi.

Art. 8

Precum Isus a fost adevăratul adorator al Tatălui, la fel şi ei trebuie să facă din rugăciune şi contemplaţie sufletul propriei lor fiinţe şi al propriei vieţi.

Să participe la viaţa sacramentală a Bisericii, mai ales la Sf Euharistie, să se asocieze la rugăciunea liturgică, sub una din formele propuse şi recomandate de însăşi Biserica, retrăind astfel misterele vieţii lui Cristos.

Convertirea duce în mod necesar la o mai mare unire cu Dumnezeu, măsură ce ne dezlipeşte de noi şi de interesele noastre, ne apropie mai mult de Acela care devine centrul intereselor noastre.

Rugăciunea – sufletul propriei fiinţe şi al propriei lucrări.

Pentru a fi ca Isus, adevăraţi adoratori ai Tatălui trebuie să trăim şi să lucrăm totdeauna în unire cu Dumnezeu, în stare de adoraţie, de oferire lui a ceea ce suntem, a ceea ce avem, a ceea ce facem, a ceea ce primim. Trebuie să insistăm ca Sf. Francisc, să fim „nu oameni, ci oameni deveniţi rugăciune”. După pilda Sf. Francisc, laicul franciscan, cu toate că merge în mijlocul problemelor şi a distracţiilor, tocmai prin aceste elemente „distractive” va căuta să stea unit cu Dumnezeu în ceea ce gândeşte şi face; după cum se zice să stea în concordanţă cu El.

O „iaculatorie” e o rugăciune; să spui „cât e de

frumos acest apus de soare”, e o rugăciune de laudă; „Doamne, dă-mi putere! Doamne, ajută-l pe acel sărăcuţ! sunt rugăciuni de încredere, aşa cum rugăciune de încredere este a spune: „Doamne, eu nu mai pot!” Să înveţi a-i mulţumi lui Dumnezeu pentru o privelişte frumoasă şi plăcută, pentru o floare, pentru un fruct, pentru un ziar, un măturător de stradă, să înveţi a accepta drept omagiu adus lui Dumnezeu necazurile şi greutăţile de fiecare zi, să trebuiască să vezi totdeauna aceleaşi feţe, să repeţi totdeauna gesturi identice, să ai voinţa de a distinge toate şi apoi să te gândeşti că Dumnezeu e mulţumit pentru această umilă şi banală viaţă pe care noi o cheltuim pentru el, minut după minut... acest lucru e cu adevărat rugăciune! O rugăciune „existenţială”, aşa cum o numesc, nu citită din carte, nici făcută de alţii pentru mine, ci ţâşnită din inima mea în acest moment şi care reflectă această clipă a existenţei mele.

Viaţa sacramentală

O importanţă deosebită e dată vieţii sacramentale. E clar, sublinierea valorează pentru fiecare şi pentru fraternitate; dar valorează şi ca „apostolat” de îndeplinit. Deci, nu numai, spre exemplu, un laic franciscan primeşte cu pregătire devotă sacramentele, ci se străduieşte ca şi alţii să le primească, cu cel mai mare folos posibil. De aici necesitatea, sau cel puţin oportunitatea de a pregăti

Cateheţi, fraţi şi surori cărora poate să le fie încredinţat misterul extraordinar ul Euharistiei sau vreun alt mister instituit sau de fapt. Atenţie aşadar la copiii încă nebotezaţi, la tinerii care încă n-au primit Confirmaţiunea, la bătrânii şi bolnavii care au nevoie de Viatic sau de Ungerea bolnavilor, la căsătoriile „nelegitime” etc…

Mai presus de toate Euharistia

Regula Leonianã vorbea de Liturghia de ascultat, cât e posibil, în fiecare zi. Regula prezentă la acest punct pare deficitară; totuşi acel „mai ales” poate fi un indicativ foarte puternic. Într-adevăr Regula aminteşte de afirmaţia Conciliului că „Liturghia e culmea şi totodată izvorul vieţii şi al virtuţii Bisericii”, şi că din Euharistie derivă în noi cu cea mai mare eficacitate sfinţirea noastră şi preamărirea lui Dumnezeu.

Nu numai atât, ci presupune cunoaşterea întregii spiritualităţi franciscane, care începând de la Sf. Francisc pentru a termina în zilele noastre, a făcut din Euharistie centrul propriei spiritualităţi, după cum reiese şi din art. 5, pe care l-am meditat mai înainte. Drept urmare acestora, Misa zilnică, chiar dacă nu e cerută de lege, e reclamată de iubirea pe care o avem faţă de Cristos.

Rugăciunea liturgică

Regula recomandă aici rugăciunea liturgică, ca referinţă la acela care se numea „Oficiul” terţiarului.

Să vorbim mai întâi de rugăciunea liturgică în sine însăşi. Trebuie să subliniem că ea nu e în opoziţie cu rugăciunea particulară.

Rugăciunea particulară este un tip de rugăciune pe care o face fiecare pe cont propriu, ca în secret, între el şi Dumnezeu. Într-adevăr, acest tip de rugăciune (între care poate fi numărat orice fel de exerciţiu pios: Rozariu, Calea Crucii etc…) nu e „particular”: e totdeauna o rugăciune făcută de un botezat, membru al Bisericii şi penii u aceasta, un adevărat act eclesial. Chiar şi rugăciunea pe care o numim „comunitară” reintră în tipul de „rugăciune particulară” şi e de netăgăduit că atunci când doi sau trei sunt reuniţi în numele lui Isus, Isus e în mijlocul lor şi această prezenţă face ca grupul să concretizeze în acel loc şi în acel ceas Biserica. De aceea „exerciţiile pioase” (Calea Crucii, Rozariul, 15 sâmbete, primele vineri etc.) se practică totdeauna în mod lăudabil, numai să fie purificate de anumite deformări sau de convingerea de a vedea anexate lor oarecum fizic „mântuirea veşnică”.

Rugăciunea particulară, fie individuală, fie comunitară, este totdeauna recomandată, mai ales dacă e rugăciune „mintală” sau meditaţie.

Dacă se dă preferinţă rugăciunii liturgice, este pentru că rugăciunea liturgică se substanţializează în semne, primul dintre care e omenia lui Cristos, care îl

atinge pe creştin tocmai prin acel semn, făcându-l să intre în misterele sale şi făcându-l pe el să „retrăiască acele mistere.

În una din formele propuse de Biserică

Fraza vrea să se refere, cum deja am făcut aluzie, la Oficiul care până acum, după Regula Leoniană, îl recitau laicii. Într-aceasta nu se mai vorbeşte de 12 „Tatăl Nostru”. Cu siguranţă e o dificultate pentru mulţi laici, care nu au timp şi posibilitatea de a lua în mână un breviar, o carte chiar redusă, pentru a celebra Orele liturgice; în timp ce pentru 12 „Tatăl Nostru” se găseşte totdeauna timp şi modalitate. Totuşi nu e cazul în a exagera în aceasta. Vatican II îi îndeamnă pe laici la celebrarea Orelor liturgice în toate modurile şi pentru aceasta afirmă că Oficiul Divin, chiar dacă e o formă redusă, trebuie să fie compus din psalmi, imnuri, rugăciuni etc. De aceea, laicii care vor, putea-vor recita Liturghia Orelor, chiar dacă e în una din formele reduse, dar aprobate de Biserică. Acei însă care nu pot, se vor ruga cum li se va părea că răspunde mai bine propriei capacităţi: va fi care să continue a recita 12 „tatăl Nostru”, altul va adăuga la aceasta „Bucură-te Marie”. Va fi şi care „nu va recita” nicio formă de rugăciune, ci se va ruga „în particular” în inima sa; şi vor fi aceia care se vor reuni în grupuri pentru a medita sau numai a citi Cuvântul lui

Dumnezeu sau pentru a-l asculta. Nu importă ce se zice, sau cum se zice; importă ca laicul – cum s-a spus mai sus – să se roage neîncetat şi să stea unit cu voinţa lui Dumnezeu, făcând din rugăciune sufletul propriei existenţe (fiinţe) şi al propriei activităţi. Pare a fi clar, însă poate e mai bine să subliniem, că în reuniuni, la întâlniri, la adunări şi de fiecare dată când fraţii şi surorile se află împreună, ei să se roage cu Liturghia Orelor.

Art. 9

Fecioara Maria, smerita servitoare a Domnului, gata oricând a se supune cuvântului şi apelurilor sale, a fost cinstită de Francisc printr-o nespusă iubire şi a fost declarată Patroana şi Mijlocitoarea familiei sale. Franciscanii Seculari să-şi dovedească iubirea faţă de Ea, imitându-i disponibilitatea Ei necondiţionată şi efuziunea rugăciunii încrezătoare şi conştiente.

Împreună cu figura lui Cristos, ale cărui mistere se recomandă a fi trăite în anul liturgic, e figura Maicii Sfinte care este prezentată pe scurt în acest art. 9.

Umila slujitoare a Domnului, disponibilă

Ceea ce ne loveşte în Maica Sfântă e oferta necondiţionată către Domnul, ca slujitoare, punându-se în slujba misterului răscumpărării îndeplinite de Fiul.

Disponibilitatea fără nicio rezervă şi graba de a urma voinţa lui Dumnezeu la cel mai mic semn, neluând în seamă dificultăţile, ascultarea adusă lui Dumnezeu drept semn al credinţei şi încrederii sunt cu siguranţă marile virtuţi care o fac pentru noi mamă şi soră, care o fac mamă şi model al Bisericii. (LG.56 – 65)

Înconjurată de Francisc cu o iubire de nespus.

Motivul pentru care Francisc a „înconjurat-o cu o iubire de nespus pe Mama lui Isus” a fost acela „că ni l-a dat ca frate pe Domnul măririi şi ne-a dobândit îndurarea”. E aşadar motivul Maternităţii divine, dar exprimat în mod deosebit de mişcător. Ea e o mamă care ne-a dat un frate, dar care nu e simplu frate, ci însuşi Domnul maiestăţii. Aici e relevat pe de o parte aspectul întrupării din spiritualitatea franciscană, pe de alta neîntrerupta atitudine de har pentru „îndurarea” pe care Dumnezeu a exprimat-o prin mijlocul întrupării. Pentru acest motiv Francisc a desemnat-o (rânduit-o) Protectoare şi Mijlocitoare (Apărătoare) a fiilor săi şi a iubit Porţiuncola, sau Sf. Maria a îngerilor, mai mult decât pe oricare loc din lume şi a voit ca fraţii să o onoreze cu o devoţiune deosebită; aici a luat început Ordinul, aici Sf. Francisc a ales să moară.

Să-i dovedească iubirea prin imitarea disponibilităţii

ei necondiţionate

Devoţiunea către Maica lui Isus şi Maica Bisericii e adâncită mai înainte de toate prin imitarea virtuţilor sale, pentru care e model mai mult decât excelent în credinţă, în caritate, în perfectă unire cu Isus, însă în chip cu totul deosebit în „disponibilitatea” mai sus amintită.

Trebuie aşadar să devenim disponibili; e un lucru foarte greu, dar fundamental. A fi disponibil faţă de oricine îţi cere, faţă de oricine te cheamă, înseamnă să te faci oricând sărac de tine. Aşa cum a fost Maica Sfântă. Această disponibilitate trebuie să fie universală: începe cu familia naturală, pentru a se extinde apoi fa familia spirituală, la fraternitate, la parohie, la întreaga lume.

Rugăciune plină de încredere şi conştientă

Rugăciunea către Maica lui Dumnezeu trebuie să fie plină de încredere şi conştientă. Cuvântul „conştientă” probabil va dispare pentru a sublinia că nu trebuie să fie – această rugăciune – bazată pe sentimentalism, adică: numai pentru că se practică primele sâmbete, nu trebuie să crezi în mod mecanic că eşti mântuit.

Însă în acelaşi timp se spune şi „plină de încredere”, conform învăţăturii Conciliului care recomandă cultul, mai ales liturgic faţă de Maica Sfântă: „Să ţinem în mare stimă predicile şi exerciţiile de pietate faţă de dânsa” recomandate de-a lungul veacurilor de către magister.

Această nouă Regulă nu indică nicio practică sau exerciţiu de Pietate în particular către Prea Sfânta Fecioară; va fi de datoria Constituţiilor să le precizeze. Laicii franciscani şi Fraternitatea vor ţine în mare cont recitarea Rozariului, chiar şi în forme noi, mai apropiate de cele liturgice. Aceasta valorează şi pentru aşa numita „coroană franciscană” şi pentru toate acele practici pioase lăudate de-a lungul timpului.

Laicii franciscani îşi vor însuşi recomandarea Conciliului, fixând-o bine în mintea proprie şi-n inima proprie. Modelul desăvârşit de o asemenea viaţă spirituală şi apostolică este Sfânta Fecioară Maria, regina apostolilor, care pe când trăia pe pământ o viaţă comună cu toţi, plină de grijă familială şi de muncă, era totdeauna intim unită cu Fiul său, şi a cooperat în mod cu totul deosebit la opera Mântuitorului, apoi acum, înălţată la cer „cu caritatea ei de mamă are grijă de fraţii Fiului său, care încă peregrinează şi sunt puşi în mijlocul pericolelor şi necazurilor, până ce nu vor fi conduşi în patria fericită”. Toţi să o cinstească cu cea mai mare devoţiune şi să încredinţeze grijei sale de mamă propria viaţă şi propriul apostolat.

Art. 10

Alăturându-se ascultării mântuitoare a lui Isus, care

şi-a depus voinţa în aceea a Tatălui, să-şi îndeplinească cu fidelitate datoriile proprii fiecăruia, în diferitele împrejurări ale vieţii şi să-l urmeze pe Cristos sărac şi răstignit, mărturisindu-l şi în cazurile de dificultate şi de prigoană.

După ce au fost descrise raporturile directe cu Tatăl din ceruri, cu Fiul Isus Cristos, Cuvântul său, cu Prea Sfânta Fecioară, raporturi pe care Duhul Sfânt le însufleţeşte neîncetat, Regula trece să indice normele pentru viaţa cotidiană, în care fraţii şi surorile trebuie să lucreze şi ca indivizi şi ca grup. Şi drept primul lucru indicaţia pentru condiţia de existenţă în care se află fiecare.

Unindu-se cu ascultarea răscumpărătoare a lui Isus

Textul clasic al acestei ascultări aşa de dureroase şi totodată rodnice e în Scrisoarea către Evrei (5,8 – 9) „Cu toate că era Fiu, învăţat ascultarea din cele ce le-a pătimit şi devenit desăvârşit, a fost făcut cauză de mântuire veşnică pentru toţi cei care-l ascultă”. Ascultătorilor lui Cristos se datorează răscumpărarea, aşa cum neascultării lui Adam se datorează starea de păcat o oamenilor!, tocmai ce afirmă neîncetat textele conciliare.

Care a încredinţat voinţa sa în cea a Tatălui

Fraza e luată din Scrisoarea Sf. Francisc către toţi credincioşii şi are o lumină odihnitoare. Isus „depune” (încredinţează – un gest de nesfârşită încredere) voinţa sa în cea a Tatălui şi cu un asemenea gest „fă cum voieşti tu” a săvârşit răscumpărarea. În istorisirea despre samariteancă, Isus e rugat să mănânce; însă Isus răspunde că „are o altă hrană” pe care ucenicii nu o cunosc, şi această „hrană e de a face voinţa Aceluia” care l-a trimis „să îndeplinească opera sa”.

Să îndeplinească cu fidelitate în toate împrejurările vieţii, datoriile inerente propriei stări

Premiza ascultării îşi găseşte aici obiectul său natural. Textul vrea să ne facă să înţelegem că toate gesturile (faptele) vieţii trebui să le îndeplinim în duh de ascultare faţă de Dumnezeu. A munci, a suferi, a merge, a întemeia o familie, a se distra, a evangheliza, a spăla, a găti, a face curăţenie… totul e „ascultare” faţă de voinţa lui Dumnezeu.

Totul însă e şi „mijloc de sfinţire”: poţi lucra cu sila (cu neplăcere), cu ciudă, cu puţină fidelitate etc… dar poţi, şi mai ales, într-o muncă ingrată (neplăcută) să o primeşti (accepţi) ca pe un semn de predilecţie (preferinţă) din partea lui Dumnezeu care intenţionează să se slujească

de tine pentru a ajuta lumea, pe cei din casa ta, să se mântuiască, să fie mai buni. Relativ la aceasta Conciliul Vatican II aminteşte: „Toate faptele lor, rugăciunile, viaţa de căsătorie şi familie, munca zilnică, pentru uşurarea (alinarea) spirituală şi corporală, dacă sunt săvârşite în Duhul, până şi necazurile vieţii, dacă sunt suportate cu răbdare devin jertfe spirituale plăcute lui Dumnezeu prin Isus Cristos".

Şi să-l urmeze pe Cristos, sărac şi răstignit

Pentru a fi corecţi în îndeplinirea propriilor lor datorii, pentru a rămâne credincioşi lui Dumnezeu, pentru a deveni creştini „mai buni" se întâlnesc dificultăţi.

Acestea provin, sau pot proveni, de la oboseală, de la lene, de la ambientul în care trăim şi până şi de la persecuţiile fizice şi încă mai mult, de la cele morale.

Acesta e momentul în care „profesiunea" de a voi să te conformezi lui Isus Cristos trebuie să fie valorificată (trăită, exersată); acesta-i momentul în care ucenicul Sf. Francisc se arată (iese în evidenţă); conformitatea cu Cristos suferind îl pune în situaţia (starea) de a contribui la mântuirea oamenilor. În ce mod? El ştie că uneori Cristos, după o expresie mistică – se îmbracă cu omenirea unei persoane, tocmai pentru a face mai vizibil în timp misterul răscumpărării. Însă să împrumuţi lui propria carne în acest

scop e într-adevăr un mod perfect de a-l urma pe Cristos sărac şi răstignit.

Art. 11

Cristos, încrezător în Tatăl, a ales pentru sine şi pentru mama sa, o viaţă săracă şi smerită, apreciind cu atenţie şi iubire realităţile create; tot astfel şi franciscanii seculari să caute în dezlipirea de bunurile pământeşti şi în folosirea lor, o relaţie dreaptă faţă de ele, exemplificându-şi propriile exigenţe materiale; să fie conştienţi apoi că, după Evanghelie, sunt administratori ai bunurilor primite în favoarea fiilor lui Dumnezeu.

Astfel, în duhul „Fericirilor" să se străduiască a-şi curăţi Inima de orice tendinţă şi poftă de a poseda, ca şi „călători şi străini" în drumul spre casa Tatălui.

După virtutea ascultării faţă de Dumnezeu, Regula intenţionează (caută) să meargă mai profund în a-l ajuta pe laicul franciscan să dezrădăcineze din inima sa ceea ce – după spiritualitatea franciscană – e rădăcina tuturor relelor, zgârcenia înţeleasă în toate diferitele ei aspecte.

Valoarea realităţilor terestre (pământene)

Faptul că Sf. Francisc a iubit şi a întipărit în minte sărăcia nu trebuie să ne facă să tragem concluzia că bunurile materiale ar fi ca o expresie a răutăţii şi ticăloşiei. Fără îndoială, folosirea lucrurilor temporale, adică bunurile pentru viaţă şi pentru familie, au o valoare

proprie, pusă în ele de Dumnezeu: au o bunătate naturală care primeşte o specială demnitate de la raportul lor cu persoana umană, în slujba căreia au fost create şi încă de la faptul că, întrucât sunt atare, pot fi finalizate (îndreptate) spre Dumnezeu. Isus n-a dispreţuit folosirea acestei realităţi şi a acestor bunuri: prietenia, stima, ajutorul material, acceptarea invitaţiei la masă, a reda sănătatea celui care a pierdut-o, viaţa celor morţi.

Întreaga Evanghelie e plină de această atitudine binevoitoare şi plină de afect a lui Isus. Aceasta însă nu scuteşte, ca aceste realităţi să poată fi folosite în mod greşit şi de-a dreptul păcătos, din cauza egoismului puternic şi al mândriei fine care-l însoţeşte pe om şi încă din cauza propriei slăbiciuni. Din cauza aceasta poate sosi momentul de a trebui să faci selecţiuni, ca însuşi Isus.

Isus a ales pentru sine şi pentru Maica sa o viaţă săracă şi umilă.

El, cu toate că era bogat mai mult decât oricare altul, totuşi a voit – afirmă Sf. Francisc – să aleagă împreună cu prea fericita sa Maică sărăcia.

Regula subliniază aici alegerea din partea lui Cristos (şi indirect pentru Maica sa) şi anume: Cristos putea să se nască din casta (grup social care-şi păzeşte interesele) preoţească, din cea a fariseilor etc. În care omeneşte vorbind, ar fi avut o viaţă mai uşoară pentru

„evanghelizarea” sa, ar fi putut avea o mai mare influenţă asupra întregului popor. În schimb, el a ales starea de muncitor, un „sat” dispreţuit pentru a se naşte. Acest lucru evident nu din dispreţ (ca acela care alege o femeie de mireasă, pentru aceasta nu le dispreţuieşte pe toate celelalte) ci numai pentru că alegerea ar fi fost modul cel mai nimerit pentru a duce la bun sfârşit misiunea sa.

Să ţină în dezlipirea şi folosirea bunurilor pământeşti un criteriu echilibrat.

Aici textul se referă la sărăcia materială, sau efectivă, cum se obişnuieşte a se spune. Fiind vorba de seculari, e clar că „alegerea” făcută de Isus şi repetată cu fidelitate de Sf. Francisc, lor nu le poate fi impusă cu aceeaşi radicalitate pe calea condiţiilor în care trăiesc, a familiei, a profesiunii etc. Totuşi laicul franciscan nu poate sări dintr-odată acest aspect al sărăciei, refugiindu-se în subterfugiul că ceea urc valoare este „sărăcia cu duhul”. De aceea, dacă pe de o parte laicul franciscan nu poate renunţa radical la bunurile sale şi, pe de altă parte nici nu se poate îngloda în ele încât „să abuzeze” de ele, el trebuie să menţină simţul echilibrului, cuvenitul discernământ. În care mod? în două chipuri: textul dă o indicaţie preţioasă: simplificând propriile exigenţe materiale. Sforţarea zilnică pentru a ajunge la o sărăcie efectivă stă tocmai în a face simple din ce în ce mai mult exigenţele proprii, în aşa fel,

ca el să nu fie „sclavul lucrurilor”, ci să le domine.

— Al doilea mod (sau a doua indicaţie) e să ajungi la convingerea că el e faţă de bunurile pe care le posedă un administrator în favoarea altora. De aceea el, folosindu-se de bunuri, trebuie să considere lucrurile exterioare, pe care legitim le posedă, nu numai ca proprii, ci ca şi comune, în sensul că ele pot fi de folos nu numai lui, vi şi altora.

Să-şi purifice inima în spiritul „fericirilor”

Nu e de ajuns să-i simplifice exigenţele materiale, ci trebuie să undă la sărăcia interioară, să dezrădăcineze planta cea rea care ne duce la abuzul de bunuri. Acest lucru va putea avea loc dacă se purifică inima de „orice tendinţă şi poftă de posedare (de a avea) şi de dominare”: de posedare de lucruri, de domina asupra persoanelor, asupra minţilor, asupra inimilor lor. Drumul pentru a poseda şi pentru a domina e foarte larg, începând cu mijloacele de comunicare socială. Avem semne în autoritarismul în familie, la serviciu, în atelier, pentru a termina cu invidia şi gelozia.

— Cele trei ispite la care a fost supus Isus ies înainte în viaţa fiecăruia care se consacră să trăiască creştineşte: tentaţia de a avea bunuri materiale (pâinea), tentaţia de a exploata poziţia în propriul folos (fă să se vadă cine eşti), tentaţia de a domina (dacă vei face aceasta vei domini

peste toată lumea). Duhul (spiritul) Fericirilor e cât se poate de apt pentru a le depăşi, ne ajută la aceasta şi gândul că eu toţii suntem pelerini (călători) şi străini în această lume, aşa cum Francisc aminteşte fraţilor săi în cap. VI al Regulii „pelerini şi călători spre casa Tatălui”.

Art.12

Martori ai bunurilor viitoare şi angajaţi prin vocaţia acceptată la dobândirea curăţiei inimii, să devină liberi a se dărui iubirii către Dumnezeu şi către fraţi.

Cu duhul de sărăcie şi cu sărăcia efectivă, laicul franciscan arată altora credinţa sa şi speranţa în bunurile viitoare, adică dă „mărturie” făţiş despre această convingere a sa. Însă Regula, la acest punct, sugerează un pas înainte tocmai pentru a ajuta să golească complet inima fiului Sf. Francisc şi a o face disponibilă faţă de Dumnezeu şi fraţi.

O face îndemnându-l să dobândească „puritatea inimii”.

Angajaţi la dobândirea „purităţii inimii”

Amintind de înştiinţarea lui Isus că „din inimile oamenilor ies intenţiile rele: prostituţia, furturile, crimele, adulterele, pofta de avere, răutatea, înşelătoria, neruşinarea, invidia, calomnia, mândria, nechibzuinţa, Sf. Francisc a insistat mult asupra purităţii inimii.

Pentru el acest cuvânt nu avea sensul redus de azi,

ci un înţeles mult mai vast, chiar fundamental: puritatea e prima bază a unei vieţi creştine de desăvârşire. Un om pur, pentru el, e acela care în locul propriului său eu îl pune pe Dumnezeu drept scop al propriei sale căutări şi al dorinţelor sale. Însă, zice Sfântul: „Sunt puri (curaţi) cu inima cei care dispreţuiesc lucrurile pământeşti şi le caută pe cele cereşti şi nu încetează nicicând de a-l adora şi a-l vedea pe Domnul Dumnezeu viu şi adevărat cu o inimă şi un suflet pur”. Din partea sa Satana vrea să orbească inima omului prin lucrurile şi preocupările acestei lumi.

Conform gândirii Sf. Francisc, puritatea inimii:

1. E „izvor de bucurie” şi mijloc sigur împotriva diavolului.

2. Dezbracă de omul vechi şi-l transformă în cel nou.

3. Pregăteşte pentru contemplaţie.

4. Dă promptitudine pentru acţiuni.

5. Îmbunătăţeşte raporturile frăţeşti (fraterne).

Să se dea în mod liber iubirii de Dumnezeu şi de fraţi

Concluzia e clară: odată ce ţi-ai eliberat inima de griji şi preocupări, nu rămâne decât să o umpli, de Dumnezeu şi de fraţi. Nu din întâmplare Sf. Clara, scriind fericitei Agnesa de Praga, a putut zice (relativ la puritatea inimii pe care această tânără o dobândise): „Pentru a mă folosi de însuşi cuvintele Apostolului, te socot (cred) colaboratoare a lui Dumnezeu însuşi şi sprijin al

membrelor slabe şi şovăielnice ale Corpului său de (nedescris) negrăit”.

Art. 13

După cum Tatăl vede în orice om trăsăturile Fiului său, Primul născut dintr-o mulţime de fraţi franciscanii seculari să accepte pe toţi oamenii cu inimă umilită şi curtenitoare, ca şi un dar al

I hminului şi ca un chip al lui Cristos.

Simţul fraternităţii îi va face bucuroşi să se simtă egali cu toţi oamenii, în chip deosebit cu cei mici, pentru care se vor strădui să le creeze condiţiile unei vieţi demne de făpturi răscumpărate de Cristos.

Cu reflexia asupra purităţii inimii, Regula a eliberat oarecum câmpul de ultimele dificultăţi care împiedică unirea cu fraţii. De aceea reia (înfruntă) discuţia (problema) în articolele 13,14 şi 15 în mod direct, pentru a o prelungi indirect în articolele 16 – 19.

Să-i primească cu suflet umil şi binevoitor pe toţi oamenii

Baza teologică pe care este fondată construcţia iubirii fraterne e o dublă realitate, care face să tresalţi de bucurie, prima, Cristos e fratele nostru; a doua, Tatăl, privindu-ne, nu vede faţa noastră şi trăsăturile noastre, ci trăsăturile acestui Frate care-i Fiul său. Sf. Pavel confirmă adesea acest gând şi documentele conciliere fac acelaşi

lucru; ba şi subliniază că Cristos a instituit o nouă comuniune fraternă (Biserica) pentru ca oamenii să-şi aducă servicii reciproce.

Cu această premisă nu ne mirăm că Regula îi îndeamnă pe franciscani să primească cu un suflet umil şi curtenitor pe orice om Sf. Francisc spune: „Şi oricine ar veni la ei, prieten sau duşman, hoţ sau tâlhar, să fie primit cu bunătate. Şi peste tot unde sunt fraţii şi în orice loc se vor afla, în mod spiritual şi cu iubire trebuie să se respecte şi să se onoreze (cinstească) reciproc unii pe alţii.

A primi un om înseamnă: a nu privi la aparenţe, a nu considera averea lui, a nu calcula dacă îţi poate fi de folos, a nu ţine seama dacă tovărăşia lui poate să-ţi ia stima în faţa altora, să nu-l dispreţuieşti dacă-i puţin învăţat, dacă-i murdar, dacă-i sărac… într-un cuvânt, să-l primeşti înseamnă, mai presus de toate „să nu-l judeci, pentru că Tatăl în orice om vede trăsăturile Fiului său”.

Ca dar al Domnului şi icoană a lui Cristos

Nu e de ajuns însă, să nu-l judeci, trebuie în schimb să-l consideri ca pe „un dar” al Domnului, ba chiar ca pe o copie (icoană) a lui Isus.

Fraza, fratele = „dar al Domnului” e şi ea a Sf. Francisc, care în Testament afirmă: „Şi după ce Domnul mi-a dat fraţi…” Se poate întâmpla, (şi cazul cu siguranţă nu mai e rar) ca acest „frate” să nu se arate „frate”, ci mai

curând necaz şi să fie izvor de greutate şi neajunsuri; cum să faci să-l numeşti „dar”? De aceea Sf. Francisc scriind unui Ministru care evident nu găsea (nu se împăca) ca un frate să fie atare, spunea: „… şi orice persoană care-ţi va fi de obstacol, fie fraţi sau alţii, chiar dacă te-ar lovi, toate acestea tu trebuie să le socoţi drept un har primit… Şi să-i iubeşti pe cei ce-ţi fac aceste lucruri şi… se nu voieşti decât (ca prin tine) să devină creştini mai buni!

Sf. Francisc face aluzie aşadar la calitatea „darului”: aceşti fraţi care-ţi fac necaz sunt ocazii şi mijloace pentru a te face să înaintezi pe calea desăvârşirii; dar sunt şi ocazii ca să poţi scoate din exemplarul urât, cum sunt în Cristos, un exemplar frumos, prin bunătatea şi dulceaţa ta.

Să te faci egal cu toţi

Laicul Franciscan (dar şi franciscanul religios) să fie mulţumit de a se face egal cu toţi, mai ales cu cei mai slabi.

Ce înseamnă a te face egal? Fraza ca concept, e luată din scrisorile Sf. Francisc: „Şi trebuie să fie veseli (fraţii) când trăiesc în mijlocul persoanelor de puţină importanţă şi dispreţuite, între săraci şi slabi (sărmani), între infirmi şi leproşi şi între cerşetori de-a lungul străzii.

A ne face egali e „traducerea” modernă a lui „a fi minori”. A fi minor pentru Sf. Francisc echivalează cu a sta cu lumea sărmană, cu aceea care nu avea cuvânt (voce,

glas) „în capitol”, cum se zice.

În plus e realizarea întrupării din partea fiecăruia dintre noi. În fond întruparea a fost tocmai aceasta: Fiul lui Dumnezeu s-a făcut cal omului sărac. Sfânta Scriptură foloseşte cuvântul „simile” (asemenea) care e sinonim în intenţia Sf. Apostol Pavel cu „egal”. Nu îi socotit că este o pradă egalitatea sa cu Dumnezeu, dar s-a nimicit (despuiat) pe sine însuşi, luând chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor; a apărut în formă umană etc… (Filip. 2,6 – 7).

E foarte greu „să te faci egal”, sau cum se zice, „să te pui în pielea altuia”. E mai uşor „să te pui mai prejos decât altul”, aşa cum e mai uşor şi „a sta deasupra şi a te pleca cu bunăvoinţă”; însă să fii sărac cu cel sărac, bogat cu cel bogat, îndurerat cu cel suferind, plin de bucurie cu cel care se simte fericit… e o problemă foarte grea. Şi cu toate acestea Isus ne-a învăţat că „întruparea (încarnarea)” e unicul drum pentru a-l lua pe om şi a-l ridica (înălţa).

Condiţii de viaţă vrednice de creaturi răscumpărate de Cristos

Dacă se face experienţa „de a fi slab cu cel slab”, etc… observi necesitatea de a-l elibera pe cel slab.

Textul vrea să ne spună că nu e suficient să aduci o uşurare imediată celui care se află în dificultate (să dai

pâine celui flămând, să îngrijeşti un bolnav etc…) Şi aceasta, doar ca o intervenţie de urgenţă. Contează însă să faci în aşa fel ca să nu mai fie cine să aibă foame, şi astfel, pe cât e posibil, să nu se mai verifice cazuri de boală din cauza neglijenţei sau a egoismului oamenilor. Intenţia laicului franciscan trebuie să fie tocmai aceea „de a crea condiţii de viaţă” în care răul să nu mai existe mai mult. Chiar dacă e o utopie, rămâne însă datoria de a-l elibera pe om. De a-l scăpa de „sclavia” de orice fel, cum a făcut Isus.

Art. 14

Chemaţi împreună cu toţi oamenii de bună voinţă a construi o lume mai înfrăţită şi mai evanghelică, prin realizarea împărăţiei lui Dumnezeu, conştienţi că „cine urmează pe Cristos, Om desăvârşit, devine şi el mai om". Fraţii şi surorile Ordinului Franciscan Secular să-şi împlinească cu competenţă propriile responsabilităţi, în duh creştinesc de servire.

Obligaţia mai sus amintită, de a sta cu cei slabi şi de a crea condiţii de viaţă demne de creaturi răscumpărate de Cristos. Pune întrebarea: cum putem face această?

Regula răspunde la aceasta prin articolul prezent şi cel ce urmează. Prezentul art. 14 îndreaptă atenţia mai mult la responsabilitatea individuală şi personală;

următorul însă, mai mult spre cele care se deschid spre societate, chiar dacă cele două articole sunt interdependente şi legate între ele.

A construi o lume mai fraternă şi mai evanghelică

Aceasta-i datoria laicilor franciscani (catolici). Biserica o confirmă neîncetat şi în Conciliul ecumenic, relativ la aceasta, a fost explicită de mai multe ori. „E datoria întregii Biserici să muncească pentru ca oamenii să devină capabili de a construi bine întreaga ordine temporală şi de a o îndrepta spre Dumnezeu prin intermediul lui Cristos. Laicii trebuie să-şi ia asupra lor instaurarea ordinii temporale, drept îndatorire proprie şi în ea, călăuziţi de lumina Evangheliei şi de gândirea Bisericii şi duşi de caritatea creştină, să lucreze direct ctc

Prin lanţul (legătura) Profesiunii legaţi mai strâns de Biserică şi misiunea ei, laicii franciscani simt că aceasta e o datorie şi mai urgentă pentru ei. De fapt e vorba de realizarea împărăţiei lui Dumnezeu, inaugurată şi proclamată de Cristos pe pământ, dar care trebuie să se întindă cu aportul specific şi laicilor. „Restaurarea Bisericii”, misiune oferită franciscanilor, tocmai face parte din această îndatorire.

Fiind o îndatorire grea. Regula vine într-ajutor propunând trei reflexii: a-l imita pe Cristos, omul perfect, e exercita responsabilitatea vii competenţă, a le exercita în

duh de slujire.

A-l urma pe Cristos, „omul perfect”.

Fraza e luată din Vatican II: „Oricine-l urmează pe Cristos. Omul perfect, devine şi el însuşi mai om” şi intenţionează să amintească laicilor (dar şi tuturor oamenilor) că la marile întrebări ale omenirii numai Dumnezeu poate da răspunsul nimerit (cuvenit, potrivii) şi Dumnezeu face acest lucru prin mijlocul revelaţiei. Îndeplinită de Fiul său, făcut om. Sf. Francisc a făcut din omenirea lui Cristos un punct important al vieţii sale spirituale.

„Este un chip franciscan de a-l contempla pe Isus… şi este de asemenea un mod de a-l iubi şi de a-l imita; de fapt Omul Dumnezeu e văzut şi se preferă a-l considera în Prea Sfânta Sa Omenire, pentru că îl arată mai bine şi oarecum face să-l pipăi…”

Pentru a construi însă o lume mai fraternă şi mai evanghelică (după Evanghelie), trebuie să iei ca model pe Isus-Om. Cum s-a purtat în viaţa de fiecare zi Domnul? Mai înainte de toate a lucrat şi încă timp de mulţi ani; pentru apostolat a rezervat în totul 2 – 3 ani; a avut prieteniile sale, contactele sale umane, s-a aplecat asupra mizeriilor care-l înconjurau, şi-a îndeplinit toate datoriile fiecărui bun cetăţean, precum şi îndatoririle unui foarte bun israelit. Limita de netrecut pe care a pus-o a fost numai cea fixată

de Dumnezeu-Tatăl: pentru acest lucru l-au răstignit.

Datoria de fiecare zi aşadar e primul pas pentru a construi şi a răspândi împărăţia lui Dumnezeu.

A exercita cu competenţă propriile responsabilităţi

Iată un punct asupra căruia trebuie să ne orpim atenţia. Adesea suntem înclinaţi să credem că acel avocat, acel medic, acel inginer e bun pentru că merge la Biserică şi face fapte bune. Însă bunătatea acestor persoane nu e apreciată numai datorită acestui fapt; ci e măsurată mai curând după competenţa, după sârguinţa pe care şi-o dau în a fi experţi şi capabili în exercitarea propriei lor profesiuni. La ce e bun (la ce slujeşte) un medic care merge la Biserică, dar care n-a studiază şi nu reuşeşte să-i vindece pe pacienţii săi?

De multe ori competenţa dă pe faţă partea slabă a creştinilor. Conciliul insistă tocmai asupra competenţei. În îndeplinirea acestei îndatoriri laicii au locul de prim ordin. Cu competenţa lor în disciplinele profane şi prin activitatea lor înălţată din interior de harul lui Cristos. Să îndeplinească cu eficacitate lucrarea lor. Pentru ca bunurile create conform rânduielii Creatorului şi luminii Cuvântului său să progreseze. Laicul franciscan brutar, cizmar, poliţist, profesor etc… va fi cel mai bun dintre brutari, cizmari, poliţişti, profesori; franciscanitatea lui se măsoară după competenţa în meserie sau profesie.

Exigenţă aşadar de a se pregăti în sfera proprie şi… Încă şi a o face pe laicul franciscan.

În duhul creştin de slujire

Chemarea creştinului e chemare ca să slujească; întreaga Biserică e ministerială, adică îndreptată să slujească. Aşadar nu mai e vorba de o biserică care domină, ci de o biserică care slujeşte. Sunt concepte care în aceşti din urmă ani. Au ajuns să se dezvolte de la Vatican II încoace.

Isus ne-a dat exemplu spălând picioarele ucenicilor şi spunându-le că trebuie să facă şi ei aşa cum a făcut el: nu a venit să i se slujească, ci pentru ca să slujească (Io. 13.13 – 15).

E cunoscută atitudinea Sf. Francisc relativ la acest aspect al vieţii creştine: „Ordinul" său avea să fie cel al „minorilor" şi fraţii, superiori sau nesuperiori aveau să fie slujitorii celorlalţi.

Însă ce vrea să spună „duh creştinesc de slujire" 9 Vrea să spună că profesia noastră, meseria noastră, dacă pe de o parte o considerăm mijloc de susţinere pentru noi şi familia noastră, pe de o altă parte trebuie să o considerăm ca „o slujire care trebuie să fie adusă altora". Bunurile, talentele, calităţile ne-au fost date pentru ca să ne folosim de ele. Dar nu exclusiv pentru noi. De aceea, atunci când trebuie să decidem asupra unei profesii de

exercitat, de o iniţiativă de înfruntat, nu putem să avem absolut drept scop unic câştigul pentru noi, ci trebuie să echilibrăm câştigul cu folosul pentru alţii. E un criteriu pe care probabil ar trebui să-l ţinem (avem) prezent şi în „revendicările sociale”, greve, proteste etc…

Conceptul de slujire comportă (aduce cu sine) şi un alt lucru şi anume să ne dobândim convingerea că noi nu suntem „stăpânii” meseriei sau ai ocupaţiei. Dacă stau în spatele unei uşi de poştă, de bancă, de staţiune etc. – ca franciscan trebuie să-mi amintesc întotdeauna că „eu slujesc” pe ceilalţi, şi nu ceilalţi pe mine. De aici amabilitatea, delicateţea, generozitatea de a pune la dispoziţia altora competenţa mea. Şi încă cu atât de multă răbdare!

Art. 15

Să fie prezenţi prin mărturia propriei lor vieţi umane şi chiar prin iniţiative îndrăzneţe, atât individual cât şi comunitare, în promovarea dreptăţii şi în special în sfera vieţii publice, angajându-se în realizări concrete şi potrivite cu credinţa lor.

Acest articol înfruntă, cu discreţie, dar cu hotărâre problema prezenţei laicilor franciscani în viaţa publică.

Prezenţa în câmpul vieţii publice

O noutate a noii Reguli (noutate ca legislaţie, nu ca practică) e indicaţia de a fi prezenţi în viaţa publică.

Regula prin acest pasaj (paragraf) a abolit rezervele precedente.

E lucru ştiut că orientarea dată „Ordinului al treilea” la începutului acestui veac a fost aceea de a rămâne străin de chestiunile civile sau pur economice şi politice, chiar dacă se stăruia să se studieze documentele papale care tratau asemenea argumente. Aceasta nu înseamnă că rezervele au căzut cu totul; însă multe lucruri s-au schimbat.

În baza faptului că oamenii sunt fraţii noştri şi fraţii unicului Fiu al lui Dumnezeu, ale cărui trăsături Tatăl le recunoaşte (vezi mai sus art. 13), nu poţi rămâne indiferent în faţa problemelor lumii; chinezii ca şi eschimoşii sunt membre ale aceluiaşi trup. Urmează de aici o datorie mai mult decât stringentă, atât individuală, cât şi comunitară, de a fi prezenţi oriunde se decide soarta persoanelor şi a popoarelor după capacitate şi posibilităţi.

În practică? Să procedăm cu rânduială (în ordine).

Promovarea dreptăţii, mai ales publice

E vorba de a promova dreptatea. A promova înseamnă a ridica, a face să treacă de la un grad inferior la unul superior. Aşa cum are loc promovarea elevilor; trec la o clasă superioară.

A promova dreptatea. Prin dreptate se înţelege acel complex de bunuri, care sunt esenţiale omului şi

inalienabile, de care toţi însă trebuie să se bucure, în aşa fel încât să se simtă liberi de preocupări şi temeri: e vorba despre familie, despre lucru, despre libertatea de a gândi şi de a acţiona, despre egalitate, despre frăţie, despre demnitate umană, despre pace, despre educaţie etc… Toate sunt bunuri şi valori, de care toţi trebuie să se bucure.

Sare în ochi situaţia existentă în lumea vecină nouă, precum şi în lumea departe de noi: unde sunt risipitori, unde se moare de foame; unul se bucură de trei salarii, altul acolo e fără ocupaţie; unul are privilegii, altul are numai datorii (obligaţii); unul poate merge la universitate, altul trebuie să se mulţumească cu şcoala elementară. Această stare de lucruri trebuie corijată şi aceasta pentru binele tuturor, mai ales pentru pace. Şi toţi trebuie să-şi dea propria contribuţie. Cum?

Să dea mărturie cu propria lor viaţă

Dreptatea trebuie să o facem înainte de toate în noi înşine; înainte de a se face în structuri, dreptatea trebuie să se înrădăcineze în inima omului. De aceea laicul franciscan înainte de toate îşi exercită propria responsabilitate ca „serviciu” (slujire): primind fiul, pe care poate că nu l-a voit, cu aceeaşi iubire ca pe fiul voit, primind vocaţia (chemarea) fiilor chiar dacă e diferită de cea proprie sau propriul plan (proiect); dând salariul şi

contribuţiile sociale prescrise celor dependenţi de el în muncă, dacă are de aceştia, etc. Mărturia vieţii înainte de toate.

Iniţiative curajoase

Mărturii de fapte chiar de-a lungul întregului arc al istoriei lor. Franciscanii laici s-au distins tocmai prin iniţiativele lor curajoase pe care le-au întreprins în favoarea umanităţii, ca drumuri (străzi), spitale, conservatoare. Subliniind aceasta, Regula vrea să stimuleze şi să încurajeze pe fiecare (în particular) şi Fraternităţile; să le repete, să iasă din „obişnuit”; de aceea să nu coboare dintotdeauna la formele obişnuite care constau în „pomeni”. Trebuie deci să înveţe a plăti cu persoana, dacă e necesar, să se expună la riscuri.

Împărăţia lui Dumnezeu de fapt e a a celora care ştiu să rişte.

Iniţiative individuale şi comunitare.

Principiul de a risca e aşadar încurajat de către Regulă. Însă Fraternitatea, în grup, ca atare, ce poate şi trebuie să facă?

Să o spunem că fiecare laic franciscan poate face (şi trebuie să facă) ceea ce fac şi trebuie să facă toţi ceilalţi franciscani catolici. Aceasta atât în domeniul economic, cât şi în cel al şcolii, al sindicatelor, al administraţiei publice, al politicii.

Fraternitatea însă ca atare trebuie să distingă:

1. Ei îi revine obligaţia imperioasă a formării propriilor ei membri de legătură cu viaţa socială;

2. Îi revine apoi obligaţia, totdeauna întrucât e grup, să promoveze apărarea acelor valori fundamentale umane şi creştine care nu sunt exclusive ale nici unui partid, desigur bunuri inalienabile ale omului, fiul al lui Dumnezeu;

3. Fraternitatea trebuie să înveţe a individualiza în propriul loc structurile intermediare ale comunităţii civile care ar duce lipsă (de şcoli, case, servicii sociale, sindicate, cercuri culturale etc.) şi aici să lucreze ca grup, pentru că aceste structuri (chiar dacă devin politizate), nu sunt pur politice, ci sociale;

4. Să pregătească şi să asiste, la toate nivelele, proprii membri, pentru ca aceştia să devină capabili de a exercita o prezenţă franciscană în diferitele sectoare ale vieţii comunitare, chiar şi-n cel politic propriu-zis sau de partid.

Alegeri concrete şi coerente cu propria credinţă.

În mod clar, toată această acţiune cere alegeri. Alegerile pot fi de diferite tipuri, începând cu cele de tip religios (ex, comunitatea de bază) până la cele de tip pur politic şi caracteristice (înscrierea într-un partid şi lupta în el). Dar ce alegere trebuie să facem în mod concret?

Alegerea trebuie să fie coerentă cu propria credinţă catolică. Conciliul are o pagină care merită osteneală de a o citi şi medita îndelung (GS 75,4 – 5).

Însă odată ce am citit şi meditat această pagină, rămâne totdeauna că în adâncul conştiinţei se rezolvă problema.

Documentul pregătitor pentru congresul bisericii italiene a afirmat că e un lucru destul de greu să trasezi extinderea şi limitele pluralismului pentru care este comunitatea, fraternitatea care trebuie să individualizeze, prin meditarea Cuvântului lui Dumnezeu, ce alegeri trebuie făcute.

De aici un foarte mare număr de apeluri la obligaţia pe care o are Fraternitatea de a-i pregăti pe proprii membri în mod potrivit, în aşa fel ca contribuţia pentru o lume mai bună şi mai evanghelică (după Evanghelie) să fie într-adevăr eficace (cu rezultat).

Art. 16

Să socotească truda lor ca un dar şi ca o participare la crearea, răscumpărarea şi servirea comunităţii umane.

Regula, la acest punct, subliniază unele aspecte particulare şi existenţiale ale muncii franciscane: munca şi familia, care sunt situaţii comune aproape la totalitatea laicilor.

Munca e un dar

Sf. Francisc o socoate şi numeşte „har” (dar). Nu e deci o condamnare şi o povară: mai curând o bogăţie, şi, pe deasupra, plăcută; Domnul Prea înalt nu poate oferi decât lucruri bune.

Ce fel de lucra? Orice tip de lucru, numai să fie onest: aceasta e singura condiţie pusă de Sf. Francisc. Onest în sine însuşi, din natural să, onest şi din împrejurări şi din scop.

Fiindcă e „dar” trebuie să-l primim şi să-l sporim, pentru că munca e unul dintre talanţii pe care Domnul îi oferă cu scopul de a-i vedea puşi să aducă câştig; pentru aceasta lenea e numită de Sf. Francisc duşmanul sufletului şi cei leneşi „frate muscă”.

Cum să sporim acest „dar”? Muncind cu fidelitate şi devoţiune. Fidelitate = competenţă, precizie, exactitate, finisaj (fineţe). Devoţiune = referind (închinând) munca la Dumnezeu, ascultând de el şi pentru a plăcea lui.

Munca participare la creaţiune şi răscumpărare

Conciliul subliniază mult acest concept: cel care munceşte, pe lângă că-şi procură susţinerea, îndeplineşte ceva mult mai mare: se asociază la opera creatoare a lui Dumnezeu şi opera de răscumpărare a lui Cristos.

Prelungeşte opera creaţiunii, pentru că Dumnezeu a lăsat omului să completeze şi să dezvolte germenii creaţiunii. E de-ajuns să privim la progresele ştiinţei.

Participă la opera de răscumpărare a lui Cristos: munca onestă de fapt e o eliberare pentru om şi o eliberare pentru tot ce-i creat, care poate, datorită ostenelii omului, să smulgă ce e mai bun în sine.

Munca e în slujba comunităţii umane

Munca e izvor de bunăstare şi de progres. Dând bunăstare (nu abuzând de ea) şi progres, practic se face „caritate perfectă”, pentru că se dă tuturor posibilitatea de şcoli, străzi, servicii sanitare etc… „Dezvoltarea, dacă e bine înţeleasă, valorează mai mult decât bogăţiile exterioare care se pot acumula… la fel tot ceea ce oamenii fac cu scopul de a dobândi o mai mare dreptate, o fraternitate mai extinsă şi o ordine mai umană în raporturile sociale, are mai mare valoare decât progresele în câmpul tehnic. Însă aceasta e norma activităţii umane: ca, conform planului lui Dumnezeu şi conform voinţei sale, să corespundă adevăratului bine al umanităţii şi să permită omului luat aparte sau pus într-o societate, să cultive şi să actualizeze vocaţiunea sa integrală (G.S.35)

Art. 17

În familia lor să trăiască în duhul franciscan de pace, fidelitate şi respect pentru viaţă, străduindu-se a face din el semnul unei lumi deja reînnoite în Cristos.

Cei căsătoriţi, în chip special, trăind harurile căsătoriei să dea mărturie în lume despre dragostea lui

Cristos faţă de Biserica Sa. Printr-o educaţie creştinească, smerită şi sinceră, atenţi faţă de chemarea fiecăruia, să-şi străbată în veselie împreună cu fiii lor calea vieţii umane şi spirituale.

Al doilea aspect pe care Regula intenţionează să-l prezinte în mod deosebit (particular) e cel care priveşte familia. Câmp foarte important, nu numai pentru că aproape majoritatea laicilor franciscani sunt căsătoriţi, ci chiar, şi mai ales, pentru că familia e celula-bază a Bisericii, Poporul lui Dumnezeu.

E vădit, azi sunt motive istorice foarte grave, cum sunt atacurile primejdioase la care e supusă familia, pentru a face reflexie cu privire la aceasta.

Regula pare că vrea să prindă sub acelaşi aspect două reflexii: primul priveşte familia în complexul său; al doilea perechea soţilor în mod specific.

A trăi spiritul franciscan de pace, de fidelitate şi de respect faţă de viaţă.

Viaţa e prima indicaţie care e oferită familiei.

A) Spirit de pace, pentru că neînţelegerile azi sunt mai uşoare şi tensiunile în sânul familiei, având în vedere ritmul şi stresul vieţii, mai violente. Dorinţa de a apare, de a fi la zi, de a domina şi de a poseda; egoismul într-un cuvânt, face în aşa fel ca diferitele interese să devină opuse şi să-şi facă război.

Pentru a obţine spiritul de pace, trebuie plecat de la principiul că iubirea e o stradă cu sens unic. Adică cu exist pentru a-l face fericit pe celălalt (un altul). Iubirea devine atunci o întrecere pentru fericirea celuilalt. În plus trebuie să te convingi că eşti în slujba celuilalt, de aceea să slujeşti fără a te sluji de celălalt.

Trebuie apoi să fii tolerant şi să nu voieşti ca în mod necesar prin mijlocul nostru celălalt să devină mai bun. În sfârşit, trebuie să te obişnuieşti a-l asculta pe celălalt; şi aceasta cere să reflectezi asupra calităţilor, asupra motivelor dorinţelor celuilalt în aşa fel, încât să poţi „înţelege”.

B) Spirit de fidelitate. Pe lângă fidelitatea soţilor (nu te trădez, nu te înşel) există fidelitatea care e o disponibilitate în a te lăsa iubit în modul în care celălalt e capabil să o facă. Pentru a fi fidel trebuie ca fiecare să se cunoască pe sine însuşi, să se respecte şi să se accepte în propria sărăcie; adică să ştie că are nevoie de celălalt.

C) Respectul vieţii. Aşa se respectă viaţa: primind-o cu bucurie ca pe un dar al lui Dumnezeu; apărând-o de e necesar: făcând să fie iubită de alţii; onorând-o unde o întâlneşti şi cultivând-o în fii, în bolnavi, în animale etc… E vădit că aici nu se tratează numai despre viaţa fizică, ci şi despre cea religioasă, despre cea morală, despre cea civică şi socială. Sub toate aspectele” viaţa înaintează onorată,

îmbogăţită, apărată etc… Pentru că Dumnezeu e VIAŢA şi noi trăim prin el…

A trăi harurile căsătoriei şi a da mărturie despre iubirea lui Cristos pentru Biserica sa

Ştim cu toţii că sacramentul căsătoriei dă haruri speciale soţilor, haruri care-i ajută la momentul oportun să depăşească eventualele dificultăţi şi să actualizeze starea conjugală.

Sunt harurile sacramentale.

Dar sunt şi alte aspecte ale acestor haruri:

a) Primul e „un mod de a fi” prin care soţii sunt stabiliţi într-o particulară stare de viaţă în mijlocul poporului lui Dumnezeu. De aceea soţii primesc un fel de consacrare care transformă viaţa lor conjugală.

B) Al doilea e darul unei purificări şi a unei înălţări neîncetate, întrucât sunt chemaţi la o continuă convertire în faţa experienţelor păcatului, şi, devin capabili de a participa la victoria lui Cristos: iubirea le înalţă şi le angrenează la o crescândă actualizare a acelor valori umane de dăruire, de fidelitate şi de generoasă fecunditate, care în Evanghelie găsesc plinătate de adevăr şi de motivare.

C) Al treilea aspect e indisolubilitatea. Fidelitatea absolută a lui Dumnezeu faţă de popor, revelată şi actualizată definitiv în Isus Cristos, pe care apostolul o

prezintă drept „amin” este „da” al promisiunilor lui Dumnezeu, e propusă mirilor (soţilor) nu ca o lege externă şi ideală de neajuns (care nu poate fi ajunsă) ci ca o lege a harului care vine în întâmpinarea slăbiciunii umane, revelând astfel extraordinara putere a Duhului Sfânt.

În sfârşit un alt aspect a acela al mărturiei şi cooperarea la fecunditatea Sfintei Maici Biserici. Soţii sunt chemaţi să trăiască astfel preoţia profetică şi regală a lui Cristos primită cu Botezul, însă într-un mod şi conţinut nou, după im mod conjugal şi cu realităţile proprii existenţei lor. Pentru aceasta perechea şi familia creştină se pot numi un fel de biserică domestică, adică, comunitate mântuită şi care mântuieşte (L.G. 11.2/314).

Ministerul conjugal (slujirea)

Conţinutul Regulii se adresează în mod deosebit perechii, atunci când vorbeşte despre o educaţie creştină, simplă şi deschisă cu care trebuie să se preocupe la creşterea vocaţiunii fiilor şi să străbată împreună cu ei un drum uman şi spiritual.

În mod practic cuplului Regula îi zice: voi desfăşuraţi o slujire în Biserică. Aşa cum preotul, în baza sacramentului Ordinului, desfăşoară unele funcţiuni (prezidează Euharistia, dezleagă de păcate) la fel soţii, în baza sacramentului căsătoriei, sunt în mod radical rânduiţi să-şi desfăşoare propria lor misiune, care e dublă: una

internă în sânul propriei familii, cealaltă externă, care pleacă de la familie pentru a ajunge la alte familii.

A) Slujire în interiorul familiei e aceea care priveşte înainte de toate însăşi perechea (cuplul) iubirea conjugală şi sexualitatea, apoi educarea simplă şi deschisă îndreptată spre creşterea chemării fuior. În acest sector lucrul e delicat; de fapt adesea părinţii nu ajută chemarea fiilor, ci vreau ca aceştia să urmeze o chemare stabilită de ei înşişi, de către părinţi. Poate de multe ori nu ajută creşterea unei chemări de consacrare specială (deosebită) ceea ce e foarte grav. Chipul cel mai bun pentru a ajuta creşterea vocaţională, spirituală şi morală a fiilor e să parcurgă împreună cu ei drumul de iniţiere creştină; în modul acesta refac (fac din nou) strada propriei lor iniţieri.

B) însă în „ministerul" (slujirea) soţilor, pot să reintre multe alte activităţi misionare, ca ex.:

— Pregătirea specifică a logodnicilor pentru sacramentul căsătoriei;

— Cateheza familială şi parohială;

— Promovarea chemărilor, mai ales a celor cu o consacrare specială;

— Evanghelizarea altor miri şi a altor familii;

— Contribuţia la programarea pastorală în biserica locală;

— Ajutorai familiilor şi al soţilor în dificultate;

— Exercitarea ospitalităţii în genere, a adoptării şi a încredinţării îndeosebi a celor minori, drept semn al carităţii care lucrează şi al vestirii trăite a paternităţii lui Dumnezeu.

În felul acesta laicul franciscan reafirmă scopul pentru care Sf. Francisc a promovat această mişcare laică în lume, dând comunităţii ecleziale contribuţia pe care o aşteaptă de la ei.

Art. 18

De asemenea, să aibă respect pentru celelalte făpturi, însufleţite fi neînsufleţite, care poartă" chipul Celui Preaînalt" şi să se străduiască a depăşi tentaţia exploatării, însuşindu-şi concepţia franciscană de înfrăţire universală.

Această exortaţie e curat franciscană.

Documentele sunt pline de Sf. Francisc care are respect faţă de toate creaturile însufleţite şi neînsufleţite: „avea pentru ele o mare iubire plină de afect şi de respect şi îi aduceau (procurau) aşa de mare bucurie. Arăta faţă de toate creaturile un respect şi o înţelegere aşa de spontane, încât, dacă vreunul le trata fără atenţie, el suferea din cauza aceasta. Vorbea cu ele cu o aşa de mare veselie, intimă şi exterioară, ca şi cum ar fi fost înzestrate cu simţire, inteligenţă şi grai faţă de Dumnezeu, încât foarte adesea în acel moment el era răpit în contemplarea lui Dumnezeu.

Când îşi spăla mâinile, alegea un loc unde apa să nu fie călcată cu picioarele; pe pietre umbla cu delicateţe din respect faţă de Cristos „piatra din capul unghiului”; fratelui care mergea să taie lemne (copaci) îi recomanda să nu taie copacul cu totul; în grădină voia să fie un colţ pentru cultivarea florilor şi a ierburilor plăcut mirositoare (parfumate). În schimb Francisc a primit multe mângâieri de la creaturi.

Această comportare a anticipat cu veacuri (secole) problema, azi mult luată în seamă, a ecologiei, a exploatării creaturilor însufleţite, începând cu omul pentru a sfârşi cu păsărelele şi celelalte animale, prin care se strică echilibrul naturii; exploatarea nedreaptă şi lacomă după resursele naturale, semn al egoismului şi al avariţiei omului; infectare a tuturor creaturilor chiar şi neînsufleţite.

Laicul franciscan trebuie să combată această deformare şi să dea propriul sprijin acestor mişcări care îşi propun tocmai respectul pentru tot creatul, căutând să ducă chiar în aceste mişcări acel suflet franciscan exprimat în Cântecul Creaturilor care „poartă semnificaţia Celui Preaînalt” şi care omului îi sunt fraţi şi surori.

Art. 19

Ca şi purtători de pace şi amintindu-şi că pacea se realizează fără întrerupere, să caute căile unităţii şi

intereselor frăţeşti, folosind dialogul, încrezători în prezenţa germenului divin care este în om şi în forţa transformatoare a iubirii şi iertării.

Purtători ai bucuriei desăvârşite, în orice împrejurare, să-şi dea silinţa de a duce şi altora veselia şi speranţa.

Altoiţi în învierea lui Cristos, care dă adevăratul sens al surorii Moartea, să tindă cu seninătate spre întâlnirea definitivă cu Tatăl.

Ultimul art. „Al formei de viaţă” cuprinde trei concepte care mint ca şi concluzia (rezumatul) comportamentului pe care laicul franciscan trebuie să-l aibă: mai bine zis, haina cu care se prezintă şi apare în ochii celorlalţi oameni; un om al păcii, un om al veseliei, un om pentru viaţa de dincolo.

Purtătorii unei păci care se construieşte

Laicii franciscani au fost socotiţi „purtători de pace”, mai ales în primele veacuri ale vieţii lor, şi aceasta nu numai pentru vechea oprelişte de a purta arme şi a depune jurământul care comporta vădit recursul la folosirea armelor, ci chiar şi pentru că au construit poduri, drumuri, spitale, au deschis prăvălii unde se vindea numai marfă perfectă; toate lucruri care au favorizat pacea şi liniştea. La aceasta, laicii franciscani, ca pe de altă parte religioşii încă şi mai mult, au făcut-o împinşi de exemplul Sf.

Francisc, care făcuse din pace un obiect deosebit al angajării sale apostolice, exprimând voinţa care să fie şi a fiilor săi.

Pacea însă e asaltată de mii de dificultăţi, atât pe teren individual (în propria conştiinţă) cât şi în cel familial şi aşa mai departe până la cel internaţional. Duşmanul numărul unu al păcii e „păcatul”, care se manifestă prin egoismul individual şi colectiv, care la rândul lui îşi ia originea din senzualitate, din dorinţa după plăceri, după dominiu şi după posesiune.

Aşadar prima datorie e eliminarea păcatului pe care Cristos tocmai îl distruge făcând „pacea prin sângele propriei cruci (Col. L-20), ba chiar făcându-se „pacea noastră”.

De aceea pacea trebuie s-o construim, mai înainte de toate prin eliminarea păcatului; şi fiindcă păcatul e făcut de obicei în societate de către nedreptate, trebuie s-o eliminăm pe aceasta, după cum pe larg o demonstrează Gaudium et Spes în întreg capitolul V.

Însă trebuie să fim atenţi şi „cum” să construim pacea. Şi se va spune curând că se construieşte cu nonviolenţă. Nu se poate obţine pacea făcând un război. Pentru aceasta Papa Ioan XXIII în „Pacem in terris” a vorbit de o „inimă dezarmată” şi Conciliul vorbeşte de o „dezarmare a spiritelor”.

Nonviolenţă trebuie să o învăţăm copiilor încă din frageda lor vârstă: nicio jucărie care aminteşte războiul şi atacurile, nicio tentativă de cruzime faţă de animale şi, mai ales, necesitatea de a cere „scuze” dacă a avut loc o ofensă.

Acesta-i începutul pentru a ajunge, aşa cum subliniază Regula, să construim pacea pe câmpuri mai întinse: şcoală, fabrici, cartiere, oraşe, naţiuni şi lumea întreagă. Nicio violenţă, ci încredere în dialog, în tratative, încredere în „fenomenul divin” prezent în om care tinde tocmai la o fraternitate universală.

Nu trebuie să uităm nici „puterea transformatoare” a iubirii şi a iertării; ar fi bine să medităm, la acest punct, asupra Scrisorii Sf. Francisc către un Ministru.

Crainici ai bucuriei şi speranţei

Veselia e haina cu care franciscanul se prezintă în lume: e deviza sa, semnul său distinctiv, rodul păcii.

E superfluu a arăta cât ţine la această virtute Sf. Francisc. El voia ca fraţii săi să fie „bufonii lui Dumnezeu” şi „totdeauna veseli în Domnul”, fiindcă bucuria (veselia) e cea mai bună apărare împotriva păcatului şi coincide cu perfecţiunea atunci când se identifică şi se exprimă prin primirea insultelor vi a ofenselor din iubire faţă de Cristos răstignit.

Veselia însă e unită cu speranţa într-atât, încât

Conciliul doreşte ca „laicii, bucuroşi în speranţă, să-i mărturisească strălucirea”, tocmai prin veselie. Veselia de fapt se naşte tocmai din această virtute fundamentală a speranţei, din a fi conştienţi că Cristos a murit icntru noi, aşadar Dumnezeu ne iubeşte; din convingerea că Dumnezeu ne aşteaptă şi ne va da bunuri mai mari decât cele pe care pare că le pierdem mergând pe calea binelui.

E ceea ce Sf. Francisc le-a zis fraţilor la capitolul rogojinilor: „Mari lucruri am făgăduit lui Dumnezeu, mult mai mari ne sunt pi omise nouă de Dumnezeu… Mică e pedeapsa acestei vieţi însă slava celeilalte e infinită”.

Poate că apostolatul laicului franciscan azi e să semene spenmţa între oameni: poate că aceştia au mai mare nevoie de speranţă decât de pâine.

Ar putea părea normală o concluzie în spectrul morţii şi al învierii. Şi totuşi, Regula, în acest sens s-a dovedit foarte înţeleaptă: după ce i-a învăţat un drum pe cei care sunt „pelerini şi străini” în această lume, e drept să-i facă să întrevadă scopul (ţinta).

E un scop care are o uşă (poartă), moartea şi după această poartă însă „libertatea” totală şi completă.

Din această cauză moartea e o „surioară” care ne duce de mână: concept tipic al Sf. Francisc exprimat de mai multe ori, însă în mod mişcător în Cântecul creaturilor. La drept vorbind noi murim în fiecare zi câte

puţin; este o moarte, a noastră foarte înceată şi uneori foarte dureroasă (neplăceri, dureri, suferinţe fizice şi morale, deziluzii etc.). Aceea pe care noi o numim moarte e într-adevăr o eliberare, de aceea merită numele de „surioară”.

Ne întăreşte într-aceasta faptul de a fi părtaşi la învierea lui Isus. „Cristos a înviat, distrugând moartea prin moartea sa şi ne-a dat viaţa (dăruit), pentru ca, fii întru Fiul, să exclamăm în Duhul: Abba, Părinte” (Tată).

Capitolul al treilea
VIAŢA ÎN FRATERNITATE

În anumit sens, acest Capitol e „nou”. Nou, nu în sensul absolut, ci întrucât codifică pentru prima oară concepţii, dispoziţii, uzanţe care au venit să se acumuleze în ultimii ani, mai ales după Conciliul Vatican II.

Legislaţia relatată aici, cu excepţia unor noutăţi absolute (ca spre ex. Ceea ce priveşte limita de vârstă pentru a intra în Ordin) e o legislaţie care a venit experimentând încetul cu încetul (rând pe rând). Din acest punct de vedere însă, conţinutul capitolului nu e nou.

Există însă o noutate absolută E aceasta: în timp antecedent acestei Regule prezente, numai Fraternitatea locală avea, de drept, personalitate morală în Biserică, acum o au şi Fraternităţile de grad superior. Aceasta cu siguranţă e o uimitoare realitate, întrucât tot Ordinul Franciscan Secular în organizarea sa internaţională are drepturi şi datorii în Biserică.

Criterii generale

Dispoziţiunile conţinute în acest capitol, care tratează despre viaţa în Fraternitate sunt reduse la esenţial. Regula de fapt are datoria de a crea numai structurile esenţiale, cele „susţinătoare”, după cum se zice. Structurile secundare „finisajele”, aplicaţiile

particulare sunt trimise la Constituţiunile generale sau la Statutele naţiunilor şi ale provinciilor.

Spre exemplu, articolul 23 vorbeşte de un „semn” distinctiv franciscan a cărui determinare şi precizare sunt lăsate Statutelor particulare: de aceea va fi naţiunea ca să-l precizeze şi, dacă întrucât e mare nu o face, vrea să spună că o va face provincia, dacă o vrea.

Şi astfel se va putea întâmpla ca o naţiune să poarte un semn distinctiv de stofa, o alta de metal, şi fiecare de formă diferită. Un criteriu aşadar de mare deschidere.

Capitolul are drept titlu o frază deosebită, foarte frumoasă, adică Viaţa în Fraternitate. Aceasta vrea să spună că dincolo de dispoziţiunile şi de normele legislative este realitatea comuniunii fraterne.

Subîmpărţirea prezentului capitol

Şapte sunt numerele prezentului capitol. Art. 20 tratează despre diviziunea Ordinului în grupuri sau Fraternităţi. Art. 21 are două argumentări: prima e Consiliul; a doua priveşte varietatea şi compoziţia Fraternităţilor.

Art. 22, precizează ce e Fraternitatea şi ce scop îşi fixează.

Art. 23 e mai complex: tratează despre intrarea şi ieşirea din Ordin; despre pregătirea pentru intrare, despre Profesiune, despre vârstă, etc…

Art. 24 se ocupă de mijloacele şi modurile de a alimenta viaţa lui ternă.

Art. 25 prezintă mijlocul „material” pentru a face comuniune, adică despre contribuţia necesară cheltuielilor curente ale Ordinului;

Art. 26, ultimul al acestei Reguli, rezumă sugestiile pentru a obţine un Părinte Asistent pentru Fraternitate şi indicaţiile pentru vizita pastorală şi fraternă.

Art. 20

Ordinul Franciscan Secular se împarte în fraternităţi la diferite niveluri: locale, regionale, naţionale şi internaţionale. Fiecare îşi are propria sa personalitate morală în Biserică. Aceste fraternităţi la diferite niveluri sunt coordonate şi legate între ele după norma acestei Reguli şi Constituţiunilor.

Fraternitate de diferite grade întreg Ordinul este uniunea sau „comunitatea” tuturor grupurilor existente în lume. Aceste, grupuri, în jargonul franciscan se cheamă şi sunt „Fraternităţi”, pentru că sunt tocmai regrupări spirituale de fraţi şi surori care trăiesc în aşa fel ca să împartă toate bunurile pe care le posedă şi care în starea lor e posibil să le împartă.

Asemenea fraternităţi sunt de diferite grade şi nivele: gradul cel mai de jos (dar cel mai important) e acel local şi arată o grupare sau Fraternitate circumscrisă într-

un spaţiu determinat: parohie, casă religioasă, cartier al unui oraş, sat mic. Însă o Fraternitate este completă, în sensul că nu-i lipseşte nimic pentru a ajunge la scop: sfat, ministru (slujitor), asistent, etc…

La un nivel mai înalt Regula citează „Fraternitatea regională”, care e totalul tuturor Fraternităţilor „locale” dintr-un teritoriu determinat, care sunt legate între ele şi care au, fiecare aparte, propriile organe.

Astfel e uşor a intui ce este o „Fraternitate naţională” şi o „Fraternitate internaţională”.

Regula indică numai aceste titluri de „Fraternitate”: totuşi nimic nu împiedică să fie „Fraternităţi” la nivel intermediar, cum spre exemplu între cea locală şi cea regională poate avea loc o

Fraternitate „zonală”, care grupează patru, cinci, zece Fraternităţi dintr-o regiune; şi astfel există fraternităţi compuse din unirea a diferite regiuni („Fraternitate interregională”) şi poate chiar „Fraternitate continentală”, etc…

Fraternitate cu personalitate morală în Biserică

Orice grup sau fraternitate locală, odată ce a fost ridicată în mod canonic (adică s-a înfiinţat cu cuvintele formalităţii legale) are personalitatea sa morală în Biserică; adică are toate drepturile şi datoriile pe care legea canonică le atribuie şi Ministrul sau preşedintele său

o reprezintă pentru toate efectele în faţa a terţe persoane.

Aceasta valorează la nivelul local, dar, cu această Regulă, valorează şi la nivelul superior. E clar că la constituirea Fraternităţii la nivel superior trebuie îndeplinite eventualele formalităţi, sau în starea actuală, cel puţin să înştiinţăm pe cel care se cuvine.

Legătura şi coordonarea Fraternităţilor

Fraza, foarte importantă, vrea să arate că nu există în Ordinul Franciscan Secular „Fraternităţi" autonome, şi de aceea: fiecare Fraternitate e legată de alta sau de multe altele. De fapt nu e posibil ca un unic ideal şi o unică misiune să fie ajunse şi să fie executate de fiecare pe cont propriu. De aceea există o legătură între diferitele Fraternităţi, nu numai de natură juridică, ci chiar de natură morală şi religioasă şi teologică. Bunurile unui grup sunt comunicate în mod spiritual altui grup; şi se poate întâmpla ca şi bunuri materiale să fie comunicate.

Această legătură face ca orice „Fraternitate" să se simtă că e parte dintr-o familie mereu tot mai vastă şi mai bogată din punct de vedere spiritual. Fraternităţile sunt legate, dar chiar şi coordonate, ndică sunt legate şi ierarhic în sensul că o Fraternitate de grad superior o ajută şi slujeşte cu sfatul său, cu prezenţa responsabililor săi, şi dacă-i necesar chiar şi cu boldul ascultării, Fraternitatea de grad inferior.

În ce mod şi în ce dimensiuni şi măsuri Fraternităţile sunt legate între ele şi coordonate, o va hotărî Constituţiile. Regulii îi este îndeajuns să enunţe principiile.

Art. 21

La orice nivel, flecare Fraternitate e condusă de un Consiliu şi de un Ministru (sau Preşedinte), care se aleg de către Profeşi pe baza Constituţiunilor.

Funcţia lor, care e temporară, este un angajament de disponibilitate faţă de fiecare şi faţă de grupuri. Fraternităţile în interiorul lor se organizează după normele Constituţiunilor, în mod diferit după trebuinţele membrilor şi regiunilor, sub conducerea Consiliului respectiv.

Două sunt obiectele acestui articol; Consiliul şi varietatea internă a Fraternităţilor.

Consiliul Fraternităţilor

Fiecare Fraternitate alege un Consiliu, al cărui număr e proporţional cu entitatea numerică care formează grupul fratern şi activităţile de desfăşurat. În orice caz, conform unui obicei pe care actualele Constituţiuni l-au codificat, sunt necesari în Consiliu oficiile de Ministru, de Vice, de Maestru de formare, de Secretar, Casier, pe lângă, după cum e clar, acela de P. Asistent spiritual. Nimic nu opreşte ca vreun oficiu să fie unit cu altul în aceeaşi persoană.

Ministrul sau Preşedintele

Responsabilul şi, în acelaşi timp, animatorul şi al Consiliului şi al tuturor oficiilor şi al tuturor fraţilor şi surorilor Fraternităţii e Ministrul, care urcând la nivele superioare, s-a împământenit obiceiul de a-l chema „Preşedinte”.

Obligaţia (Datoria) Ministrului e descrisă în Statutele Fraternităţii Seculare din Italia la nr. 6. Între altele el trebuie:

1) să convoace, în înţelegere cu p. Asistent şi să conducă reuniunile Fraternităţii şi ale Consiliului;

2) să reprezinte Fraternitatea în Consiliul pastoral parohial şi în alte eventuale organisme;

3) să ceară Consiliului regional vizita pastorală;

4) să pregătească raportul (relatarea) anuală etc…

Mai presus decât orice datoria sa e de a stimula, de a încuraja pe toţi la observarea Regulii şi la comuniunea de viaţă fraternă, precum şi la operozitate bisericească (eclezială).

Alegeri şi durata însărcinărilor

Atât Ministrul (Preşedintele) cât şi consilierii sunt aleşi de către fraţii profeşi. Regula limitează la această referire modul alegerii. Amănuntele sunt încredinţate Constituţiunilor. Actualele Constituţiuni sunt încă în vigoare în tot ceea ce nu contrastează cu noua Regulă şi, în ceea ce priveşte Italia, cu tot ceea ce nu contrastează şi

cu Statutul Naţional, sau cu ceea ce Congresul naţional a spus drept normă relativ la aceasta.

Noile Constituţiuni e clar că ne vor putea da indicaţii mai precise, mai extinse sau mai restrictive decât normele în vigoare.

Un lucru însă nu va putea fi abolit şi e temporaneitatea oficiilor. Regula vorbeşte de un „serviciu temporar" şi prin aceasta fixează principiul că „serviciul (oficiul)" sau însărcinarea nu sunt perpetue ci limitate în timp. Această limită va fi indicată de Constituţiuni. Cele în vigoare îl determină la trei ani, afară de cazul când a intervenit o discuţie particulară pentru vreun oficiu. Spre ex. Pentru Consiliul Internaţional limita e fixată la şase ani.

Serviciu cu disponibilitate şi responsabilitate

Prestările Consiliului, avându-l în frunte pe Ministru sunt prezentate ca o „slujire" sau ca un ajutor fratern concret.

Pentru aceasta consilierii trebuie să fie convinşi că însărcinarea lor nu e nici de onoare sau de prestigiu, nici de comandă, ci de „slujire"; de aceea trebuie să fii disponibili. A fi disponibil înseamnă a fi gata să acorzi timp, atenţie, să dai ascultare, să dai sfaturi şi ajutoare (chiar şi materiale…) într-un cuvânt să plăteşti personal.

Pe lângă disponibilitate este şi responsabilitatea: responsabilitate de tot grupul fratern în ceea ce priveşte

comuniunea de viaţă, iniţiativele în comun, cele de păstrat, cele de inventat în raport cu timpurile, precum şi trebuinţele şi ale fraţilor şi ale locului. Responsabilitate de formaţie şi promovare umană, creştină, eclezială, franciscană. Consilierii sunt responsabili nu numai relativ la fiecare ci şi de grupul fratern, despre tot ce s-a zis în cap. II „Forma de viaţă”.

Structura interioară a Fraternităţilor

Ceea ce s-a expus până acum priveşte structurarea tuturor Fraternităţilor: toate trebuie să aibă un Consiliu, un Ministru, aleşi de profeşi etc…

Însă în interior fiecare Fraternitate îşi dă structura pe care o socoate că răspunde cel mai bine cerinţelor ei. Spre ex. O Fraternitate în interiorul său, poate forma grupuri speciale, ale tinerilor, al celor căsătoriţi, al celor consacraţi, al preoţilor, al bolnavilor, al lucrătorilor de caritate, al celor ce se roagă (cu mâinile întinse) etc., într-un cuvânt grupuri care au de îndeplinit „slujiri” particulare.

În felul acesta, cât priveşte munca şi activitatea, o Fraternitate poate să le desfăşoare într-un mod sau altul; reuniunile pot fi rânduite într-un mod într-un grup şi în mod diferit în altul.

Element unificator: Ministrul şi Consiliul

E clar că această activitate şi organizare

multilaterală află în Ministru şi în Consiliu elementul unificator şi totodată, însufleţitor şi distribuitor al activităţii. Acţiunile, spre ex. al grupului care se ocupă cu caritatea, duse de Consiliul la alte grupe, pot deveni ferment de mai mare activitate şi în acestea, şi uneori ferment de noi „strategii” în a săvârşi binele.

Art. 22

Fraternitatea locală trebuie să fie canonic înfiinţată şi astfel devine prima celulă a Ordinului întreg şi un semn vizibil al Bisericii, comunitate de iubire. Ea va trebui să devină climatul privilegiat pentru a se dezvolta sensul eclezial şi chemarea franciscană, precum şi pentru a însufleţi viaţa apostolică a membrilor.

Înfiinţarea canonici

Conform actualului Cod ai Dreptului, o Fraternitate, pentru a avea dreptul de „cetăţenie” în Biserică, trebuie să fie înfiinţată canonic, adică să aibă recunoaştere oficială.

Pentru a înfiinţa canonic o Fraternitate, e necesar să fie acolo (în ea) – cel puţin până nu vor fi noi legi bisericeşti:

1) cel puţin trei profeşi;

2) consimţământul în scris al Ordinului locului;

3) documentul de înfiinţare semnat de Superiorul competent al Familiei Franciscane, de care depinde Fraternitatea;

4) registrul celor înscrişi;

5) o biserică, un oratoriu sau un altar unde să desfăşoare funcţiunile;

6) Consiliul cu Ministrul şi Asistentul.

Celula Ordinului e semnul Bisericii

Fraternitatea, altoită în Biserică, devine prima celulă a Ordinului; de fapt o Fraternitate primeşte limfa de la Biserică. În realitate Domnul e prezent în Biserică, dar prezent şi peste tot unde sunt doi-trei adunaţi în numele său. Aceste comunităţi, fie mici fie mari nu sunt părţi sau „secţiuni" ale unicei Biserici: e adevărat contrariul şi anume că Biserica universală se face prezentă în fiecare dintre aceste comunităţi.

De aceea când vorbim de „Fraternitate", noi practic spunem că toată Biserica devine prezentă în ea şi se face prezentă cu aspectul Fraternităţii de iubire fraternă. În felul acesta Fraternitatea devine sensul întregii Biserici, al cărei membri se iubesc între ei, până la a fi dispuşi a da fiecare propria viaţă pentru fratele său.

Fraternitatea este ambientul privilegiat:

1) pentru a dezvolta sensul eclezial. Va trebui să se insiste mult asupra sensului Bisericii, asupra înţelesului de a fi creştin, de a fi botezaţi, de a fi cu toţii în Isus Cristos, de a fi mlădiţe ale trunchiului care este el. Trebuie învăţat

sensul şi realitatea universalităţii Bisericii, al deschiderii către popoarele îndepărtate şi care duc lipsă. Va trebui… pentru că nu e uşor, să cazi în ţarcul franciscanismului „nostru” greşit. De aceea trebuie să ne amintim că mai înainte suntem creştini şi apoi franciscani; mai întâi avem Evanghelia şi apoi Regula.

2) pentru a dezvolta chemarea franciscană. Desigur nu trebuie să uităm chemarea franciscană, întrucât noi slujim Biserica tocmai cu un stil deosebit. A dezvolta chemarea pentru noi înseamnă a învăţa să fii umilit, să fii sărac (lipsit) de mândrie, să fii tăcut, să fii disponibil pentru toţi şi înainte de toate faţă de Biserică, adică de Papă, de Episcopi şi de Preoţi.

3) pentru a însufleţi viaţa apostolică a propriilor membri Fraternitatea e o şcoală pentru o acţiune îndrăzneaţă şi grabnică pentru împărăţia lui Dumnezeu. Uneori trebuie să rişti, şi Fraternitatea trebuie să înveţe lucrul acesta. În plus Fraternitatea trebuie să înveţe a proiecta împreună, a construi împreună, a lucra împreună. Însă trebuie să înveţe şi a repera care pot fi „miniştri” şi „slujitori” de care are nevoie comunitatea, cartierul şi, ca urmare să pregătească fraţi apţi să le exercite.

E clar că mult depinde de iubirea care se cultivă pentru Cristos şi pentru fraţi; cu cât aceasta e mai mare şi mai profundă, cu atât va fi mai genială şi mai creativă.

Art. 23

Cererile de admitere în Ordinul Franciscan Secular vor fi prezentate la o Fraternitate locală, al cărei Consiliu hotărăşte primirea de noi membri.

Încadrarea în Ordin se va realiza după o perioadă de iniţiere, un timp de formare de cel puţin un an, apoi urmează Profesiunea Regulii. La această perioadă de dezvoltare succesivă este obligată toată fraternitatea chiar şi în modul său de a trăi. În privinţa vârstei pentru Profesiune şi al insignei franciscane distinctive se va păstra ceea ce se stabileşte în Statute.

Profesiunea este prin ea însăşi o angajare perpetuă.

Membrii care s-ar găsi în dificultăţi speciale, vor alerga să-şi rezolve problemele cu Consiliul, prin convorbire frăţească. Retragerea sau demiterea definitivă din Ordin, dacă este absolut necesară, e un act ce depinde de competenţa Consiliului **Fraternităţii după normele Constituţiunilor.**

Cererile de admitere

Pentru a intra în Ordin, trebuie să se arate dorinţa şi aceasta se face printr-o cerere care se cuvine să fie scrisă sau prezentată de către „fraţi”. Asemenea cerere e adresată unei Fraternităţi locale, care e celula Ordinului, sau, prin altă imagine, uşa (poarta) de intrare. Consiliul Fraternităţii e acela care va decide relativ la admitere şi

eventual la perioada de iniţiere.

Cele trei etape pentru încadrarea în Ordin

Regula arată trei faze succesive pentru încadrarea în Ordin.

1) Timpul de iniţiere. Nu se spune cât trebuie să dureze, dacă două, trei, şase luni. De obicei fiecare Consiliu ţine cont, pentru a determina timpul, de pregătirea religioasă, de comportarea candidatului etc. Măsura acestui timp poate fi determinată şi de către Statute; dar de obicei se lasă la discernământul Consilierilor din fiecare loc.

2) Timpul de formaţiune, de cel puţin un an. E perioada „Noviciatului”. Regula prescrie un timp de cel puţin un an şi aceasta înseamnă pe de o parte că nu poate fi mai scurt de un an şi pe de altă parte că poate fi mai lung; cât? Dacă nu o vor determina Constituţiunile, o vor determina Statutele particulare. Oricare va fi institutul care va decide (determina) ar trebuie să fie totdeauna lăsată o perioadă elastică de timp, în sensul că atât Ordinul cât şi candidatul să se poarte pune de acord pentru data emiterii Profesiunii.

3) Profesiunea Regulii. Prin profesiune devii membru „efectiv” al Ordinului, precum şi membru cu drepturi depline în întreaga familie franciscană.

În timpul primelor două faze noul frate trebuie să

dobândească formaţia cuvenită pentru obligaţiile vieţii care-l aşteaptă. În aceasta trebuie să fie ajutat şi susţinut, pe lângă asistenta din partea unui maestru anume desemnat (numit), şi de învăţătura, de exemplul şi de rugăciunile întregii Fraternităţi.

Demiterea şi retragerea din Ordin

Regula subliniază că Profesiunea e din natura ei o îndatorire (obligaţie) perpetuă. Aşa a fost totdeauna socotită încă de la început şi atare, e clar, e socotită de cel care o emite (face). Nu poate de fapt fi conceput că unul se obligă la unul doi ani de pregătire pentru a-şi asuma (lua) o obligaţie temporară: ar fi un lucru fără sens.

Totuşi, se poate întâmpla să se ivească dificultăţi aşa de mari încât un frate să nu poată continua rămânerea sa în Ordin sau în Fraternitate. Regula sugerează să se trateze problema frăţeşte cu Consiliul, în scopul de a găsi o soluţie satisfăcătoare, care ar putea fi indicată chiar şi de Constituţiuni. Când nu ar fi soluţie în ele, retragerea din Ordin va fi de competenţa Fraternităţii, numai Constituţiunile să nu dea alte indicaţii. Se poate da cazul, de ex. când fratelui în dificultate nu i se poate nega dreptul de a recurge mai sus.

Vârsta pentru Profesiune şi semnul distinctiv

Regula lasă Statutelor diferitelor naţiuni (şi, în lipsa statutelor naţionale, altor legislaţii inferioare) două

posibilităţi: aceea de a fixa limita de vârstă pentru a emite Profesiunea (deci nu pentru timpul de formaţiune) şi de aceea de a alege (dacă se voieşte) semnul franciscan distinctiv.

E bine să o spunem îndată că prin „semnul franciscan distinctiv" nu se va înţelege vechiul scapular. Adică, la limită, scapularul şi cingolul pot fi alese drept „semn distinctiv"; însă aceasta nu autorizează să se facă „îmbrăcarea" despre care Regula nu vorbeşte.

Art. 24

Pentru a spori legătura sufletească dintre membri, Consiliul să organizeze adunări periodice şi întâlniri frăţeşti dese, chiar şi cu alte grupuri franciscane, în special tinere, adoptând mijloacele cele mai potrivite pentru înaintarea în viaţa franciscană şi bisericească, stimulând pe fiecare spre viaţa de fraternitate. O astfel de legătură se va stabili şi cu fraţii răposaţi, prin oferirea de rugăciuni şi jertfe pentru sufletele lor.

Tot ce a fost expus în cap. II desigur că, pe lângă că au valoare în sine însuşi, are şi valoare de mijloc pentru scopurile unei comuniuni fraterne mereu tot mai strânsă. În acest articol Regula dispune ca să fie actualizate unele mijloace pentru a alimenta comuniunea fraternă.

Adunări periodice şi întâlniri frecvente

Indicaţia sau prescrierea cea mai importantă e ca

Consiliile să rânduiască adunări periodice şi dese ale fraţilor şi surorilor. Nu se mai vorbeşte de „adunarea lunară”, pe care fiecare o recunoaşte ca insuficientă cu această periodicitate pentru scopurile pe care adunarea şi le propune de mai înainte. Periodicitatea e stabilită de Consiliu pe baza necesităţilor, a condiţiilor şi a împrejurărilor în care se află fraţii unui grup, dar mai ales în baza necesităţilor de a forma comuniune.

E de notat însă şi modul de a „face adunarea”. Nu se mai poate, în conştiinţă, limita la o pioasă exortaţie sau la conferinţa părintelui Asistent. Adunarea trebuie să fie hrănită de rugăciune, de ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu, de reflexie comunitară. Evanghelia şi faptele zilei văzute în mod evanghelic, discuţie asupra necesităţilor Fraternităţii, a fiecăruia dintre membrii ei, proiectarea (plănuirea) activităţilor, totul adunat într-o celebrare euharistică cu omilie la care ia parte, când şi unde e posibil… iată ce formează adunarea.

Întâlniri frecvente

Chiar şi fără formă (convocare specială) poate că obţin efecte mai profunde şi durabile, întrucât adesea reuşesc să fie spontane şi pline de afect. Aceste întâlniri pot fi făcute în grupuri mici, care se formează după interese culturale, spirituale şi calitative, grupuri pentru Evanghelie, de rugăciune, de caritate sau după raţiuni de

vârstă (tineri spre ex.) sau de condiţie (spre ex. Cei căsătoriţi).

Chiar şi împreună cu alte grupuri, mai ales de tineri

De multe ori diferenţa între adulţi şi tineri, între un grop (Fraternitate) şi un altul, nu e dată atât de vârstă sau de apartenenţa la aceasta sau acea „spiritualitate” în Biserică, ci din cauză că nu se cunosc, şi au eventuale prejudecăţi.

Într-aceasta, în ceea ce-i priveşte pe tineri şi adulţi trebuie insistat asupra caracterului de familie al mişcării laice franciscane. Şi aici e cazul de a pune accentul pe ceea ce uneşte şi nu pe ceea ce poate diviza. În plus, celor tineri le trebuie acordată încredere şi chiar responsabilitate: e mijlocul prin care învaţă pe propria răspundere şi de aceea învaţă bine.

Mijloace apte pentru viaţa eclezială (bisericească) şi franciscană

Consiliul e acela care trebuie să sugereze mijloacele cele mai apte pentru a trăi o viaţă eclezială şi fraternă; însă e în afară de orice îndoială că toţi membrii Fraternităţii, reflectând asupra lor înşişi şi asupra mersului Fraternităţii, trebuie să descopere căile cele mai bune pentru a face totdeauna o mai mare unire (comuniune). Ar fi zadarnic să trăieşti împreună şi să nu te ajuţi reciproc

tocmai în ceea ce e esenţial pentru a trăi mai bine idealul eclezial şi franciscan în deplină comuniune (unire).

Comuniune şi cu fraţii decedaţi

Comuniunea cu fraţii decedaţi a existat întotdeauna în Ordinul Secular, până la punctul că sufragiile (rugăciunile pentru cei decedaţi) erau totdeauna minuţios prescrise şi recomandate. Atunci când ai trăit împreună cu intenţia de a te ajuta reciproc pentru (spre) a tinde la perfecţiunea evanghelică, nu se poate să nu continui a trăi această comuniune (unire), chiar dacă unul a ajuns la ţintă şi celălalt e încă pelerin.

Regula nu determină modul de a ajuta sufletele fraţilor decedaţi: vor preciza acest lucru Statutele particulare.

Art. 25

Pentru cheltuielile ce ar fi de făcut în vederea sprijinirii vieţii fraternităţii şi pentru cele necesare cultului, apostolatului şi carităţii, top fraţii şi surorile să ofere o contribuţie proporţională cu posibilităţile lor. Să aibă grijă apoi fraternităţile locale de a contribui la cheltuielile Consiliilor Fraternităţilor de grad superior.

În acest articol se tratează despre un semn tangibil, material, de comuniune fraternă, şi anume de contribuţia pe care fiecare o varsă pentru necesităţile vieţii fraterne.

Scopurile contribuţiei

Contribuţia pe care Regula aminteşte tuturor că trebuie vărsată, slujeşte la diferite scopuri:

1) înainte de toate pentru viaţa Fraternităţii şi aceasta vrea să spună pentru organizare. Cu toate că e foarte mică, totuşi organizaţia e totdeauna o realitate care trebuie susţinută; de-ar fi numai singură cheltuiala pentru registre şi lucrurile necesare oficiului de secretariat, pentru a sfârşi tocmai cu închirierea localurilor… totul intră în „viaţa Fraternităţii”.

2) al doilea scop e acela al operelor de cult, pentru tot ce priveşte celebrarea Sfintelor Misse, de la reculegeri şi exerciţii spirituale, de a ajuta prin rugăciuni pe fraţii decedaţi.

3) al treilea e pentru subvenţionarea operelor apostolice; apostolatul cere, chiar de-i restrâns la sărăcia franciscană a mijloacelor, ajutor pentru tipărituri, călătorii etc.

4) pentru operele de caritate, şi acesta-i lucru clar pentru toţi.

5) sunt şi alţi „beneficiari” ai contribuţiei, şi e bunăoară Fraternitatea de grad superior, cum e Fraternitatea regională, naţională şi internaţională: aici cheltuielile devin mai mari din cauza „serviciului” mai amplu pe care acestea îl aduc. De aceea Fraternităţile trebuie să ţină cont de această realitate.

Măsura (cantitatea) contribuţiei

Conform vechiului obicei, Regula nu stabileşte o măsură (sumă) fixă pentru toţi; ci lasă cantitatea contribuţiei proporţională cu posibilităţile fiecărui frate şi fiecărei surori. În aceste lucruri e clar că iubirea e adevărata măsură.

Această normă a Regulii nu pare să împiedice determinarea unei contribuţii fixe pentru Fraternităţile de grad superior, stabilită de Statutele particulare.

Art. 26

Ca semn concret de comuniune şi responsabilitate, Consiliile, la diverse nivele, după Constituţiuni, vor cere religioşi vrednici şi pregătiţi pentru asistenţa superioară de la Superiorii celor patru Familii religioase Franciscane, de care, de veacuri, este legată Fraternitatea Secularǎ.

Pentru a favoriza fidelitatea la păstrarea Regulii şi pentru a avea mai mari ajutoare în viaţa de fraternitate. Ministrul sau Preşedintele, de acord cu Consiliul, se va îngriji să ceară în mod periodic, vizita pastorală a Superiorilor religioşi competenţi pentru vizitarea frăţească a responsabililor de nivel superior, după Constituţiuni.

„Şi cel ce va păstra aceste lucruri să fie umplut în cer de plinătatea binecuvântărilor Tatălui Celui Preaînalt, iar pe pământ să primească din plin binecuvântarea Fiului Său iubit, împreună cu preasfântul Duh, Mângâietorul”

(Din binecuvântarea Sf. Francisc)

Ultimul articol al Regulii tratează despre ajutoarele spirituale care provin Fraternităţii de la exterior, şi anume de la Asistenţa din partea religioşilor din Ordinul I şi de la vizitele pastorale şi fraterne. Atât una cât şi celelalte sunt de mare ajutor pentru creşterea vieţii ecleziale franciscane.

Cererea de Asistent spiritual în baza comuniunii care are loc între diferitele ramuri ale Familiei Franciscane şi în baza răspunderii comune relativ la prezenţa unicei carisme în Biserică, Regula trasează Consiliilor obligaţia de a cere Superiorilor Primului Ordin Asistenţi spirituali pentru Fraternităţi. Acest lucru valorează la toate nivelele; de aceea va fi un Asistent local, regional, naţional, internaţional care, în baza „slujirii” lui face parte din Consiliile respective.

Modul de a-i numi pe Asistenţi poate forma obiectul unor norme specifice de arătat de către Constituţiunile Generale sau de către Statutele particulare.

Ceea ce contează mai mult e ca religiosul numit pentru asistenţa spirituală a Fraternităţii şi a fiecăruia dintre membrii săi să fie un religios pregătit în doctrina eclezială şi franciscană, să aibă calităţile cât priveşte capacitatea, chiar şi „tehnice” în aşa fel ca Fraternitatea

să se simtă într-adevăr confortată.

Datoria Asistentului

E multiplă şi depinde de necesitatea şi exigenţele locurilor şi situaţiunilor. Oricum, prima sa datorie e formaţiunea (formarea) spirituală a laicilor franciscani, dându-le informaţii despre viaţa şi problemele întregii familii franciscane, deschizându-le pentru sensul eclezial. Pe deasupra trebuie să întreţină relaţii frăţeşti şi deschidere cu celelalte manifestări ale vieţii franciscane, nu numai ale altor familii, ci şi ale altor moduri de a se exprima despre această viaţă (spre ex. Prietenii Sf. Francisc, tovarăşii Sf. Francisc şi alţii asemenea). Un asistent de un nivel superior evident va socoti drept de datoria sa de a însufleţi şi de a-i stimula pe toţi Asistenţii care din punct de vedere moral fac un singur corp cu el.

Mai presus de orice trebuie ca Asistentul să rămână disponibil: trebuie să se convingă că nu poate face şi nu se poate ocupa cu multe lucruri, dacă vrea să se îngrijească din punct de vedere spiritual aşa cum se cuvine de o Fraternitate.

Vizite pastorale şi fraterne

Regula, ca urmare a unei practici care s-a instaurat, vorbeşte despre un dublu fel de Vizite, cea pastorală şi cea fraternă. Pe cea dintâi o rezervă religioşilor, după vechea obişnuinţă; cea de-a doua e specifică superiorilor laici.

Prima e necesară pe lângă scopurile indicate de însăşi Regula (pentru a asigura fidelitatea faţă de carismă, observarea Regulii şi a obţine mai mari ajutoare spirituale prin sugerările şi sfaturile vizitatorului) şi pentru că, fiind vorba de un grup eclezial (care face parte din Biserică), e drept ca Biserica să verifice fidelitatea acestor grupuri faţă de doctrina şi directivele sale.

E necesară chiar şi cea care e numită „fraternă”; problemele şi dificultăţile unei Fraternităţi pot fi multe şi e necesar ca „un frate mai mare” să dea o mână de ajutor pentru a rezolva anumite situaţii, şi să vină şi să încurajeze sforţările pe care acei fraţi şi acele surori le depun (îndeplinesc) pentru a trăi viaţa franciscană.

Cine trebuie să efectueze vizitele

Cei mai naturali „vizitatori” sunt asistenţii şi preşedinţii de nivel imediat superior; deci preşedintele şi asistentul regional pentru Fraternităţile locale, şi aşa mai departe. Însă evident, nimic nu împiedică faptul că un preşedinte naţional „să viziteze” o fraternitate, la fel şi un asistent naţional. Mai mult, uneori ar putea să se dovedească convenient şi de-a dreptul necesar, aşa cum s-ar putea să se dovedească necesar ca vizita să fie făcută (efectuată) de către o persoană străină Ordinului, spre ex. Din însărcinarea Episcopului. Sunt particularităţi pe care le vor preciza Constituţiunile.

Periodicitatea vizitelor

Regula nu specifică la cât timp e necesară vizita pastorală şi era fraternă. Aceasta e o obligaţie încredinţată Constituţiunilor. Dincolo de aceea care e normă prescrisă e bine ca atât vizita pastorală cât şi cea fraternă să aibă loc în fiecare an: în felul acesta cercul de viaţă fraternă devine mereu tot mai intim şi binefacerile mai cu folos.

Care sunt datoriile „Vizitatorilor”

Nu sunt precizate de Regulă, însă pot sluji ca orientare articolele 115 – 119 din Constituţiunile Generale. Am zis „ca orientare”, pentru că acum multe competenţe de la „Director au trecut la ministrul preşedinte”, şi de aceea indicaţiile mai sus amintite sunt aduse la ai şi revăzute.

Dincolo de orice normă posibilă, datoria „vizitatorilor” e de a încuraja, să ajute cu sfaturi concrete viaţa eclezială şi franciscană atât a fiecăruia cât şi a Fraternităţii ca atare; să corijeze, dacă e necesar, eventuale defecte, să dea directive pentru bunul mers al grupului, să armonizeze Fraternitatea cu superiorii ecleziastici, Episcop, Paroh etc… În aşa fel încât grupul să fie şi să arate ca locul în care trăieşte Domnul.

Deo Gratias

CONSTITUŢIUNILE GENERALE ALE OFS

CONGREGAŢIA PENTRU INSTITUŢII DE VIAŢĂ

CONSACRATĂ ŞI SOCIETĂŢI DE VIAŢĂ APOSTOLICĂ Prot. N.t. 69, a) – 1/90

DECRET

Conferinţa Miniştrilor Generali ai celor patru Familii Religioase Franciscane, cu consensul Capitolului general al Ordinului Franciscan Secular ne-au înaintat cereri stăruitoare ca să fie aprobate Constituţiunile numitului Ordin, care au fost revizuite în spiritul Conciliului Ecumenic.

Congregaţia pentru Instituţii de viaţă consacrată şi Societăţi de viaţă apostolică, cercetând cu seriozitate toate cele ce erau de cercetat, aprobă „pe timp de şase ani" – ad experimentum, prin prezentul Decret, numitele Constituţiuni, redactate în limba italiană, păstrându-se cele ce de drept trebuie păstrate.

Niciun lucru contrar nu-i va putea sta împotrivă.

Dat în Roma, în ziua de 8 septembrie 1990 în Sărbătoarea Naşterii Prea Sfintei Fecioare Maria.

Jerome Card. Hamer O P.

Prefect

Vincentius Fagiolo Secretar

AL TREILEA ORDIN REGULAR AL SFÂNTULUI FRANCISC

MINISTRUL GENERAL

Încredinţarea Constituţiunilor Generale Ale

Ordinului Franciscan Secular în timpul Capitolului General ţinut la Fatima

Preaiubită soră Manuela Mattioli, în numele celor patra Miniştri Generali ai Familiilor Franciscane (OFM, OFM Conv, OFM Cap, TOR) îţi înmânez ţie şi prin persoana ta, tuturor fraţilor şi surorilor Ordinului Franciscan Secular, textul Constituţiunilor OFS, revizuite şi de curând aprobate de Biserică.

Inspirându-ne din cuvintele Sfântului Francisc, putem spune că Constituţiunile împreună cu Regula ca „formă de viaţă evanghelică”, sunt o carte a vieţii, speranţa mântuirii, miezul (esenţa) evangheliei, cale spre desăvârşire, cheie a paradisului, pact de alianţă veşnică (cf. 2Cel 208). „Legea” ne călăuzeşte spre realizarea idealului nostru de viaţă fiind pentru fiecare dintre noi un stimulent de desăvârşire (cfr. Spec. 76).

Acest text continuă o tradiţie istorico-spirituală a Ordinului şi este totodată rezultatul fericit al străduaniei de reînnoire a Fraţilor şi Surorilor actualmente existenţi şi activând în lumea întreagă.

Forţa reînnoitoare a Duhului Sfânt, care a chemat pe Francisc la pocăinţă şi i-a propus să repare Biserica, ne cheamă şi pe noi la o convertire continuă şi la o slujire a fraţilor prin faptele de milostenie, mărturisind evanghelia în lumea de astăzi, cu toate problemele şi speranţele ei.

„Să începem, fraţilor” (lEel 103) să-l slujim Domnului şi semenilor, ajutaţi şi de noile Constituţiuni. Să ne dăm cu generozitate aportul (cfr. 2Cel 214) cu inima plină de încredere şi lăudând neîncetat pe Tatăl, care zilnic ne încălzeşte cu iubire.

Fatima, 14 octombrie 1990

Fr. José Angulo Quilis TOR Ministru General

PREZENTAREA CONSTITUŢIUNILOR ŞI INTRAREA LOR ÎN VIGOARE

Aceste noi constituţiuni ale ordinului Franciscan Secular, emanate din aplicarea Regulii aprobată de Papa Paul VI, la 24 iunie

1978, sunt rodul unei strădanii colegiale şi al unei ample consultări care au durat un deceniu.

Încă de la Congresul internaţional din Assisi din octombrie

1979, au început lucrările de redactare a Constituţiunilor, prin aportul unor naţiuni, care ne-au pus la dispoziţie propriile redactări, amplu dezbătute şi bogate în prezentări de puncte interesante. În continuare, munca a fost organizată prin formarea unei Comisii compusă din mireni şi religioşi, care începetul cu înCetul a fost pusă sub coordonarea Asistentului General OFS, Părintele Jaime Zudaire şi s-a dezvoltat în etape progresive, în care s-au

văzut: consultarea Consiliilor Naţionale; alegerea şi coordonarea materialului sosit la Comisia respectivă; consultarea specialiştilor în dreptul canonic; aprecierea şi indicaţiile Preşedinţiei Consiliului Internaţional al OFS, pentru paşii următori de făcut.

Deoarece am urmărit personal, în calitate de secretară a Comisiei pentru Constituţiuni, această muncă complicată şi grea, nu pot să nu amintesc pe toţi cei care au cooperat prin contribuţii complexe sau teme specifice, prin traduceri în şi din diferite limbi adoptate de Consiliul Internaţional, prin reproducerea şi răspândirea diferitelor redactări… experţi, jurişti, traducători, dactilografe; atâţia au fost colaboratorii care în aceşti ani s-au străduit pentru redactarea Constituţiunilor de faţă. Neputând să-i amintesc nominal pe fiecare, îi încredinţez pe toţi Domnului Isus, care să le răsplătească dăruirea şi generozitatea.

Prin colaborarea tuturor s-a putut pune la punct textul propus Capitolului General, ţinut special la Roma în zilele de 5 – 15 iunie 1988. Acea adunare, formată din reprezentanţii a treizeci de ţări, de pe toate continentele, a cernut, discutat şi aprobat articol cu articol – legile organizatorice şi disciplinare ce compun prezentele

Constituţiuni şi care acum fiind aprobate de Congregaţia pentru Institutele de viaţă consacrată şi

societăţile de viaţă apostolică, se oferă Franciscanilor Seculari, spre a le da un mai mare avânt spre angajare la trăirea „valorilor şi cerinţelor unei vieţi evanghelice după Regula OFS” (cfr. G.G. N. 8.2).

În ziua de 8 septembrie 1990, Secretarul Congregaţiei ne informa că aceste Constituţiuni intră în vigoare de la acea dată şi într-aceasta, Capitolul General, care urma să se ţină la Fatima, trebuie să se celebreze după noile Constituţiuni.

Voind să scoatem în evidenţă trăsăturile principale ale acestor Constituţiuni, putem distinge trei aspecte fundamentale: secularitatea, unitatea OFS şi autonomia lui.

Secularitatea: care caracterizează tot textul Constituţiunilor, nu înseamnă o recitire „în ton modern” a spiritualităţii laicilor franciscani. E cu totul altceva. Înseamnă cunoaşterea trecutului, este o reîntoarcere la origini şi o preţuire a celei mai pure tradiţii, avându-se în vedere ponderea pe care a avut-o Ordinul Pocăinţei în primele sale veacuri, când a putut pătrunde în toată realitatea bisericească şi în complexul societăţii civile. Într-o lume înnebunită şi dezorientată, franciscanilor seculari li se oferă astăzi menirea de a contribui la marea prefacere, de a descoperi şi de a propovădui un „stil de viaţă” care se bazează pe paternitatea lui Dumnezeu, pe

fraternitatea cu toţi oamenii, în armonie cu natura.

Şi unitatea Ordinului Franciscan Secular e o caracteristică prezentă în originile lui, care nu s-a pus nicicând în discuţie pe plan teoretic. Pe plan practic şi organizatoric însă, evoluţia istorică succesivă a făcut să se ivească anumite diferenţe între diferitele ramuri ale conducerilor Familiilor Franciscane, ce prestau secularilor asistenţa spirituală. Noile Constituţiuni întăresc, fără derogări, unitatea normelor, structurilor, liniilor formative şi operative.

Şi în sfârşit autonomia: în noile Constituţiuni sunt delimitate cu precizie, funcţiile de conducere ale Fraternităţilor la toate nivelele, rezervate în exclusivitate responsabililor seculari, deosebite de funcţiile de asistenţă şi de imbold spiritual, încredinţate Religioşilor din Ordinul întâi şi din TOR. Prin această deosebire rămâne fermă şi solidă apartenenţa la unica Familie Franciscană, la „comuniunea bunurilor spirituale, unitatea scopurilor, ajutorul reciproc pentru a-l prezenta viu timpurilor noastre – în viaţa fiecăruia şi în misiunea Bisericii – pe Francisc şi idealul său de pace şi bine pentru oameni.

Mesajul înaintat Capitolului General de la Fatima de către Cardinalul Hamer, Prefectul Congregaţiei pentru Institutele de viaţă consacrată şi Societăţile de viaţă apostolică, exprimă cu înţelepciune liniile din care se

inspiră noile Constituţiuni şi scoate în evidenţă faptul că fuziunea OFS într-un singur organism de dimensiuni mondiale face din el o armată ce poate fi o avangardă în Biserică şi în lume pentru construirea unei societăţi mai umane şi mai creştine. De aceea recomandă franciscanilor seculari „să aprofundeze conştiinţa propriei lor identităţi şi responsabilităţi faţă de societatea de astăzi, precum şi datoria ce o au de a contribui în limita posibilităţilor proprii la răspunsul concret ce trebuie dat aşteptărilor oamenilor, aşteptări ce sunt nu numai de ordin material, ci şi de natură strict morală”.

În cunoaşterea reală şi vie a acestei responsabilităţi, fraţii şi surorile din lumea întreagă să accepte Constituţiunile noi nu numai ca un complex de norme juridice, cât mai ales ca un mănunchi de indicaţii experimentale, ce îi vor ajuta să trăiască Regula în circumstanţele istorice de astăzi şi în varietatea situaţiilor în care orice Fraternitate este chemată să trăiască şi să activeze.

Emanuela De Nunzio OFS Ministru General

Capitolul I
ORDINUL FRANCISCAN SECULAR

Art. 1

1. Toţi credincioşii sunt chemaţi la sfinţenie şi au dreptul de a urma în unire cu Biserica, o cale proprie spirituală1.

2. În Biserică există o mulţime de familii spirituale, cu carisme diferite. Între aceste familii se numără şi Familia Franciscană, care în diferitele sale ramuri, îl recunoaşte ca părinte inspirator şi model pe sfântul Francisc de Assisi. (Reg 2)

3. Încă de la început, în Familia Franciscană, un loc deosebit îl are Ordinul Franciscan Secular2. El este format dintr-o unitate organică a tuturor fraternităţilor catolice, a căror membri, inspiraţi de Duhul Sfânt, se obligă prin Profesiune să trăiască Evanghelia după modelul sfântului Francisc, în starea de lume, seculară, păstrând Regula aprobată de Biserică3. (Reg 2)

4. În virtutea apartenenţei la aceeaşi familie spirituală Sfântul Scaun a încredinţat grija pastorală şi asistenţa spirituală a OFS Primului Ordin Franciscan şi Celui de al treilea Ordin Regular (TOR). Ele sunt „Institutele” în competenţa cărora cade înalta conducere la care se referă can.303 din Dreptul Canonic4

— Cfr. Can. 210,214, LG 40

2 Numit şi „Fraternitatea Franciscană Seculară” sau „Ordinul Franciscan Terţiar” (TOF). Cfr. Regula, art. L, nota. Canonul 303 ai Dreptului Canonic defineşte astfel Ordinele Terţiare: Asociaţii a căror membri participând în lume la spiritul unui Institut religios, sub conducerea deosebită a aceluiaşi Institut, duc o viaţă apostolică şi tind la desăvârşirea creştinească, numindu-se ordinul al treilea sau cu alt nume.

3 După Regulile aprobate de Papa Niculai IV în anul 1289 şi de Papa Leo XH, în anul 1883, Regula actuală a fost aprobată de Papa Paul VI, la 24 iunie 1978.

4 Cfr. Constituţiunile OFS art. 85,2 (Când sunt citate Constituţiunile fără altă specificare, referinţele se fac la prezentele Constituţiuni)

5. Ordinul Franciscan Secular (OFS) este în Biserică o asociaţie publică[39]. El se organizează în Fraternităţi la diferite niveluri, naţionale şi internaţionale. Ele au fiecare personalitate juridică în Biserică.

Art. 2

1. Vocaţia OFS este o chemare specifică, ce alcătuieşte viaţa şi activitatea apostolică a membrilor ei. Ca atare să nu fie primiţi cei ce sunt legaţi prin profesiune de o altă familie religioasă.

2. OFS este deschis credincioşilor de orice condiţie.

39C fr. Can. 116,301,3, 312, 313.

Se pot înrola în el:

— Laici (bărbaţi şi femei)

— Clerici diecezani (diaconi, preoţi, episcopi).

Art.3

1. Însuşirea de secular (laic, mirean), caracterizează spiritualitatea şi viaţa apostolică a celor ce fac parte din OFS.

2. Secularitatea lor în vocaţie şi viaţă apostolică se explică după respectiva condiţie, adică:

— Pentru laici, contribuind la întemeierea împărăţiei lui Dumnezeu cu prezenţa în realităţile şi activităţile temporale[40];

— Pentru clerici seculari, făcând Poporului lui Dumnezeu serviciul. Care le este propriu lor, împreună cu episcopul şi preoţii[41].

Şi unii şi alţii se inspiră în opţiunile evanghelice ale lui Francisc de Assisi, angajându-se să continue misiunea lui împreună cu celelalte componente ale Familiei Franciscane.

3. Chemarea OFS-ului este de a trăi Evanghelia în comuniune frăţească. În acest scop, membrii OFS se unesc în comunităţi bisericeşti care se numesc Fraternităţi.

1. OFS este condus după Dreptul universal al

---

40 Cfr. 225 şi Discursul lui Ioan Paul II la OFS, 27 sept. 1982, în L'Osservatore Romano, 28 sept. 1982.

41 Cfr. can. 275 ss. şi Preoţia Ordinului 12, 14, 15 ss.

Bisericii şi de cel propriu: Regula, Constituţiunile, Ritualul şi Statutele particulare.

2. Regula stabileşte natura, scopul şi spiritul OFS.

3. Constituţiunile au ca scop:

— Să aplice Regula;

— Să arate în concret indicaţiile de apartenenţă la OFS, regimul lui, organizarea vieţii de fraternitate, sediul lui8. (Reg. 3)

Art. 5

1. Interpretarea autentică a Regulii şi Constituţiunilor e de competenţa Sfântului Scaun. (Reg. 3)

2. Interpretarea practică a Constituţiunilor în scopul de a-i armoniza aplicarea în diverse împrejurări şi la diferite nivele ale Ordinului priveşte Capitolul General al OFS.

3. Clarificarea diferitelor puncte specifice, care cer o decizie urgentă, e de competenţa Preşedinţiei Consiliului Internaţional al OFS (cfr. Art. 72)

Art6

1. Consiliul Internaţional al OFS îşi are propriul său Statut, aprobat de Capitolul General al CIOFS şi întărit de Uniunea Miniştrilor Generali Franciscani.

2. Fraternităţile regionale şi locale pot avea şi ele propriile lor Statute, aprobate de Consiliul nivelului superior.

3. Fraternităţile naţionale îşi au propriile lor Statute aprobate de Preşedinţia CIOFS.

Art. 7

Toate dispoziţiile care nu concordă cu prezentele Constituţiuni sunt abrogate.

Capitolul al doilea

FORMA DE VIAŢĂ ŞI ACTIVITATE APOSTOLICĂ

Titlul I
FORMA DE VIAŢĂ

Art. 8

1. Franciscanii seculari se obligă prin Profesiune să trăiască Evanghelia după spiritualitatea franciscană în starea lor laică.

2. Ei se străduiesc să aprofundeze la lumina credinţei, valorile şi problemele de viaţă evanghelică după Regula OFS:

— Pe o cale mereu reînnoită de convertire şi de formare (Reg 7)

— Deschişi la cerinţele ce le impun societatea şi realităţile bisericeşti, trecând de la Evanghelie la viaţă şi de la viaţă la Evanghelie (Reg 4);

— Pe măsura dimensiunii personale şi comunitare a acestei căi.

Art. 9

1. Spiritualitatea franciscanului secular e un plan de

viaţă centrat în persoana lui Cristos şi pe urmele Lui[42], mai mult decât un program amănunţit de pus în practică. (Reg. 5)

2. Franciscanul secular, angajat a urma pilda şi învăţătura lui Cristos, este dator să studieze personal şi cu sârguinţă Evanghelia şi Sfânta Scriptură. Fraternitatea şi responsabilii ei să promoveze iubirea faţă de Cuvântul evanghelic şi să ajute pe fraţi să-l cunoască şi să-l înţeleagă aşa cum este el, cu asistenţa Duhului Sfânt, vestită de Sfânta Biserică[43]. (Reg. 4)

Art. 10

„Cristos sărac şi răstignit" învingătorul morţii şi înviat, cea mai mare manifestare a iubirii lui Dumnezeu faţă de om, este „cartea" din care fraţii, după pilda sfântului Francisc, învaţă pentru ce şi cum să trăiască, să iubească şi să sufere. În el descoperă valoarea contradicţiilor din cauza dreptăţii şi sensul dificultăţilor şi crucilor vieţii de fiecare zi. Cu El pot accepta voinţa Tatălui chiar şi în împrejurările cele mai grele şi să trăiască spiritul franciscan de pace, respingând orice învăţătură contrară demnităţii omului.

Art. 11

Amintindu-şi că Duhul Sfânt este izvorul chemării lor şi animatorul vieţii frăţeşti misionare, franciscanii seculari

42 Cfr. Rnb 22,41; FF 62; 2 LF 51: Ff 200
43 Cfr. Dei Verbum, 10

să se străduiască a imita fidelitatea lui Francisc faţă de inspiraţiile Duhului Sfânt şi să asculte de îndemnul sfântului Francisc de a dori să aibă mai presus de toate „Duhul Domnului şi faptele sale”.

Art. 12

1. Inspirându-se din pilda şi scrierile sf. Francisc şi mai ales cu Harul Duhului Sfânt, fraţii să-şi trăiască zilnic, cu credinţă, marele dar pe care ni l-a făcut Cristos: descoperirea Tatălui. Să dea mărturie de această credinţă în faţa oamenilor;

— În viaţa de familie;

— La locul de muncă;

— În bucurii şi suferinţe;

— În întâlnirile cu oamenii, cu toţi fraţii în acelaşi Părinte;

— În prezenţa şi participarea la viaţa socială;

— În raporturile frăţeşti cu toate făpturile.

2. Cu Isus, ascultător până la moarte, să se silească a cunoaşte şi a face voia Tatălui. Să mulţumească lui Dumnezeu pentru darul libertăţii şi pentru descoperirea legii iubirii. Să primească ajutorul cure, pentru a îndeplini voinţa Tatălui, le este oferit de mijlocirea Bisericii, de cei care în ea sunt constituiţi ca autoritate precum şi de la fraţi. Să-şi asume cu tărie senină riscul opţiunilor curajoase în viaţa socială. (Reg. 10)

3. Fraţilor să le fie dragă întâlnirea fiiască cu Dumnezeu şi să facă din rugăciune şi contemplaţie, sufletul propriei lor fiinţe şi activităţi. Să se străduiască să descopere prezenţa Tatălui în inima lor, în natura şi în istoria oamenilor, în care se împlineşte planul mântuitor ni lui Dumnezeu. Contemplarea unui atare mister îi va predispune să colaboreze la acest plan de iubire. (Reg. 8)

Art. 13

1. Franciscanii seculari, în trecut numiţi „fraţi şi surori ai pocăinţei" îşi propun să trăiască în spirit de convertire permanentă. Mijloacele pentru a cultiva această caracteristică a vocaţiei franciscane, fie în particular fie în Fraternitate, sunt: ascultarea şi celebrările Cuvântului lui Dumnezeu, revizuirea vieţii, reculegerile spirituale, ajutorul unui îndrumător spiritual şi celebrările penitenţiale. Să se apropie des de Taina împăcării şi să se îngrijească de celebrarea ei comunitară, fie în Fraternitate, fie împreună cu întreg Poporul lui Dumnezeu". (Reg. 7)

2. În acest spirit de convertire trebuie trăită iubirea faţă de reînnoirea Bisericii, care trebuie însoţită de reînnoirea personală şi comunitară. Rod al convertirii care este un răspuns la iubirea lui Dumnezeu, sunt faptele de caritate în întâlnirile cu fraţii[44].

3. Practicile de pocăinţă cum ar fi postul şi abstinenţa, tradiţionale printre fraţii franciscani, vor fi

44 Cfr. 21f25ss:FF 190 ss.

cunoscute, apreciate şi trăite după prescrierile generale ale Bisericii.

Art. 14

1. Conştienţi fiind că Dumnezeu a voit să facă din noi toţi un popor şi ne-a lăsat Biserica sa ca taină universală de mântuire, fraţii să se angajeze la o meditare plină de credinţă asupra Bisericii, asupra misiunii ei în lumea de astăzi şi asupra rolului franciscanilor seculari în ea, cunoscând greutăţile şi responsabilităţile pe care această meditaţie îi va face să le descopere.

2. Euharistia este centrul vieţii Bisericii. Prin ea Cristos ne uneşte cu El şi între noi ca un singur corp. De aceea Euharistia să fie inima vieţii Fraternităţii; fraţii să participe la sfânta Euharistie cu cât mai mare frecvenţă posibilă, amintindu-şi de respectul şi iubirea Sfântului Francisc, care în Euharistie a trăit toate misterele vieţii lui Cristos.

3. Să participe la sfintele sacramente ale Bisericii, îngrijindu-se nu numai de sfinţirea personală, dar şi de creşterea Bisericii şi răspândirea împărăţiei lui Dumnezeu. Să colaboreze la o celebrare vie îl conştientă în parohiile lor, în special la celebrarea Botezului, a Mirului, a Căsătoriei şi Ungerii bolnavilor.

4. Fraţii şi Fraternităţile să dea o mare importanţă Ritualului care priveşte diferitele forme de a se întruni la

rugăciunea liturgică în biserică, mai ales la celebrarea Liturghiei Orelor[45].

5. În orice loc şi timp au posibilitatea adevăraţii adoratori ai Tatălui de a-I da cult şi a-L ruga; totuşi fraţii să-şi dea silinţa să găsească momente de tăcere şi de reculegere, în care să se dedice exclusiv rugăciunii:

Art. 15

1. Franciscanii seculari să se străduiască a trăi duhul Fericirilor şi mai ales duhul sărăciei. Sărăcia evanghelică arată încredere în Tatăl, transpune în viaţă libertatea interioară şi dispune la distribuirea mai dreaptă a bogăţiilor. (Reg. 11)

2. * Franciscanii, care prin muncă şi bunuri materiale trebuie să se îngrijească de familiile lor şi să servească societatea, au un chip special de a trăi sărăcia evanghelică. Pentru a-l înţelege şi a-l pune în practică, li se cere o puternică angajare personală şi un stimulent al

---

45 Ritualul OFS, Adaos 26,27. După regulă (art.8) franciscanii seculari se întrunesc la rugăciunea liturgică într-una din formele propuse de Biserică, retrăind astfel tainele vieţii lui Cristos. Numitele rugăciuni pot fi:
a) Laudele şi Vesperele, recitate in comun sau particular. Aceste celebrări sunt de preferat in adunările Fraternităţii;
b) Forma scurtă şi adaptată din Liturghia orelor din Biserica locală;
c) Oficiul cel mic al Sfintei Fecioare Maria;
d) Oficiul Patimilor de sf.Francisc;
e) Recitarea Oficiului de 12 Tatăl nostru, îmbogăţit cu scurte citate biblice şi adaptată Liturghiei orelor, mai ales pentru că în multe regiuni se practică şi este o formă folositoare de rugăciuni în diferite ocazii.

fraternităţii, prin rugăciune şi dialog, prin revizuirea comunitară a vieţii, prin supunerea faţă de îndemnurile Bisericii şi ale instanţelor

11 Ritualul OFS, Adaos 26,27. După regulă (art. 8) franciscanii seculari se întrunesc la rugăciunea liturgică într-una din formele propuse de Biserică, retrăind astfel tainele vieţii lui Cristos. Numitele rugăciuni pot fi:

a) Laudele şi Vesperele, recitate în comun sau particular. Aceste celebrări simt de preferat în adunările Fraternităţii; b) Forma scurtă şi adaptată din Liturghia orelor din Biserica locală, e) Oficiul cel mic al Sfintei Fecioare Maria, d) Oficiul Patimilor de sf. Francisc; e) Recitarea Oficiului de 12 Tatăl nostru, îmbogăţit cu scurte citate biblice şi adaptată Liturghiei orelor, mai ales pentru că în multe regiuni se practică şi este o formă folositoare de rugăciuni în diferite ocazii.

Societăţii.

3. Franciscanii seculari să se străduiască a-şi reduce din exigenţele personale pentru a putea mai bine să-şi împartă bunurile spirituale şi materiale cu fraţii, mai ales cu cei mai lipsiţi. Să mulţumească lui Dumnezeu pentru bunurile primite, folosindu-se de ele ca nişte buni administratori şi nu ca patroni.

Să ia poziţie cu fermitate împotriva consumismului, contra ideologiilor şi practicilor care pun mai mare preţ pe

bogăţii în detrimentul valorilor umane şi religioase şi care permit exploatarea omului.

4. Să iubească şi să practice curăţia inimii, izvor de adevărată fraternitate.

Art.16

1. Maria, mama lui Isus, ne este model de ascultare a Cuvântului şi de fidelitate a vocaţiei: în Ea, ca şi Francisc, să vedem realizate toate virtuţile evanghelice[46]. (Reg. 9)

Fraţii să cultive o iubire intensă faţă de Preasfânta Fecioară, imitare, rugăciune şi fiiască dăruire Ei. Să-şi manifeste evlavia prin expresii de credinţă curată, prin formele acceptate de Biserică (Reg. 9)

2. Maria este un model de iubire fecundă şi devotată pentru toată comunitatea bisericească.

Franciscanii seculari şi Fraternităţile să se străduiască a trăi experienţa lui Francisc, care a făcut din Sfânta Fecioară călăuzitoarea activităţii sale; cu Ea, ca şi ucenicii la Rusalii, să primească pe Duhul Sfânt pentru a se realiza în comunitate de iubire[47]

46 Salut Sfintei Fecioare Maria FF: 259, 260.
47 Cfr. 2Cel 198: FF 786.

Titlul II
PREZENŢA ACTIVĂ ÎN BISERICĂ ŞI ÎN LUME

Art. 17

1. Chemaţi să colaboreze la construirea Bisericii ca sacrament al mântuirii pentru toţi oamenii, iar prin botez şi profesiune, deveniţi „martori şi instrumente ale misiunii ei”, franciscani: seculari să propovăduiască pe Cristos cu viaţa şi cuvântul.

Apostolatul lor de preferinţă este mărturia personală[48] în locul unde trăiesc şi slujirea la edificarea împărăţiei lui Dumnezeu în realităţile pământeşti (Reg.6)

2. În Fraternităţi să se promoveze pregătirea fraţilor pentru propovăduirea mesajului evangheliei „în condiţiile obişnuite ale vieţii din lume”[49] şi pentru colaborarea la catehizare în comunităţile bisericeşti.

3. Cei chemaţi să-şi dezvolte misiunea de catehiţi. De preşedinţi ai comunităţilor ecleziale sau alte funcţii, chiar şi funcţii sacre, să-şi însuşească dragostea Sf. Francisc faţă de Cuvântul lui Dumnezeu, credinţa lui în cei ce-l vestesc şi marea lui fervoare cu care a primit de la Papa misiunea de a predica pocăinţa.

4. Participarea la serviciul de sfinţire, pe care

---

48 Cfr. Rnb 17, 3: FF 46; Leggenda dei Tre Compagni, 36: FF 1440; Scrisoarea către toţi credincioşii 53: FF 200.

49 Lumen Gentium 35

Biserica îl exercită prin liturghie, prin rugăciune, prin faptele de pocăinţă şi de caritate, se practică de către fraţi, mai întâi în sânul familiei lor, apoi în fraternitate şi în fine, prin prezenţa lor activă, în Biserica locală şi în societate.

Pentru o societate dreaptă şi frăţească

Art. 18

I. Franciscanii seculari sunt chemaţi să-şi ofere o contribuţie proprie, inspirată din persoana şi mesajul lui Francisc de Assisi, pentru o civilizaţie în care demnitatea persoanei umane, răspunderea solidară şi caritatea să fie realităţi vii18.

2. Trebuie să aprofundeze bazele fraternităţii universale şi să creeze oriunde, spiritul de a fi primitor şi atmosfera frăţească. Să se angajeze cu hotărâre împotriva oricărui fel de exploatare, discriminare şi marginalizare, precum şi împotriva oricărei atitudini de indiferenţă faţă de alţii. (Reg. 13)

3. Fraţii să colaboreze cu mişcările ce promovează înfrăţirea dintre popoare: să se angajeze în „a crea condiţii demne de viaţă" pentru toţi şi să lupte pentru libertatea oricărui popor.

4. Urmând pilda sf. Francisc, Patronul ecologiştilor, să colaboreze din toate puterile pentru combaterea poluării şi pentru păstrarea valorilor naturii.

Art. 19

1. Franciscanii seculari să activeze totdeauna ca un aluat sănătos în mijlocul celor ce trăiesc împreună, prin mărturia carităţii frăţeşti şi prin clare motivări creştineşti.

2. În spirit de minoritate, să ia totdeauna partea celor săraci şi marginalizaţi, fie că sunt indivizi izolaţi, fie categorii de persoane sau un întreg popor; să colaboreze pentru depăşirea marginalizării şi a acelor forme de sărăcie care sunt roade ale insuficienţei sau nedreptăţii.

Art. 20

1. Angajaţi la edificarea împărăţiei lui Dumnezeu în realităţile şi activităţile temporale, franciscanii seculari, prin vocaţie, trăiesc ca o realitate inseparabilă, apartenenţa lor la Biserică şi societate (Reg. 14)

2. Ca o primă şi fundamentală contribuţie la edificarea unei lumi mai drepte şi mai frăţeşti, să se silească a-şi împlini datoriile proprii în ale muncii şi în pregătirea profesională. Cu acelaşi duh de slujire să-şi asume responsabilităţile lor sociale şi civile.

Art. 21

1. Pentru sf. Francisc munca este un dar, iar a munci este un har. Munca de fiecare zi nu este numai un mijloc de întreţinere a vieţii şi un prilej de a sluji pe Dumnezeu şi pe aproapele, precum şi un mijloc de a-şi dezvolta propria personalitate. Având convingerea că munca este un drept şi o datorie şi că orice ocupaţie merită respect, fraţii să se

străduiască întru a colabora ca toţi să aibă posibilitatea de a munci, iar procesele de muncă să fie tot mai umane. (Reg. 16)

2. Distracţia şi recreaţia îşi au valoarea lor şi sunt necesare pentru dezvoltarea persoanei. Franciscanii seculari să aibă grijă ca să fie o proporţie echilibrată între muncă şi repaus şi să se străduiască a petrece timpul liber prin ocupaţii calificate[50].

Art. 22

1. Franciscanii seculari „să fie prezenţi pe arena vieţii publice”, să colaboreze, pe cât le este posibil, la emanarea legilor şi normelor de drept.

2. În sfera promovării umane şi a dreptăţii. Fraternităţile trebuie să se angajeze prin iniţiative curajoase, în armonie cu vocaţia franciscană şi cu directivele Bisericii. Să ia poziţii clare când omul este lovit în demnitatea sa, sub orice formă de opresiune sau indiferenţă. Să-şi ofere serviciul lor fratern victimelor nedreptăţii.

3. Renunţarea la folosirea violenţei, caracteristică ucenicilor lui Francisc, nu înseamnă renunţarea la acţiune; fraţii, totuşi, să fie atenţi ca intervenţiile lor să fie totdeauna inspirate de dragostea creştinească.

Art. 23

I. Pacea este opera dreptăţii şi rodul împăcării şi al

50 Cfr. Gaudium et Spes 67, Laborem Exercens 16 ss.

iubirii frăţeşti[51]. Franciscanii seculari sunt chemaţi să fie purtători de pace în familie şi în societate:

— Să se intereseze de propuneri şi de răspândire a ideilor de atitudini paşnice;

— Să dezvolte iniţiative proprii şi să colaboreze, ca indivizi şi ca Fraternitate, la iniţiativele Papei, ale Bisericilor particulare şi ale Familiei franciscane;

— Să colaboreze cu mişcările şi cu instituţiile care promovează pacea, respectând bazele sale autentice. (Reg. 19)

2. Recunoscând dreptul fie personal, fie naţional, la autoapărare, să aprecieze părerea acelora care din motive de conştiinţă, refuză de „a purta arme”.

3. Pentru apărarea păcii în familii, fraţii să-şi facă la timpul potrivit, testamentul asupra bunurilor proprii.

În familie Art. 24

1. Franciscanii seculari să-şi considere familia ca un cadru prioritar în care să-şi trăiască angajamentul lor creştinesc şi vocaţia franciscană şi în el să dea loc rugăciunii. Cuvântului lui Dumnezeu şi catehizării creştine, păstrând respect faţă de orice viaţă, de la zămislirea ei şi în orice situaţie până la moarte.

Cei căsătoriţi află în Regulă OFS un puternic ajutor pentru propriul lor itinerar de viaţă creştinească, conştienţi fiind că în sacramentul Căsătoriei, iubirea lor

51 Cfr. Gaudium et Spes 78.

participă din iubirea pe care Cristos o are faţă de Biserica Sa. Frumuseţea şi tăria iubirii omeneşti a soţilor este o mărturie profundă pentru propria lor familie, pentru Biserică şi pentru lume. (Reg. 17)

2. În fraternităţi:

— Să fie ca temă de dialog şi de comunicare a experienţelor spiritualităţii familiare şi conjugale, privirea creştinească a problemelor familiare;

— Să se ia parte la momentele importante ale vieţii familiare a confraţilor şi să se dea o atenţie frăţească acelora care trăiesc în singurătate sau în alte condiţii de suferinţă;

— Să se creeze condiţii pentru dialogul dintre generaţii (Reg. 19);

— Să se favorizeze formarea de grupuri de soţi şi grupuri familiare.

3. Fraţii să colaboreze la sforţările ce se fac în Biserică şi în societate pentru afirmarea valorii fidelităţii şi respectului faţă de viaţă şi pentru a da răspuns problemelor sociale ale familiei.

Art. 25

Convinşi de necesitatea de a educa „copiii spre a-şi deschide sufletul faţă de comunitate… şi să-şi formeze conştiinţa că sunt membre vii şi activi ai Poporului lui Dumnezeu”[52], precum şi de atracţia pe care sf. Francisc o

52 Apostolicam Actuositatem 30.

poate avea asupra lor, să se favorizeze formarea grupurilor de copii care, printr-o pedagogie şi organizare adaptată vârstei lor, să fie iniţiaţi în cunoaşterea şi dragostea faţă de viaţa franciscană. Statutele Naţionale vor da orientări potrivite pentru organizarea acestor grupuri şi pentru relaţiile lor cu Fraternitatea precum şi cu grupurile tinereşti franciscane.

Vestitori ai bucuriei şi speranţei Art. 26

1. Chiar şi în suferinţe, Francisc a experimentat încrederea şi bucuria, gândindu-se:

— La experienţa paternităţii lui Dumnezeu;

— La credinţa neclintită în înviere cu Cristos şi la viaţa veşnică;

— La experienţa de a putea întâlni şi lăuda pe Creator în fraternitate universală cu toate făpturile[53].

De aceea, franciscanii seculari sunt chemaţi să creeze condiţii de viaţă şi de împrejurări care să nu fie o ameninţare pentru om, ci lăl ajute a descoperi sensul şi voinţa lui Dumnezeu. (Reg. 18)

2. În conformitate cu Evanghelia, ei să spună „da” la speranţa cu bucuria de a trăi. Să-şi ofere contribuţia împotriva multelor mâhniri şi împotriva pesimismului, pregătind un viitor mai bun. (Reg. 19)

În Fraternităţi, fraţii să promoveze înţelegerea

53 Cfr. 2Cel 125: FF 709 ss; Legenda perugiană 43: FF 1591 ss Leggenda Maggiore 9,1: FF 1162 ss.

mutuală şi să-şi dea silinţa ca atmosfera reuniunilor să fie primitoare şi să reflecte bucuria. Să se încurajeze reciproc în bine.

Art. 27

1. Fraţii, înaintând în vârstă, să înveţe a primi boala şi dificultăţile crescânde şi să dea vieţii lor un sens mai profund, prin dezlipirea progresivă şi îndrumându-se spre pământul făgăduinţei. Să fie ferm convinşi că comunitatea credincioşilor în Cristos şi a acelora care se iubesc în El, va continua în viaţa veşnică prin „împărtăşirea sfinţilor”.

2. Franciscanii seculari să se străduiască să creeze în jurul lor şi în primul loc în Fraternitate, un climat de credinţă şi de speranţă, astfel ca „sora moarte” să fie privită ca o trecere la Tatăl şi toţi să se poată pregăti la ea cu seninătate.

Capitolul al treilea

VIAŢA ÎN FRATERNITATE

V /

Titlul I

ORIENTĂRI GENERALE

Art. 28

1. Fraternitatea OFS îşi are începutul în inspiraţia lui Francisc de Assisi, căruia Cel preaînalt i-a descoperit esenţialitatea evanghelică a vieţii în comunitatea fraternă[54].

54C fr. Constituţiuni 3,3; Testament 14: FF 116.

2. OFS se compune din fraternităţi la diferite nivele, cu scopul de a promova în formă ordonată, unirea şi colaborarea reciprocă dintre fraţi şi prezenţa lor activă şi comunitară, fie în Biserica particulară, cât şi în Biserica universală.

3. Fraţii se unesc fie în Fraternităţi locale, întemeiate pe lângă Biserică sau casă religioasă, fie în Fraternităţi personale întemeiate pe motivaţii precise, valide şi recunoscute în decretul de înfiinţare[55]

Art. 29

1. Fraternităţile locale se grupează în Fraternităţi la diferite nivele: fraternităţi regionale, naţionale, internaţionale, după criteriile bisericeşti, teritoriale sau de altă natură. Ele sunt coordonate şi legate între ele după normele Constituţiunilor

2. Aceste fraternităţi, care au fiecare personalitate juridică în Biserică, să dobândească dacă se poate şi personalitate juridică civilă, pentru o mai bună îndeplinire a propriei misiuni. Consiliile Naţionale vor da instrucţiuni cât privesc motivaţiile şi procedurile de urmat.

3. Statutele Naţionale trebuie să prevadă criteriile de organizare a OFS în ţara respectivă. Aplicarea acestor criterii se lasă în seama judecăţii prudente a responsabililor Fraternităţilor interesate şi a Consiliului Naţional.

55 Cfr. can 518.

Art. 30

1. Fraţii sunt coresponsabili de viaţa Fraternităţii din care fac parte şi a OFS ca uniune organică a tuturor Fraternităţilor împânzite în lume.

2. Simţul responsabilităţii membrilor cere prezenţa personală, rugăciunea, colaborarea activă, pe măsura posibilităţilor fiecăruia şi eventualele angajamente pentru însufleţirea Fraternităţii[56]

3. În spirit de familie, fiecare frate să depună în casieria Fraternităţii, o contribuţie pe măsura posibilităţilor fiecăruia, cu scopul de a procura mijloacele financiare trebuincioase susţinerii Fraternităţii şi operelor sale de cult, de apostolat şi calitative. Fraternitatea să contribuie băneşte pentru funcţionarea Fraternităţii la nivel superior. (Reg. 25)

Art. 31

1. Fraternităţile la diferite nivele sunt animate şi conduse de Ministru sau Preşedinte, împreună cu Consiliul său, în conformitate cu Regula, Constituţiunile şi Statutele proprii. Aceste funcţii se conferă prin alegeri.

2. Funcţia de Ministru sau Consilier este un serviciu frăţesc, un angajament de a se simţi disponibil şi responsabil faţă de fiecare frate şi faţă de fraternitate

56 Aplicaţiile ce decurg din aceste prinicipii vor fi prevăzute în cap. HI, titlul 3, ale aceleiaşi Constituţii, dedicate Confratemităţii la diverse niveluri.

pentru ca fiecare să se realizeze în propria vocaţie şi fiecare Fraternitate să fie o adevărată comunitate bisericească franciscană, prezentă în mod activ în Biserică şi societate.

3. Responsabilii OFS, la orice nivel, să fie fraţi profeşi. Cu voturi perpetue, convinşi de validitatea vieţii evanghelice franciscane, privind cu vederi largi şi generoase la viaţa Bisericii şi societăţii, dispuşi la dialog, disponibili să ajute şi receptivi în a primi ajutor şi colaborare.

4. Responsabilii să se îngrijească de pregătirea şi animarea spirituală şi tehnică a reuniunilor, fie a Fraternităţilor cât şi a Consiliilor. Să caute să inspire duh şi viaţă Fraternităţii prin propria-i mărturie, sugerând mijloacele potrivite pentru dezvoltarea vieţii de Fraternitate şi a activităţii apostolice în lumina opţiunilor fundamentale franciscane. Să aibă grijă ca hotărârile luate să fie duse la îndeplinire şi să promoveze colaborarea dintre fraţi.

Art. 32

1. Ministrul şi Consiliul să trăiască şi să promoveze spiritul şi realitatea comuniunii dintre fraţi, între diferitele Fraternităţi şi Familia franciscană. Să le stea la inimă mai mult decât orice, pacea şi înţelegerea în sânul Fraternităţii.

2. Serviciul de conducători ai Miniştrilor şi Consilierilor este temporar. Fraţii, păzindu-se de orice ambiţie, trebuie să arate dragoste faţă de Fraternitate, în spirit de slujire şi cu disponibilitatea atât de a primi cât şi de a părăsi serviciul încredinţat. (Reg.21)

Art. 33

1. Confraternităţile de diferite nivele sunt coordonate şi legate între ele după normele regulii şi Constituţiunilor[57].

2. În conducerea şi coordonarea Fraternităţilor şi a Ordinului, trebuie să se promoveze personalitatea şi capacitatea fiecărui frate şi a fiecărei fraternităţi şi va fi respectat pluralismul de exprimare a idealului franciscan, şi varietatea culturală.

3. Condiţiile de nivel superior să nu întreprindă ceea ce pot face la fel de bine fie Fraternităţile locale, fie un Consiliu de nivel inferior; să respecte şi să promoveze vitalitatea lor, pentru ca să-şi îndeplinească în mod mai adecvat propriile obligaţii. Fraternităţile locale şi Consiliile interesate să se străduiască a duce la îndeplinire Hotărârile Consiliului Internaţional şi ale altor Consilii de nivel superior; să le actualizeze programele, adaptându-le, când e cazul, la propria realitate.

Art. 34

---

57 Aceasta este o cerinţă a comniunii intre Fraternităţi, de colaborare între ele şi unitatea OFS.

Acolo unde situaţia locală şi necesităţile membrilor săi o cer. În cadrul Fraternităţii, pot fi înfiinţate, sub conducerea unicului Consiliu, secţii şi grupuri, care să-şi adune membrii uniţi împreună de exigenţe particulare, de asemănare de interese sau identitate a opţiunilor operative

Astfel de grupuri vor putea să-şi dea norme specifice cu privire la întâlniri şi activităţi, păstrându-se fidelitatea faţă de obligaţiile ce izvorăsc din apartenenţa la o oarecare Fraternitate. Statutele Naţionale stabilesc criteriile potrivite pentru formarea şi funcţionarea secţiunilor sau grupurilor.

Art. 35

1. Preoţii care se simt chemaţi de Duhul Sfânt să participe la carisima Sf. Francisc într-o Fraternitate seculară să fie primiţi şi să afle în ea atenţii specifice, potrivite cu misiunea lor în Poporul lui Dumnezeu.

2. Preoţii seculari franciscani, care pot desfăşura un oficiu eficace ca asistenţi ai Fraternităţii, se pot uni şi ei într-o Fraternitate sacerdotală, cu scopul de a aprofunda îndemnurile ascetice şi pastorale pe care viaţa şi învăţătura Sf. Francisc şi Regula OFS le oferă pentru a-şi trăi mai intens chemarea lor în Biserică. Este oportun ca Fraternităţile preoţeşti să-şi aibă propriile statute, care să prevadă modalităţile concrete cu privire la întâlnirile frăţeşti şi formarea spirituală, cât şi pentru a face mai vie

şi mai activă comuniunea cu Ordinul întreg.

Art. 36

Pot fi de mare ajutor în dezvoltarea spirituală şi apostolică a OFS fraţii care prin voturi particulare se angajează să trăiască spiritul fericirilor şi să se arate mai disponibili la contemplaţie şi în serviciul Fraternităţii. Aceşti fraţi şi surori se pot uni în grupuri, după statute aprobate de Consiliul Naţional, când răspândirea acestor grupuri va depăşi graniţele unei naţiuni, aprobate de către CIOFS. Astfel de statute trebuie să fie în armonie cu Constituţiunile de faţă.

Titlul II
PRIMIREA ÎN ORDIN ŞI FORMAREA

Art. 37

1. Primirea în Ordin se face după o perioadă de iniţiere, un timp de formare şi Profesiunea Regulii – (Reg.23)

2. Încă de la intrare în Fraternitate se începe cursul de formare, care trebuie să se dezvolte pe parcursul întregii vieţi. Amintindu-ne că Duhul Sfânt este agentul principal al formării şi totdeauna atenţi în a colabora cu El, responsabili ai formării sunt: însuşi candidatul, Fraternitatea întreagă, Ministrul împreună cu Consiliul său, Maestrul de formare şi Asistentul, ca îndrumător spiritual.

3. Fraţii sunt responsabili de propria lor formare, pentru a-şi dezvolta chemarea primită de la Domnul în mod perfect. Fraternitatea este chemată să ajute pe fraţi în acest drum, prin primire, rugăciune şi exemplu.

4. Este de competenţa Consiliilor Naţionale şi Regionale, înţelegându-se între ele, ca să-şi adapteze mijloacele potrivite cu situaţii locale, venind în ajutorul responsabililor formării. În orice Fraternitate.

Timpul de iniţiere Art. 38

1. Perioada de iniţiere[58] este o fază premergătoare pentru formarea adevărată, şi propriu-zisă şi e destinată descoperirii vocaţiei şi pentru o cunoaştere reciprocă dintre Fraternitate şi aspirant. Ea trebuie să asigure libertatea şi seriozitatea intrării în OFS. (Reg.23)

2. Durata şi felul de dezvoltare a perioadei de iniţiere sunt stabilite de Statutele naţionale.

3. Consiliului Fraternităţii îi revine datoria de a hotărî eventualele scutiri de acest timp de iniţiere, ţinându-se seama de actualele norme ale Consiliului Naţional.

Admiterea în Ordin Art. 39

1. Cererea de admitere în Ordin va fi prezentată de candidat Ministrului unei Fraternităţi locale sau personale, printr-un act formal, pe cât se poate, în scris. (Reg.23)

2. Condiţiile de admitere sunt: să profeseze credinţa catolică, să fie în comuniune cu Biserica, având o purtare morală bună şi să urate semne clare de vocaţie[59].

3. Ministrul împreună cu Consiliul Fraternităţii vor decide în mod colegial asupra cererii, vor da răspunsul formal candidatului şi vor comunica Fraternităţii.

4. Actul de admitere va fi înregistrat şi păstrat în arhivă Confraternităţii.

Timpul de formare Art. 40

---

58 Tradiţional acest timp se numeşte probandat.
59C fr. can 316.

1. Timpul de formare[60] care începe cu ritul admiterii cerut de Ritual[61] să dureze cel puţin un an[62]. Scopul acestei perioade este maturizarea chemării, experimentarea vieţii evanghelice în Fraternitate, o mai bună cunoaştere a Ordinului. Această formare să fie trăită vu dese întruniri de studiu şi de rugăciune, cu experienţe concrete de slujire şi de apostolat. Asemenea reuniuni, pe cât posibil şi e oportun,» A se ţină împreună cu candidaţii altor Fraternităţi.

2. Candidaţii vor fi îndrumaţi să citească şi să mediteze Sfintele Scripturi; să cunoască personalitatea şi scrierile Sf. Francisc şi spiritualitatea franciscană, Regula şi Constituţiunile. Să fie crescuţi în iubire faţă de Biserică şi să se supună magisterului ei. Laicii să înveţe a-şi trăi în spirit evanghelic viaţa lor în mijlocul lumii.

3. Participarea la reuniunile Fraternităţii locale este o obişnuinţă de neînlocuit, pentru a fi iniţiaţi în rugăciunea comunitară şi viaţa de fraternitate.

4. Să se adopte o pedagogie în stil franciscan şi corespunzător mentalităţii locului, după sugestiile care vor fi formulate de responsabilii naţionali pentru formare.

Profesiunea sau Promisiunea vieţii evanghelice

Art. 41

1. Candidatul, după ce a terminat timpul de formare

60” Obişnuit se numeşte Noviciat.
61R itualul OFS, Praenotanda n. 10 şi urm. şi cap. I.
62" Statutele naţionale pot fixa o durată mai lungă.

iniţială, face o cerere pentru a depune Profesiunea la ministrul Fraternităţii locale. Consiliul Fraternităţii, consultând pe responsabil cu formarea şi pe Asistent, decide prin vot secret dacă să fie admis la Profesiune, dă răspuns candidatului şi anunţă Fraternitatea. (Reg.23)

2. Condiţiile pentru Profesiune sau Promisiunea vieţii evanghelice sunt:

— Împlinirea vârstei stabilite de Statutele Naţionale;

— Participarea activă la cursul de formare timp de cel puţin un an;

— Consensul Consiliului Fraternităţii locale.

3. Dacă se socoate că e potrivit a se prelungi perioada de formare, totuşi nu se va prelungi mai mult de un an, peste termenul stabilit de Statute.

Art. 42

1. Profesiunea este actul bisericesc solemn, prin care candidatul, conştient de chemarea ce a primit-o de la Cristos, îşi reînnoieşte făgăduinţele de la Botez şi îşi declară public angajamentul de a trăi Evanghelia în lume, după exemplul Sf. Francisc şi urmând Regula OFS

2. Profesiunea îl face pe candidat membru al Ordinului şi este prin sine un angajament veşnic; poate fi precedată de o profesiune temporală, care se reînnoieşte anual, dar nu mai mult de treia ani32.

(Reg.23)

3. Profesiunea se primeşte de către Ministrul Fraternităţii locale, sau de un delegat al său, în numele Bisericii şi al OFS Ritul de desfăşoară după prescrierile Ritualului[63].

4. Profesiunea nu obligă numai pe profeşi faţă de Fraternitate, dar în aceeaşi măsură obligă şi Fraternitatea de a se ocupa de bunul mers uman şi religios al profesului.

5. Actul Profesiunii va fi înregistrat şi păstrat în arhiva Fraternităţii.

Art. 43

Statutele Naţionale stabilesc:

— Etatea minimă pentru Profesiune, care de obicei nu va putea fi mai mică de 18 ani împliniţi;

— Semnul distinctiv al apartenenţei la Ordin („Tau” sau alt simbol franciscan). (Reg. 23.3)

Formarea permanenta Art. 44

1. Începută cu etapele precedente, formarea fraţilor se actualizează în chip permanent şi continuu. Ea trebuie înţeleasă ca un ajutor pentru convertirea fiecăruia[64] şi a tuturor, pentru împlinirea misiunii proprii în Biserică şi Societate.

2. Fraternitatea are datoria să-şi ajute membrii prin programe de formare permanentă;

63C fr. Ritualul OFS, Praenotanda, 12,13 ss din partea întâia cap. II, profesiunea, act public şi bisericesc.

64 Cfr. Constituţiuni, art.8 din lCel 103.

— Să asculte şi să mediteze Cuvântul lui Dumnezeu „trecând de la Evanghelie la viaţă şi de la viaţă la Evanghelie”; (Reg.4.3)

— Să se gândească, luminaţi de credinţă şi ajutaţi de documentele magisterului, asupra evenimentelor Bisericii şi ale societăţii, luând cu consecvenţă, poziţii coerente;

— Să aprofundeze şi să actualizeze vocaţia franciscană.

3. Programele de formare permanentă, prin cursuri, întâlniri şi experienţă să ajute pe fraţi a-şi dezvolta chemarea în fraternitate şi să urmeze viaţa Bisericii.

Promoţiune vocaţională Art. 45

1. Dobândirea de vocaţii în Ordin este o datorie a tuturor fraţilor şi e un semn de vitalitate a însăşi Fraternităţilor.

Fraţii, convinşi de validitatea formei de viaţă franciscană, să-L roage pe Dumnezeu ca să dea harul chemării franciscane altor noi membri.

2. Cu toate că nimic nu poate înlocui mărturia fiecăruia şi a Fraternităţilor, Consiliile trebuie să adopte mijloace potrivite pentru a sprijini chemarea seculară franciscană.

TITLUL III FRATERNITATEA IA DIFERITE NIVELE Fraternitatea locală Art. 46

1. Înfiinţarea canonică a Fraternităţii locale e de

competenţa Superiorului major religios, la cererea fraţilor interesaţi, prin consultarea prealabilă şi cu colaborarea Consiliului de nivel superior, cu care noua Fraternitate va fi în legătură, potrivit Statutului, naţional.

E necesar consensul în scris al Episcopului pentru întemeierea canonică a unei Fraternităţi, în afara caselor sau bisericilor religioşilor franciscani ai primului Ordin sau ai TOR35.

2. Pentru înfiinţarea validă a unei Fraternităţi locale, se cerc să fie cel puţin 5 membri profeşi. Admiterea şi profesiunea acestor primi fraţi vor fi primite de Consiliul altei Fraternităţi locale sau de

Consiliul de nivel superior, care în condiţii favorabile se va interesa de formarea lor. Actele de admitere şi de profesiune se vor păstra în arhiva Fraternităţii, trimiţându-se o copie la Consiliul de nivel superior.

3. Dacă într-o naţiune nu există încă Fraternităţi ale OFS, e de datoria Preşedinţiei CIOFS să se ocupe de această problemă.

Art. 47

1. Fiecare Fraternitate locală, prima celulă a unicului OFS, se încredinţează grijei pastorale a Familiei religioase franciscane, care a întemeiat-o canonic.

2. O Fraternitate locală poate fi trecută în grija pastorală a altei Familii religioase franciscane, după

normele prevăzute de Statutele Naţionale.

Art. 48

1. În caz de încetare a unei Fraternităţi, bunurile patrimoniale ale acesteia, bibliotecă, arhivă, vor fi preluate de o Fraternitate de nivel imediat superior.

2. În caz de reînfiinţare după legile canonice, Fraternitatea va prelua eventualele bunuri rămase, biblioteca sa şi arhiva.

Consiliul Fraternităţii

Art. 49

1. Fraternitatea locală este animată şi condusă de un Ministru şi de un Consiliu, aleşi de membrii profeşi ai Fraternităţii. Numai în caz excepţional, în prima fază a înfiinţării, pot exista Fraternităţi fără un Consiliu regular. Această lipsă o suplineşte Consiliul de nivel superior pentru o perioadă strict necesară ca să asigure conducerea noii Fraternităţi, formarea animatorilor şi ducerea la bun sfârşit a alegerilor. (Reg.21)

2. Consiliul Fraternităţii locale va fi format din următoarele oficii: Ministru, Vice Ministru, Secretar, Casier şi Responsabilul cu formarea. După cerinţele fiecărei Fraternităţi se mai pot adăuga şi alte oficii. Din Consiliu face parte de drept şi Asistentul spiritual al Fraternităţii.

3. Fraternitatea reunită în şedinţă electorală sau

capitol alege pe Ministru şi pe alţi responsabili, după formele prevăzute de Statutele Naţionale[65].

Art. 50

1. E de datoria Consiliului Fraternităţii locale:

— Să promoveze iniţiative necesare pentru a favoriza viaţa fraternă, pentru a ajuta formarea umană, creştină şi franciscană a membrilor ei, susţinându-i în mărturia şi angajamentele lor în lume;

— Să propună opţiuni concrete şi curajoase, adecavte stării Fraternităţii între multiplele activităţi posibile, în sfera apostolatului.

De altfel, mai cad în sarcina Consiliului:

a) să hotărască primirea şi admiterea la profesiune a noilor fraţi[66];

b) să stabilească un dialog frăţesc cu membrii care se găsesc în dificultăţi speciale şi să ia măsurile corespunzătoare; e) să primească cererea de retragere şi să hotărască suspendarea unui membru al Fraternităţii; d) să hotărască formarea de secţii sau grupuri, în conformitate cu Constituţiunile şi Statutele; e) să decidă cu privire la destinaţia fondurilor disponibile şi în general, să hotărască în materie de contabilitate financiară şi în afacerile economice ale Fraternităţii; f) să încredinţeze servicii consilierilor şi altor profeşi; g) să caute religioşi

65 Cfr. Constituţiunile, art. 76 ss.

66 Cfr. Constituţiunile, art. 39.3 şi 41.1.

vrednici şi pregătiţi ca asistenţi ai Superiorilor competenţi din Ordinul I şi din TOR; h) să îndeplinească şi alte datorii prevăzute de Constituţiuni sau necesare pentru a-şi atinge propriile scopuri.

Oficiile în Fraternitate Art. 51

1. Respectându-se coresponsabilitatea Consiliului în supravegherea şi călăuzirea Fraternităţii, cade în sarcina Ministrului, care este primul responsabil al Fraternităţii, să se îngrijească a se pune în practică orientările şi deciziile Fraternităţii şi ale Consiliului, pe care le va informa despre activitatea sa.

De asemenea, Ministrul are datoria de a:

a) convoca, prezida şi conduce reuniunile Fraternităţii şi ale Consiliului; de a convoca, la fiecare trei ani, Capitolul electoral al Fraternităţii; b) pregăti relaţia anuală şi să o trimită Consiliului de nivel superior, după ce a fost aprobată de Consiliul Fraternităţii; e) a cere cu aprobarea Consiliului, vizita pastorală şi vizita frăţească, cel puţin o dată la trei ani; d) a executa actele pe care Constituţiunile le declară de competenţa sa.

2. Ministrul reprezintă Fraternitatea în toate relaţiile ei cu autorităţile ecleziale şi civile.

Mai ales când Fraternitatea capătă personalitate juridică în ordinea civilă, Ministrul îşi asumă, acolo unde se poate, reprezentanţa legală.

Art. 52

1. Vice Ministrul are datoria:

a) de a colabora cu Ministrul în spirit frăţesc şi să-l ajute în îndeplinirea. Datoriilor ce-i revin; b) să exercite funcţiile ce îi sunt încredinţate de către Consiliu şi de către Adunare sau Capitul; e) să ţină locul Ministrului în cele ce cad în competenţa şi responsabilitatea acestuia în caz de absenţă sau altă împiedicare temporară; d) să preia funcţiile Ministrului când oficiul acestuia rămâne vacant38.

2. Secretarul are datoria:

a) de a întocmi actele oficiale ale Fraternităţii şi Consiliului şi să se îngrijească să fie expediate destinatarilor; b) să pună la punct şi să păstreze arhiva şi registrele, notând în ele primirile, profesiunile, decesele, retragerile şi transferurile în alte Fraternităţi[67];

e) să se îngrijească de comunicarea faptelor mai însemnate la diferite nivele şi dacă e cazul, la propagarea tot, prin mass media.

3. Maestrul sau Responsabilul cu formarea are datoria:

a) de a coordona activităţile de formative după. Art. 40 şi următoarele din aceste Constituţiuni; b) să

67 Fiecare Fraternitate locală să aibă cel puţin registru de înscrieri (admiteri, profesiune, transferuri, decese şi orice notă mai importantă pentru fiecare membru registru de procese verbale ale Consiliului şi Registru de administraţie).

instruiască şi să anime fraţii şi surorile în perioada de formare[68];

e) să informeze Consiliul Fraternităţii despre capacitatea candidatului înainte de primire şi înainte de Profesiune[69].

4. Trezorierul sau Economul are datoria:

a) de a păzi cu grijă contribuţiile primite, notând în registrul special, fiecare intrare, data când s-au încasat şi numele donatorului sau al aceluia care le-a colectat; b) să noteze în acelaşi registru cheltuielile făcute, specificând data şi destinaţia, în conformitate cu indicaţiile Consiliului Fraternităţii; e) să dea seama de administrarea Adunării şi Consiliului Fraternităţii, după normele Statutului Naţional.

5. Dispoziţiile privind pe Vice Ministru, pe Secretar şi pe Trezorier, sunt valabile, cu adaptările respective, la toate nivelurile.

Participarea la viaţa Fraternităţii Art. 53

1. Fraternitatea trebuie să dea membrilor ei ocazii de întâlnire şi colaborare prin reuniuni, care să se ţină cât mai des, în limita situaţiilor şi împrejurărilor şi cu participarea tuturor. (Reg. 24)

2. Fraternitatea să se întrunească în mod periodic, ca şi comunitatea bisericească, în vederea celebrării Sf.

---

68 Cfr. Constit. art. 39 ss. Despre intervenţia Asistentului spiritual în formare cf. art. 89.4 ale Constituţiei.

69 Cfr. Constituţiunile art. 41.

Euharistii într-un climat care să întărească legătura frăţească şi să caracterizeze identitatea familiei Franciscane. Unde nu este posibilă o celebrare specială, să se participe la aceea la care ia parte cea mai mare comunitate bisericească. (Reg. 6/8)

3. Vor trebui adoptate iniţiative speciale, potrivit normelor Statutelor Naţionale, pentru a ţine uniţi de Fraternitate, pe fraţii care

— Pentru motive serioase de sănătate, de familie, de muncă sau de distanţă – sunt împiedicaţi de a participa activ la viaţa comunitară.

Art. 54

1. În cazul în care Fraternitatea de orice nivel ar dispune de un patrimoniu mobiliar sau imobiliar, vor trebui pornite, în conformitate cu Statutele Naţionale, iniţiativele necesare, ca respectiva Fraternitate să capete personalitatea juridică civilă.

2. Statutele Naţionale, pe baza respectivei legislaţii civile, trebuie să stabilească criteriile precise pentru finalităţile persoanei juridice, pentru administrarea bunurilor şi pentru controalele interne; trebuie de asemenea să conţină indicaţii prin care actul constitutiv să dispună eventual despre transmiterea patrimoniului, în cazul încetării existenţei persoanei juridice.

TRECEREA LA ALTĂ FRATERNITATE, RETRAGEREA, SUSPENDAREA ŞI DEMITEREA DIN FRATERNITATE ŞI DIN ORDIN

Transferarea

Art. 55

Dacă un frate, pentru orice cauză bine întemeiată, doreşte să se transfere la o altă Fraternitate, după ce a înştiinţat Consiliul Fraternităţii căruia îi aparţine, face o cerere motivată către Ministrul Fraternităţii la care vrea să adere. Consiliul acesteia hotărăşte primirea, după ce a primit în scris de la Fraternitatea de la care provine, informaţiile necesare.

Prevederi temporare

Art. 56

1. Membrii care se găsesc în dificultăţi pot să ceară prin ac. Formal, retragerea temporară din Fraternitate. Consiliul va examina cererea. Cu caritate şi prudenţă, după un dialog frăţesc al Ministrului cu cel interesat. Dacă motivele sunt întemeiate, după un timp dat de gândire fratelui în dificultate, spre a se putea răzgândi. Consiliul va accepta cererea lui. (Reg.23)

2. Repetatele şi prelungitele neîmpliniri ale obligaţiilor ce derivă din viaţa Fraternităţii, precum şi alte comportări care se împotrivesc grav Regulii. Trebuie discutate de Consiliu, în dialog cu fratele care greşeşte.

Numai în caz de încăpăţânare sau de recidivă. Consiliul poate decide, prin vot secret, suspendarea, comunicându-i-o în scris celui în cauză.

3. Retragerea voluntară sau măsura de suspendare trebuie să fie notate în registrele Fraternităţii. Aceasta comportă excluderea de la reuniunile Fraternităţii, cuprinzându-se în ea şi pierderea dreptului de voce activă şi pasivă, rămânând totuşi apartenenţa la Ordin.

Art. 57

1. Franciscanul secular, în caz de retragere voluntară sau suspendare din Fraternitate, poate cere să fie readmis, înaintând o cerere scrisă Ministrului.

2. Consiliul, analizând motivele invocate de cel în cauză, va vedea dacă motivele aduse de acesta întrec pe cele ce au determinat suspendarea sau retragerea şi în caz afirmativ, îl reprimeşte, notând decizia în actele Fraternităţii.

Prevederi definitive

Art. 58

1. Pentru retragerea definitivă voluntară din Ordin, cel în cauză prezintă o cerere motivată Ministrului Fraternităţii, care, după o convorbire frăţească, o aduce la cunoştinţa Consiliului. Acesta din urmă hotărăşte şi comunică celui interesat hotărârea sa în scris. Retragerea definitivă să fie notată în registrele Fraternităţii şi

comunicată Consiliului de nivel superior.

2. Fratele care a părăsit în public credinţa, a greşit grav faţă de comuniunea bisericească sau căruia i s-a dat sau declarat sancţiunea de excomunicare, după ce a fost înştiinţat să fie înlăturat din Ordin de către Consiliul de nivel superior[70].

3. Pentru alte motive oricât de grave, externe, imputabile şi dovedite juridic, competent pentru excluderea din Ordin, este Consiliul de nivel superior, la cererea Consiliului Fraternităţii locale al celui în cauză; această cerere va trebui să fie însoţită de toată documentaţia referitoare la caz.

Consiliul de nivel superior va emite decretul de expulzare, după ce va fi examinat în mod colegial cererea şi documentaţia respectivă şi va fi verificat păstrarea normelor de Drept şi ale Constituţiunilor[71].

4. Decretul de expulzare, spre a putea fi pus în execuţie, trebuie să fie confirmat de Consiliul Naţional, căruia îi va fi transmisă toată documentaţia.

Art. 59

Oricine se socoate lezat de vreo hotărâre luată

---

70 Cfr. cn. 316; 1733 ss.

71 Constituţiunile precedente din anul 1957 la art. 147 recomandă: "Vizitatorii... şi Miniştrii să se străduiască a aduce pe calea cea bună pe greşitori. Totuşi, reamintindu-ne cuvintele şi exemplele seraficului Părinte, să se poarte totdeauna cu dragoste şi şi prudenţă, fără a folosi cuvinte aspre şi de rigoare excesivă". Acest spirit trebuia să însoţească "observarea normelor de Drept".

împotriva sa, are dreptul de a recurge, în termen de trei luni, la COnsiliul de nivel superior celui ce a emis hotărârea şi apoi ca instanţe succesive, la foruri de nivele superioare, până la Prezidenţia Internaţională a OFS. Iar în ultimă instanţă la Sfântul Scaun[72].

Art. 6)

Câte se spun în această Constituţiune relativ la Fraternitatea locală se pot aplica şi la Fraternităţile personale.

Fraternitatea regională

Art. 61

1. Fraternitatea regională este uniunea organică a tuturor Fraternităţilor locale existente pe un teritoriu sau care se pot integra într-o unitate naturală, fie prin vecinătatea geografică, fie prin problemele comune, şi realităţile pastorale. Ea asigură legătura între Fraternităţile locale şi cele Naţionale în vederea unităţii OFS-ului şi prin integrarea colegială a diferitelor Obedienţe franciscane, care eventual se îngrijesc de asistenţa spirituală în zonă.

2. Constituirea Fraternităţii regionale aparţine de drept Consiliului Naţional, după Constituţiuni şi după Statutele Naţionale; despre ea vor fi informaţi Superiorii religioşi, de la care va trebui să se ceară asistenţă

72 Cfr. can. 1732-1739. Drepturile persoanei sunt garantate la toate nivelele De Dreptul universal al Bisericii şi de aceste Constituţiuni.

spirituală.

3. Fraternitatea regională îşi are sediul propriu şi e animată şi condusă de un Ministru sau de un Preşedinte şi de un Consiliu, aleşi cum se cuvine. Statutele Naţionale le definesc structura şi rolurile.

Art. 62

Consiliul regional are următoarele atribuţii:

a) să pregătească ţinerea Capitolului electiv; b) să promoveze, să animeze şi să coordoneze în respectiva regiune, viaţa şi activitatea OFS şi încadrarea lui în Biserica particulară; c) să elaboreze, după indicaţiile Consiliului Naţional şi în colaborare cu el, programul de muncă al OFS în regiune şi să se ocupe de răspândirea Fraternităţilor locale; d) să transmită Fraternităţilor locale directivele Consiliului Naţional şi ale Bisericii locale; e) să se ocupe de formare animatorilor; f) să ofere Fraternităţilor locale activităţi de susţinere a muncilor de formare şi de activitate; g) să discute şi să aprobe relatarea anuală pentru Consiliul Naţional, h) să decidă vizita frăţească a Fraternităţilor locale, chiar dacă nu a fost cerut, atunci când circumstanţele o cer; i) să hotărască cu justeţe asupra destinaţiei fondurilor disponibile şi în general, să ia măsuri în problemele privitoare la finanţe şi afacerile economice ale Fraternităţii regionale; j) să îndeplinească şi alte datorii indicate în

Constituţiuni sau necesare pentru atingerea scopurilor proprii.

Art. 63

1. Rămânând în vigoare coresponsabilitatea Consiliului în animarea şi conducerea Fraternităţii regionale, e de datoria Ministrului, care este primul responsabil, să se îngrijească ca să fie puse în practică orientările şi deciziile Consiliului, pe care îl va informa de ceea ce a lucrat.

2. Ministrul regional mai are următoarele obligaţii; a) să convoace şi să prezideze reuniunile Consiliului regional; să convoace la fiecare trei ani capitolul electiv regional; b) să» prezideze şi să confirme personal sau printr-un delegat care face parte din Consiliul regional, alegerile Fraternităţilor locale. c) Să efectueze vizita frăţească la Fraternităţile locale, personal sau printr-un delegat, membru al Consiliului; d) să participe la întrunirile stabilite de Consiliul Naţional; e) să reprezinte Fraternitatea când acestea primeşte personalitatea juridică pe plan civil; f) să pregătească darea de seama anuală pentru Consiliul Naţional; g) să ceară cel puţin o dată la trei ani, cu consensul Consiliului, vizita pastorală şi vizita frăţească

Art. 64

Capitolul regional este organul reprezentativ al

tuturor Fraternităţilor existente într-o regiune cu putere electivă şi deliberativă.

Statutele Naţionale să prevadă formalităţile de convocare, de compoziţie, de periodicitate şi competenţele.

Fraternitatea Naţională

Art. 65

1. Fraternitatea naţională este uniunea organică a Fraternităţilor locale existente pe teritoriul Statelor sau entităţilor naţionale, legate şi coordonate între ele prin Fraternităţile regionale, unde există.

2. E de datoria Preşedinţiei Consiliului Internaţional să înfiinţeze noi unităţi naţionale, la cererea şi în dialog cu Consiliile Fraternităţilor interesate. Să fie informaţi Superiorii competenţi religioşi ai Naţiunii, căreia i se cere asistenţa spirituală

3. Fraternitatea naţională:

— Se conduce după Statut propriu;

— Are sediu propriu;

— Este animată şi condusă de un Ministru sau Preşedinte şi de un Consiliu, aleşi în mod legal.

Art. 66

Consiliul naţional are datoria de:

a) a pregăti celebrarea Capitolului naţional electiv, după Statutul propriu; b) a face cunoscută şi a promova în propria-i Naţiune, spiritualitatea franciscană seculară; e) a

hotărî programele de activităţi anuale cu caracter naţional; d) a căuta, a semnala, a publica, şi difuza instrumentele necesare pentru formarea de franciscani seculari; e) a însufleţi şi coordona activităţile Consiliilor regionale; f) a menţine legătura cu Preşedinţia Consiliului Internaţional OFS; g) a alege reprezentantul Naţional la Consiliul Internaţional, luându-şi obligaţia cheltuielilor pe care acesta trebuie să le susţină pentru îndeplinirea mandatului său; h) a discuta şi aproba relaţiile anuale pentru Consiliul Internaţional; i) a se îngriji de reprezentarea OFS în organismele ecleziale la nivel naţional; j) a stabili vizita frăţească la consiliile fraternităţilor regionale şi locale, chiar dacă nu este cerută, dar o cer împrejurările; k) a hotărî cu justeţe destinaţia fondurilor disponibile şi. În general în afacerile economice ale Fraternităţii.

1) a îndeplini şi alte însărcinări prevăzute de Constituţiuni sau necesare pentru a-şi atinge scopurile proprii.

Art.67.

1. Rămânând în vigoare coresponsabilitatea Consiliului în animarea şi călăuzirea Fraternităţii Naţionale, e de datoria Ministrului, care este primul responsabil, să se îngrijească de punerea în practică a indicaţiilor şi hotărârilor Consiliului, pe care îl va informa despre ceea ce a făcut

2. Ministrul Naţional are datoria de:

a) a convoca şi prezida reuniunile Consiliului Naţional; a convoca la fiecare trei ani Capitolul naţional electiv, după Statutele Naţionale:

b) a dirija şi coordona împreună cu responsabilii naţionali, activităţile operative la nivel naţional; e) a raporta despre viaţa şi activitatea OFS din ţara proprie Consiliul şi Capitolul naţional; d) a reprezenta Fraternitatea naţională în relaţiile cu autorităţile bisericeşti şi civile. Dacă Fraternitatea naţională are personalitate juridică civilă, reprezentarea legală îl priveşte pe Ministru:

e) a prezida şi confirma personal sau printr-un delegat, care să fie membru al Consiliului naţional, alegerile regionale; f) a efectua vizita frăţească la Consiliile regionale, personal sau printr-un delegat, membru al Consiliului naţional; g) a cere vizita pastorală şi frăţească cu consensul Consiliului, cel puţin o dată la trei ani.

Art. 68

1. Capitolul Naţional este organul reprezentativ al Fraternităţilor existente într-un stat sau naţiune, cu putere legislativă şi electivă. Poate lua hotărâre legislativă şi emana norme, în conformitate cu Regula şi Constituţiunile, valide în acea naţiune. Statutele naţionale îi determină

compoziţia, periodicitatea, competenţele şi modul de convocare al Capitulului naţional.

2. Statutele naţionale pot completa şi alte forme de reuniuni şi de adunări pentru a promova viaţa şi apostolatul la nivel naţional

Fraternitatea Internaţională Art. 69

1. Fraternitatea Internaţională se compune din uniunea organică a tuturor Fraternităţilor franciscane seculare catolice din lume. Ea se identifică cu întregul OFS. Îşi are propria personalitate juridică în Biserică. Se organizează şi activează în conformitate cu Constituţiunile şi cu propriul ei Statut.

2. Confraternitatea Internaţională este condusă şi animată de Ministrul sau Preşedintele ei cu Consiliul internaţional (CIOFS) care îşi are sediul „la Roma (Italia).

Art. 70

1. Consiliul Internaţional este compus din următorii membri, aleşi după norma Constituţiunilor şi a Statutului propriu:

— Fraţii profeşi ai OFS;

— Religioşii franciscani ai Ordinului I ŞI TOR, care să fie asistenţi spirituali ai OFS;

— Reprezentanţi ai Gi. Fra (Tineretul Franciscan) «11 – 1»

Mai fac parte din Consiliul Internaţional şi cei patru

asistenţi generali ai OFS.

2. În sânul Consiliului Internaţional este alcătuită Preşedinţia CIOFS-ului, care face parte integrantă din el.

3. Consiliul Internaţional se reuneşte în Capitolul General OFS cu putere legislativă, deliberativă şi electivă.

4. Capitolul General electiv se ţine la fiecare 6 ani, după norme stabilite de Constituţiuni şi de Statutele proprii.

Art. 71

Scopurile şi atribuţiile CIOFS sunt:

a) de a promova şi susţine viaţa evanghelică, după spiritul Sf. Francisc de Assisi, în starea seculară a credincioşilor care trăiesc în lumea întreagă; b) de a întări legătura de comuniune, de colaborare, de împărtăşire între Fraternităţile naţionale; de a face operativă interdependenţa şi reciprocitatea OFS la diferite nivele ale fraternităţii; de a spori sensul unităţii OFS, respectând pluralismul persoanelor şi grupurilor şi conştiinţa unei responsabilităţi speciale, în relaţiile dintre ele; e) de a armoniza după natura originară a OFS, tradiţiile sănătoase cu problemele actuale pe plan teologic, pastoral şi legislativ, în vederea unei formări specifice evanghelico-franciscane; d) de a contribui în linie cu tradiţia OFS la difuzarea ideilor şi iniţiativelor ce ar favoriza disponibilitatea franciscanilor seculari în viaţa Bisericii şi

societăţii; e) de a interveni cu duh de slujire, prin Preşedinţia proprie, după împrejurări şi o prudentă considerare a ei la opera de ajutare frăţească şi la clarificarea şi rezolvarea problemelor grave şi urgente ale OFS:

f) de a întări la nivel mondial, raporturile reciproce de colaborare între OFS şi membrii altor Familii Franciscane; g) de a colabora cu Organizaţiile şi Asociaţiile care apără aceleaşi valori.

Art. 72

Preşedinţia CIOFS se compune din:

— Ministru general;

— Vice Ministru;

— Consilieri internaţionali, aleşi ca reprezentanţi ai diferitelor sfere linguistice, după Statutul CIOFS;

— Un membru al Tineretului Franciscan;

— Asistenţii Generali ai OFS.

Art. 73

Datoriile şi sarcinile Preşedinţiei, ca organ executiv al Consiliului Internaţional sunt următoarele:

a) să coordoneze, să însufleţească şi să conducă OFS pe plan internaţional; b) să vegheze la aplicarea hotărârilor Capitulului General:

e) să ia hotărâri asupra problemelor urgente spre mai marele bine al OFS şi care n-au fost prevăzute de

Constituţiuni şi de Statutele Ciofs, informând Consiliul Naţional interesat şi Capitolul General următor.

Art. 74

1. Ţinându-se seama şi de marea responsabilitate a Preşedinţiei în conducerea şi însufleţirea Consiliului Internaţional, e de datoria Ministrului General, care este primul responsabil să aibă grijă să fie puse în practică normele şi hotărârile Consiliului Internaţional şi ale Preşedinţiei, pe care îl va informa despre activitatea sa.

2. Ministrul General mai are datoria de:

a) a convoca şi prezida reuniunile Preşedinţiei, după Statutul propriu; b) a convoca, cu consensul Preşedinţiei şi de a prezida reuniunile Capitolului General; e) a fi semn vizibil şi efectiv al comuniunii şi al reciprocităţii vitale dintre OFS şi Miniştrii generali ai Primului ordin Franciscan şi altor, pe lână care reprezintă OFS-ul şi să cultive legătura cu Conferinţa Asistenţilor Generali; d) să reprezinte OFS la nivel mondial pe lângă autorităţile ecleziastice şi civile e) să efectueze vizita frăţească la Consiliile Naţionale, personal sau printr-un delegat membru al CIOFS;

O de a prezida şi confirma alegerile Consiliile Naţionale, personal sau printr-un delegat, membru al CIOFS; g) de a cere cu consimţământul Preşedinţiei, vizita pastorală de la Uniunea Miniştrilor Generali ai Primului

Ordin şi ai TOR-ului; h) de a interveni în cazurile urgente, informând despre aceasta Preşedinţia; i) de a semna documentele oficiale ale OFS; j) de a exercita cu consimţământul Preşedinţiei şi în unire cu un alt Consilier al Preşedinţiei, desemnat de ea, drepturile civile ale Consiliului Internaţional.

Art. 75

Sarcinile specifice ale Consilierilor internaţionali sunt determinate de Statutele CIOFS-ului.

ALEGEREA ÎN FUNCŢII ŞI ÎNCETAREA

Alegeri

Art. 76

1. Alegerile la diferite nivele se vor ţine după norma Dreptului Bisericii şi ale Constituţiunilor[73].

Convocarea să se facă cel puţin cu o lună de zile mai înainte, indicându-se locul, ziua şi ora alegerilor.

2. Adunarea electivă, sau Capitolul. Va fi prezidată de Ministrul Consiliului de nivel imediat superior sau de un delegat al său. Care să confirme alegerea.

În Fraternităţile locale şi regionale. Preşedintele sau delegatul pentru a prezida, să nu fie membru al Fraternităţii în care se ţin alegerile.

---

73 Cfr. can. 164 «s.

Să fie prezent Asistentul spiritual de nivel imediat superior, sau un delegat al său. Ca martor al comuniunii cu Primul ordin şi cu TOR.

Un reprezentant al Uniunii Miniştrilor generali ai Primului ordin şi TOR prezidează şi confirmă alegerile Preşedinţiei Internaţionale.

3. Preşedintele Capitolului şi Asistentul de nivel superior nu au dreptul de vot.

4. Pentru fiecare adunare electivă să se desemneze un secretar şi doi scrutători[74].

Art. 77

1. În Fraternitatea locală au voce activă şi pasivă profeşii cu voturi perpetue ai aceleiaşi fraternităţi. Voce numai activă au profeşii simpli şi Asistentul spiritual.

2. La alte nivele au voce activă: membrii Consiliului care termină oficiul, reprezentanţii la nivel imediat inferior. Reprezentanţii Tineretului Franciscan, dacă sunt profeşi şi ai Asistenţilor spirituali. Este de datoria Statutelor particulare de a stabili norme mai concrete pentru aplicarea normei expuse mai sus, având grijă de a se asigura o bază electivă mai amplă. Au voce pasivă franciscanii seculari, cu profesiune perpetuă, din fraternitatea respectivă.

74 Cfr. can 173.

Art. 78

1. Pentru alegerile Ministrului se cere majoritatea absolută a voturilor celor prezenţi, exprimate în secret. După două scrutine fără rezultat, se procedează prin balotaj între primii doi membri care au obţinut numărul cel mai mare de voturi, sau dacă sunt mai mulţi de doi, între cei doi candidaţi cu mai mare vechime în profesiune; după al treilea scrutin, dacă se rămâne la paritate de voturi, se socoate ales cel mai vârstnic în profesiune.

2. Pentru alegerile Vice Ministrului se procedează în acelaşi fel.

3. Pentru alegerea Consilierilor, după un prim scrutin fără majoritate absolută este suficient un al doilea scrutin cu majoritate relativă a voturilor celor prezenţi, exprimate în secret, afară de cazul când Statutele particulare cer o mai largă majoritate.

4. Secretarul proclamă rezultatul alegerilor; Preşedintele, dacă totul a decurs în regulă, iar cei aleşi au acceptat oficiile, confirmă alegerea după Ritual[75].

Art. 79

1. Miniştrii pot fi aleşi pentru două mandate de 3 ani consecutiv. Când împrejurările excepţionale o cer. Pentru a treia şi ultima alegere succesivă în funcţia de Ministru va

---

75 Cfr. Ritual OFS partea II, cap.2.

fi necesară majoritatea de 2/3 din voturile celor prezenţi, majoritate care trebuie să se obţină în primul scrutin şi confirmarea Preşedintelui Adunării elective.

2. Pentru alegerea Ministrului General al OFS, al cărui mandat este de 6 ani. Sunt valabile aceleaşi norme[76].

3. Consilierii pot fi aleşi pentru mai multe perioade succesive de trei ani. Începând cu a treia alegere succesivă, va fi necesară majoritatea de 2/3 din voturile celor prezenţi.

Trebuie să se procedeze în aşa fel ca, după două, perioade de trei ani, să se reînnoiască cel puţin a treia parte din Consiliu.

4. Pentru alegerea Consilierilor Preşedinţiei CIOFS, al cărui mandat este de 6 ani, sunt valabile aceleaşi norme.

5. Consiliul de nivel superior are dreptul şi datoria de a invalida alegerile şi de a le convoca din nou, în toate cazurile de nerespectare ale precedentelor norme.

Art. 80

Statutele particulare pot conţine dispoziţii ulterioare de aplicat în materie de alegeri, numai să nu contrazică Constituţiunile.

PREVEDERI PENTRU CAZURI DE LOCURI VACANTE, RENUNŢĂRI, DEMISII

---

76 Cfr. Constituţiunile art. 70,4.

Posturi vacante

Art. 81

1. Când postul de Ministru rămâne vacant prin deces, renunţare acceptată, schimbare, absenţă sau alt impediment cu caracter definitiv. Vice Ministrul preia funcţiile până la sfârşitul mandatului pentru care a fost ales. Dacă au trecut deja doi ani de la alegere; iar la nivel internaţional trebuie să treacă 4 ani. În caz contrar. Vice Ministrul să asume funcţiile Ministrului până la Capitolul electiv pe care va trebui să-l convoace cu consimţământul Consiliului. În timp de 6 luni de la data la care postul a rămas vacant.

Unul dintre Consilieri să fie ales ca Vice Ministru al Consiliului fraternităţii, pe aceiaşi perioadă de timp.

2. Rămânând vacant postul de Consilier. Consiliul va proceda la înlocuirea lui în conformitate cu Statutele proprii, cu valabilitate până la capitolul electiv.

Funcţii incompatibile

Art. 82

Următoarele funcţii sunt incompatibile:

a) Funcţia de Ministru la două nivele diferite; b) Funcţiile de Ministru, Vice Ministru, Secretar şi Econom la acelaşi nivel.

Renunţarea la funcţie

Art. 83

1. Renunţarea în Capitul a Ministrului de orice nivel va fi acceptată de însuşi Capitolul.

Renunţarea Ministrului, în afara Capitolului, va fi prezentată propriului Consiliu. Eventuala acceptare a renunţării trebuie să fie confirmată de Ministrul de nivel superior49, iar pentru Ministrul General, de Uniunea Miniştrilor Generali ai Primului Ordin şi ai TOR.

2. Renunţarea la alte oficii se prezintă Ministrului şi Consiliului său, căruia şi revine competenţa de a primi renunţarea.

Înlocuirea Art. 84

1. În caz de neîndeplinire a propriilor datorii din partea Ministrului, Consiliul interesat să informeze Ministrul şi Consiliul de nivel superior, care au competenţa de a examina cazul şi, dacă e nevoie, să autorizeze alegerea unui nou Ministru.

2. Ministrul de nivel superior, pentru o pricină gravă, publică şi dovedită, poate, cu consimţământul Consiliului său manifestat prin vot secret, să dispună înlocuirea unui Ministru de nivel inferior.

3. Înlocuirea din alte oficii ale Consiliului, când e vorba de un caz grav, îl priveşte pe Ministrul Consiliului căruia îi aparţine, cu consimţământul acestui Consiliu, exprimat prin vot secret.

4. Împotriva înlocuirii poate interveni recursul

suspensiv pe lângă Consiliul de nivel imediat superior celui care a dispus

49 Cfr. Constituţiunile art. 76 şi 78. Ministrul General superior prezidează şi confirmă alegerile.

Sancţionarea, în termen de 30 de zile; în mod succesiv şi la celelalte nivele ale Ordinului.

5. Eventuala înlocuire a Ministrului General este de competenţa Uniunii Miniştrilor Generali ai Primului Ordin şi al TOR-ului.

Titlul IV
ASISTENŢA SPIRITUALĂ ŞI PASTORALĂ A OFS

Art85

1. Ca parte integrantă a Familiei Franciscane şi chemat să trăiască carisma lui Francisc la nivel laic, secular, OFS are relaţii strânse şi particulare cu Primul Ordin şi cu TORÂ0.

2. Grija spirituală şi pastorală a OFS, încredinţată de Biserică Primului Ordin şi TOR, este o datorie mai întâi de toate a Miniştrilor Generali şi Provinciali. Pe aceştia îi priveşte acel „altius moderamen" (înalta cârmuire) despre care aminteşte can.303. Înalta cârmuire trebuie să garanteze fidelitatea OFS faţă de carisma franciscană, comuniunea cu Biserica şi unirea cu Familia Franciscană, valori ce reprezintă pentru franciscanii seculari un angajament pe viaţă[77].

Art. 86

1. Miniştrii Generali şi Provinciali îşi exercită funcţia faţă de OFS prin:

— Înfiinţarea de Fraternităţi;

— Vizita pastorală;

— Asistenţa spirituală a Fraternităţilor la diferite nivele; îşi pot exercita aceste obligaţii personal sau printr-

77 Cfr. Regula OFS art 6, Ritual OFS 11,29 ss.

un delegat al lor propriu.

2. Acest serviciu al Miniştrilor religioşi este un mare ajutor, dar nu înlocuieşte pe Miniştri şi Consiliile seculare, cărora le aparţine cârmuirea, coordonarea şi animarea Fraternităţilor la diferite nivele.

Art. 87

1. Pentru tot ceea ce priveşte OFS-ul, luate în ansamblu, „înalta conducere” trebuie exercitată de miniştrii generali în chip colegial.

2. E de datoria Miniştrilor generali din Primul Ordin şi TOR:

— Să întreţină legătura cu Sfântul Scaun în ceea ce priveşte aprobarea de documente legislative sau liturgice, a căror aprobare e de competenţa Sf. Scaun;

— Să viziteze CIOFS şi Consiliul lui de Preşedinţie[78];

— Să confirme alegerea Ministrului general al OFS;

— Să confirme Statutul CIOFS[79].

3. Fiecare Ministru general, în sfera competenţei proprii, să se intereseze de zelul religioşilor şi de pregătirea lor pentru slujirea OFS, după Constituţiunile respective şi Constituţiunile OFS.

Art. 88

Miniştrii provinciali religioşi să-şi exercite funcţia ţinând cont de organizarea OFS.

---

78 Cfr. Constituţiuni art. 94,2 şi 3.
79 Cfr. Constituţiuni art. 6,1.

Miniştrii provinciali ai diferitelor Obedienţe, cu jurisdicţia în acelaşi teritoriu, să caute în mod colegial modalitatea de a-şi îndeplini misiunea proprie în privinţa OFS.

Art. 89

1. În virtutea reciprocităţii vitale dintre religioşii şi secularii Familiei Franciscane şi a responsabililor superiorilor majori, în toate Fraternităţile OFS trebuie asigurată asistenţa spirituală ca element de bază al comuniunii. Acest serviciu cade în seama Asistenţilor spirituali, numiţi după normele prezentelor Constituţiuni şi de Statutul „pro Assistentia spirituali OFS".

2. Este dreptul şi datoria Consiliului fraternităţii de orice nivel să ceară asistenţi vrednici şi pregătiţi.

Consiliul Fraternităţii de orice nivel, să ceară Asistenţi vrednici şi pregătiţi de la superiorii Primului Ordin şi ai TOR-ului, care au competenţa de a-i numi, ascultând de Consiliul Fraternităţii interesate54.

3. Asistentul spiritual, care de regulă e un religios franciscan, trebuie să fie martor al spiritualităţii franciscane şi al iubirii frăţeşti, a religioşilor faţă de franciscanii seculari şi legătura de comuniune dintre Ordin şi OFS.

4. Asistentul spiritual este membru al Consiliului fraternităţii căreia îi prestează asistenţa şi colaborează cu

el în toate activităţile.

În chip special este de datoria Asistentului să coopereze la formarea iniţială şi permanentă a fraţilor.

5. Asistentul spiritual nu-şi exercită dreptul de vot în problemele economice.

Art. 90

1. Asistenţii generali sunt numiţi de Miniştrii generali respectivi, după consultarea cu Consiliul Preşedjnţiei CIOFS. Asistenţii generali prestează serviciu la Consiliul Internaţional şi la Preşedinţia sa şi se îngrijesc în mod colegial de asistenţa spirituală a OFS în totalitatea sa.

2. La nivel naţional, pentru asistenţa spirituală trebuie stabilite norme care să concorde cu Uniunea interobedienţială a Miniştrilor provinciali cu Consiliul naţional OFS. Asistenţii naţionali sunt numiţi de Conferinţele respective ale Superiorului, dacă e unul pe Naţiune, consultând Consiliul naţional. Asistenţii naţionali lucrează colegial în serviciul Consiliului Naţional şi în Coordonare, la nivel naţional, cu Asistenţi regionali.

3. Asistenţa spirituală a Fraternităţii regionale va fi coordonată de colegiul Asistenţilor naţionali (sau de Asistentul naţional) după Constituţiuni şi Statutele proprii.

4. Asistenţa spirituală a Fraternităţii regionale este condusă şi coordonată de Colegiul Asistenţilor regionali

(sau de Asistentul regional) după Constituţiuni şi Statutele proprii

5. În Fraternităţile înfiinţate în bisericile sau casele franciscane să se promoveze uniunea frăţească între cele două comunităţi; cea religioasă şi cea seculară.

Art. 91

1. Asistentul spiritual să fie un preot franciscan, aparţinând Primului Ordin sau TOR.

2. Pot fi delegaţi să asiste Fraternităţile şi preoţi aparţinând altor Institute franciscane sau preoţi diecezani, aparţinând OFS-ului. Dacă au primit autorizaţia Superiorului respectiv sau a Ordinarului diecezan.

3. Pentru a promova viaţa fraternităţilor şi, în particular, când nu este posibil a se da Fraternităţii un Asistent spiritual, sau când acelaşi asistent trebuie să asiste la mai multe Fraternităţi, Superiorul major franciscan poate cere, cu sfatul Consiliului fraternităţii interesate, colaborarea animatorilor şi animatoarelor, vrednici şi pregătiţi, religioşi şi laici, dând prioritate mărturiei de viaţă şi capacităţii de a comunica spiritualitatea franciscană.

Superiorul sau Asistentul provincial rămâne responsabil de asistenţa spirituală ca şi de serviciul pastoral şi sacramental al Fraternităţii.

4. În mod excepţional şi pentru ca Fraternitatea să

aibă o îngrijire pastorală corespunzătoare, Superiorul major franciscan poate delega asistenţa spirituală a Fraternităţii locale unui preot diecezan sau religios franciscan, având totdeauna autorizaţia Superiorului respectiv.

VIZITA FRĂŢEASCĂ ŞI VIZITA PASTORALĂ

Art. 92

1. Scopul vizitei, fie pastorale fie fraterne este acela de a întări spiritul evanghelic franciscan, de a asigura fidelitatea faţă de carismă şi Regulă, de a oferi ajutor vieţii de frăţietate, de a consolida legătura unităţii Ordinului şi să promoveze cea mai eficace introducere în Familia Franciscană şi în Biserică. (Reg.26)

2. În Fraternităţile locale şi la Consiliile de diferite nivele, vizitatorul va verifica vitalitatea evanghelică şi apostolică, observarea Regulii şi Constituţiunilor, încadrarea Confraternităţii în Ordin şi în Biserică. \.)

3. În vizitele la Fraternităţile locale şi Consiliile de diferite nivele, vizitatorul va comunica din timp Consiliului interesat obiectul şi programul vizitei. Va inspecta registrele şi actele, inclusiv cele referitoare la alegerea Consiliului şi administrarea bunurilor Va încheia un proces verbal despre vizita efectuată, notându-l între actele ce rămân în registrul special al Fraternităţii vizitate şi va aduce şi la cunoştinţa Consiliului care a cerut vizita.

4. În vizita ce o face la Fraternitatea locală. Vizitatorul se va întâlni cu întreaga Fraternitate şi cu grupurile şi secţiile din care că se compune. Va da o atenţie deosebită fraţilor care se află în perioada de formare şi acelor fraţi care ar dori să aibă o convorbire personală. Unde va fi cazul, va proceda la corijarea frăţească a greşelilor şi lipsurilor ce le-ar constata acolo.

5. Cei doi vizitatori, religios şi secular, dacă e de folos Fraternităţii, pot efectua împreună vizita, potrivindu-şi din timp programul ca să convină fiecăruia dintre ei.

6. Vizita pastorală şi fraternă efectuată la nivel imediat superior, nu este o piedică pentru fraternitatea vizitată de a-şi menţine dreptul să recurgă la Consiliul sau Superiorul religios superior, informându-l de aceasta pe responsabilul religios sau laic, care a efectuat vizita precedentă.

Art. 93

1. Vizita frăţească este un moment de comuniune, o expresie a slujirii şi al interesului concret al responsabililor laici la diferite nivele, pentru ca Fraternitatea să crească, să fie fidelă vocaţiei sale[80].

2. Ministrul Fraternităţii de orice nivel, cu consimţământul Consiliului, să ceară măcar la trei ani vizita frăţească a Ministrului de nivel superior[81].

---

80 Cfr. Constituţiunile 51,le, 63,2g; 67,2g.
81 Când vizita nu este recerută ca datorie cfr.

3. În acest spirit, Vizitatorul, va promova dialogul şi colaborarea între fraţi şi îi va stimula să realizeze în concret opţiunile franciscane, de care franciscanii seculari trebuie să fie martori şi promotori în societate

4. Între diferitele iniţiative pentru atingerea scopului vizitei, Vizitatorul va da o atenţie deosebită la:

— Trăinicia formării incipiente şi permanente;

— Relaţiile întreţinute cu alte Fraternităţi, la diferite nivele, cu tinerii franciscani şi cu toată Familia Franciscană;

— Observarea directivelor şi normelor CIOFS şi ale altor. Consilii.

— Prezenţa în Biserica particulară.

5. Vizitatorul va verifica registrul de casă şi orice document cu privire la situaţia patrimonială a Fraternităţii şi eventuala condiţie de persoană juridică, pe plan civil, fiind cuprinse aici şi aspectele fiscale.

Unde crede de cuvinţă, în aceste probleme Vizitatorul va putea solicita şi asistenţa unei persoane competente.

6. Vizitatorul va verifica actele alegerii Consiliului, va cerceta calitatea slujirii oferite Fraternităţii de către Ministru şi alţi responsabili şi va studia cu ei soluţionarea eventualelor probleme.

Constituţiuni 62, h; 66,1

Când s-ar descoperi că, din anumite motive, serviciul lor nu este desfăşurat pe măsura cerinţelor Fraternităţii, Vizitatorul va propune iniţiative oportune, ţinându-se cont în împrejurăir deosebite, de cele stabilite cu privire la renunţări şi îndepărtări din oficii57.

7. Vizitatorul nu poate vizita propria Fraternitate şi nici Consiliul de alt nivel decât cel al cărui membru este.

Vizita pastorală

Art. 94

1. Vizita pastorală este o expresie a acelui „altius moderamen” (o mai înaltă direcţiune) şi a grijei pastorale a OFS, acordată de Biserică Primului Ordin şi TOR-ului. Ea se efectuează în numele Bisericii şi serveşte la garantarea şi promovarea observării Regulii şi Constituţiunilor şi la fidelitatea faţă de carisma franciscană.

2. Ministrul General al OFS, cu consensul Consiliului Preşedinţiei, să ceară măcar o dată la fiecare 6 ani, vizita Uniunii Miniştrilor Generali.

3. Miniştrii naţionali, cu consimţământul Consiliului, să ceară vizita, cel puţin la fiecare trei ani, de la Conferinţa Asistenţilor Generali.

4. Miniştrii Fraternităţilor regionale şi locale, cu consimţământul respectivelor Consilii, să ceară vizita cel puţin odată la trei ani, de la Superiorii religioşi, după

Statutele proprii.

5. Pentru motive urgente şi grave sau în caz de împiedicare a Ministrului şi a Consiliului, vizita pastorală se poate efectua şi din iniţiativa Superiorului religios competent.

Art. 95

1. Vizitatorul îşi va desfăşura misiunea respectând organizarea şi dreptul propriu al OFS.

2. După ce va verifica înfiinţarea canonică a Fraternităţii, se va interesa despre relaţiile dintre Fraternitate şi Asistentul ei spiritual, precum şi de cele cu Biserica particulară; se va întâlni cu păstorii, ei (Episcop, paroh) dacă va socoti potrivit, în vederea favorizării comuniunii şi serviciului spre edificarea Bisericii.

3. Va promova colaborarea în sensul coresponsabilităţii dintre responsabili seculari şi Asistenţii religioşi. Va trebui să verifice calitatea asistenţei spirituale, ce se dă Fraternităţii vizitate, să încurajeze pe Asistenţii spirituali în serviciul lor şi să promoveze formarea spirituală şi pastorală.

4. Va acorda o atenţie deosebită programelor, metodelor şi experienţelor de formare, vieţii liturgice, rugăciunii şi activităţilor apostolice ale Fraternităţii

Titlul VII
TINERETUL FRANCISCAN

Art. 96

1. OFS-ul, în virtutea a însăşi vocaţiei sale, trebuie să fie gata de a-şi împărtăşi experienţa sa de viaţă evanghelică tinerilor care se simt atraşi de Sf. Francisc de Assisi şi să caute mijloacele de a le-o prezenta lor în mod cât mai corespunzător.

2. Tineretul Franciscan (gura = în italiană: Gioventu Franciscana), precum este el înţeles în aceste Constituţiuni şi pentru care OFS-ul se consideră în mod special responsabil, este format din acei tineri care se simt chemaţi de Duhul Sfânt să experimenteze în Fraternitate viaţa creştină, în lumina mesajului Sf. Francisc de Assisi, adâncindu-şi vocaţia în cadrul Ordinului Franciscan Secular.

3. Membrii Tineretului Franciscan, consideră Regula OFS-ului ca un document inspirat pentru cultivarea vocaţiei lor creştine şi franciscane, fie luaţi aparte, fie în grupuri. După o perioadă obişnuită de formare, cel puţin un an, îşi întăresc această nobilă dorinţă, printr-un angajament personal, în faţa lui Dumnezeu şi în faţa fraţilor.

4. Membrii Tineretului Franciscan care doresc să

depună Profesiunea în OFS să ţină seama de cele prescrise în Regulă, în Constituţiuni şi în Ritualul OFS-ului.

5. Tineretul Franciscan îşi are organizarea sa specifică şi metodele pedagogice de formare corespunzătoare cu nevoite tineretului, după realităţile existente în diferite ţări. Când Tineretul Franciscan al unei anumite ţări voieşte să-şi aibă Statutele proprii, acestea trebuie prezentate de către Consiliul Naţional OFS, la Preşedinţia CIOFS spre aprobare.

6. Tineretul Franciscan, ca o componentă a Familiei Franciscane, va cere de la Superiorii religioşi şi de la responsabilii seculari competenţi, asistenţa spirituală, pastorală şi frăţească.

Art97

1. OFS va căuta mijloacele cele mai potrivite pentru a promova vitalitatea şi răspândirea Asociaţiei Tineretului Franciscan; va fi alături de tineri pentru a-i încuraja şi a le procura mijloacele care pot să-i ajute să progreseze pe calea lor de dezvoltare umană şi spirituală.

2. Pentru a promova o cât mai strânsă unire cu OFS, responsabilii Asociaţiei Tineretului Franciscan la nivel internaţional, naţional şi cel imediat inferior să fie tineri franciscani seculari profeşi.

3. Un reprezentant al Tineretului Franciscan, care va trebui să fie franciscan secular profes, să fie desemnat de

a face parte din Consiliul OFS, la diferite nivele; de asemenea, un reprezentant al OFS-ului, desemnat de Consiliului respectiv, să facă parte din Consiliul Tineretului Franciscan de acelaşi nivel.

Chiar şi Consiliul Fraternităţii locale, unde există un grup al Tineretului Franciscan, dar ai cărui membrii nu sunt franciscani seculari profeşi, să invite pe respectivul reprezentant să participe la activitatea Consiliului, dar fără drept de vot.

ÎN COMUNIUNE CU FAMILIA FRANCISCANĂ ŞI CU BISERICA

Art. 98

1. Franciscanii seculari să se străduiască a trăi în „comuniune vitală reciprocă” cu toţi membri Familiei Franciscane. Să fie dispuşi a promova iniţiative comune sau să participe cu religioşii şi religioasele Primului, al Doilea şi al Treilea Ordin, cu Institutele Seculare şi cu celelalte grupuri bisericeşti laice, care recunosc pe Sf. Francisc ca model şi inspirator, pentru a colabora la răspândirea Evangheliei, pentru a înlătura cauzele de marginalizare şi de a sluji cauzele păcii.

2. Trebuie în chip special să cultive cu deosebit afect, care să se traducă în iniţiative concrete, comuniunea fraternă cu surorile de viaţă contemplativă, care ca Sf. Clara de Assisi, dau mărturie în Biserică şi de la

rugăciunile cărora aşteptăm abundenţa harurilor pentru fraternităţi şi pentru operele de apostolat.

Art. 99

1. Ca parte vie a Poporului lui Dumnezeu şi conformându-se Seraficului Părinte, secularii franciscani, „uniţi în deplină comuniune cu Papa şi cu Episcopii” să se străduiască a cunoaşte şi aprofunda doctrina propusă de magisterul Bisericii, prin documentele cele mai însemnate şi să dea atenţie Duhului Sfânt care dă viaţă credinţei şi dragostei Poporului lui Dumnezeu58. Să colaboreze cu iniţiativele propuse de Sfântul Scaun, în chip special în acele sfere de activitate în care sunt chemaţi să lucreze în virtutea vocaţiei franciscane seculare.

2. OFS-ul ca societate publică internaţională, este legat printr-o legătură particulară de Pontiful Roman, de la care a primit aprobarea Regulii şi Confirmarea misiunii sale în Biserică şi în lume.

Art. 100

1. Vocaţia „de a reclădi Biserica” trebuie să emuleze pe fraţi în a iubi şi trăi sincer comuniunea cu Biserica particulară, în care îşi desfăşoară propria lor vocaţie şi îşi realizează angajamentul apostolic, fiind conştienţi că în dieceză cea care lucrează este Biserica lui Cristos[82].

2. Franciscanii seculari să-şi îndeplinească cu dăruire datoriile la care s-au angajat faţă de Biserica

82 Christul Dominus 11 CIC can 396. Cfr. 2 Cel 10 şi Cel 18.

particulară; să dea ajutor la activităţile de apostolat şi la activităţile sociale existente în diecezăˢ³. În spirit de serviciu să se facă prezenţi ca Fraternitate OFS în viaţa diecezei, gata să colaboreze cu alte grupuri bisericeşti şi să participe la Consfătuirile pastorale.

3. Fidelitatea faţă de carisma proprie, franciscană şi seculară şi mărturia unei fraternităţi sincere şi deschise sunt slujirile lor principale în Biserică, care este o comunitate de iubire. Ei să fie recunoscuţi în ea prin felul lor de a fi, din care să izvorască misiunea lor.

Art. 101

1. Franciscanii seculari să colaboreze cu Episcopii şi să urmeze îndemnurile lor întrucât ei sunt maeştrii serviciului Cuvântului şi Liturghiei şi coordonatorii diferitelor forme de apostolat în Biserica particulară[84]

2. Fraternităţile sunt supuse supravegherii Ordinariului, întrucât îşi exercită activitatea lor în Biserica particulară[85].

Art. 102

1. Fraternităţile înfiinţate într-o Biserică parohială să caute să coopereze la însufleţirea comunităţii parohiale, a liturghiei şi a relaţiilor frăţeşti, să se integreze pastoraţiei comune, cu preferinţă prin activităţile cele mai potrivite cu

---

83 Cfr. can. 311.
84 Cfr. can 394, 756, 755 etc.
85 Cfr. can 305, 392.

tradiţia şi spiritualitatea franciscană seculară.

2. În Parohiile încredinţate religioşilor franciscani, Fraternităţile exercitând o rodnică reciprocitate vitală, constituie mărturia şi afirmarea seculară a carismei franciscane în comunitatea parohială. De aceea uniţi cu religioşii, se vor îndeletnici cu difuzarea mesajului evanghelie şi a stilului de viaţă franciscană.

Art. 103

Rămânând credincioşi propriei lor identităţi, Fraternităţile să se străduiască a valorifica orice ocazie de rugăciune, de formare şi colaborare operativă cu alte grupuri ecleziale. Să primească cu plăcere pe cei care, fără să aparţină OFS-ului, vor să le împărtăşească experienţele şi activităţile lor.

INDICE ANALITIC

(numerele indică articolele constituţiei)

ADUNARE: (v. Reuniuni)

ADMINISTRATOR: al bunurilor 50, e; 52,4; 62,1; 66, k; con trol al vizitatorului 92,3.

ADMITERE: în ordin 39,1 şi 3; la profesiune 41,1; a primilor fraţi într-o fraternitate nouă 46,2; fraţilor când nu sunt fraternităţi într-o naţiune 46,3.

ALEGERE: norme generale pentru alegeri 76, s, Ministrul general 78,1; Vice Ministru 78,2; a consilierilor 78,3; voce activă şi voce pasivă la 77 (vezi capitul, majoritate)! când pot fi invalidate *19,5*.

APARTENENŢĂ: la OFS, cine poate aparţine 2.1 şi 2; semn de 43; profesiunea încorporează în Ordin 42,2.

APOSTOLAT: prezenţa activă în Biserică şi în societate Apostolat preferenţial 17,1; colaborare în Biserica particulară 101 chemarea şi 2,2; 3,1 şi 2; activitatea apostolică 50,1.

ARHIVĂ: să se păstreze actele de admitere şi de profesiune 39,4 (vezi Registre).

ASISTENŢI SPIRITUALI: prezenţa – cerută de Consiliul 5Og; 89,2; Cine poate numi – cu consultarea Consiliului respectiv 89,2; 90,1 şi 2; calităţile 89,3 şi 4; să fie preot religios franciscan 91,1, delegaţi să asiste

fraternităţile 91,2 şi 4; colaboratorii şi animatorii 91,3; este membru al Consiliului 89,4; Asistent general: cine-i numeşte şi slujirea colegială 90,1; la fel naţional 92,2 şi 3; regionali; regionali 90,4; Vizitatorul se interesează de muncă şi raporturile cu responsabilii laici 95,2; (vezi Asistenţa, Formarea şi Capitulurile)

„ASISTENŢA SPIRITUALĂ: să fie asigurată în toate Fraternităţile de către Superiorii competenţi 86.89; va fi actualizată şi respectată de Dreptul propriu al OFS 87,90; scop şi natură 86,1 şi 3.

AVERTISMENT: 58,2.

BOALA: sens creştin ai şi acceptarea morţii 27,1.

BOLNAVI: primirea 27,1; experienţa lui Dumnezeu în – şi suferinţă 12,1.

BISERICA: misterul şi misiunea ei de azi, rolul laicilor, temă li meditaţie pentru fraternităţi 14,1; martori şi instrumente ale misiunii 17,2; 14,3; 20,1; fraţii chemaţi să colaboreze la edificarea 17,1; 100,1; 20,1; reînnoirea – şi viaţa de pocăinţă 13,2; participarea la răspândirea Evangheliei şi a sfinţeniei 17,2; 3,4; prezenţa activă în biserica universală ca şi particulară.

BISERICA PARTICULARĂ: locul în care fraţii îşi desfăşoară vocaţia şi angajamentul apostolic 100,1; iubire, comuniune şi colaborare la iniţiativele 23,1; 100,1.2 şi 3.

BOTEZ: profesiunea este reînnoirea 42,1;

colaborarea în celebrarea botezului în parohie 14,3.

BUCURIA: în viaţă 26,2; pilda sf. Francisc specifică Ordinului 96,5; raporturile OFS – Tineretul Franciscan 96,1; 97,1.2.3; statut, 5, asistenţă specială 96,6.

CAPITUL: fraţii cu voce activă şi pasivă: a) în fraternitatea locală 77,1; b) în alte fraternităţi 77,2; au voce pasivă profeşii solemni în sfera corespunzătoare 77,2; cine prezidează – la diferite nivele 76,2; preşedintele şi asistentul de nivel superior, prezenţi n-au drept de vot 76,2; secretarul şi cenzorii 76,4.

CAPITUL GENERAL: are putere legislativă, deliberativă şi electorală 70,3; se ţine la fiecare 6 ani 76,4.

CAPITUL NAŢIONAL: natura şi competenţa 68.

CAPITUL REGIONAL: natura; Statutele naţionale prevăd modalităţile de convocare a 64.

CAPITUL LOCAL: alegerea Ministrului şi consilierilor 49.

CARISMA. Franciscanii sunt chemaţi să participe la carisma Sf. Francisc 85,1: 35,1; a avea grijă de carismă scop al asistentului

85,2 şi al vizitei pastorale şi fraterne 92,1; 94,1; fidelitatea faţă de – înseamnă a sluji Biserica

CASA: contribuţie în măsura posibilităţilor fiecăruia 30,1.

CANDIDAŢI: la Ordin: admiterea, profesiune 38,1;

39; 40,2; 41; 42

CLERICI: Vocaţia la OFS 2,2; 3.2 (vezi preoţi).

COMUNICARE: datoria secretarului 52,2; CIOFS şi difuzarea ideilor 71, d.

COMUNIUNE: între fraţi şi Tineretul Franciscan şi Familia Franciscană 32,1; 98,1; deplină cu papa şi episcopi 99,1.

CONSILIER: spiritual 13,1; alegerea – majoritatea cerută 78,3; majoritatea pentru alegerea a treia succesivă 79,3; spirit de disciplină şi slujire; CIOFS 70,75.

CONSILIU: însufleţeşte Fraternitatea cu Ministrul său 31,1; fraternităţii locale 49,1; ales de Fraternitate 49,3; sarcini ale - 50; hotărăşte colegial despre cererea de admitere 39,3; discută scurtarea perioadelor de formare 38,3; relaţiile – cu fraţii aflaţi în dificultate 56; poate decide prin vot suspendarea 56,2; să fie consultat pentru numirea asistentului spiritual 89; 99,1; (vezi formarea, profesiunea, prezenţa în Biserică şi în lume).

CONSILIUL DE NIVEL SUPERIOR: drepturi şi obligaţii ale vizitei 62,4; 66,1; îl priveşte demiterea din Ordin 52,2; vot de validare a alegerii 79,5.

CONSILIUL INTERNAŢIONAL CIOFS: natura şi obligaţii

69,2 şi 71; se reuneşte în capitul general 70,3; intervine în rezolvarea problemelor grave 7le; (v. Alegeri,

formare, capitul, consiliu).

CONSILIU NAŢIONAL: natura şi funcţii 66; îl priveşte constituirea Fraternităţilor regionale 61,2; să dea directive şi să adopte mijloace de formare 37,4; 38,2 şi 3; 40,4; să dea norme cu privire la dobândirea personalităţii juridice civile 29,2; confirmă demiterea din Ordin 58,4; dreptul de a stabili împreună cu Superiorii competenţi normele pentru asistenţa OFS într-o naţiune 90,2.

CONSILIU REGIONAL: natura şi funcţii 62.

CONDUCERE, CĂLĂUZIRE: fraternităţii şi OFS 31,1; 33; 51 (v. Însufleţire, Ministru).

CĂSĂTORIE: spiritualitatea conjugală: Sacrament de participare la dragostea lui Cristos faţă de Biserică 24,1; puterea mărturiei iubirii dintre soţi (v. Familia).

CONTRADICŢII: valoarea – pentru dreptate 10; riscul opţiunilor curajoase 12,2.

CONVERTIRE: itinerariul – şi formării 8,2; spirit de convertire 13,1 şi 2; şi reînnoirea Bisericii 13,2 (v. Şi pocăinţa).

CONŞTIINŢA: obiecţii de – 23,2; abrogarea dispoziţiilor care nu concordă cu CE 71; parte integrală a formării 40,2.

COORDONARE: fraternităţii la nivele diferite 33,1,33,2; între Consiliile la diferite nivele 33,3, şi promovarea personalităţii fiecăruia dintre fraternităţi 33,2

şi 3; (v. Consiliul naţional, internaţional şi regional).

CORESPONSABILITATE: fraţii coresponsabili de viaţa fraternităţii 30; expresii concrete de – 30,2 şi 3; (v. Capitul, formare).

CRISTOS: centrul formării franciscane 9,1; chemaţi la urmarea lui9,2; 42; – sărac, răstignit, înviat este lumina şi forţa pentru franciscanii seculari 10; pilda lui – 12,9 (v. Evanghelia, formarea).

CURĂŢIA INIMII: izvor de adevărată fraternitate 15,3.

CUVÂNTUL: dragoste faţă de – lui Dumnezeu 17,3; Maria model de ascultare – 40,1; colaborare cu episcopii în slujirea e 10,1 (v. Evanghelizarea).

COPII: să se favorizeze crearea de grupuri de – în ambientul OFS-ului.

DEFUNCŢI: unirea spirituală cu – 27,1.

DELEGAŢIA: a primi profesiunea 42,3; – să prezideze alegerile 63, b; 67, e; 74, f; – să facă vizite 63, e; 67, f; 74,1; – la capitolul asistenţilor de nivel superior 76,2.

DELICTE: şi prevederi relative (v. Suspensie, demisie).

DESCHIDERE: fraternităţilor faţă de grupurile ecleziale şi faţă de credincioşi; – la dialog 31,3.

DREPTATE: OFS să promoveze – 22; iniţiative curajoase ale Fraternităţii; slujire în folosul victimelor de

nedreptate 22,2; pacea naşte – 23,1.

ECOLOGIE: urmând exemplul Sf. Francisc în – 18,4.

ECONOMIE: colaborare la cheltuielile fraternităţii la diferite nivele 30,3; asistenţii nu-şi exercită votul în chestiuni economice 89,5 (v. Administraţie).

EPISCOPI: raporturile cu – 99,1; 101.

EVANGHELIE: chemarea de a trăi – 1,2; 3,2; 8,1; 26; 42,1; studierea – 9,2; răspândirea mesajului evanghelic 17,2; vizita trebuie să însufleţească spiritul – 92; „de la viaţă la – şi de la – la viaţă” 8,2.

EVANGHELIZAREA: angajament şi pregătire la difuzarea mesajului evanghelic 17,2 şi 3 (v apostolat).

FAMILIA: ambient prioritar în care se trăieşte vocaţia seculară 24,1; Regula OFS ajutor puternic pentru – 24,1; Fraternităţile să promoveze grupuri de soţi pentru pastorala familiei 41,2; a marca momentele importante din viaţa de familie 24,2.

FAMILIA FRANCISCANĂ: în sânul – îşi are OFS locul propriu 1,2 şi 3; comuniune reciprocă între toate componentele – 98,1; colaborarea OFS cu iniţiativele – 23,1; 98,1; 7lf; apartenenţa la aceeaşi – motiv al OFS de a da în grija Primului Ordin şi TOR 85,1; 85,2.

FERICIRI: angajamentul fraţilor de a trăi duhul – 15,1. E

FORMA DE VIAŢĂ: cap. II tit. I.

FORMAREA: începutul – scop, conţinut, durată 40; 12,3; continuă 37,1; permanentă 44; agenţi ai – 37,2; 89,4; fraţii sunt responsabili de propria formare 37,2; metode de – 44,2; obligaţii de – ale consiliului naţional şi regional 37,4; 38,3; 62e; 66d; vizitatorul să informeze cum merită 99,4; 95; 41; (v. Maestrul de formare).

FRANCISC DE ASSISI: părinte inspirator al OFS 1,2; 28,1; 96,1; 98,1; imitarea – 1,3; 3,2; 10; 12; 16,3; 18,4; 22,3; 26; 86; studierea personalităţii – şi a scrierilor sale 12; 40,2; să se promoveze spiritul lui – 71,1; iubirea – faţă de Biserică şi păstorii ei 17,3; 99,1 (v. Spiritualitatea Sf. Francisc).

FRATERNITATE: chemarea de a trăi în – 3,3; originea la Sf. Francisc 28,1; duhul frăţesc de primire în – 18,2; mărturia vieţii frăţeşti la diferite nivele 32; 50,1; 71; viaţa frăţească cap. III; OFS se compune din – la diferite nivele, scop 28,2; coordonate 29,1; – agent de formare 37,3; angajamentul – faţă de profeşi 42,4; guvernare – 31,1.

FRATERNITATE NAŢIONALĂ: definiţie 65,1; stat propriu al consiliu, sediu 65,3; competenţa CIOFS în înfiinţarea de noi – 65,2 (v. Consiliu naţional).

FRATERNITATEA INTERNAŢIONALĂ: se cufundă cu întregul OFS 69,1; conducerea – 69; 70 (v. Ministru, Consiliu, alegeri)”

FRATERNITATE REGIONALĂ: 61,1; constituirea – priveşte Consiliul naţional 61,3; guvernarea – 61,3.

FRATERNITATEA LOCALĂ: datoria de a înfiinţa – 46,2; participarea fraţilor la viaţa – 30; 40,3; – reunită în capitul alge pe Ministru şi Consiliul său 49,3; pe cine priveşte asistenţa – 47 (v. Reuniuni).

GRIJA: pastorală şi spirituală a OFS încredinţată primului Ordin şi TOR 85,2; natura şi scopul acestei serviri 85,2; 86,2; conţinut 87,1 şi 2; 88; pe cine îl priveşte – fraternităţii locale 47; trecerea de la grija pastorală a unei obedienţe la alta 47,2.

GRUPURI: în ambientul fraternităţii; grupuri, criterii 34; – de persoane angajate cu voturi private 36; relaţiile OFS cu grupurile bisericeşti 100,2.

INCOMPATIBILITATE: funcţii incompatibile 82.

INTRAREA: în Ordin 37.

INIŢIERE: perioada de – durata de – 38.

INTERPRETARE: a Regulii şi Constituţiunilor 5,1 şi 2.

ÎNSUFLEŢIRE: a Fraternităţii şi a Consiliului 31,4: 50,1;

69,2.

ÎNCETARE: a unei Fraternităţi; normative cu privire la bunurile patrimoniale 48.

ÎNFRĂŢIRE: universală, Fraternitate: să se

aprofundeze şi să se promoveze înfrăţirea între toţi oamenii 18,3; colaborarea cu promotorii înfrăţirii între popoare 18,3.

ÎNDEPĂRTAREA: Ministrului, cauze şi de competenţa ce depinde 84,1.2.5; – în alte oficii 84,3.

LAICITATE: caracterul laic în chemare şi misiunea franciscană seculară 1,3; 3,1 şi 2; 85,1 passim; spiritualitatea franciscană – în OFS 42,1; misiunea în lume 17ss; trăieşte apartenenţa la Biserică şi societate ca realităţi inseparabile 20; viaţa în familie 24.

LEGE: a iubirii 12,2; OFS la elaborarea – 22,1.

LIBERTATE: angajarea la libertate a tuturor operelor 18,3; darul 12,2; sărăcia şi – 15,1.

LITURGHIA: viaţa de – 14,2.3; 101; rugăciunea – 14,4; rit al Profesiunii.

LUME: prezenţa activă a OFS în lume 17,4; contribuţia la edificarea unei – mai drepte 20,2; chemarea şi prezenţa în realităţile temporale 3,2; formare de a trăi propriul angajament în – 40,2;

Profesiunea de a trăi Evanghelia în – 42,1 (v. Secularismul, societatea I; fraţii să fie ca drojdia în – care este ambientul său propriu 19,1

MAESTRU DE FORMARE: agent de formare 37,2; coordonează activitatea de formare 52,3; majoritate: cerută pentru alegerea Ministrului, Vice Ministrului şi

Consilieri 78; – cerută pentru a treia şi ultima alegere în funcţia de Ministru 79,2.3; la fel pornit de la a treia şi succesive alegeri de consilieri 79,3.4.

MARJA: model de ascultare a cuvântului şi fidelitate faţă de vocaţie 16,1; model şi conducător al Fraternităţilor 16,2; iubirea faţă de – a Sf. Francisc şi a fraţilor 16,1.

MINISTRU: sau preşedinte: animator al Fraternităţilor împreună cu Consiliul său 31,1; funcţia de – 31,2; calităţi şi iniţiative 31,3.4; servicii de comuniune 32; cere vizitele cu consensul Consiliului 93,2.

MINISTRU GENERAL: preşedinte internaţional, calităţi şi obligaţii 69,2; 72; 74; cu consensul Preşedinţiei convoacă Capitolul general 74,2; e competenţa – confirmarea alegerilor 87,2; şi acceptarea demisiei lui 83 (v. Ministru Consiliu internaţional, capitul, vizite).

MINISTRU REGIONAL: atribuţii 61,3; 67; convocarea capitolului naţional 67,2; vizitează consiliile regionale 67,2f (v. Consiliu, alegeri).

MINIŞTRI GENERALI: şi provinciali ai Primului Ordin şi TOR, grija pastoraţiei şi altius moderamen 85,2; martori ai slujirii; 86,2; competenţa – Uniunii – 87,2; şi a fiecăruia în parte – 87,3; îşi exercită misiunea prin vizite şi asistenţi spirituali; miniştrii provinciali servire colegială a OFS într-un teritoriu 88.

MINORITATE: în duhul – raport preferenţial cu

săracii 19,2.

MISIUNE: participarea la – Bisericii 17,1.4

MĂRTURIE: apostolat preferenţial 17,1; drojdie în mediul ambiant prin mărturie 19,1; – responsabililor 31,4; – soţilor 24,1; asistenţilor 90,3; – OFS în dieceză 100,3; valoarea – în formare 37,3.

MOARTE: soră – a se pregăti la – şi a o primi 27,2.

ORDINAR: Fraternităţile sunt supuse supravegherii Ordinarului 101,2.

ORDIN: franciscani seculari: natura 1,3; este o asociaţie publică în Biserică 1,5; se conduce după Dreptul universal şi propriu 4,1; relaţii cu primul – şi TOR 55,1; 87,3; 90,5; asistentul verigă de unire a – 89,3 (v. Grija pastorală şi asistenţi).

PACE: făcător de 23,1; colaborare cu iniţiativele Bisericii şi cu instituţiile de – 23,1; 98,1; – este o faptă de dreptate şi rod al iubirii

23,1 (v. Înfrăţire, dreptate).

PAROHIE: Fraternităţile înfiinţate într-o – 102,1; Fraternităţile înfiinţate într-o parohie şi încredinţate religioşilor franciscani 100,2; celebrarea sacramentală în”,3.

PEDAGOGIE: în formare 40,4; Tineretul Franciscan metode speciale de – 96,5.

PENITENŢĂ-POCĂINŢĂ: vocaţie de viaţă – 13,1;

mijloace pentru a cultiva duhul de – 13,3; – şi sărăcia: să se reducă exigenţele personale 15,3 (v. Convertire, reconciliere).

PERSONALITATE: juridică a Fraternităţilor în Biserică - 1,5; 29,2; primesc personalitatea juridică civilă 29,2; 54,1; statutele naţionale stabilesc criterii precise cu privire la – 54,2; fiecare frate să se silească pentru promovarea – 33,2; 20,2 (v. Formarea).

PREOŢI: să li se acorde o atenţie deosebită în OFS 35; se pot uni în Fraternităţi 35,2; pot fi delegaţi să asiste Fraternităţile 91,2;

35,2.

PREŞEDINŢIA CIOFS: constituită în sânul CIOFS 70,2; – obligaţii 73; membrii 72; este de competenţa Ministrului General de a o vizita, alegerea Consiliului Preşedinţial 79; confirmă alegerile 76.2; e de competenţa preşedinţiei aprobarea Statutului naţional 76,2; idem pentru Tineretul Franciscan 96,5; Ministrul General OFS are nevoie de consensul preşedinţiei pentru a convoca capitolul 74, b; să ceară vizita pastorală 74g; pentru exercitarea dreptăţii civile proprii a CIOFS 74,1.

PROFESIUNE: în ce consistă 42,1; condiţii 41.2; admiterea la o primeşte Ministrul 42,2; 46; Consiliul de nivel superior o poate accepta pentru proprii profeşi 46,2; ritul şi desfăşurarea după Ritual 42,3; etatea minimă 43;

responsabilii OFS să fie solemni 31,3; 77,1; – temporală 42,2; – este promisiunea vieţii evanghelice 41,2

PROFESIE ŞI MUNCĂ: îndeplinirea datoriilor proprii contribuie la o lume mai dreaptă 20,2.

PROMOVAREA MUNCII ŞI DREPTĂŢII: 20,2 (v societate)

READMITERE: în Fraternitate 37,1.

RECURS: la Consiliul de nivel superior şi până la Sfântul Scaun 59; – contra suspendării, înlocuirii 84,4.

RECREAŢIE: necesară pentru dezvoltarea persoanei 21,2.

RENUNŢARE: din funcţia de Ministru 83,1; – la alte oficii

83,2.

REGULA: stabileşte natura OFS, locul ei în Familia Franciscană, spiritualitatea 4,1.

REGISTRE: Fraternităţii 32,2b şi nota; vizitatorul ţine cont de ele 32,2; – de profesiune 42,5 (v. Vizita).

RELAŢIE: Ministrul Fraternităţii 51, lb; – Ministrul regional la Consiliul naţional 62,2f; – Min. Naţional 67c.

RELIGIOŞI: iubirea faţă de OFS; reciprocitate vitală, interes secular şi religios 51,1.3; 98,1; 102,2 (v. Asistenţi).

RESPONSABIL: OFS, descrierea lor 31,3, datorii 31,4; coresponsabilitatea între – seculari şi religioşi 95,3; să fie profeşi solemni (v. Ministru, Consiliu).

RETRAGERE: din Fraternitate temporară 36,1; – definitivă
58,1.
REUNIUNE: a se ţine cât mai frecvent, ocazii de întâlnire şi colaborare 53,1; ambient primitor la – şi vesel 26.2; Statutele naţionale pot prevedea diferite forme de – şi adunări 65,2; – în jurul Euharistiei 53,2; relaţii cu fraţii ce nu pot participa la 53,2; responsabilii să însufleţească spiritualitatea şi tehnica 31,4
ROMANUL PONTIF: legătura OFS cu – 99.2; comuniunea cu episcopii, înseamnă a se supune magisterului Bisericii 99.1.
RUGĂCIUNE: suflet de a fi şi de a munci 12,3; – liturgică în OFS 14,4 şi nota 6 cap. II tit. I; timp de dăruit – 14,5.
SACRAMENTE: duh bisericesc şi misionar în participarea la sacramente 14,3; să se celebreze în parohie – viu şi conştient 14,3.
SĂRĂCIE, valoarea – evanghelice 15,1; – trăită de seculari 15,2; să fie înlăturate formele de sărăcie, rod al nedreptăţilor 19.2.
SĂRACI: opţiuni de partea – marginali/aţi 18,2
SECRETAR: datoriile – 52,2; – capitalului electoral declară rezultatul alegerilor 78,4.
SECULAR: Ordinul Franciscan 1,2 (v. Ordin).

SERVICIU: slujire, apostolat al – pentru franciscanii seculari 20,2; 40,1; 22. Spirit de – ai responsabililor OFS 31,1; 32,2; atenţia vizitatorului la calitatea – 93,6; 95; prezenţa activă în dieceză cu duh de – 100,2.

SFANŢUL SCAUN: interpret autentic al Regulii şi Constituţiunilor 5,1; Ministrul General reprezintă OFS în faţa – şi la nivel mondial 74,2; aprobă documentele importante 87,1; colaborarea la iniţiativele lansate de – 99,1.

SOCIETATE: prezenţa activă a franciscanilor în – 3,2: 20,1; 24,3; 31,1; să fie atenţi la viaţa în societate 32,2; formare pentru misiunea ei în societate 44; pentru o viaţă dreaptă şi frăţească în – cap

II tit II.

SFINŢENIE: chemaţi la – drept de a urma o cale proprie 1,1; prin sacramente 14,3; participare la – 17,4 (v. Spiritualitate, viaţă evanghelică).

SFÂNTUL DUH: izvor al chemării 11; agent principal de formare 37,2; operele – de dorit în toate 1.

SPIRITUALITATE: centrată pe persoana lui Cristos 9,1; franciscană 8,1.2; – secularǎ 3,1.2; 8,1; forme pentru a trăi 40,2; 44,2; 95,3; cei însărcinaţi cu – OFS cap II.

STATUT: OFS e dirijat de Regulă – şi Statute particulare 4,1.

STATUT CIOFS: e aprobat de Uniunea miniştrilor

generali 16,1; 7,2; conţine norme pentru capitolul general 70,4; idem pentru alegerea CIOFS 70,1; datorii ale Consilierilor internaţionali ai preşedinţiei CIOFS 72 şi 74.

STATUT NAŢIONAL: aprobat de preşedinţia CIOFS 6,2; conţine criterii de organizare ale OFS naţional 29,3; norme privind capitolul naţional 66 şi 67; modul cum o Fraternitate trece de la grija pastorală la altă obedienţă 47,2; criterii pentru înfiinţarea de secţii şi grupuri în Fraternităţi 34; idem dobândirea personalităţii civile 54,2; stabileşte durata perioadei de formare 38; idem etatea minimă pentru profesiune şi semn distinctiv de apartenenţă la Ordin 43; conţine criterii pentru administrarea bunurilor şi dă indicaţii despre patrimoniu în caz de extindere a persoanei juridice 54,2; statutul naţional defineşte structura şi componentele Consiliului regional 61,3; conţine formalităţi cu privire la convocare, competenţe etc. Ale capitolului regional 64 (v. Asistenţi spirituali, formare, reuniune, fraternitate)

STATUTE PARTICULARE: pot avea Fraternităţile regionale şi locale 6,3; Fraternitatea internaţională după CE şi statute proprii Rolul statutelor particulare este de a da norme mai concrete cu privire la alegeri 77,2; se poate cere în alegeri o majoritate mai largă decât cea prevăzută de CE 78,3. /

SUPERIORI RELIGIOŞI: să fie informaţi – competenţi

despre înfiinţarea unei Fraternităţi regionale 61,2; idem pentru o Fraternitate naţională 65,2; înfiinţarea canonică a Fraternităţii locale priveşte pe – 46,1 (v. Ministrul General şi provincial).

SURORILE CONTEMPLATIVE: o deosebită afecţiune a franciscanilor seculari faţă de surorile contemplative 98.2.

TATĂ: credinţa în paternitatea lui Dumnezeu 12.1; 12.3; a face voinţa – împreună cu Isus 10; 12,2; meditaţia Bisericii 12,2; prin moarte se trece la – 27,2.

TEMPORANEITATEA: funcţia miniştrilor şi consilierilor este temporară 32,2.

TESTAMENT: să se facă din timp pentru pace în familie

23,3.

TINERETUL FRANCISCAN: descriere 96,2; organ special 96,5; asistenţi spirituali 96,6.

TRANSFER: norme de – la altă Fraternitate 55

TREZORIERUL: datorii 52,2.

VACANT: când funcţia de Ministru rămâne – 81,1; idem funcţia consilierilor 81,2.

VIAŢA: formare pentru viaţă „de la viaţă la Evanghelie…” 8,2; 44.

VIAŢA PUB*LICĂ: franciscanii prezenţi în – 22,1.

VIAŢA EVANGHELICĂ: franciscanii să stimeze –

31,3; valori şi opţiuni 8,2; 15; esenţa evanghelică a vieţii în Fraternitate 28,1; Maria model de – 16,1; a se promova – la nivel internaţional datorie a CIOFS-ului 71,1; vizitatorul va verifica 92,2.

VICE MINISTRU: datorii 52,1; asumă funcţia Ministrului gând postul acestuia rămâne vacant 52,1 (v. Alegeri).

VIZITĂ: scopul – pastorale şi frăţeşti 92,1.2; relaţii ale 92,3; Întâlnirea vizitatorului cu fraţii; grupuri şi fraternităţi.

VIZITA FRĂŢEASCĂ: să se ceară la flecare trei ani 93,2; scopul – şi activitatea vizitatorului 93,1.3.4; vizitatorul să verifice situaţia economică 93,5 şi registrul 92,3; atenţiei deosebită la Consiliul Fraternităţii; măsuri disciplinare 93,6; 83; 84,1.

VIZITA PASTORALĂ: scop 86; 94,1; de cine se face – se cere şi când, la diferite nivele 94,2.3.4; se va face în respectul dreptăţii OFS 95,1; persoane şi lucruri cer o atenţie deosebită la – 95,2 – 4.

VIZITATOR: pe cine îl priveşte vizita la CIOFS şi la preşedinţie 87,2; vizita frăţească la Consiliul naţional 74e; idem Consiliul naţional 67f; la Fraternităţi 63, e; spiritul vizitatorului 93,1.2.3; 95; nu poate vizita confraternitatea proprie nici Consiliul al cărui membru este 93,7.

VOCAŢIA: la OFS este o – specifică 2,1; – de a trăi

viaţa evanghelică 8,1.2; discernământ în trăirea – 38,1; maturizare în timpul de formare 40,1; idem la Tineretul Franciscan 96; promovarea – 45.

RITUALUL I

Ordinului Franciscan Secular I

Prezentare I

Fr. Luigi Monaco I

Asis. Nation. OFS-QIFRU I

Roma 1990 I

INTRODUCERE

În semn de mulţumire faţă de Domnul, prezentăm Terţiarilor noştri RITUALUL Ordinului.

Această mulţumire se exprimă şi prin angajamentul de a celebra şi trăi tot ceea ce Biserica ne-a oferit prin Sfânta Congregaţie a Sacramentelor şi a Cultului divin.

RITUALUL nu trebuie să fie numai un regulament pentru a păstra dispoziţii şi a pune în practică rubrici, ci cu totul altceva. Trebuie să se arate ce este: un mijloc de FORMARE şi un ITINERAR PEDAGOGIC, pentru a pricepe mai bine ceea ce se face şi pentru a trăi cu fidelitate vocaţia la care am fost chemaţi.

Pentru aceasta am socotit de cuviinţă să iNTRODUCEM textul cu unele note care sperăm, nu vor fi ignorate, dar citite pentru a se pătrunde mai adânc acest har pe care Domnul ni l-a dăruit şi Biserica l-a pus în

mâinile noastre.

STRUCTURA RITUALULUI

Ritualul este compus din două părţi şi dintr-un adaos:

a) Prima parte, „Ordinea profesiunii” cuprinde:

— Note preliminarii (prenotanda);

— Ritul de primire (iniţiationis ritus);

— Ritul profesiunii (ritus vitaie evanghelicae propositi sau professionis);

— Aniversarul profesiunii (annua professionis renovatio);

— Celebrări jubiliare (În anniversario professionis).

B) Partea a doua: „Fraternitatis Congregatio” cuprinde:

— Note preliminarii (praenotanda);

— Rugăciuni pentru începutul şi sfârşitul uniunilor fraţilor (preces pro initio et conclusione conventuum fratrum);

— Celebrarea Capitolului fraternităţii (fraternitatis capitoli celebratio);

— Înfiinţarea unei noi fraternităţi (novae fraternitatis erectio).

C) Adaosul cuprinde:

— Texte din Sfânta Scriptură pentru celebrări şi sugestii asupra liturghiei orelor.

DESCRIERI RITUALE

A) Ritul de iniţiere (nu. L-11)

— Simplitatea ritului.

— Ambientul în care trăieşte fraternitatea (sediul) sau:

— În mod privat, într-un loc sacru.

— Oricum ritul să fie încadrat în CELEBRAREA CUVÂNTULUI.

B) Ritul admiterii (nu. 12 – 18)

1-

— Cererea de admitere»;

— Înmânarea Evangheliei şi Regulii.

— Înmânarea Tau-lui.

C) Ritul făgăduinţei de viaţă evanghelică sau profesiunea

(nu 19 – 39)

— Celebrarea în timpul liturghiei.

— A se alege misa corespunzătoare liturghiei sau misa votivă a Seraficului Părinte ori a Sfinţilor Protectori.

— Ministrul fraternităţii primeşte profesiunea într-un loc vizibil pentru toţi.

— Candidaţii la profesiune să stea în jurul altarului său, oricum să poată fi văzuţi de toţi

— „Credo” poate fi omis.

D) Aniversarul anual al profesiunii (nu 40 – 46)

— Trebuie să fie prezent(a) ministrul fraternităţii plus doi martori.

— Dacă se poate, aceasta să se desfăşoare în prezenţa întregii fraternităţi.

— Celebrarea să se facă într-o formă foarte simplă

— Dacă Ritul se desfăşoară în cadrul unei liturghii a Cuvântului, lecturile se pot alege dintre cele indicate în Adaos.

E) Celebrări jubiliare (25 – 50 ani de Profesiune) (nu 47 – 51)

— Acestea să aibă loc, deoarece sunt ceva vrednic de laudă pentru fraternitate.

— Ritul să se desfăşoare, spre edificarea poporului, în timpul celebrării euharistice, dar într-o formă foarte simplă.

F) Reuniuni ale fraternităţii (nu l-5)

— Să se ţină seama de Ritual şi să fie folosit.

— Ritualul oferă posibilităţi imense pentru o rugăciune potrivită cu cerinţele.

G) Celebrarea Capitolului (nu 6 – 8)

— Să se ţină seama că orice Capitol este un act bisericesc şi va fi trăit în comuniune cu toată Biserica şi familiile franciscane.

H) înfiinţarea unei noi fraternităţi (nu 9 – 18)

— Ritul să se dezvolte într-un loc potrivit.

— Să prezideze cel care are facultatea de-a înfiinţa fraternitatea.

— Să se citească şi să se semneze documentul de înfiinţare.

— Să se prezinte numele fraţilor şi surorilor care compun noua fraternitate.

CONŢINUTURI FORMATIVE

A) Ritul iniţierii (nu l-11)

— Chemarea este un har (iniţiativă a lui Dumnezeu).

— Pentru reînnoirea vieţii (convertire).

— De aceea se cere încredere în Paternitatea lui Dumnezeu (credinţă).

— Şi încredere în fraternitate (Biserică).

B) Ritul admiterii (nu 12 – 18)

— Voinţă de-a intra în fraternitatea seculară (răspuns al omului).

— Pentru a trăi Evanghelia (vocaţie creştină)

— După modul Sfântului Francisc (specificitate).

— În starea proprie seculară (specificitate în familia franciscană).

— A se trăi adică, cu angajament, harul botezului.

C) Ritul promisiunii de viaţă evanghelică sau profesiune

(nu 19 – 39)

— Profesiunea este o dezvoltare şi un angajament

reînnoit al botezului.

— De aceea fiecare candidat e chemat „pe nume”

— Pentru a trăi în duhul „fericirilor”

— Şi a spori fraternitatea cu membri noi.

— Pentru a da mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu şi

— A Clădi o lume mai frăţească şi mai evanghelică

— Având un duh de slujire propriu al franciscanilor seculari

— Semnul extern este TĂU: indică apartenenţa la OFS.

D) Aniversar anual al profesiunii (nu 40 – 46)

— Chemare de a începe din nou şi de a efectua o neîntreruptă convertire interioară.

— A primi statornicia ca dar al lui Dumnezeu.

— Propunere de a fi statornici până la sfârşit.

— Biserica promite binecuvântarea Tatălui Ceresc, a Fiului său iubit Isus Cristos şi a preasfântului Duh Mângâietor, pentru această statornicie.

E) Celebrări jubiliare (25 – 50 de ani de la profesiune)

(nu 47 – 51)

— Aduceri de mulţumire Domnului.

— Cereri de iertare pentru greşeli.

— Hotărârea de a voi să se trăiască viaţa

evanghelică.

— Concordie cu fraternitatea.

— Exemple de dat celor mai tineri.

F) Reuniuni ale fraternităţii (nu l-5)

— Să se promoveze caritatea fraternă.

— Să însemneze creşterea vieţii franciscane şi ecleziastice

— Să se favorizeze o mai desăvârşită comuniune ecleziastică şi franciscană în fraternitate.

G) Celebrarea Capitolului (nu 6 – 8)

— Încredere în Dumnezeu pentru a alege pe cei ce pot conduce fraternitatea.

— Să se aleagă cei care cu pilda, virtutea şi prudenţa pot duce fraternitatea la atingerea scopului de-a trăi Evanghelia.

— Aleşii să aibă vocaţia franciscană şi disponibilitate de slujire.

— Franciscatea să susţină cu rugăciunea şi

— Colaborarea cu cei aleşi.

H) înfiinţarea unei noi fraternităţi (nu 9 – 18)

— Fraternitatea este prima celulă a Ordinului

— Şi un semn vizibil al Bisericii.

— Este comunitate de iubire.

— Este mijloc privilegiat de dezvoltare.

— Sensul ecleziastic şi chemarea franciscană

— Pentru a însufleţi vocaţia apostolică a membrilor ei (art. 22 al Reg.)

PROTAGONIŞTII ÎN ACCEPTAREA PROFESIUNII

A) Duhul Sfânt care luminează şi dă tărie pentru a răspunde chemării.

B) Candidaţii

Sunt pe primul loc. Trebuie să-şi declare în mod expres voinţa, în mod public să se angajeze la fidelitatea vieţii evanghelice, să primească fraternitatea în toată dimensiunea ei şi în multiplele ei manifestări.

De aceea să nu fie admişi candidaţi nepregătiţi sau care sunt în imposibilitatea de a trăi forma evanghelico-franciscană care află în fraternitate o expresie din cele mai importante ale propriei fiinţe

C) Ministrul fraternităţii

Regula stabileşte: „Consiliul fraternităţii locale decide primirea noilor fraţi (art. 23). În Ritual este Ministrul, în numele fraternităţii şi Celebrantul în numele Bisericii, acela care primeşte noii membri şi-i admite la profesiune (praen 12; Prima Parte nu 12 – 13).

În lipsa preotului. Ministrul poate chiar să prezideze celebrarea de admitere (numai dacă lipseşte preotul şi nu ca obicei). Promisiunea e primită de Ministru (praen 10).»

În împrejurări excepţionale. Ministrul poate chiar să prezideze Ritul profesiunii (praen 17). Toate acestea arată

cum între candidat şi fraternitate (ministru) se stabileşte o coresponsabilitate întru formare şi viaţa fraternităţii însăşi.

D) Celebrantul

Ritualul stabileşte: „Preotul asistent spiritual al OFS. Sau superiorul fraternităţii religioase franciscane de care fraternitatea locală a OFS este în chip deosebit unită, este cel care prezidează celebrările liturgice” (n 12).

Ritualul din 1883 spunea numai „sacerdos”. Constituţiunea din 1957 stabileşte că directorul, astăzi asistent spiritual, admite şi primeşte la profesiune.

Apare logic că preotul, adică asistentul spiritual nu este un invitat, ci „un martor al Bisericii şi al Ordinului franciscan”; ceea ce vrea să spună că acel preot trebuie să aparţină în mod normal Familiei Franciscane.

E) Fraternitatea

Regula afirmă: „La această dezvoltare gradată este angajată toată fraternitatea” (art. 23). Se referă la etapele formării.

Ritualul, din partea sa, prescrie: „Candidatul va avea bucuria de-a face această călătorie evanghelică, însoţit de mulţi fraţi, de la care. Să poată primi şi cărora să le poată da”. (praen 140 Deja mai sus afirmase: „Încrederea candidatului se bazează pe ajutorul Regulii OFS şi al fraternităţii” (ibidem).

Nu se va insista niciodată îndeajuns asupra conlucrării întregii fraternităţi în decursul formării şi deci asupra rolului pe care fraternitatea îl are în a asista pe surori şi fraţi spre desăvârşirea iubirii.

Ritualul are şi acest aspect pedagogic, îndemnând orice supus la responsabilitate spre noi vocaţii.

NOTE ISTORICE

Precum la Regula lui Leon XIII, aprobată la 30 mai 1883. A urmat Ritualul din 18 iunie al aceluiaşi an. La fel după Regula aprobată de Paul VI în 1978. A urmat Ritualul din 9 martie 1984

Cum s-a ajuns la acest Ritual?

9 martie 1966 – La încheierea Conciliului Vatican II, obţinându-se aprobarea Congregaţiei Religioşilor, munca a început cu angajarea Părinţilor Asistenţi Generali.

În anii următori – Aprobarea din partea Miniştrilor. Generali a unor Rituale „ad experimentum”.

24 iunie 1978 – A fost aprobată noua Regulă, numită paulină, de către Paul VI. Au fost însărcinaţi părinţii Pedrelli şi Zudaire să studieze ritualele în folosinţă la diferite naţiuni.

Octombrie 1979 – A fost prezentat rezultatul muncii desfăşurate şi a fost primită atât cât se lucrase – studiul era circumscris la riturile de primire şi de profesiune.

Adunarea Conciliului Internaţional acceptă

propunerea unui ritual unic, care să se adapteze apoi la circumstanţele ecleziastice şi culturale.

5 noiembrie 1980 – Cererea Primului Ordin către OFS de-a include OFS în Ritualul Serafic.

Acesta este un pas foarte important care arată încă odată, unitatea şi comuniunea Familiei Franciscane.

21 decembrie 1980 – Prezentarea din partea P. Zudaire, în numele Asistenţilor Generali, la Preşedinţie.

Ianuarie 1981 – încep lucrările comisiei liturgice interfranciscane asupra schiţei Ritualului.

9 mai 1981 – 13 mai 1982 – Muncă alternativă din cauza dificultăţilor apărate pentru a se ajunge la un Ritual Serafic comun pentru toată Familia Franciscană.

Septembrie 1982 – Consiliul Internaţional cere să se grăbească lucrarea pentru o aprobare grabnică.

15 ianuarie 1983 – Ultima reuniune.

19 martie 1983 – P. Costa, secretarul Comisiei, prezintă textul Miniştrilor Generali.

27 – 30 martie 1983 – Preşedinţia Consiliului Internaţional cere Miniştrilor Generali să prezinte Ritualul OFS Congregaţiei pentru Sacramente şi Cultul divin, fără să aştepte publicarea Ritualului Serafic.

5 octombrie 1983 – P. José Angulo, al TOR-ului, preşedinte al Conferinţei Miniştrilor Generali, prezintă Ritualul Congregaţiei.

9 martie 1984 – Cu semnătura Cardinalului Casoria, terţiar franciscan, se obţine, în sfârşit, mult aşteptata aprobare de la Congregaţie.

De notat – în titlul protocolar se citeşte: „FAMILIARUM FRANCISCALIUM ORDINIS FRANCISCANI SAECULARIS” deoarece aprobarea a fost cerută de P. Angulo în numele Miniştrilor Generali ai Familiei Franciscane şi al Consiliului Internaţional al OFS

Această notă istorică a fost făcută pentru a sublinia angajamentul atâtor fraţi, care au lucrat pentru a se atinge aceste rezultate.

Pentru ca RITUALUL să fie într-adevăr un mijloc de viaţă în mâinile noastre, să fie folosit de fiecare şi de către Confraternităţi, în spiritul Regulii şi al voinţei Bisericii, mama noastră.

P. Luigi Monaco asis. Naţ. OFS – GURA

Comemorarea S. Elisabeta

17 noiembrie 1985

SFÂNTA CONGREGAŢIE A SACRAMENTELOR ŞI A CULTULUI DIVIN

Prot. N CD 1613/83

Către Familiile Franciscane ale Ordinului Franciscan Secular

La cererea reverendisimului părintele Giuseppe Angulo, minsitru general al Ordinului al treilea Regular al

Sfântului Francisc, în numele Consiliului Internaţional al Ordinului Franciscan Secular, prin scrisoarea din 5 octombrie 1983, în virtutea facultăţilor date de Supremul Pontif Ioan Paul II acestei Congregaţii, cu plăcere aprobăm şi confirmăm textul Ritualului Ordinului Franciscan Secular, redactat în limba latină şi anexat la acest Decret.

La tipărirea textului să se menţioneze despre aprobarea dată de Scaunul Apostolic. În afară de textul original să fie trimise două exemplare la această Congregaţie.

Niciun lucru contrar nu-i va putea sta împotrivă.

De la sediul Sfintei Congregaţii a Sacramentelor şi cultului divin, 9 martie 1984, în anul jubiliar al Răscumpărării.

Giuseppe Card. Casoria Prefect

Virgillio Noe Arhiep. Tit. De Vocaria Secretar

PARTEA I ORDINEA PROFESIUNII

Însemnări preliminare

I. Natura profesiunii în OFS

1. Mulţi oameni şi femei, căsătoriţi şi necăsătoriţi şi mulţi preoţi diecezani, chemaţi de Dumnezeu să parcurgă calea desăvârşirii evanghelice, urmând pilda şi regula lui Francisc din Assisi şi pentru a se împărtăşi de carisma lui şi a o prezenta lumii, promit să urmeze pe Isus Cristos şi să trăiască Evanghelia în Fraternitate, îmbrăţişând Ordinul

Franciscan Secular. În acest fel, inestimabilul dar al botezului se manifestă în ei într-un mod tot mai desăvârşit şi se actualizează în mod rodnic.

2. Biserica a avut întotdeauna o mare stimă faţă de această formă de viaţă, pe care Duhul Sfânt o inspiră pentru binele Bisericii şi al omenirii «1-» şi prin regulile aprobate de suveranii pontifi Neculai IV, Leon XIII şi Paul VI. Au avut grijă ca acest fel de viaţă să fie adaptat cum se cuvine, în decursul vremurilor, la exigenţele şi cerinţele aceleiaşi Biserici.

3. Franciscanii seculari, adunaţi în Fraternitate şi în unire de spirit cu tot poporul lui Dumnezeu; celebrează misterul mântuirii descoperit nouă şi transmis în Cristos. Prin rugăciuni, aduceri de mulţumiri şi reînnoind făgăduinţele lor de viaţă nouă.

II. Natura normativă a Ritualului OFS-ului şi adaptarea lui

4. Constituţia Sacrosantum Conciliul spune: „Păstrându-şi esenţialul unităţii ritului roman, să se lase loc pentru diferite varietăţi şi adaptări diverselor grupuri, regiuni, popoare, mai ales în misiuni”. «2-» După acest criteriu Fraternităţile seculare franciscane, care se află în toată lumea, cunoscând din experienţa lor proprie care este preţul mântuirii, vor să extindă şi să facă cunoscut misterul

Cuvântului întrupat, Mântuitorul tuturor oamenilor, într-un anumit popor şi într-o anumită cultură.

5. Riturile şi rugăciunile propuse la aceste celebrări să fie inspirate de tradiţia Fraternităţilor Franciscane seculare şi din rituale în uz experimental la diferite naţiuni, şi trebuie să se adapteze la mentalitatea şi diversele situaţii ale Fraternităţilor răspândite în atâtea părţi ale lumii.

6. Este de datoria Consiliilor naţionale în chip deosebit a se ocupa cu actualizarea acestei străduinţi de adaptare.

Riturile care se propun spre admitere şi profesiune, trebuie socotite ca normative, în ceea ce privesc elementele esenţiale, ce sunt indicate în orice rit ca atare.

7. Ritualul OFS, considerat în orice naţiune şi în orice context cultural, trebuie să manifeste în chip satisfăcător darul Duhului şi propunerea unei vieţi evanghelice proprie Ordinului Franciscan Secular.

Aceasta presupune pe de o parte asimilarea elementelor culturale sănătoase ale oricărei regiuni, dar pe de altă parte cere fidelitatea faţă de chemarea franciscană seculară şi catolicismul ei, adică la unitatea tuturor fraternităţilor şi ale acestora cu Biserica.

III Rituri ce se potrivesc diferitelor etape ale vieţii în OFS

8. Gradele prin care, după perioada de ucenicie şi pregătire, candidaţii sunt încorporaţi în Ordinul Franciscan Secular sunt: timpul de formare, de cel puţin un an de zile şi profesiunea Regulii, adică făgăduinţa unei vieţi evanghelice. La acestea se adaugă reînnoirea profesiunii1.

La această cale gradată este obligată toate fraternitatea-

9. Biserica, prin intermediul preotului şi ministrului, care reprezintă Fraternitatea, primeşte promisiunea şi profesiunea acelora care cer să păstreze viaţa şi regula Ordinului Franciscan Secular. Prin rugăciunea sa publică, Biserica le cere ajutoarele şi harul lui

Ritul de iniţiere

10. Ritul de iniţiere, care precede timpul de formare, trebuie să fie simplu şi modest. Se cuvine ca admiterea sau intrarea să se facă în cadrul unei Celebrări a Cuvântului lui Dumnezeu şi în cadrul Fraternităţii.

11. Elementele pe care candidatul trebuie să le facă publice în mod clar şi evident sunt:

a) cererea prin care îşi exprimă voinţa de a experimenta viaţa evanghelică după modelul lui Francisc de Assisi; b) mentalitatea şi dispoziţia de a trăi promisiunea şi forma aceasta de viaţă cu ajutorul Fraternităţii. În comuniune şi în concordanţă cu întreaga

Familie Franciscană;

12. La acest rit participă:

a) candidaţii; b) preotul, asistentul spiritual al OFS-ului sau superiorul Fraternităţii religioase franciscane, de care fraternitatea seculară este în chip special legată. În caz de necesitate poate fi delegat un alt preot. Lui i se cuvine să prezideze ritul liturgic; e) ministrul Fraternităţii, care primeşte pe noii membri în numele Consiliului Fraternităţii în timpul celebrării el trebuie să aibă un loc special pentru a se scoate în evidenţă funcţia lui.

D) întreaga Fraternitate.

Dacă. Din motive îndreptăţite, ritul iniţierii se celebrează fără prezenţa preotului, ministrul prezidează celebrarea şi primeşte pe candidaţi pentru perioada de formare.

Ritul de iniţiere va putea fi precedat sau urmat de un act social fratern de salut adresat noilor veniţi într-o expresie de bucurie şi manifestare de Fraternitate.

13. Profesiunea, din moment ce din firea ei este un act public şi bisericesc, trebuie să se celebreze în prezenţa Fraternităţii. Se cuvine ca Profesiunea să se facă în timpul celebrării euharistice sau a unei speciale liturghii a Cuvântului.

14. Natura promisiunii de viaţă evanghelică este aceasta:

a) reînnoirea consfinţirii şi promisiunilor de la botez şi mir. Ceea ce înseamnă: consfinţire lui Dumnezeu, în poporul său, cu toate urmările ce decurg de la aceasta relativ la viaţa de unire cu Dumnezeu şi de adeziune la planul său de mântuire datorită consacrării, care se trăieşte în lume; b) voinţa de a trăi Evanghelia după modelul sfântului Francisc de Assisi; e) încorporarea în Ordinul Franciscan Secular, ce consistă în hotărârea de bunăvoie a tuturor fraţilor şi surorilor, care promit să trăiască Evanghelia după modelul sfântului Francisc de Assisi, rămânând în vocaţia lor seculară; d) voinţa de a trăi în lume şi pentru lume. Sub acest aspect profesiunea se vrea a fi un ferment evanghelic şi o propunere de colaborare la construirea unei lumi mai fraterne. Preoţii diecezani prin profesiunea lor confirmă angajamentele şi promisiunile specific proprii ale vocaţiei preoţeşti; e) voinţa de a trăi Evanghelia pe toată durata vieţii. Această dimensiune este expresia generozităţii, legată de secrete intime, tot astfel acceptarea sorţii nesigure în hotărâri, despărţirea de orice opţiune umană, durabilă şi importantă.

F) încredinţarea candidatului, care se sprijină pe ajutorul regulii OFS, şi al Fraternităţii. De fapt candidatul se va simţi călăuzit şi ajutat de Regula aprobată de Biserică şi va simţi bucuria de a participa la calea vieţii

evanghelice împreună cu mulţi fraţi de la care poate primi ceva, dar cărora le poate da şi el. Încorporat în Fraternitatea locală, care este una din celulele Bisericii, îşi va aduce contribuţia la reînnoirea întregii Biserici.

15. Elementele care s-au amintit mai înainte, trebuie să se contoperască într-o formulă unică a profesiunii, dar pot fi exprimate şi sub formă de dialog. Câteva din aceste idei fundamentale cum este slujirea adusă lui Dumnezeu şi Bisericii, pot să nu fie exprimate explicit în formula profesiunii, din moment ce în chip constant, în toată celebrarea sunt repetate sau se presupune totdeauna de a fi actuale cu cea a promisiunii unei vieţi evanghelice.

16. Poimisiunea vieţii evanghelice se primeşte de către ministru în numele Bisericii şi al Fraternităţii. La acest rit prezidează preotul ca martor al Bisericii şi al Ordinului.

17. În împrejurări excepţionale, şi aceasta o sfătuieşte şi impune lipsa de preoţi, candidatul depune profesiunea în faţa Fraternităţii; ministrul Fraternităţii prezidează celebrarea Cuvântului (sau un alt frate) dacă o cer împrejurările. Promisiunea o primeşte ministrul şi membrii profeşi ai Fraternităţii sunt martorii.

Ritul de reînnoire anuală a promisiunii de viaţă evanghelică sau profesiune

18. Profesiunea sau promisiunea de viaţă

evanghelică definitivă, poate fi precedată şi pregătită de promisiunea temporară, care se reînnoieşte în fiecare an, dar care să nu depăşească trei ani. Fiind o pregătire la promisiunea definitivă.

19. Această selecţie este propusă pentru raţiuni pedagogice adică în funcţie de formarea cuvenită şi gradată şi la intrarea membrilor în Fraternitatea secularã; de aceea reînnoirea se va face în scopul cerut de pregătirea pedagogică.

20. Ritul reînnoirii anuale se poate săvârşi în cadrul celebrării Cuvântului lui Dumnezeu şi printr-o formulă foarte simplă.

Citirile şi tot ritualul se desfăşoară în mod cuvenit. Dacă însă se desfăşoară în timpul unei celebrări liturgice, celebrantul să facă o scurtă omilie.

RITUL INIŢIERII ÎN ORDINUL FRANCISCAN SECULAR

1. Ritul care precede timpul de formare începe printr-un cântec potrivit.

2. Ritul trebuie să fie simplu şi să se desfăşoare în cadrul Fraternităţii (cfr. Note preliminarii, n.12).

DESCRIEREA RITULUI

3. Se cuvine ca ritul iniţierii să se desfăşoare în timpul unei celebrări a Cuvântului lui Dumnezeu adaptat momentului.

Rituri iniţiale

4. Ritul începe cu semnul Sfintei Cruci şi câteva cuvinte de salut din partea preotului care prezidează.

5. Un confrate sau acelaşi preot adresează un îndemn prin aceste sau alte asemenea cuvinte:

Domnul care ne-a chemat la felul de viaţă evanghelică, pe care El însuşi a descoperit-o lui Francisc de Assisi, de a trăi în Fraternitate, astăzi ne uneşte din nou împreună, pentru a primi pe cei care, inspiraţi de Sfântul Duh, au cerut să intre în Ordinul Franciscan Secular şi doresc să înceapă timpul formării lor care-şi va atinge scopul la profesiune sau la făgăduinţa unei vieţi evanghelice.

Acum să ne reînnoim credinţa în Duhul Sfânt şi să-l chemăm în ajutor, pentru ca să ne dea harul reuşitei unei formări cuvenite a acestor fraţi şi să ne însoţească cu harul său pentru atingerea scopului.

6. Terminând exortaţia preotul spune:

Să ne rugăm.

Doamne Dumnezeule, tu ai trimis la noi pe Fiul Tău Isus Cristos pentru ca să ne fie cale, adevăr şi viaţă; acestor fraţi care cer să fie admişi în Ordinul Franciscan Secular şi nouă tuturor, dă-ne harul de a ne putea însuşi mesajul evanghelic şi să ne arătăm dispuşi în a-l păstra. Prin Cristos Domnul nostru Toţi: Amin.

Sfânta celebrare a Cuvântului lui Dumnezeu

7. Înainte de a se citi Cuvântul lui Dumnezeu, să se citească această exortaţie a seraficului Părinte:

Să ascultăm Cuvântul lui Dumnezeu în duhul sfântului Părinte Francisc, care aşa ne îndeamnă: „Vă cer şi vă rog în dragostea care este Dumnezeu, ca aceste cuvinte parfumate ale Domnului nostru Isus Cristos, voi să le primiţi cu umilinţă şi iubire şi să le puneţi în practică şi să le păstraţi cu sfinţenie”.

8. Prima lectură: Rom 6,6 – 11: „Să umblăm în noutatea vieţii”

9. Psalmul responsorial.

R. ACESTA ESTE NEAMUL CELOR CE-L CAUTĂ PE DOMNUL.

1. Al Domnului este universul şi tot ce este în el, pământul cu toţi locuitorii săi.

Căci el l-a întemeiat pe mări şi l-a întărit peste râuri.

R.

2. Cine va putea să urce pe muntele Domnului?

Cine va sta în locul cel sfânt al său?

Cel ce are mâinile nepătate şi inima curată.

Cel care nu ia în zadar numele Domnului.

R.

3. Acesta va primi binecuvântarea de la Domnul şi dreptatea de la Dumnezeu, mântuitorul său.

Iată poporul celor care îl caută pe Domnul.

Al celor care caută faţa Dumnezeului lui Iacob.

R

4. Deschideţi-vă porţilor.

Deschideţi-vă, voi porţi veşnice.

Ca să intre împăratul măririi.

Cine este acest împărat al măririi?

Domnul cel tare şi puternic.

Domnul cel viteaz în luptă.

R

5. Deschideţi-vă porţilor.

Deschideţi-vă, voi porţi veşnice.

Ca să intre împăratul măririi.

Cine este acest împărat al măririi?

Domnul oştirilor, el este împăratul măririi.

R

10. A doua lectură: Mel, 12 – 15: „Întoarceţi-vă şi credeţi în Evanghelie”.

11. Celebrantul ţine o scurtă omilie. Într-un fel potrivit împrejurării, el poate invita fraţii să participe la o reflexie asupra evangheliei.

Ritul admiterii

12. Candidaţii toţi împreună (sau unul în numele tuturor) îşi exprimă dorinţa de-a intra în Ordinul Franciscan Secular. Ministrul în numele Fraternităţii,

primeşte cererea lor. Totul poate decurge sub formă de dialog cu aceste sau alte asemănătoare cuvinte:

Ministrul:

Să vină în faţă cei care vor să intre în Fraternitate, N N.

Candidaţii.

Fraţilor, noi cei prezenţi aici cerem să intrăm în această Fraternitate a Ordinului Franciscan Secular pentru a trăi cu cea mai mare angajare şi grijă harul consfinţirii baptismale şi pentru a urma pe Isus Cristos după învăţătura şi pilda sf. Francisc de Assisi. Astfel, în condiţia noastră de viaţă, să facem promisiunea de a sluji spre slava lui Dumnezeu şi de a împlini porunca sa de iubire faţă de oameni

Ministrul:

Fraternitatea vă primeşte cererea voastră cu mare bucurie; de aceea eu vă primesc să începeţi timpul formării şi experienţei voastre.

Preotul Celebrant:

Biserica şi Familia Franciscană primesc şi întăresc această voinţă a voastră. Domnul să vă dea statornicie în această propunere pentru ca în lume voi să fiţi fermentul vieţii evanghelice.

Toţi: Amin. Mulţumim lui Dumnezeu.

Această aclamaţie poate fi înlocuită, după obiceiul

locului, cu un cântec sau un gest aprobat.

Predarea Evangheliei şi Regulii

13. Ministrul sau celebrantul, după obiceiul locului, înmânează fiecăruia Evanghelia şi Regula OFS-ului spunând:

Frate, Regula şi viaţa franciscanilor seculari este aceasta: să păstreze Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos, urmând pildele sfântului Francisc de Assisi. Aşa să faci încât Cristos să rămână centrul şi inspiratorul vieţii tale faţă de Dumnezeu şi faţă de oameni.

14. După obiceiul locului, ministrul poate da fiecăruia semnul distinctiv propriu al Ordinului (litera Tău sau altul).

15. Urmează rugăciunea universală a credincioşilor şi Tatăl nostru.

16. Ministrul în sfârşit, se îndreaptă spre membrii cei noi ai Fraternităţii cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Fraţilor, Fraternitatea se alătură cu mare bucurie şi vă însoţeşte pe calea cea nouă de viaţă cu prietenie, cu rugăciuni, cu mărturia vieţii pentru a vă fi de ajutor. Iar voi sporiţi Fraternitatea noastră în număr de virtute cu prezenţa şi prin comuniunea voastră. Fiţi bineveniţi.

17. Fraţii îşi dau unul altuia semnul păcii. Între timp se execută un cântec potrivit.

Binecuvântarea

18. Ritul se încheie cu binecuvântarea seraficului nostru Părinte Francisc:

Domnul să vă binecuvânteze şi să vă păzească. R. Amin.

El să facă să strălucească faţa lui asupra voastră şi să vă dăruiască milostivirea sa R Amin.

Să-şi întoarcă faţa spre voi şi să vă dea pacea sa. R. Amin

Să vă binecuvânteze Dumnezeu + Tatăl şi Fiul şi Duhul Sfânt R. Amin.

II

RITUL PROMISIUNII DE VIAŢĂ EVANGHELICĂ SAU PROFESIUNE

(a se celebra în timpul liturghiei)

19. Ritul care e descris în acest capitol se desfăşoară în timpul Sfintei Liturghii.

20. Se ia Liturghia corespunzătoare liturghiei zilei, după rubrici, missa votivă de sf. Francisc sau sf. Ludovic sau de sf. Elisabeta a Turingiei. În privinţa exortaţiilor se va ţine seama de textul capitolului al II-lea din Regulă şi de textele biblice pe care se bazează norma de viaţă a OFS-ului.

21. Ministrul Fraternităţii primeşte profesiunea într-un cadru bine pregătit; în prezbiter scaunele pentru

candidaţii la profesiune să fie în aşa fel aşezate încât toată celebrarea liturgică să poată fi urmărită de credincioşi fără dificultate.

22. Să fie pregătite toate cele necesare pentru celebrarea euharistică şi pentru ritul profesiunii!

Ritul intrării

23. Când poporul şi comunitatea fraţilor sunt deja la locurile lor şi totul e pus în ordine, în timp ce preotul se îndreaptă spre altar, se cântă „Introitul” liturghiei. Cei care trebuie să facă profesiunea se aşază la locurile ce le-au fost rezervate. Atunci începe liturghia.

24. După salutul celebrantului un confrate al OFS-ului sau chiar însuşi celebrantul adresează un îndemn cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

„Ne-am adunat pentru a participa la jertfa euharistică în timpul acestei celebrări euharistice, vor depune profesiunea de viaţă evanghelică în Ordinul Franciscan Secular fraţii N N. La mulţumirile aduse Tatălui prin Cristos, astăzi se adaugă o nouă motivare de mulţumire: adică harul pe care El îl face acestor fraţi chemându-i să trăiască în lume spiritul fericirilor evanghelice şi darul pe care ni-l face nouă asociindu-se cu noi membrii Fraternităţii noastre. Chemaţi la urmarea lui Cristos, care s-a jertfit pe sine însuşi Tatălui, ostie vie pentru viaţa lumii, suntem insistent invitaţi, mai ales

astăzi, să ne unim darul cu darul lui Cristos”.

25. Liturghia urmează în mod obişnuit. Actul penitenţial, totuşi, se va putea desfăşura cu mai multă amploare, în aşa fel ca să exprime mai bine spiritul de pocăinţă.

Liturghia cuvântului

26. La Liturghia Cuvântului, totul decurge în mod obişnuit, exceptând:

a) lecturile se pot lua sau de la liturghia zilei sau din textele propuse în adaos.

B) Credo se poate omite.

Promisiunea de viaţă evanghelică sau profesiunea

27. După ce s-a citit Evanghelia, celebrantul şi poporul se aşază, însă candidaţii la profesiune rămân în picioare. Atunci ministrul Fraternităţii invită pe fraţii care trebuie să facă profesiunea să se prezinte şi să-şi exprime voinţa în public.

Candidaţii pot să-şi exprime voinţa câte unul. Sau unul o face în numele tuturor. În acest caz, cererea se poate face, mai mult sau mai puţin după cum urmează:

Cererea

Cerem să fim admişi la profesiunea Regulii Ordinului Franciscan Secular. Experienţa timpului de formare ne-a întărit în convingerea că Domnul ne cheamă să trăim Evanghelia, urmând exemplul sfântului Francisc de Assisi.

Ministrul:

Fraternitatea primeşte cererea voatră şi se asociază rugăciunii voastre, pentru ca Duhul Sfânt să ducă la îndeplinire opera începută de El.

Omilia

28. Candidaţii la profesiune şed şi are loc omilia, în care sunt ilustrate lecturile biblice în mod potrivit evenimentului şi aspectele teologice al profesiunii de viaţă evanghelică.

Întrebări

29. După ce s-a sfârşit discursul, candidaţii se scoală în picioare. Celebrantul îi întreabă cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Celebrantul:

Fraţilor prea iubiţi, în faţa Fraternităţii întrunită împreună cu alţi fraţi întru Cristos, voiţi să îmbrăţişaţi acea formă de viaţă evanghelică ce se inspiră din exemplele şi învăţăturile lui Francisc de Assisi şi care este expusă în Regulă Ordinului Franciscan Secular?

Candidaţii la profesiune împreună răspund: Vreau.

Celebrantul:

Fiind chemaţi să daţi mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu şi să construiţi o lume mai frăţească şi mai evanghelică împreună cu oamenii de bunăvoinţă, voiţi să fiţi credincioşi acestei vocaţii şi să aveţi duhul servirii

propriu al franciscanilor seculari?

Candidaţii: Vreau.

Celebrantul:

Deveniţi membri ai Poporului lui Dumnezeu prin botez, întăriţi prin Sfântul Mir cu un nou dar al Duhului Sfânt, pentru ca să fiţi martori ai lui Cristos cu viaţa şi cu cuvintele, voiţi să vă legaţi mai strâns de Biserică şi să colaboraţi la continua ei reînnoire şi la misiunea ei printre oameni?

Candidaţii: Vreau.

Ministrul Fraternităţii:

Fraternitatea locală este un semn vizibil al Bisericii, care este o comunitate de credinţă şi iubire. Voi făgăduiţi că veţi colabora cu toţi fraţii pentru ca Fraternitatea să fie un cenaclu autentic bisericesc şi o comunitate vie franciscană.

Invocaţii ale harului divin

30. Celebrantul imploră ajutorul dumnezeiesc spunând:

Să ne rugăm.

Toţi, pentru câteva clipe, se roagă în tăcere. Apoi:

Îndreaptă-ţi, Doamne, privirea asupra acestor slujitori ai tăi şi inspiră-le în inimi Duhul iubirii Tale pentru ca prin harul Tău să poată păstra propunerea vieţii evanghelice. Prin Cristos, Domnul nostru.

Toţi: Amin.

Profesiunea sau făgăduinţa vieţii evanghelice

31. După ce s-a terminat rugăciunea, doi fraţi deja profeşi, în picioare, lângă ministrul Fraternităţii, îndeplinesc funcţia de martori calificaţi. Fiecare candidat se apropie de ministru şi în faţa lui citeşte formula profesiunii:

Eu N.N., deoarece Domnul mi-a dat acest har, îmi reînnoiesc promisiunile de la botez şi mă consfinţesc în slujba împărăţiei Sale. De aceea promit să trăiesc în starea mea de viaţă seculară (sau în condiţia mea de preot diecezan) pentru tot timpul vieţii mele (sau pe un an de zile) Evanghelia lui Isus Cristos în Ordinul Franciscan Secular, păstrându-i Regula. Harul Duhului Sfânt, mijlocirea Sfintei Fecioare Maria şi a sfântului Francisc şi comuniunea frăţească să-mi fie mereu de ajutor, pentru ca să ajung la desăvârşirea iubirii creştine

32. Terminându-se de citit formula, ministrul Fraternităţii adaugă:

Să mulţumim lui Dumnezeu. Ca ministru, te primesc în această Fraternitate a Ordinului Franciscan Secular. Încorporarea în ea este un motiv de bucurie şi de speranţă pentru toţi fraţii.

33. După ce toţi candidaţii au depus profesiunea şi a fost primită de către ministru, celebrantul li se adresează

prin aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Confirm promisiunile voastre în numele Bisericii. Însuşi Seraficul Părinte vă îndeamnă prin cuvintele Testamentului său: „Dacă veţi păstra aceste lucruri, pe pământ să fiţi umpluţi de binecuvântările Fiului său iubit, cu preasfântul său Duh, Mângâietorul, şi cu toate puterile cerului şi cu toţi sfinţii”

34. Dacă tradiţia sau cultura locală o cere. În acest moment pol avea loc înmânarea distincţiilor Ordinului Franciscan Secular

35. Terminându-se toate, fraţii prezenţi îşi manifestă bucuria printr-un semn cuvenit de pace şi bunăvoinţă. Între timp se execută un cântec potrivit momentului.

Încheierea ritului profesiunii sau promisiunii de viaţă evanghelică

36. Ritul se încheie prin rugăciunea universală sau a credincioşilor.

37. În timp ce se execută cântarea ofertorului, câţiva neoprofeşi oferă, la timpul cuvenit, pâinea, vinul şi apa pentru jertfa euharistică.

Liturghia euharistică

38. La împărtăşanie, euharistia se poate primi sub ambele specii.

39. La sfârşitul liturghiei se poate da binecuvântarea solemnă „de peste an”, pusă pe primul loc în Misalul

roman reînnoit, adică aceea a părintelui nostru Francisc, precum este la sfârşitul capitolului

I (nr. 18).

REÎNNOIREA ANUALĂ A PROFESIUNII

40. Pentru reînnoirea profesiunii sau făgăduinţă vieţii evanghelice, este de trebuinţă să fie de faţă ministrul Fraternităţii şi doi martori. Pe cât e posibil, la acest rit de reînnoire să ia parte Fraternitatea.

41. Ritul se desfăşoară într-o celebrare liturgică, dar într-o formă foarte simplă (cfr. Note preliminarii nr 20).

42. Dacă ritualul se desfăşoară în cadrul unei liturghii a Cuvântului, lecturile se pot alege dintre cele indicate în adaos. Nu. L-24

Îndemn premergător ritului reînnoirii.

43. Înainte de a proceda, la reînnoirea profesiunii, celebrantul se adresează celor prezenţi cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Celebrantul:

Îndemnaţi de puterea Evangheliei noi simţim că chemarea trebuie să înceapă din nou şi să efectueze o continuă convertire interioară pentru a ne conforma lui Cristos şi cu El să ne dedicăm slujirii Tatălui şi fraţilor.

Pe această cale de continuă convertire, statornicia este harul lui Dumnezeu. De aceea, fraţilor să-l rugăm pe Dumnezeu pentru ca, înaintând în dragoste reciprocă, să

fim credincioşi până la sfârşit.

La îndemnul celebrantului toţi adaugă.

Priveşte Doamne, cu bunăvoinţă pe cei care i-ai chemat la sfinţenia vieţii evanghelice în Fraternitatea Franciscană Seculară.

Dă-le harul de a duce la bun sfârşit promisiunea de viaţă evanghelică, pe care au îmbrăţişat-o cu generozitate şi curaj

Ţi-o cerem prin Domnul nostru Isus Cristos. Amin

Reînnoirea promisiunii

44. Cei ce reînnoiesc făgăduinţa de viaţă evanghelică, se pot folosi de formula de la nr. 31 sau de următoarea:

Eu N.N., îmi reînnoiesc pentru un an, făgăduinţa de a păstra Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos, urmând pilda sfântului Francisc de Assisi, după Regula Ordinului Franciscan Secular.

Apoi celebrantul, folosind cuvintele sfântului Francisc. Adaugă:

Dacă veţi păstra aceste promisiuni, să fiţi umpluţi de binecuvântarea Tatălui ceresc, a Fiului său iubit Isus Cristos, împreună cu a Sfântului Duh, Mângâietorul şi a tuturor puterilor cereşti şi a tuturor sfinţilor.

Toţi: Amin.

Primirea reînnoirii promisiunii

45. După ce s-a terminat formula binecuvântării, ministrul Fraternităţii spune:

Ca ministru al Fraternităţii, primesc reînnoirea profesiunii voastre. Toţi fraţii se unesc cu voi întru a aduce mulţumiri lui Dumnezeu pentru darul acesta.

Încheierea ritului

46. Ritul se sfârşeşte cu rugăciunea universală sau a credincioşilor, care se încheie cu „Tatăl nostru” şi cu următoarea rugăciune:

Ascultă, Doamne, rugăciunea noastră şi fă ca aceşti fraţi, care îşi trăiesc experienţa lor de fiecare zi în slujba comunităţii umane, să ducă între realităţile pământeşti, adevăratul spirit al Evangheliei. Prin Cristos Domnul nostru.

Toţi: Amin.

LA ANIVERSAREA PROFESIUNII

47. Este un obicei lăudabil de a se celebra al 25-lea şi al 50-lea aniversar al profesiunii. Dacă aceasta se face în timpul celebrării euharistice, se foloseşte Missa zilei cu rugăciunile sale, după rubrici, „Pro gratiarum actione”. Se pot lua şi Missele sugerate la nr. 20

Îndemn după omilie

48. După omilie, ministrul Fraternităţii sau unul dintre fraţii prezenţi adresează celor de faţă o exortaţie, cam în aceste cuvinte:

Sărbătorim al 25-lea (sau al 50-lea) aniversar al fraţilor (fratelui sau surorii) N N. În aceşti ani ei s-au străduit să facă prezentă carisma seraficului Părinte, în viaţa şi misiunea Bisericii şi s-au angajat să colaboreze la construirea unei lumi mai frăţeşti şi mai evanghelice pentru realizarea împărăţiei lui Dumnezeu.

Să ne unim şi noi la aducerea de mulţumire şi la făgăduinţă unei convertiri continui.

Reînnoirea făgăduinţei

49. Fraţii care celebrează jubileul, reînnoiesc promisiunea cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

Îţi mulţumim. Doamne, pentru chemarea la Ordinul Franciscan Secular.

Îţi cerem iertare pentru toate lipsurile, slăbiciunile şi greşelile comise împotriva promisiunilor făcute de viaţă evanghelică şi a Regulii. Fă, te rugăm, să simţim fervoarea şi zelul primei zile, când am intrat în Fraternitate.

Mai reînnoim promisiunea noastră de viaţă evanghelică după Regula Ordinului Franciscan Secular, până la sfârşitul zilelor noastre. Dă-ne aşadar harul de a trăi totdeauna în înţelegere cu fraţii noştri şi de a da celor tineri mărturia unui aşa de mare dar primit de la tine, adică vocaţia franciscană, pentru ca să reuşim martori şi unelte ale misiunii Bisericii între oameni, vestindu-L pe Cristos cu viaţa şi cu cuvântul. Amin.

50. Apoi celebrantul recită această rugăciune:

Doamne Dumnezeul nostru, Părinte al tuturor, îţi mulţumim pentru dragostea şi bunăvoinţa pe care ai arătat-o faţă de noi fiii tăi Pentru aceasta te rugăm ca aceşti fraţi, prin ajutorul tău, să ducă ăla îndeplinire făgăduinţa de viaţă evanghelică de curând făcută. Ţi-o cerem aceasta prin Cristos Domnul nostru

Toţi: Amin.

Încheierea ritualului

51. Ritul se încheie printr-un semn mutual de felicitare. Între timp se cântă Cântecul făpturilor al sfântului Francisc sau un alt cântec potrivit.

PARTEA n REUNIUNILE FRATERNITĂŢII Note Preliminarii

1. În Ordinul Franciscan Secular se ţin adunări ale Fraternităţii locale şi reuniuni ale Consiliilor regionale, naţionale, internaţionale.

2. Scopurile acestor adunări şi reuniuni sunt specificate în Regulă, adică: să promoveze caritatea frăţească a membrilor şi să facă să sporească viaţa lor franciscană şi eclezială; apoi pentru a uşura o mai desăvârşită comuniune franciscană în Fraternitate2.

3. Adunările sunt de diferite forme: de rugăciune, de muncă programată şi chiar de întreţinere frăţească.

4. În adunările ordinare sau după Statutele

Fraternităţii, se disting aceste momente:

a) convorbire frăţească; b) timp pentru ascultarea împreună a Cuvântului lui Dumnezeu3; e) timp de studiu şi muncă (după caz); d) celebrarea euharistiei sau cel puţin o liturghie a orelor.

După cum se vede, se lasă mult spaţiu pentru iniţiativele

Consiliilor fraţilor.

5. Rugăciunile, care se propun, în mare parte vor fi luate din scrierile Sf. Francisc.

Cfr. Regula, art. 22 şi 24.

1 cfr. Idem, art. 5.

L

RUGĂCIUNI PENTRU ÎNCEPUTUL ŞI SFÂRŞITUL ADUNĂRILOR FRĂŢEŞTI

1. Rugăciunile sugerate în numerele următoare au numai o valoare indicativă.

La începutul adunării

2. Reunindu-se fraţii în locul stabilit, mai înainte de a trata problemele, cel ce prezidează poate începe rugăciunea comună după cum urmează:

Preşedintele:

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh

Toţi: Amin.

Preşedintele:

Prea înalte, Atotputernice, bune Dumnezeule, ale tale sunt laudele, slava şi cinstea şi orice binecuvântare.

Toţi:

Lăudaţi şi binecuvântaţi pe Domnul meu mulţumindu-i şi slujindu-l cu mare umilinţă.

Preşedintele:

Să ne rugăm.

Atotputernice, preasfinte, preaînalte mare Dumnezeule, care eşti tot binele, supremul bine, singur eşti bun; ţie îţi înălţăm toată lauda, toată mărirea, toată mulţumirea, toată cinstea, toată binecuvântarea şi tot binele. Fie! Fie!

Toţi: Amin.

Sau: să ne rugăm.

Preaînalte, slăvite Dumnezeule, luminează întunecimile inimilor mele şi dă-ne o credinţă dreaptă, o nădejde sigură şi o dragoste desăvârşită, înţelepciune şi cunoaştere. Doamne, pentru ca să îndeplinim sfânta şi adevărata Ta lege.

Toţi: Amin.

3. Poate urma o lectură scurtă luată din Sfânta Scriptură (Adaos, nr. 24) sau din scrierile Sf. Francisc (Adaos nr. 25).

La sfârşitul adunării

4. Dacă se crede de cuviinţă, se lasă un timp pentru

rugăciune spontană sau alte rugăciuni de mijlocire pentru nevoite generale ale Bisericii şi pentru particulari din Fraternitate. Apoi preşedintele poate folosi rugăciunea Sf. Francisc, ca mai jos, sau alta la alegere.

Preşedintele:

Să ne rugăm.

Atotputernice, veşnice, drepte şi milostive Dumnezeule, dă-ne nouă sărmanilor, prin voinţa Ta, harul de a face ceea ce ştim că tu voieşti şi a voi totdeuna ceea ce îţi place, pentru ca fiind curaţi cu sufletul, luminaţi în minte şi înflăcăraţi de focul Duhului Sfânt, să putem merge pe urmele Fiului tău. Domnul nostru Isus Cristos, şi să ajungem la Tine Preaînalte, numai prin harul Tău. Tu care în Treimea desăvârşită şi în Unitate adevărată, vieţuieşti şi domneşti şi eşti preamărit, Dumnezeule atotputernic, în toţi vecii vecilor.

Toţi: Amin.

Sau: să ne rugăm.

Prea bunule Dumnezeule, Tu eşti autorul păcii şi doreşti iubire; dă-ne nouă slujitorilor Tăi o adevărată unire cu voinţa Ta, ca să fim în stare să învingem orice ispită ce ne-ar putea tulbura pacea. Ţi-o cerem prin Domnul nostru Isus Cristos.

Toţi: Amin.

5. Dacă este de faţă preotul, se poate da

binecuvântarea cu formula cu care sfântul Francisc l-a binecuvântat pe fratele Leon (cfr. Mai sus, partea I, nr. 18).

CELEBRAREA CAPITOLULUI FRATERNITĂŢII

6. După invocarea Duhului Sfânt şi lectura unui text scurt al Sfintei Scripturi (Adaos nr. L-24) sau din scrierile Sf. Francisc (Adaos nr. 25) preşedintele rosteşte această rugăciune:

Atotputernice, preasfinte, preaînalte, preabune Dumnezeule. Părinte sfânt şi drept, rege, Stăpân al cerului şi pământului îţi mulţumim prin Tine însuţi, deoarece prin sfânta Ta voinţă şi prin unicul tău Fiu, împreună cu Duhul Sfânt, ai creat toate cele spirituale şi corporale şi pe noi, făcuţi după chipul Tău, ne-ai pus în Paradis. Ne încredem în Tine şi îţi cerem lumina Ta ca să alegem pe aceia care vor putea conduce fraternitatea noastră. Ajută-ne să alegem pe cei care prin pilda, prin virtutea lor şi prin hotărâri prudente, pot călăuzi Fraternitatea noastră în aşa fel ca în comunitatea noastră să fie vie Evanghelia lui Isus în duhul sfântului Francisc. Ţi-o cerem prin Domnul nostru Isus Cristos.

Toţi: Amin.

7. Urmează alegerea după normele Constituţiunilor. După terminarea alegerii, toţi mărturisesc propria lor chemare franciscană şi disponibilitatea de supunere.

8. Terminându-se totul, preşedintele pronunţă asupra aleşilor:

Dumnezeul speranţei să vă umple de orice bucurie şi de pace în credinţă, pentru ca să prisosiţi în nădejde prin puterea Duhului Sfânt (Rm 15,13).

Toţi răspund: Să fie Dumnezeu lăudat în veci!

Preşedintele urmează:

Să ne rugăm pentru cei ce au fost aleşi, pentru ca prin slujirea şi însufleţirea lor să ne putem trăi cu toţii mai adânc credinţa, cu mai mare tărie să dăm mărturie despre Cristos şi să ne angajăm la realizarea împărăţiei lui Dumnezeu.

Toţi recită următoarea rugăciune:

Părinte preamilostiv, dă-ne harul ca noi toţi, prin zelul acestor fraţi care au fost chemaţi în slujba Fraternităţii noastre, să te putem cunoaşte mai bine şi să vestim tuturora forma de viaţă evanghelică pe care Tu însuţi ai inspirat-o Sf. Francisc de Assisi. Prin Cristos Domnul nostru. Amin.

IU

ÎNTEMEIEREA UNEI NOI FRATERNITĂŢI

9. Ritul care este descris în acest capitol se desfăşoară într-un loc potrivit

10. Prezidează cel care are facultatea de a înfiinţa fraternitatea.

Introducere

11. După salutul iniţial şi un scurt discurs al preşedintelui, se citeşte articolul 22 din Regula OFS, după cum urmează:

„Fraternitatea locală are trebuinţa de a fi canonic întemeiată şi astfel devine prima celulă a întregului Ordin şi un semn vizibil al Bisericii, comunitate de iubire. Ea trebuie să fie mijlocul privilegiat pentru dezvoltarea sensului bisericesc şi chemarea franciscană, precum şi pentru însufleţirea vieţii apostolice a membrilor săi”.

12. Urmează rugăciunea, recitată de preşedinte:

Să ne rugăm.

Dă-ne Doamne harul, ca noi care ne-am adunat aici în numele Tău, să simţim prezenţa Fiului Tău Isus Cristos în mijlocul nostru ca adevăraţi fraţi; astfel ca în sfântul Francisc, bucuria noastră să fie deplină. Ţi-o cerem prin Domnul nostru Isus Cristos.

Toţi: Amin.

Lectura biblică

13. Un lector citeşte un text din Sfânta Scriptură; se propune Rm 12,4 – 13: „Fraţilor, după cum într-un singur trup…”

Citirea şi semnarea documentului de înfiinţare

14. După lectură se citeşte şi se semnează documentul de înfiinţare al noii fraternităţi. Apoi se fac

cunoscute numele fraţilor care o compun, ale responsabililor sau Consiliul Fraternităţii.

15. Terminându-se aceste formalităţi, e oportun să se citească un text din scrisoarea Sf. Francisc către toţi credincioşii.

16. În acest punct se pot spune câteva cuvinte de circumstanţă sau de cel care a inaugurat Fraternitatea sau de un responsabil regional sau naţional.

Rugăciunea credincioşilor şi încheierea

17. Se poate face o rugăciune comună după forma rugăciunii credincioşilor, care se va încheia după cum urmează:

Părintele nostru, Dumnezeule atotputernic, izvor de iubire şi unire fă ca noua fraternitate a Ordinului Franciscan Secular, reunită şi însufleţită de Duhul Sfânt, să fie gata totdeauna pentru ascultarea Cuvântului Tău şi rugăciunea comunitară. În ea toţi fraţii să-şi poată găsi puterea şi inspiraţia de a crea o lume mai frăţească şi de a duce tuturor oamenilor mesajul de pace şi veselie. Prin Cristos Domnul nostru.

Toţi: Amin.

18. La sfârşit se execută un cântec la Preacurata; spre exemplu: „Salve Regina”.

ADAOS

TEXTE PENTRU CELEBRAREA PROMISIUNII DE

VIAŢĂ EVANGHELICĂ

Lectura I:

1. Gal 6,14 – 18: „Cât mă priveşte pe mine, departe să fie de mine a mă lăuda decât numai în crucea Domnului nostru Isus Cristos”.

Fraţilor: cât mă priveşte pe mine…

2. El 1,3 – 10: „Ne-a ales de mai înainte pe noi să fim fiii săi adoptivi prin Isus Cristos”.

Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Cristos…

3. Col 3,9 – 17: „Iar peste toate acestea să aveţi iubire, care este legătura desăvârşiţii”.

Fraţilor: nu vă minţiţi unul pe altul…

4. LPt 2,9 – 17: „Purtarea voastră între păgâni să fie fără greşeală”.

Fraţilor: voi sunteţi neam ales…

5. Iac 2,12 – 18: „Aşa e şi cu credinţa: dacă n-are fapte este moartă”.

Fraţilor: vorbiţi şi lucraţi ca persoane…

6.1 Cor 12 – 4 – 11: „Fiecăruia i s-a dat o arătare specială a Duhului spre folosul tuturor”.

Fraţilor: darurile apoi sunt felurite…

Psalmi responsoriali

7. Ps 15, 1-2a şi 5.7.8.11.

R (5a): Domnul este partea mea de moştenire şi

paharul meu.

8. Ps 97,1 – 4

R. Cântaţi Domnului din harpă, pentru că şi-a arătat mântuirea.

9. Ps 132

R. Să ne iubim unul pe altul pentru că iubirea este de la Dumnezeu.

10. Ps 36,3 – 4.5 – 6.30 – 31

R. Legea Domnului este în inima celui drept.

11. Ps 24,2 – 5.8 – 10

R. Condu-mă. Doamne, în adevărul Tău.

12. Ps 91,2 – 3.6 – 7.13 – 14

R. (6a). Cât de mari sunt Doamne, operele tale.

Aleluia şi versetele dinaintea Evangheliei

13. Fii 1,21: Pentru mine a trăi înseamnă Cristos şi a muri înseamnă câştig.

14. Mt 11,25: Ai ascuns acestea de la cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit celor mici.

15. Col 3,14 – 15: Iar peste toate acestea să aveţi iubire, care este legătura desăvârşirii. Şi pacea lui Cristos să domnească în inimile voastre.

16. Cfr Lc 10,1.9: Mergeţi, vestiţi cetăţilor: s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu, spune Domnul.

17. In 15,8: într-aceasta se va preamări Tatăl meu, dacă aduceţi roade multe şi veţi fi ucenicii mei.

18. Ps 132,1: Iată cât e de bine şi plăcut ca fraţii să trăiască împreună.

Evanghelii

19. Mt 5,1 – 12: „Fericiţi cei săraci cu duhul, cei blânzi, cei milostivi, făcătorii de pace”

În acel timp văzând Isus mulţimile…

20. Mt 11,20 – 30: „Ai ascuns acestea de la cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit celor mici.

În acel timp, Isus a început să mustre cetăţile…

21. Mt 12,46 – 50: „Oricine face voinţa Tatălui meu care e în ceruri, acesta îmi este şi frate şi soră şi mamă”.

În acel timp, pe când mai vorbea Isus…

22. Lc 19,1 – 9: „Mergeţi: iată cu vă trimit”.

În acel timp, Domnul a ales…

23. In 15,1 – 8: „Într-aceasta se va preamări Tatăl meu: să aduceţi roade multe”

În acel timp, a spus Isus ucenicilor săi: eu sunt adevărata viaţă.

24. In 17,20 – 26: „Ca toţi una să fie, precum Tu Părinte eşti în mine şi eu în Tine”.

În acel timp, rugându-se Isus a spus: nu mă rog…

LECTURI FRANCISCANE

25. În reuniunile Fraternităţii, mai ales în cele obişnuite şi în celebrarea capitolului, când se propun fraţilor teme de meditaţie, e bine să avem în vedere

scrierile Sf. Francisc, sau alte scrieri, scoase din Izvoarele Franciscane.

În mod expres se indică doar: din sfântul Francisc de Assisi: îndemn către fraţii şi surorile pocăinţei; Scrisoare către toţi credincioşii; Regula întâia (non bolata), ce. 22 şi 23; Rugăciuni şi imnuri ale Oficiului Pătimirii.

RUGĂCIUNEA LITURGICĂ A FRAŢILOR ŞI SURORILOR

OFS

26. După Regulă (art. 8), franciscanii seculari se întrunesc la rugăciunea liturgică în una din formele propuse de Biserică retrăind astfel misterele vieţii lui Cristos.

27. Numitele rugăciuni pot fi:

a) Laudele şi Vesperele, recitate în comun sau particular.

Aceste celebrări sunt de preferat în adunările Fraternităţii.

B) Scurte şi adaptate forme de liturghia Orelor Bisericii locale; e) Oficiul cel mic al Sfintei Fecioare Maria; d) Oficiul Pătimirii de Sfântul Francisc de Assisi; e) Recitarea Oficiului celor 12 Tatăl nostru, îmbogăţit cu scurte pasaje biblice şi adaptat la liturghia Orelor, mai ales pentru că în multe regiuni mai dăinuie şi este folosită această formă de rugăciune.

PARTEA ID Primul Adaos PROMISIUNEA TINERETULUI FRANCISCAN

Societatea GURA, sau Tineretul Franciscan îşi are şi ea ritualul „său”, pe care am voit să-l includem în această publicaţie ca un adaos, fie pentru a arăta unitatea familiei franciscane, fie pentru motive practice.

Acest ritual este explicat mai ales cu ocazia PROMISIUNII.

1) Descrierea rituală

— Sărbătoarea Promisiunii să se celebreze în fiecare an sau la începutul anului civil ori în sărbătoarea Bunei Vestiri (25 martie).

— Să se dea solemnitate evenimentului, invitându-se părinţi, prieteni, OFS-ul, celelalte fraternităţi GURA, Fraternitatea Primului Ordin şi alte grupuri bisericeşti.

— Se poate celebra şi la Neprihănita Zămislire (8 decembrie) împreună cu primirea şi profesiunile în Ordinul Franciscan Secular.

— E preferabil ca Promisiunea să se facă în timpul celebrării euharistice.

— Cei ce trebuie să depună Promisiunea să aibă locuri rezervate, vizibile pentru toţi: la fel şi Preşedintele local.

— Să intervină Preşedintele Regional GURA sau orice Consilier regional.

— Să li se dea „Faţa noastră” şi semnul Tău.

2 Conţinut formativ

— Mulţumire Domnului pentru aceste noi vocaţii.

— Angajament de a trăi Statul, Faţa noastră.

— Să fie ziditori ai unei lumi mai bune.

— Deplină comuniune cu toată Familia Franciscană.

— Să-şi trăiască tinereţea cufundaţi în Cristos după pilda sfântului Francisc de Assisi.

— Alegând ca mijloace: Euharistia, Evanghelia, Biserica.

— Să se sublinieze valoarea eclezială a Promisiunii ca o actualizare a Botezului.

3 Notă istorică

1953: în Borgo San Lorenzo (FI) se vorbeşte despre

Promisiune, în Consiliile Naţionale cel masculin (25 – 26 aprilie) şi cel feminin (1 – 2 mai).

1954: Sărbătoarea Promisiunii este inclusă în Statutul

Naţional aprobat la 23 august. Sărbătoarea se celebra după dispoziţia art. 17, în ziua lui Cristos Rege (pe atunci ultima duminică din octombrie).

1962: Statutul aprobat la 24 mai nu introduce noutăţi esenţiale.

1970: Al treilea Statut, aprobat la 27 noiembrie, îi redă aşezământ central şi îi rezervă Promisiunii ul loc

principal.

1984: CIOFS-ul aprobă Statutul actual la 30 noiembrie şi confirmă Promisiunea cu aceste cuvinte: „Promisiunea este angajamentul tânărului de a cunoaşte şi trăi Evanghelia după pilda sf. Francisc, în sânul propriei Fraternităţi, care-l însoţeşte pe calea căutării şi creşterii spirituale” (art. 5)

RITUALUL TINERETULUI FRANCISCAN Ritul Promisiunii

Ritul promisiunii se desfăşoară în timpul celebrării euharistice se celebrează Missa corespunzătoare liturghiei zilei sau, după rubrici, Liturghia votivă a sf. Francisc, ori alta potrivită. Când nu se poate celebra Liturghia, ritul se desfăşoară în timpul unei paraliturghii a celebrării Cuvântului; se fac două lecturi biblice (una din Evanghelie) cu psalmul responsorial şi versetul la Evanghelie: dacă se crede de cuviinţă, se poate citi înainte o lectură franciscană.

Ritul începutului

După citirea Evangheliei, preşedintele grupului sau unul dintre tineri în numele tuturor se prezintă la celebrant şi face cerere de depunere a Promisiunii.

Preşedintele:

Părinte, suntem un grup de tineri care voiesc să se angajeze a trăi (în noul an civic) programul Tineretului

Franciscan şi aşa să răspundem iubirii lui Isus Cristos.

Toţi: Amin.

Celebrantul adresează tinerilor cuvinte adaptate momentului în armonie cu lecturile făcute. Apoi îi invită pe cei prezenţi la rugăciune, zicând:

Fraţilor preaiubiţi, în noi toţi stăruie dorinţa de a vedea o lume mai bună, în care să domnească dragostea şi bucuria. Dar adesea lipsesc constructorii acestei lumi mai bune. Aşadar este prilej pentru noi de a mulţumi lui Dumnezeu că un grup al acestor tineri intenţionează să-şi dea, în deplină comuniune cu Fraternitatea Secular şi cu întreaga Familie Franciscană, aportul lor preţios la acest scop.

Să rugăm împreună bunătatea lui Dumnezeu să-i ajute în propunerea lor şi să facă eficace intenţiile lor.

Rugăciunea comună

Preşedintele cheamă să se recite sau să se cânte următoarea rugăciune, atribuită sfântului Francisc:

Să ne rugăm împreună repetând:

R. Doamne, fă din mine un instrument al împăcării între oameni.

1. Unde este ură cu s-aduc iubire Unde e ofensă cu s-aduc iertare Unde-i învrăjbire eu s-aduc unire Unde-i îndoială cu s-aduc credinţă.

2. Unde-i rătăcire s-aduc adevărul unde-i deznădejde

eu s-aduc speranţă unde-i întristare s-aduc bucurie Unde-i întuneric eu s-aduc lumină.

3. O învăţătorule, fă ca eu să caut Nu atât să fiu iubit

Cât eu să iubesc pe altul.

4. O învăţătorule, fă ca eu să caut

Nu atât să fiu mângâiat, cât să mângâi eu pe altul.

5. O învăţătorule fă ca eu să caut

Nu atât să fiu înţeles, cât eu să înţeleg pe altul.

6. O învăţătorule, fă ca eu să dau fără să primesc.

Eu să iert fără fiu iertat;

Eu să-mi deschid inima faţă de toţi fraţii; într-o iubire fără margini.

Celebrantul:

O Dumnezeule, Părinte al bunătăţii, izvor de bucurie şi tărie pentru cei slabi, priveşte cu iubire spre aceşti tineri, care călăuziţi de sf. Francisc, intenţionează să-şi unească împreună tinereţea lor pentru a se angaja împreună cu Tine la clădirea unei lumi mai bune. Dă-le harul să fie tari şi darnici, roditori ca sămânţa, şi hrănitori ca pâinea. Prin Cristos Domnul nostru.

Toţi: Amin.

Promisiunea

Apoi tinerii îşi exprimă toţi împreună (sau unul în numele tuturor) promisiunea prin aceste cuvinte:

Părinte al nostru preaiubitor, tu ne-ai adunat în

grupul tineresc al Fraternităţii sfântului Francisc pentru a ne arăta semnul iubirii pe care-l nutreşti faţă de fiecare dintre noi.

Pentru a corespunde la acest dar minunat noi promitem de a ne trăi tinereţea cufundată în Cristos Fiul Tău, după exemplul smeritului Sărăcuţ din Assisi.

Voim să fim o comunitate de credinţă care are ca centru Euharistia, Evanghelia de călăuză, Biserica de mamă, săracii şi umiliţii ca fraţi.

Ne angajăm în faţa tuturor ca ucenici care te urmează la lumina zilei: gata de a ne dărui la orice apel de bine pentru a fi vestitori ai împărăţiei Tale paşnice.

Primeşte Părinte sfânt, această smerită dăruire a noastră, pe care o încredinţăm Sfintei Fecioare şi fă-ne statornici în iubirea ta. Amin.

Celebrantul: Dumnezeu să întărească făgăduinţele voastre şi să binecuvânteze tinereţile voastre. În numele Tatălui + şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Dacă se crede de cuviinţă, la acest punct se pot distribui insignele Tău, între timp se cânt un cântec.

Liturghia se reia cu rugăciunea universală a credincioşilor; la sfârşit se poate împărţi binecuvântarea solemnă „de peste an”, adică cea a sfântului Francisc.

Acest rit se foloseşte şi pentru celebrarea anuală a „sărbătorii Promisiunii”.

Al Doilea Adaos PROMISIUNEA COPIILOR STEGARI

1) Descrierea rituală

— Candidaţii Promisiunii îşi ocupă locurile într-un loc vizibil alături de celebrant.

— Promisiunea să se facă în timpul celebrării euharistice.

— Să i se dea cea mai mare importanţă, invitând şi alte grupuri ecleziale, Fraternităţile OFS ŞI GURA, rude şi prieteni.

— Şi delegatul copiilor Stegari să aibă un rol potrivit.

— Să se dea o amintire a Promisiunii făcute.

2) Conţinut formativ

— Să se cunoască Evanghelia în duhul sfântului Francisc.

— Să fie subliniată importanţa pedagogică a făgăduinţei şi angajarea întregii familii franciscane.

— Să se angajeze Confraternitatea GURA ŞI OFS pentru o creştere graduală spre o formare completă a candidaţilor.

— Să comenteze texte biblice (spre exemplu Mc 10,13 – 16) care privesc pe copii.

— Să se sublinieze importanţa unei educaţii bazată şi iniţiată pe timp.

— Să cointereseze, în primul loc pe părinţi.

3) Notă istorică

De mulţi ani apostolatul între micii stegari a fost dezvoltat exclusiv de către Ordinul al treilea.

1953: OFS încredinţează pe Micii Stegari Tineretului Franciscan (GURA). De la această dată. Promisiunea micilor stegari a urmat momentele promisiunii GURA.

RITUL FĂGĂDUINŢEI

Ritul făgăduinţei (sau al admiterii) se desfăşoară în timpul unei celebrări a Cuvântului lui Dumnezeu. Se începe printr-un cântec, după terminarea căruia, preotul salută pe cei prezenţi, şi le adresează câteva cuvinte de ocazie.

Prima lectură:

FFn 1847-un copil… (Fioretti XVII, pag. 81 – 82)

Psalmul responsorial

R. Inima noastră se bucură-n Domnul.

Ascultaţi-mă, voi fi ai sfinţilor, şi creşteţi ca o plantaţie de roze pe un torent de ape.

R

Ca tămâia răspândiţi parfum plăcut, înfloriţi ca şi crinul. Răspândiţi parfum şi intonaţi un cânt de laudă;

Binecuvântaţi pe Domnul pentru toate operele sale.

R

Preamăriţi numele său;

Vestiţi laudele lui cu cântările şi lirele voastre.

Aşa să spuneţi în laudele voastre:

„Cât de măreţe sunt faptele Domnului”.

R Lectura a doua

Din Evanghelia după Marcu (10,13 – 16) în acel timp i se aduceau copii la Isus ca să-i mângâie, dar Mucenicii îi mustrau. Văzând aceasta, Isus a protestat şi le-a zis:

„Lăsaţi pe copii să vină la mine şi nu-i împiedicaţi, pentru că a unora ca aceştia este împărăţia lui Dumnezeu. Adevăr zic vouă: cine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea”.

Dialog pentru admitere

După vestirea Evangheliei, celebrantul şade. Ministrul sau un tânăr asistent face apelul candidaţilor.

Ministrul (sau asistentul):

Să păşească în faţă copiii şi cei ce vor să facă „făgăduinţa” micilor stegari.

Celebrantul:

Dragi copii, ce voiţi?

Copiii:

Părinte, cerem să facem parte dintre micii stegari pentru a sluji cu credinţă lui Isus Cristos şi a ne pregăti pentru a intra în Fraternitatea Seculară a sfântului Francisc de Assisi.

Celebrantul:

Ştiţi că aceasta vă angajează să fiţi totdeauna buni, ascultători şi gentili cu colegii, generoşi faţă de toţi?

Copiii: Da, o ştim.

Celebrantul:

Şi voiţi să cunoaşteţi şi viaţa sfântului Francisc pentru a face ca el?

Copiii: Da, o voim.

Celebrantul:

Deoarece sunteţi atât de bine dispuşi, eu, în numele fraternităţii sfântului Francisc, vi primesc în grupul micilor stegari, pentru ca să puteţi deveni mai buni şi aşa să-i mărturisiţi lui Isus dragostea voastră.

Toţi: Mulţumim lui Dumnezeu.

Rugăciuni comune

Apoi celebrantul începe rugăciunea credincioşilor în care micii stegari e bine să-şi exprime intenţiile.

Celebrantul:

Şi acum, pentru ca Domnul să vă ajute să fiţi şi să faceţi ceea ce doriţi, să ne rugăm împreună spunând:

Ascultă-ne, Doamne.

— Ca să putem creşte sănătoşi la trup şi tari în duh.

— Ca iubirea părinţilor să nu ne părăsească niciodată.

— Ca să putem da părinţilor noştri mereu bucurie şi seninătate.

— Ca să fim totdeauna silitori la şcoală.

— Ca să fim totdeauna darnici cu cei săraci.

— Ca să fim totdeauna gentili cu colegii.

— Ca să fim totdeauna veseli şi simpli.

— Ca să putem iubi mult pe Isus şi pe Preasfânta Fecioară

Maria.

Celebrantul:

Doamne Isuse, care ai spus: „Lăsaţi pe copii să vină la mine”. Bine cuvintează pe aceşti copii şi fă ca înaintând în vârstă, în înlepciune şi în har, înaintea Ta şi a oamenilor, să poată duce la îndeplinire bunele propuneri şi să fie o sămânţă de reînnoire în lume, ca şi slujitorul Tău Francisc. Ţi-o cerem prin mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria, Ţie, care eşti Dumnezeu şi vieţuieşti şi domneşti în vecii vecilor.

Toţi: Amin.

La sfârşit un cântec.

ASOCIAŢIEI „ORDINUL FRANCISCAN SECULAR DIN ROMÂNIA” (O.F.S.)

aprobat prin Hotărârea judecătorească nr. 55/PI/1994

Capitolul I

DENUMIREA ŞI OBIECTUL ASOCIAŢIEI Art. l.

Denumirea asociaţiei înfiinţată la 28 aprilie 1994, în adunarea generală, ce a avut loc în Bucureşti în str. Colţei nr. 5, este ASOCIAŢIA „ORDINUL FRANCISCAN

SECULAR” DIN ROMÂNIA (O.F.S.)

Asociaţia este persoană juridică fără scop lucrativ, cu buget propriu.

Art. 2

Această asociaţie se constituie pentru ajutor reciproc în cadrul unei unităţi organice a fraternităţilor catolice, ai căror membrii laici de ambele sexe, doresc să se ajute reciproc pentru a trăi Evanghelia după modelul Sfântului Francisc de Assisi.

Membrii asociaţiei respectă regulile moralei creştine în spiritul de apostolat, încurajat de Biserică.

Asociaţia poate înfiinţa filiale în alte localităţi din ţară.

CONDUCEREA ASOCIAŢIEI” ORDINUL FRANCISCAN SECULAR” DIN ROMÂNIA

Art. 3

Îndrumare şi coordonare

Asociaţia va funcţiona sub îndrumarea spirituală Ordinului” FRANCISCAN CONVENTUAL”

Asociaţia va colabora cu Secretariatul de Stat pentru Culte din România, cu Asociaţii de binefacere, din ţară şi străinătate, cu persoane juridice române străine, care desfăşoară activităţi similare sau înrudite într-un scop moral conform Legilor Bisericii ce nu tăgăduiesc învăţătura şi tradiţia creştină.

Art. 4

Organele de conducere

Asociaţia „Ordinului Franciscan Secular” din România este condusă de un organ colectiv numit Consiliu de conducere.

Acesta se compune din trei persoane, care îndeplinesc următoarele funcţii: Preşedinte, Vicepreşedinte, şi îndrumător spiritual.

Art. 5

Hotărârile în problemele majore ale asociaţiei se iau de către organul suprem de conducere care este Adunarea generală.

Aceasta îşi desfăşoară activitatea în şedinţe ordinare (obligatoriu o dată pe an), sau şedinţe extraordinare.

Adunarea generală are următoarele atribuţiuni principale:

— Stabileşte planul general de activitate pe trimetru, semestru şi an;

— Alege membrii Consiliului de conducere;

— Dezbate, apreciază şi avizează activitatea Consiliului de conducere;

— Stabileşte suma plătită drept cotizaţie de membrii asociaţiei.

Hotărârile Adunării generale regionale se iau cu majoritatea simplă de voturi a celor prezenţi.

Art. 6

Activitatea curentă se asigură de către un consiliu regional de conducere, alcătuit din superiorul general preşedinte, vicepreşedinte, care vor reprezenta asociaţia în relaţiile cu terţe persoane fizice sau juridice în faţa autorităţilor.

Art. 7

Superiorul general regional (preşedinte) va putea lua orice hotărâre cu privire la bunul mers al asociaţiei, hotărâri care ulterior vor fi ratificate de către Adunarea generală regională.

Art. 8

Organele de conducere ale filialelor se subordonează Consiliului regional de conducere.

Art. 9

Consiliul de conducere are următoarele atribuţiuni:

— Îndeplineşte toate sarcinile trasate de Adunarea generală;

— Ţine evidenţa contabilă şi de gestiune a cotizaţiilor şi donaţiilor primite;

— Conferă şi retrage calitatea de membru al Asociaţiei.

— Primeşte şi face propuneri Adunării gene; rale pentru promovarea unor activităţi fructuoase;

— Convoacă în şedinţe ordinare sau extraordinare

adunarea generală a asociaţiei;

— Periodic, aduce la cunoştinţa Asociaţiei Ordinului Franciscan Secular din România, rezultatele obţinute şi se consultă pentru noile activităţi.

SCOPUL ŞI PATRIMONIUL ASOCIAŢIEI

Art. 10

Asociaţia „Ordinului Franciscan Secular” din România, are ca scop:

a. – promovarea şi susţinerea vieţii evanghelice după modelul Sfântului Francisc de Assisi, în situaţia membrilor săi şi a persoanelor apropiate lor, de persoane ce aparţin Asociaţiei şi societăţii civile, deci în stare seculară; b. – întărirea legăturii de comuniune, colaborare, ajutorare frăţească între membrii ei, între asociaţiile, ordinele şi congregaţiile laice catolice, naţionale şi internaţionale; e. – propovăduirea ideilor Sfântului Francisc de Assisi (dragoste, sărăcie, într-ajutorare, modestie, etc.), în rândul tuturor oamenilor prin toate mijloacele accesibile unor buni catolici; d. – acte de caritate, realizate între membrii asociaţiei şi direct faţă de persoanele în nevoie; e. – difuzarea literaturii religioase şi morale în spiritul Bisericii catolice şi a Ordinului Franciscan cu respectarea legislaţiei naţionale şi în colaborare cu diocezele, parohiile şi ordinele bisericii f. – armonizarea vieţii membrilor ei, a credincioşilor şi a tineretului, după tradiţiile sănătoase ale

poporului român în toate problemele de actualitate pe plan teologic, pastoral, cultural, de sănătate, planing familial, viaţa socială internă şi internaţională; g. – încurajarea şi sprijinirea învăţământului mediu şi postliceal – şi universitar îndrumat de Biserică.

PATRIMONIUL

Art. 11

Patrimoniul asociaţiei se constituie din:

— Un fond patrimonial iniţial de 8.500 lei. Consemnat la CEC

— Contribuţii lunare benevole ale membrilor asociaţiei.

— Donaţii de la persoane fizice sau juridice din ţară sau străinătate, constând în bunuri mobile sau imobile.

Capitolul V

DURATA ŞI ORGANIZAREA ASOCIAŢIEI „ORDINUL FRANCISCAN SECULAR DIN ROMÂNIA”

Art. 12

Asociaţia „ORDINUL FRANCISCAN SECULAR” DIN ROMÂNIA are sediul în Bucureşti, strada Colţei, nr. 5 sector 3. Acesta putând fi schimbat la o altă adresă sau în altă localitate prin hotărârea Consiliului de conducere şi cu avizul favorabil al Organizaţiei ecleziastice îndrumătoare.

Art. 13

Durata asociaţiei este nelimitată.

Art. 14

În cadrul ASOCIAŢIEI „ORDINUL FRANCISCAN SECULAR” DIN ROMÂNIA, se pot organiza grupări ale tinerilor laici franciscani, precum şi o ramură de caritate a persoanelor consacrate.

MEMBRII ASOCIAŢIEI, DREPTURILE ŞI OBLIGAŢIILE

ACESTORA

Art. 15

Sunt membrii ai Asociaţiei, toţi participanţii la Adunarea Generală, la constituire, în primul rând aceia care prin activitatea directă şi prin condiţiile create (sediu şi alte mijloace materiale) au facilitat înfiinţarea asociaţiei.

Art. 16

Poate fi membru al asociaţiei, orice persoană catolică care îndeplineşte următoarele condiţii:

a. – să fie major; b. – să aibă o conduită morală superioară; e. – să se perfecţioneze continuu spiritual şi moral în conformitate cu concepţia franciscană despre lume şi viaţă; d. – să ducă o viaţă modestă. În spiritul sărăciei franciscane; e. – să ia parte la activităţile asociaţiei.

Art. 17

Membrul asociaţiei are dreptul:

a. – să participe şi să prezinte propuneri în Adunările

Generale; b. – să iniţieze diferite acţiuni de ajutorare, specifice scopului acestei asociaţii; e – să beneficieze de ajutoare în caz de nevoie.

Ari. 18

Calitatea de membru al asociaţiei se pierde:

a. – prin retragerea la cerere; b. – prin excludere în caz de abateri de la regulile asociaţiei, aprobată de Adunarea generală; e. – constatarea unor abateri grave de la conduita creştin-catolică şi concepţia franciscană.

Art. 19

Pentru controlul gestiunii financiar-contabile a Asociaţiei, se numeşte o comisie formată din doi cenzori şi un economist, care va prezenta Adunării Generale un raport gestionar şi în caz de abateri de la disciplina gestionară poate propune măsuri.

Capitolul VII DISPOZIŢII FINALE

Art. 20

În toate actele care emană de la ASOCIAŢIA „ORDINUL FRANCISCAN SECULAR DIN ROMÂNIA, se va înscrie denumirea acesteia, sediul său şi numărul de înmatriculare din registrul personalităţilor juridice al instanţei de judecată care a acordat personalitate juridică asociaţiei.

Art. 21

Orice modificare ulterioară a Statutului nu poate fi

făcuta decât de Adunarea Generală, cu o majoritate simplă de voturi.

Preşedinte, Vicepreşedinte, îndrumător Spiritual.

PENTRU ASISTENŢA SPIRITUALĂ ŞI PASTORALĂ A ORDINULUI FRANCISCAN SECULAR

Roma 13 iunie 1992

Către.

Prea cucernicul Părinte

Pr. Kevin Schindler – McGraw

Preşedintele Conferinţei Asistenţilor Generali OFS

Roma

Prea iubitule Părinte, în adunarea din 13 aprilie 1992 Miniştrii generali au examinat şi aprobat „ad experimentum” pentru trei ani, documentul anexat: Statutul pentru asistenţa spirituală şi pastorală a Ordinului Franciscan Secular.

Amintitul Statut va intra în vigoare de la 17 septembrie 1992.

În numele miniştrilor generali vă mulţumesc pentru că aţi dus la bun sfârşit lucrarea, după diferite adunări şi consultaţii la toate nivelurile.

Suntem siguri că prezentul Statut va da un nou impuls asistenţei spirituale şi pastorale ale lui OFS.

Folosesc ocazia, ca prin dumneavoastră, să mulţumesc la toţi Asistenţii spirituali pentru osteneala lor

în folosul surorilor şi fraţilor Ordinului Franciscan Secular.

Cu sentimente frăţeşti.

Fra José Quilis, TOR Preşedinte

Roma 13 iunie 1992

pentru Asistenţa Spirituală şi Pastorală a Ordinului Franciscan Secular

TITLUL I:

Principii generale

1. Ordinul I Franciscan şi Ordinul al treilea Regular (TOR) au strânse raporturi cu Ordinul Franciscan Secular (OFS) fiind cu toţii chemaţi la urmarea lui Cristos pe urmele Sfântului Francisc din Assisi (cf. Regula OFS 1; Const. OFS 85,1).

Între religioşi şi seculari există de fapt şi trebuie să se dezvolte din ce în ce mai mult, acea reciprocitate vitală care e cerută de apartenenţa la aceeaşi familie, chiar dacă în forme diferite.

2. Îngrijirea pastorală şi spirituală a lui OFS a fost încredinţată de către Biserică Primului Ordin şi lui TOR ca urmare a unei îndelungate tradiţii. E vorba de un dublu serviciu:

— Exercitarea lui „altius moderamen” din partea Superiorilor majori (cf. CIC 303);

— Slujirea fraternă de însufleţire (animaţie) spirituală şi pastorală a Fraternităţilor şi a Consiliilor[86].

86 Cf.Const.OFS 85.2. Din istoria franciscană şi din Constituţiunile

3. Asistenţa are scopul:

— Să favorizeze comuniunea cu Biserica garantând integritatea credinţei şi a disciplinei ecleziastice (cf. CIC 305; Const. OFS 85,2);

— Să dea mărturie despre spiritualitatea franciscană religioasă; despre afectul fratern al fraţilor către OFS şi legătura de comuniune între toţi urmaşii Sf. Francisc (cf. Const. OFS 89,3);

— Să coopereze la formarea iniţială şi permanentă a fraţilor şi surorilor din OFS (Const. OFS 89,4);

— Să alimenteze viaţa creştină pentru serviciul pastoral şi sacramental al Fraternităţii (cf. Const. OFS 91,3).

4. Asistenţa se exercită după prezentul Statut comun celor patru Ordine religioase (OFM, OFM Conv., OFM Cap., TOR). Acest serviciu se desfăşoară colegial la toate nivelurile superioare şi la cel local (conf. Const. OFS 87, l; 90, l-4).

5. Asistenţa e un sprijin (ajutor) puternic, dar nu înlocuieşte responsabilitatea Miniştrilor şi Consiliilor seculare în conducerea, coordonarea şi însufleţirea Fraternităţii (conf. Const. OFS 86,2).

Ordinului I şi ale lui TOR apare clar că aceste Ordine se recunosc îndatorate în baza originii comune şi a carismei şi prin voinţa Bisericii la asistenţa spirituală şi pastorală a lui OFS.conf. Const.OFM 61, Const.OFM Conv.116; 133, 1-2 ,Const.OFM cap.95; Const.TOR 157; Siatutele Generale OFM 27; OFM Conv.51-55; TOR 109-114; Conf. şi Regula Ord. HI a lui Leon Xffl, 3,3 şi Regula lui Paul VI,26.

6.

A) Miniştrii generali şi provinciali ai Ordinului I şi ai lui TOR în baza lui „altius moderamen” au responsabilitatea de a garanta:

— Fidelitatea lui OFS la carisma franciscană;

— Comuniunea cu Biserica;

— Uniunea cu Familia Franciscană (Const. OFS 85,2).

B) îşi exercită oficiul lor prin:

— Înfiinţarea canonică a Fraternităţilor locale (cf. Const. OFS

46,1);

— Vizita pastorală la toate nivelele (Const. OFS 94);

— Numirea Asistenţilor spirituali la toate nivelele după ce au consultat respectivul Consiliu OFS (cf. Const. OFS 86,1; 89,2; 90,2).

C) în plus trebuie să se îngrijească de formarea şi interesarea tuturor religioşilor relativ la OFS şi să asigure o pregătire specifică Asistenţilor, ca să fie apţi şi pregătiţi. (cf. Const. OFS 87,3; Reg. OFS 26).

7.

A) Asistentul spiritual să fie de obicei un preot franciscan, care aparţine Ordinului I s-au lui TOR. (Const. OFS 91,1); b) Pot fi delegaţi să asiste Fraternităţile preoţii diecezani apartenenţi la OFS cu prealabilă autorizare a

respectivului Superior sau Ordinarului diecezan (Const. OFS 91,2).

6. Atunci când nu e posibil a da Fraternităţii un asistent spiritual, sau când unul şi acelaşi asistent trebuie să se ocupe de mai multe Fraternităţi, Superiorii majori pot cere, după ce au ascultat Consiliul Fraternităţii interesate, colaborarea animatorilor şi animatoarelor apţi (potriviţi) şi pregătiţi dând prioritate mărturiei de viaţă şi capacităţii de a comunica spiritualitatea franciscană (Const. OFS 91,3). Serviciul (funcţia) de animator să fie desfăşurată în deplină colaborare cu Consiliul Fraternităţii şi cu Asistentul responsabil, după indicaţiile Superiorului major.

7. În mod excepţional şi pentru ca Fraternitatea să aibă cuvenita îngrijire pastorală, Superiorul major franciscan poate delega asistenţa spirituală a Fraternităţii locale unui preot diecezan sau religios nefranciscan, având în prealabil totdeauna autorizaţia Superiorului respectiv (Const. OFS 91,4).

8. Atât Asistentul spiritual cât şi Animatorul sau Animatoarea:

— Să fie numiţi conform propriilor Constituţiuni, cele ale lui OFS şi a prezentului Statut (conf. Const. OFS 89,1);

— Sunt membrii ai Consiliului Fraternităţii căreia îi aduc serviciul lor, colaborând cu el în toate activităţile

(conf. Const. OFS 89,4) luând parte la adunări şi la lucrări, de acord cu dreptul propriu al lui OFS;

— Au datoria principală de a coopera la formarea iniţială şi permanentă a secularilor (cf. Const. OFS 89,4);

— Nu exercită dreptul de vot în problemele economice (cf. Const. OFS 89,5);

— Când sunt prezenţi într-un Capitol electiv de nivel inferior, după norma Constituţiunilor OFS 76,3, nu au dreptul de vot;

— În Consiliul Fraternităţii, în Capitolele elective sau obişnuite (ordinare), acţionează respectând responsabilităţile şi rolul secularilor, dându-le prioritatea în ceea ce priveşte conducerea, coordonarea şi însufleţirea Fraternităţii (cf. Const. OFS 86,2).

9. Funcţia de slujitori a asistenţilor şi a animatorilor sau animatoarelor temporari e temporară. Numirea e pe un timp limitat, dar nu mai mult de doisprezece ani.

10. Prezentul Statut are scopul de a determina, în mod unitar şi concret, serviciul de asistenţă spirituală la OFS, ţinând cont de utilitatea aceluiaşi Ordin şi de pluralitatea Ordinului I şi a lui TOR căruia i-a fost încredinţată îngrijirea pastorală şi spirituală.

11. Normele Statutului sunt aprobate de Uniunea Miniştrilor Generali. Ei îi aparţine dreptul de a modifica şi de a interpreta autentic.

Dispoziţiile care nu concordă cu prezentul Statut sunt abrogate.

TITLUL *U*: Asistenta lui OFS după structurile Ordinului I şi ale lui TOR

A. ASISTENŢA GENERALĂ A LUI OFS

1. Miniştrii generali

12. Miniştrii generali îşi exercită competenţele lor faţă de OFS după norma dreptului universal al propriilor Constituţiuni şi în respectul dreptului propriu al lui OFS.

Ei au dreptul de a întemeia Fraternităţile locale OFS şi de a vizita Fraternităţile OFS asistate de Ordinul propriu lor.

13. În privinţa propriului Ordin e datoria fiecărui Ministru general:

— Să promoveze interesul propriilor fraţi faţă de OFS;

— Să promoveze uniunea fraternă între religioşi şi secularii franciscani;

— Să formeze, după norma propriilor Constituţiuni pe lângă Curia generală, Oficiul general pentru Asistenţa lui OFS;

— Să-l numească pe Asistentul general pentru OFS;

— În caz de necesitate, să numească sau să confirme Asistenţi naţionali care aparţin propriului Ordin.

14. La nivelul general al Ordinului I şi al lui TOR să

fie constituit Oficiul general pentru asistenţa lui OFS, care sub autoritatea Ministrului general, tratează problemele care privesc slujirea lui OFS.

2. Asistenţii generali.

15. Asistentul general e numit conform propriilor Constituţiuni, după consultarea cu Consiliul de Preşedinţie a lui CIOFS (Const. OFS 90,1), pentru o perioadă de şase ani şi poate fi confirmat pentru o a doua perioadă (cf. Art. 11).

16. Asistentul general, ca titular al Oficiului general pentru asistenţa lui OFS şi după propriul Statut al lui GURA, cu putere vioară, îndeplineşte îndatoririle care-l privesc pe însuşi Ministrul general, totdeauna afară de dreptul acestuia de a-şi rezerva competenţe determinate.

17. E de datoria Asistentului general:

— Să examineze şi să trateze problemele care privesc îngrijirea lui OFS şi să-l informeze (ţină la curent) pe Ministrul general;

— Să viziteze Fraternităţile locale asistate de propriul Ordin;

— Să ţină raporturi frăţeşti şi constante cu asistenţii din propriul

Ordin.

B. ASISTENŢA PROVINCIALĂ A LUI OFS.

1. Miniştrii provinciali

18. Îngrijirea pastorală a lui OFS e de competenţa Ministrului provincial în ambianţa propriei provincii religioase. Îl priveşte pe el să însufleţească în mod spiritual şi să viziteze Fraternităţile locale asistate de propria provincie, în exercitarea lui „altius moderamen”.

19. Ministrul provincial are puterea de a înfiinţa Fraternităţile locale în cuprinsul propriei provincii, observând ceea ce e prevăzut în dreptul universal al Bisericii şi propriul lui OFS.

20. E sarcina Ministrului provincial:

— Să se îngrijească pentru ca religioşii să dovedească sentimente de adevărată fraternitate faţă de secularii franciscani;

— Să se îngrijească pentru ca OFS să ţină un loc în programele de formare iniţială şi permanentă a religioşilor;

— Să se îngrijească pentru ca să fie aleşi fraţi apţi pentru îndeplinirea asistenţei spirituale;

— Să se îngrijească pentru ca asistenţii să aibă mijloace potrivite pentru formaţia lor specifică şi pentru a duce la bun sfârşit în optime condiţii îndatorirea lor;

— Să se informeze mai ales cu ocazia Vizitării Fraţilor, despre asistenţa spirituală dată lui OFS.

21. Ministrul provincial poate numi unul sau mai mulţi asistenţi, după trebuinţele şi exigenţele serviciului

pentru OFS, îngrijindu-se să stabilească raporturile (legătura) între diferiţii asistenţi.

22. Dispoziţiunile care-i privesc pe Miniştrii provinciali în cadrul propriilor provincii, sunt aplicate – mutatis mutandis – şi celorlalţi Superiori majori ai Ordinului I şi ai lui TOR În cuprinsul propriei jurisdicţii.

2. Asistenţii provinciali

23. Orice Asistent provincial e delegatul Ministrului provincial pentru tot ceea ce priveşte OFS în cuprinsul provinciei religioase

24. Asistentul provincial, e numit după norma propriului drept, după ce a consultat (ascultat) Consiliul Fraternităţii „interesate” (cf. Const. OFS 89,2).

28. Asistentul local promovează comuniunea (unirea) în interiorul Fraternităţii şi între ea şi Ordinul I sau TOR. În înţelegerea cu Guardianul sau Superiorul local, să caute să instaureze o adevărată reciprocitate vitală între Fraternitatea religioasă şi Fraternităţile seculare. Să promoveze prezenţa activă şi comuniunea sinceră a Fraternităţii cu Biserica particulară.

3. Animatorii şi Animatoarele.

29. Animatorii şi Animatoarele Fraternităţilor OFS sunt numiţi şi-şi desfăşoară munca lor după normele Constituţiunilor OFS şi ale acestui Statut, îndeosebi articolele 8 şi 10.

Superiorul sau Asistentul provincial rămâne responsabil de asistenţa spirituală, precum şi de munca (îngrijirea) pastorală şi sacramentală a Fraternităţii (cf. Const. OFS 91,3)

TITLUL HI: Asistenţa pentru OFS după structurile lui OFS

* 30. OFS este organizat în Fraternităţi la diferite nivele: local, regional, naţional, internaţional. Asistenţa din partea religioşilor trebuie să se adapteze organizaţiei proprii ale lui OFS

A. SĂ SE ADAPTEZE FRATERNITĂŢII INTERNAŢIONALE.

31. Miniştrii generali exercită în mod colegial acel „altius moderamen” şi asistenţa pastorală în privinţa lui OFS în tot ansamblul său.

32. E de datoria Adunării Miniştrilor generali ai Ordinului I şi ai lui TOR:

— Să se îngrijească de raporturile cu Sf Scaun în cazurile prevăzute de dreptul universal al Bisericii şi de cel propriu, în mod deosebit în ceea ce priveşte documentele lui OFS (Regulă, Constituţiuni, Ritual), a căror aprobare e de competenţa Sfântului Scaun (cf. Const. 87,2)

— Să vegheze la adaptarea Ritualului OFS la diferitele culturi din partea Consiliilor naţionale.

— Să confirme Statutul lui OFS (cf. Const. OFS 87,2)

— Să prezideze şi să confirme alegerile Preşedinţiei Consiliului internaţional OFS (cf. Const 76,2)

— Să pregătească vizita pastorală a Consiliului internaţional OFS şi a preşedinţiei (cf. Const OFS 87,2)

— Să accepte eventual, renunţarea Ministrului general OFS (cf. Const OFS 83,1)

33. Asistenţii generali sunt numiţi de respectivii Miniştri generali, după consultarea cu preşedinţia CIOFS (cf. Const. OFS 90,1)

34. Asistenţii generali îşi aduc serviciul lor la Consiliul Internaţional al lui OFS şi la Preşedinţia din care fac parte (cf. Const. OFS 90,1; 72).

35. Cei patru Asistenţi generali formează o Conferinţă, în care unul e preşedinte şi un altul secretar, conform propriului regulament intern. Se îngrijesc în mod colegial de asistenţa lui OFS în ansamblul (totalitatea) ei (cf. Const. OFS 90,1).

36. E datoria Conferinţei Asistenţilor generali:

— Să colaboreze cu Consiliul internaţional şi Preşedinţia în însufleţirea spirituală şi apostolică a lui OFS şi în particular la forum rea responsabililor seculari;

— Să coordoneze, la nivel internaţional, asistenţa spirituală a Im OFS şi să promoveze interesul fraţilor şi al superiorilor faţă de OI S (cf. Const. OFS 94,3) şi de prezenţa în capitolele naţionale pentru alegeri (cf. Const.

OFS 76,2).

B. SĂ SE ADAPTEZE FRATERNITĂŢILOR NAŢIONALE.

37. Statutul Fraternităţii naţionale stabileşte numărul Asis lenţilor naţionali care fac parte din Consiliul Naţional. Acest număr nu poate depăşi numărul Ordinelor care efectiv dau asistenţă Fraternităţilor locale în spaţiul Fraternităţii naţionale.

38. Miniştrii provinciali ai diverselor ascultări cu jurisdicţie în interiorul unei Fraternităţi naţionale, de acord cu respectivul Consiliu naţional OFS, vor căuta în mod colegial, chipul cel mai potrivit pentru a desfăşura propria misiune faţă de (relativ la) OFS (cf. Const. OFS 88)

39. Aceiaşi Miniştrii provinciali, sau delegaţii lor, totdeauna de acord cu Consiliul Naţional OFS trebuie să stabilească colegial normele care privesc asistenţa spirituală la nivel naţional (cf. Const. OFS 90,2). Aceste norme trebuie să definească:

— La care Miniştrii provinciali Consiliul Naţional trebuie să se adreseze pentru a cere religioşi pentru asistenţă (cf. Const. OFS 26).

— Modalităţile numirii Asistentului sau a Asistenţilor naţionali

40. Asistenţii naţionali, dacă sunt mai mulţi de unu, formează o Conferinţă, în care unul are funcţia de

preşedinte şi un altul de secretar, după propriul regulament intern. Să se îngrijească în mod colegial de asistenţa lui OFS în naţiune (cf. Const. OFS 90.3).

41. E datoria (îl priveşte) pe Asistentul naţional, dacă e unic, sau pe Conferinţa Asistenţilor naţionali:

— Să colaboreze cu Consiliul naţional pentru munca de însufleţire (agitaţie) spirituală şi apostolică a lui OFS în naţiune şi în mod deosebit, la formarea responsabililor seculari;

— Să coordoneze la nivel naţional serviciul de asistenţă spirituală a lui OFS şi să promoveze interesul fraţilor şi a superiorilor relativ la OFS;

— Să se îngrijească de vizita pastorală a Consiliilor regionale ale lui OFS (cf. Const. OFS 94,4) şi de prezenţa în capitolele regionale pentru alegeri (cf. Const. OFS 76,2).

42. Asistenţii naţionali:

— Sunt lanţul de comunicare între Consiliul naţional OFS şi superiorii religioşi (cf. Const. OFS 89,3);

— Sunt membrii ai Consiliului naţional (cf. Const. OFS 89,4);

— Prestează asistenţa spirituală Consiliului naţional a lui OFS şi colaborează cu dânsul în modul stabilit de Statutul naţional al lui OFS, atenţi să promoveze vitalitatea spirituală şi apostolică a Fraternităţii;

— Promovează formarea asistenţilor şi unirea

frăţească între ei;

— Promovează interesarea activă a lui OFS faţă de problemele şi planurile pastorale ale Bisericii.

C. SĂ SE ADAPTEZE FRATERNITĂŢILOR REGIONALE.

43. Responsabilii seculari stabilesc numărul. Asistenţilor regionali care fac parte din Consiliul regional. Acest număr nu poate depăşi numărul Ordinelor care efectiv aduc (dau) asistenţă Fraternităţilor locale în cuprinsul Fraternităţii regionale.

44. Miniştrii provinciali de diferite obedienţe (din diferite Ordine) cu jurisdicţie în teritoriul unei Fraternităţi regionale OFS, în înţelegere cu respectivul Consiliu regional OFS, trebuie să caute în mod colegial chipul cel mai apt pentru a desfăşura propria misiune faţă de OFS (cf. Const. OFS 88).

45. Aceiaşi Miniştrii provinciali sau delegaţii lor, totdeauna în înţelegere cu Consiliul regional OFS trebuie să stabilească colegial normele care privesc asistenţa spirituală la nivel regional. Aceste norme trebuie să definească.

— La care Ministru provincial trebuie să se adreseze Consiliul regional OFS pentru a cere religioşi pentru asistenţă (cf. Const. OFS 26);

— Modalităţile numirii asistentului sau a Asistenţilor

regionali.

46. Asistenţii regionali, dacă sunt mai mulţi de unul formează o Conferinţă în care unul îndeplineşte funcţia de preşedinte şi celălalt de secretar, după propriul regulament interior. Să se îngrijească în mod colegial de asistenţa lui OFS în regiune (cf. Const. OFS 90,4).

47. E datoria Asistentului regional, dacă e unic, sau a Conferinţei Asistenţilor regionali:

— Să colaboreze cu Consiliul regional pentru munca de însufleţire spirituală şi apostolică a lui OFS în regiune şi îndeosebi la formarea responsabililor seculari;

— Să coordoneze la nivel regional serviciul de asistenţă spirituală OFS şi să promoveze interesul fraţilor şi superiorilor faţă de OFS;

— Să se îngrijească de vizita pastorală a Consiliilor locale OFS (cf. Const. OFS 94,4) şi de prezenţa în Capitolele locale elective (cf. Const. OFS 76,2).

48. Asistenţii regionali:

— Sunt legătura de unire între Consiliul regional a lui OFS şi superiorii religioşi (cf. Const. OFS 89,3);

— Sunt membrii ai Consiliului regioant (cf. Const. OFS 99,4);

— Prestează asistenţa spirituală la Consiliul regional OFS, atenţi să promoveze vitalitatea spirituală şi apostolică a

Fraternităţilor.

— Promovează formarea asistenţilor şi unirea între ei;

— Promovează interesul activ a lui OFS faţă de problemele şi planurile pastorale ale Bisericii.

D. SĂ SE ADAPTEZE FRATERNITĂŢILOR LOCALE.

49. Orice Fraternitate locală, celulă primară a unicului OFS, e încredinţată grijei pastorale şi spirituale a familiei religioase franciscane care a înfiinţat-o în mod canonic. O Fraternitate locală poate trece în grija pastorală a unei alte obedienţe religioase franciscane cu modalităţile prevăzute de Statutele naţionale (cf. Const. OFS 47,1 – 2).

50. Consiliul Fraternităţii locale cere un Asistent apt şi pregătit, de la competentul Superior căruia i se încredinţează îngrijirea pastorală a Fraternităţii (cf. Const. OFS 50, lg: 89,2).

51. Asistenţii locali, animatorii şi animatoarele Fraternităţilor locale OFS sunt numiţi de Superiorul major al Primului Ordin sau al lui TOR, după ce s-a consultat cu Consiliul Fraternităţii interesate (cf. Const. OFS 89,1; pentru identitatea asistentului şi a animatorilor cf. Const. OFS 91, passim).

De-o gratias

INDULGENŢE CE POT FI DOBÂNDITE

Indulgenţa este iertarea înaintea lui Dumnezeu a pedepsei temporare pentru păcatele deja iertate cât priveşte vina, pe care credinciosul dispus cum se cuvine şi în anumite şi precizate condiţiuni o dobândeşte prin mijlocirea Bisericii, care, în calitate de slujitoare a răscumpărării, în mod autoritar o împarte şi aplică tezaurul îndestulării aduse de Cristos şi Sfinţi.

Indulgenţa e parţială sau plenară, după cum eliberează parţial sau total de pedeapsa temporară datorită păcatelor iertate.

Se acordă indulgenţă parţială:

a) credinciosului care, în timp ce-şi îndeplineşte îndatoririle sale şi în suportarea greutăţilor vieţii, îşi înalţă cu încredere plină de umilinţă sufletul spre Dumnezeu, şi recită chiar şi numai cu mintea, o invocaţie pioasă.

B) credinciosului care, cu spirit de credinţă şi cu suflet milostiv, se pune pe sine însuşi sau bunurile sale în slujba fraţilor aflaţi în necesitate; e) credinciosului care, în duh de pocăinţă, se lipseşte în mod spontan şi cu duh de jertfă de oarecare lucru învoit.

Pentru a dobândi indulgenţa plenară e necesar să se execute opera indulgenţiată şi să se îndeplinească următoarele trei condiţii: spovadă sacramentală, împărtăşanie euharistică şi rugăciune după intenţia Sfântului Părinte Papa.

Se acordă indulgenţa plenară, cu amintitele condiţii:

a) credinciosului care, vizitând Prea Sfântul Sacrament, rămâne în adoraţie cel puţin jumătate de oră; b) credincioşilor care recită a treia parte din rozariul marian în biserică, sau în oratoriu public, sau în familie, într-o comunitate religioasă, într-o asociaţie pioasă; c) credinciosului care timp de cel puţin jumătate de oră, citeşte Sfânta Scriptură cu veneraţia datorată cuvântului divin şi în modul lecturii spirituale; d) credinciosului care îndeplineşte cu devoţiune exerciţiul pios al Căii Crucii. Cei împiedicaţi în mod legitim pot dobândi aceiaşi indulgenţă, dedicând cel puţin jumătate de oră lecturii pioase şi meditării pătimirii şi morţii Domnului Nostru Isus Cristos; e) credinciosului care vizitează cu pietate biserica parohială şi recită Tatăl nostru şi Crezul:

1. În sărbătoarea patronului bisericii;

2. La 2 August, când are loc indulgenţa Porţiuncolei.

F) credinciosului care în ziua când se celebrează pomenirea tuturor morţilor, vizitează o biserică, sau un oratoriu public, sau semipublic pentru cei care îl folosesc în mod legitim, recitând un Tatăl nostru şi odată Crezul; această indulgenţă poate fi aplicată numai sufletelor din purgator; g) credinciosul care, în vigilia pascală, sau la aniversarea propriului botez, reînnoieşte, cu orice fel de formulă, făgăduinţele de la botez h) credinciosului care ia

parte la exerciţii spirituale cel puţin trei zile întregi.

NB. Se acordă indulgenţa plenară în ziua admiterii în OFS şi în ziua profesiunii.

COROANA FRANCISCANĂ

În numele Tatălui etc…

1. Mă bucur cu tine, o Marie, pentru acea bucurie pe care ai avut-o când ai zămislit pe Cuvântul cel veşnic, prin puterea Duhului Sfânt*

2. Mă bucur cu tine, o Marie, pentru acea bucurie pe care ai avut-o când ai vizitat-o pe verişoara ta Elisabeta, care te-a-recunoscut drept Maică a Mântuitorului.*

3. Mă bucur cu tine, o Marie, pentru acca bucurie ce a simţit-o inima ta când ai văzut pe sfinţii Magi plecaţi la pământ pentru a se închina dumnezeiescului Prunc Isus *

5. Mă bucur cu tine, o Marie, pentru acea bucurie ce ai simţit-o când, după ce l-ai căutat timp de trei zile pe Isus, l-ai găsit în templu printre învăţători *

6. Mă bucur cu tine, o Marie, pentru acea bucurie ce ai simţit-o când ţi s-a arătat dumnezeiescul tău Fiu strălucitor şi măreţ după învierea sa din morţi *

7. Mă bucur cu tine, o Marie, pentru acea bucurie ce ai simţit-o când ai fost ridicată de îngeri la cer, unde ai fost încoronată de către Sf. Treime Regina cerului şi a pământului *

Se mai adaugă de două ori „Bucură-te Marie”,

pentru a completa numărul de 72, câţi ani se crede că a trăit talaria pe pământ.*

Notă: La semnul se spun: 1 Tatăl Nostru, 10 Bucură-te Marie şi 1 Slavă Tatălui.

Se poate adăuga. Bucură-te Regină; apoi:

Învredniceşte-mă a Te lăuda pe tine, Fecioară prea Sfântă.

Dă-mi mie putere împotriva vrăjmaşilor tăi!

Să ne rugăm:

Dumnezeule, care ai făcut ca inima Prea Sfintei Născătoare să se umple de bucurii nespuse; dă-ne Te rugăm, ca, sprijiniţi de vredniciile ei să fim umpluţi pururea de Mângâierea cerească. Tu care vieţuieşti şi domneşti împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, în vecii vecilor. Amin.

CALENDAR DATE ŞI NUME DRAGI MEMBRILOR OFS

Ianuarie

1. Solemnitatea Născătoarei de Dumnezeu Maria

3. Prea Sfântul Nume al lui Isus

4. Fer. Angela de Foligno, Ord. III

6. Epifania Domnului

14. Fer. Ulderic de Pordenone, Pr. Ord. I 16. Ss. Berard şi însoţ. Protomartirii Ordinului

25. S.Angela Merici, fec. Ord. III

30. S.Iacinta de Mariscotis, Ord. III

Februarie

2. Întâmpinarea Domnului

3. Fer. Andrei a Comitibus, Ord.

4. S.Iosif de Leonissa, Ord.

6. Ss Petru Baptista, Paul Miki şi însoţitorii, Ord. I ŞI Ord. III

7. S.Coleta, fec. Ord. II

22. S.Margareta de Cortona (Sărbătorită la 16 mai).

Martie

5. S.Iosif al Crucii, Ord.

9. S.Caterina de Bologna, fec. Ord. II

19. S.Iosif, soţul Mariei, Patronul Bisericii univers.

22. S.Benvenut, Ep. Mart.

25. Buna Vestire a P.S.F.Maria

26. S.Ioan Capistran (sărbătorit la 23 oct.).

Aprilie

16. S.Benedict Iosif Labre, Ord. III 21. S.Conrad de Parzham, Ord.

23. Fer. Egidiu de Assisi, re. Ord.

24. S.Fidel de Sigmaringen, mart. Ord. I 28. Fer. Lucheziu, Ord. III, primul terţiar

Mai

1 l. S.Iganţiu de Lacom. Ord.

13. S.Petru Regalat, Ord.

16. S.Margareta de Cortona, penit. Ord. III (vezi 22.11).

17. S.Pascal Baylon, Ord.

18. S.Felix de Cantalice, Ord.

19. S.Ivo, Ord. III

20. S. Bernardin de Siena, ord.

21. S. Emiliana, văd. Ord. III

24. Consacrarea Bazilicii S.P.Francisc la Assisi

28. S.Maria-Ana, Jesu, fec. Ord. III

30. S.Femdinând rege, Ord. III

31. Vizita P.S.F.Maria la Elisabeta

Iunie

13. S.Anton de Padova, Ord.

19. Fer. Michelina, văd. Ord. III

29. Sfinţii Aposotoli Petru şi Pavel

30. S.Raymundus Lullus, mart. Ord.

Iulie

4. S. Elisabeta regina Portugaliei, Ord. III

8. Fer. Grigore Grassi şi însoţ. Mart. Ord. I ŞI Ord. III

9. Ss. Nicolae Pick, Wilhald şi însoţ. Mart. Ord.

10. S. Veronica Giuliani, fec. Ord. II

12. Ss. Ioan Iones şi Ioan Wall, mart. Ord.

14. S.Francisc Solan, pe Ord.

15. S.BONA VENTURA, Ep. Ord.

15. Fer. Angelina de Marisciano, Ord. III

21. S.Laurenţiu de Brindizi, Ord.

23. S.Birgita, rel. Ord. III

August

2. S.Maria a îngerilor – Porţiuncola

4. Sf. Ioan Maria Vianney, Ord. III

7. Fer. Agathangelus şi Cassian, Mart. Ord.

8. S.P.Dominic, întemeietorul Predicatorilor II. S.CLARA de Assisi, întem. Clariselor, Ord. II

14. S.Maximilian Maria Kolbe, mart. Ord.

15. ADORMIREA MAICII DOMNULUI

16. S.Rochus, Ord. III

18. S.Clara de Montefalco, fee. Ord. III

19. S.Ludovic ep. Ord.

21. S.Pius X Papă, Ord. III

25. S.Ludovic rege, Patronul terţiarilor

Septembrie

2. Fer. Ioan-Francisc Burte şi Severin Girault Mart.

4. S.Roza de Viterbo, fec. Ord. III

8. Naşterea P.S.F.Maria

17., Stigmatele S.N.P.Francisc

18. S.Iosif de Copertino, Ord.

20. S.Francisc Maria de Camporoso, rel. Ord.

25. S.Pacific, Ord.

27. S.Elziar, Ord. III

Octombrie

4. SOLEMNITATEA S.P.FRANCISC, întemeietorul Ordinului

6. S.Maria Francisca, fec. Ord. III

10. Ss. Daniel şi însoţitorii, mart. Ord.

12. S.Serafin de Montegranaro, rel. Ord.

19. S.Petru de Alcantara, pe Ord.

20. Fer. Iacob de Strepis, ep. Ord.

20. Fer. Contardo Ferrini, Ord. III

23. S.Ioan de Capestrano, pe Ord.

— 26. Fer. Bonaventura de Potenza, pe Ord.

Noiembrie

1 Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor

4. S.Carol Barromeo, Protect, Ord. Franciscan

13. S.Didac de Alcala, rel. Ord.

14. Ss. Nicolai de Tavelic şi însoţ. Mart. Ord.

14. S.Iosafat mart. Ep.

16. S. Agnesa de Assisi, fec. Ord. II

17. S.Elisabeta de Turingia, Patroana Ord. III

21. Prezentarea Mariei la Templu

25. S.Caterina fee. Mart.

26. S.Leonard de Portu Mauriţiu, pe Ord.

27. S.Francisc Anton Fasani, pe Ord.

28. S.Iacob de Marchia, pe Ord.

29. TOŢI SFINŢII ORDINULUI FRANCISCAN

COMEMORAREA TUTUROR DECEDAŢILOR ORDINULUI (Fraţi, Surori, Rude, Binefăcători, – are loc pe 3 Noiembrie, sau în prima zi liberă după această dată).

Decembrie

8. NEPRIHĂNITA ZĂMISLIRE A PREACURATEI FECIOARE MARIA

25. NAŞTEREA DOMNULUI NOSTRU IISUS CRISTOS

În ceruri printre Serafimi E locul tău firesc:

O, dintre Sfinţi cel mai aprins De foc dumnezeiesc.

Francisc, tu care-ai ars atât De-a lui Hristos iubire; încât asemenea ai fost cu dânsu-n răstignire.

N-ai fost menit pentru Hristos Ca sângele să-l verşi.

Dar ţi-a fost dat ca focu-ţi sfânt în lume să-l reverşi

Ş-ai răspândit în lung şi-n lat

Văpaia-ţi ca o mare.

Pe mulţi pe urma ta i-ai tras

L-a lui Hristos urmare.

Sărac, de lipsuri istovit.

De pocăinţă grea Durere sfântă respiră Fiinţa-ntreagă a ta:

Cu crucea drept stindard în mâini Vestind noua-ţi solie.

Te-ai arătat a lui Hristos închipuire vie!

Zăcea-n păcate, – n rele adânci

Căzută lumea greu.

Dar s-a trezit la glasu-ţi sfânt

S-a – ntors la Dumnezeu:

Şi printre spini au răsărit Flori de virtute rară;

Bisericii i-ai înnoit Puterea seculară.

O, tu ce fala acestei lumi privit-ai cu dispreţ.

Fă ca să crească şi în noi Al pocăinţei preţ.

Să sece într-al nostru piept Iubirea pământească:

Aprinde a noastre inimi reci De flacăra cerească.

Seinului Terţiarilor cătră Patronul lor Sf. Ludovic

În faţa marelui Patron Veniţi; confraţi, veniţi.

Să-ngenunchem lâng-al său tron.

Să-i zicem umiliţi:

Refren: O Sfinte Ludovice.

Comoară de virtuţiDin tronul său ferice Tu cată să ne-ajuţi!

Coroana ta pe-acest pământ Tu ai voit s-o-nchini

Acelui, ce pe capu-i sfânt

Purtă cununi de spini.

Chiar din copilăria ta Tu te-ai silit mereu să nu iubeşti altă ceva Decât pe Dumnezeu;

Şi pentru că ţi-a fost model Isus cel răstignit.

Virtuţile de orice fel în tine-au strălucit.

Ai fost pe-al vieţii aspru drum Un rege credincios.

De-aceea rege eşti ş-acum Alături de Hristos.

De azi noi vrem cu orice preţ să fim ai tăi urmaşi.

Ca-n cer să te privim măreţ De slava ta părtaşi.

Imnul Terţiarilor către Patroana lor Sf. Elisavet în ceruri, o Elisavetă, îţi cântă coruri îngereşti şi graiul lor frumos repetă.

Că Tu Patroana noastră eşti:

Refren: Deci poartă tu al nostru steag.

Iar noi te vom urma cu drag.

Gustând dulceaţa suferinţei.

Comori şi lume ai lăsat.

Şi-ndată haina pocăinţei cu jurământ ai îmbrăcat.

Deci poartă tu ş.c.l.

Smerenia cea mai adâncă şi rugăciunea ţi-au plăcut, Răbdarea şi iubirea încă

Au fost puternicul tău scut.

Deci poartă tu ş.c.l.

Ai căutat cu-nflăcărare

La toţi pomană să le faci.

Dar mila ta ţi-a fost mai mare

De bolnavi şi de cei săraci.

Deci poartă tu ş.c.l.

Orişice nobilă idee

Găsit-a în tine adăpost, în mângâieri ai fost femeie, în hotărâri bărbat ai fost.

Deci poartă tu ş.c.l.

A tale fapte, o Patroană.
Noi veşnic le vom admira.
Ai fost al lui Hristos icoană.
Noi vrem să fim icoana ta. Deci poartă tu ş.c.l.
CUPRINS
Ordinul Franciscan Secular – Introducere
Scrisoarea celor patru Miniştri Generali
Scrisoarea apostolică a Papei Paul VI
Îndemnul Sf. P.Francisc către fraţii pocăinţei
Regula Ordinului Franciscan Secular
Cap I.
— Familia franciscană în Biserică
Cap. II – Forma de viaţă
Cap. III – Viaţa în fraternitate
Textul Regulii cu explicarea fiecărui articol
Pentru ce o regulă?
Ordinul Franciscan Secular
Diferitele Reguli – istoricul lor pe scurt
Din ce este compusă Regula?
Criterii de ţinut când se citeşte
Articolele Regulii urmate de explicarea fiecăruia
Constituţiunile generale ale OFS
Decret de aprobare
Predarea Constituţiunilor
Prezentarea Constituţiunilor şi intrarea în vigoare

Ordinul Franciscan Secular – Cap.
Forma de viaţă şi activitate apostolică – Cap. II
Titlul I – Forma de viaţă
Titlul II – Prezenţa activă în Biserică şi în lume
Viaţa în Fraternitate – Cap. III
Titlul I – Orientări generale
Titlul II – Primirea în Ordin şi Formarea
Titlul III – Fraternitatea la diferite nivele
Trecerea la o altă Fraternitate, retragerea, suspendarea şi demiterea din Fraternitate şi Ordin
Titlul IV – Alegerea în funcţii şi încetarea…
Prevederi pentru cazuri de locuri vacante, renunţări, demisii
Titlul V – Asistenţa spirituală şi pastorală a OFS
Titlul VI – Vizita frăţească şi vizita pastorală
Titlul VII – Tineretul Franciscan
Titlul VIII – în comuniune cu Familia Franciscană şi cu Biserica
Indice Analitic
Ritualul OFS
Introducere
Descrieri rituale
Conţinuturi formative
Protagoniştii în acceptarea profesiunii
Note istorice

Ritualul Ordinului Franciscan Secular
Aprobarea Sfintei Congregaţii
Ordinea Profesiunii
Iniţierea
Profesiunea
Reînnoirea anuală a Profesiunii
Aniversarul Profesiunii
Reuniunile Fraternităţii
Rugăciuni pentru începutul şi sfârşitul adunărilor…
Celebrarea capitolului Fraternităţii întemeierea de noi Fraternităţi
Texte pentru celebrarea Profesiunii de viaţă evanghelică
Lecturi franciscane
Promisiunea Tineretului Franciscan
Ritualul Tineretului Franciscan
Promisiunea copiilor stegari
Ritul făgăduinţei
Statutul Juridic al OFS din România
Cap. I – Denumirea şi obiectul Asociaţiei
Cap. II – Conducerea Asociaţiei
Cap. III – Scopul Asociaţiei
Cap. IV – Patrimoniul
Cap. V – Durata Organizaţiei
Cap. VI – Membrii, Drepturile şi Obligaţiile lor

Cap. VII – Dispoziţii finale

Statut pentru asistenţa spirituali OFS Scrisoarea către Preşedintele Conferinţei

Asistenţilor Generali OFS

Principii generale

Asistenţa generală a lui OFS după structurile

Ord. I ŞI TOR

Asistenţa provincială a lui OFS

Asistenţa pentru OFS după structurile OFS

Adaptarea cu Fraternitatea Internaţională

Adaptarea cu Fraternităţile naţionale

Adaptarea cu Fraternităţile Regionale

Adaptarea cu Fraternităţile locale

Indulgenţe ce pot fi dobândite

Coroana Franciscană

Calendar: Sfinţi scumpi membrilor OFS

Imnul în cinstea S.P.Francisc

Imnul OFS către Sf. Ludovic, Patronul lor

Imnul către Sf. Elisabeta, Patroana OFS